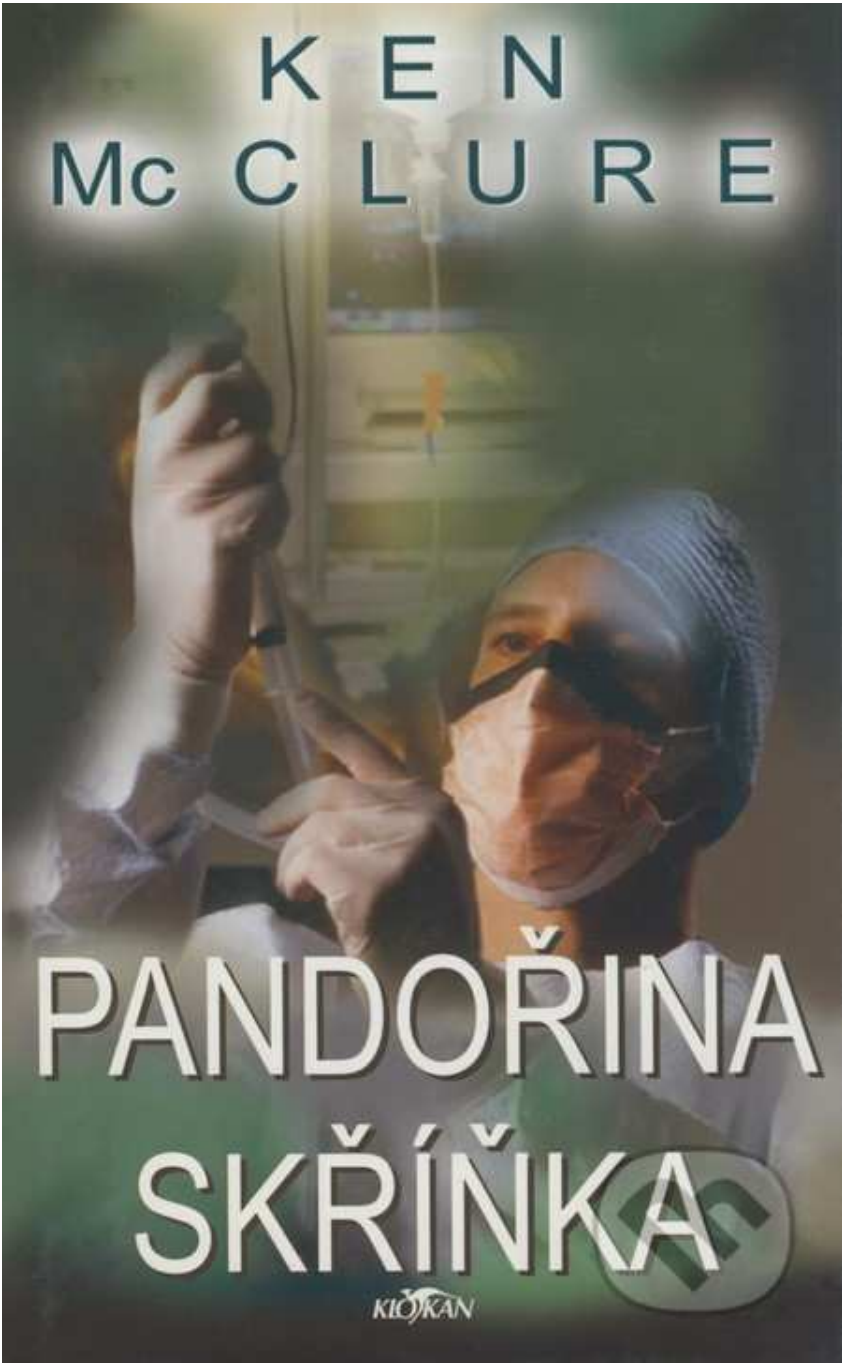

K E N
M c C L U R E

PANDOŘINA
SKŘÍŇKA

KIOKAN

Ken McClure

Pandořina skříňka

Z anglického originálu Pandora's Hell

vydaného nakladatelstvím Simon & Schuster v Londýně v lednu
roku 1997

přeložila Libuše Chocholová

Odborné konzultace k překladu laskavě poskytla
Doc. MUDr. Jaroslava Jakoubková, CSc.

Vydala APSIDA, s. r. o., v Praze roku 1997

Redaktor českého vydání Ivo Šmoldas

Ze sazby zhotovené studiem FOTOTYPO MD vytiskla tiskárna

Ueberreuter Print, spol. s r. o.

Vydání první

1

Když Michael Neef, primář dětské onkologie v Nemocnici svatého Jiří, sestupoval po točitých schodech k oddělení patologie, pohlédl na hodinky. Měl už zpoždění, ale věděl, že žádosti Franka MacSweena, aby se na patologii na skok zastavil, nemůže nevyhovět. S MacSweenem se znali natolik dlouho, aby si navzájem vážili svých názorů. A když Frank usoudil, že něco stojí za to, aby se na to zašel podívat, tak to většinou za to stálo.

Neef byl vysoký, urostlý třicátník s tmavými vlasy, sčesanými dozadu. Pohlednou tvář mu trochu hyzdil nos, poznamenaný stopami po zlomenině, kterou utřil v mládí při motocyklové nehodě. Prošel létacími dveřmi do patologické laboratoře a pokývl službu konajícímu technikovi. Pak vstoupil do převlékárny. Vybral si zelený bavlněný plášť a nedbale si ho vzadu uvázal. S přezutím do galoší, vyrovnaných pod dřevěnou lavicí, se nenamáhal. Pokud to nebude nutné, nehodlal se zdržet příliš dlouho.

Patologii nikdy neměl v lásce. Uznával, že je potřebná, ale to bylo také všechno. To místo v něm svým vzhledem i pachem vyvolávalo klaustrofobii a nejen pitevna. Laboratorní police z tmavého dřeva a na nich nádoby a láhve s jakýmsi pekelným obsahem mu způsobovaly trnutí zubů a krom toho se tu všude rozlézal ten otravně sladký pach roztoků k fixaci tkání. Zatímco lékařský svět tam nahoře byl cítit antiseptiky a éterem, tohle patologické podzemí intenzivně páchlo alkoholem a formaldehydem. Nakonec se přece jen rozhodl obléct si přes plášť ještě plastovou zástěru. To byla opatrnost, která se vyplácela, vždycky když se člověk odhodlal přistoupit blízko k pitevnímu stolu.

Neef vešel do pitevny. Byla to dlouhá místnost s nízkým stropem, celá bíle vykachlíčkováná a osvětlená zářivkami, které dodávaly každé lidské tváři vězeňskou bledost a zdůrazňovaly na ní každý jednotlivý pór. Spatřil, že MacSween je v plné práci u nejvzdálenějšího ze čtyř podstavců s pitevním stolem. Byl skloněný nad tělem a brýle, které se nebezpečně blížily ke špičce nosu, mu udržovala na místě obličejová rouška. Oči mu clonilo husté, rozsochaté obočí. Pro zvuk vody, která s hlasitým bubláním stékala

do odpadu ocelového pitevního stolu, ani neslyšel Neefa vejít. Všiml si ho, teprve když sáhl nahoru, aby si seřídil lampu nad hlavou.

„Á, Michaele, díky, že jsi přišel,“ pravil s roztomilým skotským přízvukem. Narovnal se a rukou v rukavici si sáhl na zátylek, který měl celý ztuhlý.

„Tak co pro mě máš, Franku?“ zeptal se Neef.

„Nasad' si masku a já ti to ukážu.“

MacSween se zahleděl na svůj objekt a v místnosti bylo chvilku slyšet jenom větrák odsávacího zařízení nad stolem.

Podle všeho měl nějakou poruchu jednotvárný chod motoru narušovalo občasné kovové klapnutí, takže zněl jako v synkopách. Větrák se pokaždé na chvilíčku zastavil a pak se znovu rozběhl.

„Tohle je Melanie Simpsonová, třináct let.“

Neef se zadíval na dětské tělíčko. „Promiň, ale tu já snad...“

„Ne, nebyla to vaše pacientka. Přivezli ji sem z Fakultní nemocnice. Momentálně tam mají na patologii nějaké těžkosti s personálem. Eddie Miller se necítí dobře.“ MacSween rychle vzhlédl a podíval se Neefovi do očí.

Oba dobře věděli, že Eddie Miller, jeden z patologů Fakultní nemocnice, má vážné problémy s pitím. Ale byl už těsně před penzí a kolegové ho kryli. Všeobecně se mělo za to, že jeho více než třicetiletá kariéra na patologii si zaslouží skončit důstojně. Večeře v gala, křišťálová karafa jako dar na rozloučenou, slova uznání, kytice pro manželku a všechno, co k tomu patří. Do té doby byl pracovně zatěžován pouze rutinními pitevními protokoly. Patologické úkony pro živé pacienty diagnostické záchyty z biopsií a urgentní posudky vzorků tkání z operačních sálů, to všechno prováděli výhradně jeho střizlivější a zodpovědnější kolegové.

Zdalo se, že se Eddie s touto situací smířil. Neměl taky na vybranou. Jakýkoliv pokus zabývat se živým pacientem by pro něj skončil vyhazovem, bez ohledu na třicetiletou práci.

„A v čem je tedy problém?“

„V životě jsem něco takového neviděl,“ svěřil mu Mac Sween.

„Ta Melánie měla těžký zápal plic. Oboustranný.“

„Pneumokokální hlebsiellu?“ vyptával se Neef.

„Kupodivu ani jedno, ani druhé. Vůbec to nebylo bakteriální, a tak usoudili, že původ je virový.“

„Ale virový zápal plic nebývá takhle virulentní.“

„Právě,“ přisvědčil MacSween, „jenže proto jsem tě sem nevolal. Podívej se pořádně na ty plíce. Klidně to mohla být jedna z tvých pacientek.“ Neef si prohlédl plíce, které už byly odebrány a ležely na dvou kovových tácech vedle. Celé byly pokryté drobnými nádory.

„Panebože,“ zašeptal. „Měli je už v laboratoři?“

„Zatím jsem jen požádal Charlieho Morse o pár čerstvých orientačních řezů; je to zcela zřejmě maligní. Kdyby byla nezemřela na pneumonii, byl by ji zabil karcinom plíc.“

Neef si vzal z tácu na konci stolu sondu a prohlížel si plíce podrobněji. „Zvláštní, mumlal. „Nevidím tu nic, co by se dalo považovat za primární ložisko. A co její ostatní orgány?“

MacSween zavrtěl hlavou a prohlásil: „Zasažené jsou výhradně plíce. Proto jsem tě taky zavolaal. Já jsem se u dítěte s něčím takovým ještě nesetkal. Jak říkáš, zřejmě se tu nejedná o jeden tumor a následné metastázy. Je tu spousta primárních ohnisek, ale všechna jsou v plicích.“

„Takže co si o tom myslíš?“ zeptal se Neef, který se stále nemohl vzpamatovat z pohledu na plíce mrtvé dívky.

„Doufal jsem, že mi to nějak vysvětlíš ty,“ přiznal Mac Sween. „Ty jsi přece expert přes zhoubné bujení.“

Neef zavrtěl hlavou. „Jasně je, že to nemohlo být spontánní onemocnění. Když nic jiného, tak děti prostě plicními nádory prakticky netrpí. A rozsah zasažené tkáně napovídá, že v tom musel hrát roli nějaký vysoce účinný karcinogen nebo dokonce zdroj radiace.“

„Myslíš něco jako výbuch atomové bomby na hlavní třídě,“ podotkl sarkasticky MacSween.

„Chápu, na co narážíš,“ řekl Neef. „Radiálních zdrojů které by mohly způsobit tohle masové poškození, je pomáale, takže bych to nejspíš odhadoval na bezprostřední kontakt s nějakou silně karcinogenní chemikálií.“

„A těch zas tak málo není.“

„Naneštěstí ne. Vypadá to, že se prakticky denně dovídáme o nějaké nové.“

„Třináct let, podívej se na ni. Vždyť to bylo ještě dítě.“

Oba muži se zahleděli na slonovinově bílou tvář mrtvého děvčátka.

Oči mělo zavřené, plavé vlasy pevně stažené dozadu držákem, který fixuje hlavu na pitevním stole. Tváře měla bez poskvrnky a průsvitné dodávalo jí to až nadpozemského výrazu. Krásně by se vyjímal na mozaikovém kostelním okně.

„Sakra, ještě ani nestačila poznat, jak chutná život,“ zamumlal MacSween.

Neef se na něj ze strany podíval a zjistil, že má zavlhle oči.

„Poslyš, takhle bys neměl uvažovat,“ řekl mu přátelsky. „Jsi patolog, uvědom si to. Od tebe se spíš očekává, že budeš u pitevního stolu klidně pojídat sendvič a vést cynické řeči, jak to vídáme v televizi.“

„Televize ať se jde vycpat,“ vybuchl MacSween.

Neef jen pokrčil rameny na znamení, že vyznává tutéž filozofii, a MacSween se trochu ušklíbl. „Tak co si počnem?“ prohodil.

„Budeme muset zavolat lidi od veřejného zdravotnického dozoru,“ prohlásil Neef.

„Nechceš s tím počkat, až laboratoř ten karcinogen identifikuje?“

„Ta záležitost je příliš vážná,“ namítl Neef. „Budou muset zjistit zdroj, takže bude jen dobře, když se do toho pustí dřív, než laboratoř dokončí testy. Pro epidemiology to bude lahůdkka.“

„Budeme o tom muset informovat lékařskou fakultu. Nezapomínej, že to byla jejich pacientka. Tak abychom náhodou někomu nešlápli na kuří oko.“

Neef přikývl. „Jsem zvědavý, co na to řekne zdravotnický dozor,“ poznamenal zamyšleně. „Představit si karcinogeny, s jakými by musela přijít do styku třináctiletá školačka, aby ji takhle ničivě zasáhly, není nic lehkého.“

„To by snad musela o sobotách chodit na brigádu po fabrikách a na vlastní pěst tam sbírat azbest,“ uvažoval MacSween.

„Naše dnešní vláda by to asi nazvala pracovní praxí,“ připojil se Neef.

„Ti ať se jdou taky vycpat,“ zabručel MacSween.

„Tak se mi zdá, že co nevidět budu mít příležitost obohatit tenhle tvůj seznam abonentů vycpávání ještě o pány od tisku,“ konstatoval Neef a podíval se na hodinky.

„Máš s nimi problémy?“

„Ten případ Torranceová. Má za mnou kvůli němu přijít jedna reportérka.“

„Aha, malá Tracy'. Četl jsem o tom. S tím nic nepořídíš, chlapče.“

„To mi povídej,“ povzdechl si trpce Neef. „Tak abych šel.“

Sotva se Neef vrátil k sobě do pracovny, přišla za ním jeho sekretářka Ann Milesová. Vypadala ustaraně. „Je tady paní Eva Sayersová z Občanského večerníku,“ hlásila mu. „Myslím, že se jí moc nezamlouvá, že musela čekat. Neustále mě upozorňuje, že schůzku měla domluvenou na tři.“

Hodiny na stěně Neefovy pracovny ukazovaly osm minut po třetí. Pokrčil rameny: „Musíme být zticha, nebo na nás kvůli tomu někdo vyrukuje s nějakými právy na informace...“

Ann Milesová se spiklenecky usmála a zeptala se: „Tak mám ji pustit dál?“

Neef přikývl.

Do pracovny vešla sebevědomá mladá žena tak kolem třicítky, štíhlá, s pěknou postavou a oblečená s nedbalou elegancí.

Rozhlédla se, jako by ji zajímalo spíš zařízení místnosti než ten, kdo ji obývá. Jelikož Neefova pracovna byla obyčejná ordinace standardně vybavená Státní zdravotní péčí a z nábytku tam bylo sotva víc než psací stůl a dvě kartotéční skříně, byl tento gambit odsouzen k nezdaru. Neef si domyslel, že se mu svým chováním snaží dát najevo, jak ji rozladilo, že musela čekat. Počkal, až si ho všimne, pak se usmál a představil se: „Já jsem Michael Neef. Co pro vás mohu udělat, paní Sayersová?“ A ukázal na židli před svým stolem.

Reportérka usedla, přesunula si kabelku z ramen na kolena a vytáhla miniaturní magnetofon. Postavila ho před sebe na psací stůl.

„Těsnopis už se nenosí?“ usmál se Neef.

„Vadí vám to?“

Neef zavrtěl hlavou. Sayersová stiskla tlačítko a přešla hned k věci.

„Doktore Neefe, co říkáte obviněním, že vy ani vaši kolegové neděláte všechno, co je ve vašich silách, abyste pomohli malé Tracy Torranceové?“ Hlas měla chladný, sebevědomý, dokonce trochu výhrudný.

Než jí odpověděl, hleděl Neef na tu pěknou ženu, která proti němu seděla, dobrých pět vteřin: „Tracy Torranceová je ve stadiu, které už nelze nijak léčit. Udělali jsme pro ni s mými spolupracovníky všechno, co se dalo. Jestliže to teď její matka prostřednictvím vašich novin popírá, považuju to prostě za nezodpovědné.“

„A není snad pravda, že ve vašem rozhodnutí neposkytnout Tracy další léčbu hraje hlavní roli peníze?“ otázala se Sayersová.

„Ne, není,“ odpověděl stroze Neef.

„Podle mých informací pro stav, ve kterém je Tracy, další vhodná léčba existuje, jenže vy jste se rozhodl, že ji nepoužijete, protože je příliš nákladná. Co mi k tomu můžete říct, pane doktore?“

Neef spolkl zlost a přinutil se zůstat klidný. Sledoval, jak Eva Sayersová otáčí knoflíky magnetofonu, aby vyladila hlasitost záznamu. „Můžu vám k tomu říct jen tolik, že je to hrubé překrucování fakt.“

„Popíráte, že existuje léčebný postup, o kterém mluvím?“ dotazovala se dál reportérka a stále sledovala ukazatel hlasitosti.

„Vím přesně, o jakém léčebném postupu mluvíte. Pro případ Tracy Torranceové se však nehodí.“

„Nehodí?“ opakovala Eva Sayersová vyzývavě.

„Nehodí, protože by neměl žádný efekt.“

„Jak si tím můžete být tak jistý, doktore?“

Neef pokrčil rameny a na znamení svého ústupu rozevřel dlaně. „V případě, jako je tento, nemůže mít absolutní jistotu nikdo. Nikdo z nás nevlastní křišťálovou kouli, do které by se mohl podívat.

Rozhodnutí jsem musel udělat na základě odborných expertiz a vlastní zkušenosti, a to všechno po důkladné úvaze vyznělo v tom smyslu, že léčba, na kterou narážíte, by právě u této pacientky nebyla úspěšná.“

„Ale pokud připustíte, že si nemůžete být absolutně jistý, pak by to určitě stálo za pokus. Co tím můžete ztratit?“ ptala se Sayersová. „A co tím může ztratit Tracy?“

„Ta léčba je opravdu velice nákladná. Bylo by to plýtvání prostředky. A doplatili by na to ostatní pacienti.“

„Tak přece jen v tom jsou peníze?“ triumfovala reportérka a znovu manipulovala s přístrojem.

Neefovi už ty její hrátky s knoflíky začaly jít na nervy. Ta ženská jako kdyby vůbec nerozmlouvala s ním. Sypala ze sebe otázky jako automat a myšlenkami jako by byla někde úplně jinde. Tentokrát jí schválně neodpověděl a čekal, dokud nezvedne hlavu a nezačne mu věnovat plnou pozornost.

„Nejsou snad?“ opakovala otázku.

„V určitém smyslu samozřejmě jsou,“ vysvětloval Neef. „Moje oddělení má, jako ostatně každé jiné, omezené pro středky. Musíme pracovat v rámci svých možností.“

Na tváři reportérky se rozhostil vítězoslavný výraz. Prohlásila: „Takže malá Tracy nepodstoupí léčbu, která by jí možná zachránila život, protože vy musíte pracovat v rámci svých možností. Rozumím dobře tomu, co říkáte, doktore?“

„Nikoliv,“ odpověděl chladně Neef. „Tracy Torranceová nedostane dotyčnou léčbu, protože podle mého názoru by jí vůbec nijak neprospěla.“

„Aha, no jo,“ přikývla Sayersová. „Není vhodná.“

„Přesně tak,“ odsekl Neef a chladně si ji měřil.

„Tak podívejte se, doktore, pokládám za slušnost vás upozornit, že se naše noviny rozhodly financovat Tracy soukromou léčbu. V zítřejším vydání celou věc zveřejníme.“

Neef jen trochu zavrtěl hlavou a pokrčil rameny. „Copak nemáte ani ponětí o tom, co způsobíte za škodu?“

„Jakoupak škodu? Mně to připadá naprosto poctivé, doktore. Státní zdravotní péče nemůže Tracy potřebnou léčbu zaplatit, a naše noviny se o to tedy postarají soukromou cestou.“

„Víte co pojd'te se mnou,“ zvedl se Neef náhle ze židle.

Obešel stůl, popadl reportérku za ruku a téměř ji z pracovny vyvekl. Jeho prudkost, jak se zdá, zabrala. Sebevědomí paní Sayersové bylo to tam.

„Kam mě to táhnete?“ vyjekla.

„To uvidíte.“

Neef ji zavedl o patro výš a otevřel dveře lůžkového oddělení, označeného ONKOLOGIE 1. Na věšácích za dveřmi visely chirurgické pláště. Jeden jí podal, aby si ho oblékla.

Reportérka udělala, co jí přikázal, a následovala ho do pokojů.

„Momentálně tu máme šestnáct dětí,“ informoval ji Neef. „Každé z nich má nádorové onemocnění toho či onoho druhu. Když už jsme u toho, kolik dalších byste si se svými novinami mohla dovolit léčit?“

„Počkejte,“ zakoktala Eva Sayersová. „Tracy je přece...“

„Mimořádný případ?“ přerušil ji Neef. „Rozhodně ne. Řada dětí je tady v úplně stejné situaci. Tak jen řekněte, kolik?“

Sayersová vztáhla ruce, jako by se chtěla chránit před Neefovým útokem. „My jsme noviny. My tu nejsme od toho, abychom zabezpečovali léčení, které má být samozřejmé. My si jen sem tam můžeme v zájmu veřejnosti posvítit na nějaký zvláštní případ. Nemůžeme si dovolit...“

„Chcete snad říct, že je to otázka peněz?“ ubral jí Neef s předstíraným zděšením řeč. „Chcete snad říct, že vaše prostředky jsou omezené, paní Sayersová? Že musíte také pracovat v rámci svých možností? Dobrý bože, to snad nemůžete připustit, zvlášť když jsou v sázce dětské životy.“

„No dobrá, zabodoval jste,“ řekla tiše Sayersová.

„Ale já jsem ještě neskončil,“ ujistil ji Neef. „Jen se dobře dívejte.“

Sayersová pozorovala děti na oddělení přes skleněné přepážky boxů. Vypadaly tak bezbranně jako uprchlíci z nějaké vzdálené války. Některé neměly vlasy, což bylo způsobeno vedlejšími účinky

léků a radioterapie. Disneyovské postavičky, rozmístěné po stěnách, a množství různých hraček okolo jako by ještě zdůrazňovaly jejich izolaci od světa normálních dětí.

„Pojďte se seznámit s Neilem,“ vyzval ji Neef. Vedl ji do vedlejšího pokojíku, kde si asi čtyřletý chlapeček hrál s hasičským autíčkem. Když vešli, byl k nim obrácen zády.

„Ahoj, Tygře,“ pravil tiše Neef a chlapec se otočil. Eva Sayersová se prudce nadechla, když spatřila na levé straně jeho znetvořeného obličejíku obrovský nádor. Začínal nahoře nad lícní kostí a pokračoval až k dolní čelisti. Táhl dítěti koutek úst ke straně a zcela je zdeformoval. Evě se podařilo ovládnout a s úsměvem chlapce pozdravit. „Nazdar. Copak to tady máš?“

Chlapec se snažil říct hasičák, ale z úst sevřených nádorem vyšla jen jakási zkomolenina. Eva předstírala, že si toho nevšimla, a opakovala jeho slova. Poklekla na zem, aby si hračku prohlédla, a poslala mu ji po zemi zpátky. Chlapec tu cizí paní chvíli mlčky odhadoval, ale pak se zahihňal a zase auto postrčil směrem k Evě. Tak pokračovali ve hře, dokud se neobjevila sestra a nevyrušila je.

„Dostaneš cukrátku, Neile,“ oznámila. „Že je zase všechno hezky spapáš jako hodný chlapeček?“

Neil pomalu a mlčky pokývl a vstal ze země. Sestra ho nakrmila jeho medicínou a nakonec ho za odměnu k sobě při tiskla.

Neef pokynul Evě, že je čas odejít. „Na shledanou, Tygře,“ řekl Neilovi a vedl Evu ke dveřím.

„Pa, Neile,“ ohlédla se Eva na rozloučenou.

Neil se bublavě zahihňal.

„Proč jste tohle provedl?“ uhodila Eva se zaťatými zuby na Neefa, sotva vyšli z oddělení a zůstali stát nad schody.

„Trochu vás to vzalo, vidíte?“

„Myslím hlavně na toho chlapce,“ obořila se na něj. „Já na to nebyla připravená. Určitě mi to vyčetl z obličaje.“

Neef se na chvíli odmlčel a pak prohodil: „No, aspoň něco vám musím připsat k dobru. Dělají vám starost jeho pocity, a ne vaše vlastní.“

„Vy jste mi neodpověděl,“ naléhala Eva. Zdálo se, že se znovu vrací k původnímu, nepřátelskému postoji.

„Vy jste za mnou přišla kvůli pacientce jménem Tracy Torranceová,“ konstatoval Neef.

„Ano.“

„Ale vy jí takhle neříkáte, že? Vy o ní soustavně mluvíte jako o malé Tracy.“

„No, tak ji přece znají naši čtenáři.“

„Díky vám.“

„Na co vlastně narážíte?“

„Myslím tím to, že vy a vaše noviny takovými formulace mi hraje na strunu, chudinka malá roztomilá holčička a že přesně víte, proč to děláte.“

„Uznávám, že se tady jedná o určitý emocionální aspekt...“

„A co potom děti jako Neil? Nazvala byste ho „Nejlíček“, nebo dokonce hošíček Neil? Myslíte, že by se vám hodil do krámu?“

Eva Sayersová upadla do viditelných rozpaků a zřejmě nevěděla, jak na to honem odpovědět.

„Myslím, že asi ne,“ pokračoval Neef. „Neil nemá maminku, která by kvůli němu telefonovala do novin, a kromě toho nevypadá moc vábně, že ne? Od svých dvou let byl v dětském domově. Vlastně od doby, co s ním přítel jeho matky praštil o zeď, protože ho otravoval pláčem, když se koukal v televizi na fotbal. A teď má nádor, který ho zahubí dřív, než se dožije pěti let. To není zrovna záviděníhodný život, paní Sayersová. Žádný trháč, že?“

Eva zavrtěla hlavou. „Snad by se i pro něj dalo něco udělat,“ přemítala. „Jestli je to otázka peněz, možná by šlo...“

„A co ti ostatní?“ přerušil ji Neef a mávl rukou směrem k dětskému oddělení.

Eva pokrčila rameny, řeč jí došla.

Neef chvilku počkal a pak konstatoval: „Dobrá, dohodli jsme se tedy, že vaše noviny mají omezené prostředky stejně jako moje oddělení a každý z nás musí rozhodnout podle svého. Já se rozhoduji na základě medicíny a vy se svými novinami dáváte přednost příběhům roztomilých hvězdiček. Tracy Torranceová nedostane další léčebnou proceduru, protože ji já a moji kolegové pokládáme za

nevhodnou. Tisk, který reprezentují vaše noviny, se rozhodl, že ji dostane, protože vypadá tak rozkošně a okouzlí vaše čtenáře. Oni, stejně jako vy, mohou podle libosti ignorovat všechny ostatní. Já a můj personál je ignorovat nemůžeme. My musíme dělat, co pokládáme za nejlepší, pro všechny pacienty tohoto oddělení, paní Sayersová. A teď mě omluvte, mám moc práce.“

Eva Sayersová se otočila na podpatku a beze slova odešla.

Podpatky jejích střevíčků klapaly po schodech dolů do hlavní chodby, až v dálce zmlkly. Neef ještě chvíli postál nad schody a předstíral, že se dívá z okna dolů na dvůr. Z toho, co se událo, necítil žádné uspokojení, jen jakýsi neurčitý smutek.

Vrátil se do pracovny, sedl si ke stolu a složil ruce na desku před sebou. Vešla Ann Milesová a postavila před něj šálek kávy. „Myslela jsem, že vám přijde vhod,“ podotkla.

„Díky,“ pravil Neef.

„Znamená to, že paní Sayersová už odešla?“

„Ano,“ přisvědčil Neef.

Ann Milesová vycítila, v jakém je rozpoložení, a prohodila: „Neprobíhalo to dobře?“

„Ztratil jsem nervy,“ přiznal Neef.

„A jéje.“

„Přesně tak, a jéje,“ povzdechl Neef. „Teď nezbývá než čekat. Uvidíme, jak nám zavaří.“

„Myslíte, že to udělá?“

Neef nerozhodně pokrčil rameny. „Přišla uštrikovat načinčanou pohádku o ubohé roztomilé holčičce. Dovedete si to představit: lakotný lékař odsuzuje dítě k smrti, avšak místní noviny, kterým fandí soucitné čtenářstvo, spěchají, aby je zachránily.“

„Podle mého jsou prostě odporní,“ prohlásila Ann. „Přece nemůžou doopravdy věřit, že by někdo nechal umřít dítě, jen aby ušetřil peníze.“

„Nevím, čemu věří doopravdy,“ přiznal se Neef. „Možná, že přitom ani nepřemýšlejí. Prostě nevím.“

Anna se podívala na nástěnné hodiny: „Asi vás nepotěším, ale musím vám připomenout, že ve čtyři máte schůzi s vedením.“

„Ježíši,“ zasténal Neef. Byly za tři minuty čtyři.

„Á, Michael,“ konstatoval Tim Heaton, provozní ředitel nemocnice.

Jakmile Neef vstoupil, viděl, že je poslední.

Měsíční schůze vedení se, alespoň jak to pociťoval Neef, zvrtyly v neblahou životní danost. Za posledních pár let se administrativní úředníci množili jako houby po dešti. Částečně to měly na svědomí změny v politické filozofii, ale hlavním důvodem bylo to, že nemocnice přijala status trastu Státní zdravotní péče, řízené vládou. Zodpovídali teď za své vlastní finance. Jednotliví primáři museli hrabat na svém písečku a zaujímat bojové pozice, aby si vydobyli prostředky, které potřebovali pro svá oddělení, ale měli i snahu vytvářet aliance proti „vrchnosti“. To znamená proti manažerům-nelékařům přiděleným zvenčí, aby řídili „obchodní stránku“ poskytování lékařských služeb. Neefovi ta situace často připomínala neustálé pŕtky válčících stran v renesanční Itálii.

Heaton byl jako obvykle oděn s neposkvěnou dokonalostí tmavý oblek, oslnivě bílá košile a vázanka s módním vzorem. Neef si vedle něj vždýcky uvědomoval nedostatky své garderoby. Při pouhém pohledu na toho člověka mu jeho vlastní oblek začal připadat neúnosně starý a kalhoty nadměrně vytahané. Ještě jedné věci si Neef na Heatonovi všiml, ať jste ho potkali v kteroukoliv denní dobu, pokaždé vypadal, jako by se právě oholil. Na celoročně opálené pleti se mu nikdy neobjevil sebemenší náznak strniště. Do trastu přišel z obchodního světa. Předtím byl šéfem velkého strojírenského podniku s rozsáhlými kontrakty se zámořím.

I když si to Neef zprvu nerad přiznával, přece jen nakonec musel připustit, že ten člověk umí jednat s lidmi. Byl to dobrý organizátor.

„Myslím, že už jsme všichni,“ konstatoval Heaton.

Neef zaujal své místo u stolu společně s deseti ostatními včetně Heatona. Krátce se na všechny usmál a speciálně pokynul Franku MacSweenovi. Před ním na stole ležely pod klady pro dnešní schůzi. Neef si všiml, že se jedná o drobný triumf zdejší počítačové grafiky. Xeroxovaná, strojem psaná lejstra zaneřážená hojností opravovaných překlepů patřila minulosti, nyní je nahradil text úhledně vytištěný

laserovou tiskárnou a zbrusu nové nemocniční logo holubice lehounce spočívající v léčivých rukou, vyvedená v pastelově modré barvě.

Heaton se obrátil vlevo a oznámil: „Rád bych teď požádal našeho ekonomického ředitele, aby nás seznámil se svou zprávou. Filipe, mohu-li prosit, pouze v hlavních povšechných rysech?“

Neef v duchu přijal zmínku o „hlavních povšechných rysech“ s povděkem. Filip Danziger choval účetnickou lásku k číslům a o tu se s ním Neef ani při nejlepší snaze nedokázal podělit. Jediné, co chtěl opravdu vědět, bylo, zda jsou ve ztrátě, nebo mají zisk.

Účetní, vyčouhlý dlouhán, povstal, nasadil si brýle s kostěnou obrubou, úklonou poděkoval Heatonovi a pronesl: „Samozřejmě.“ Urovnal si před sebou papíry a spustil:

„Dámy a pánové, abych se vyjádřil stručně, začínáme mít problémy.“

Okolo stolu se ozvalo zasténání.

„Zatím se jakžtakž držíme, ale budoucnost zdaleka nevypadá růžově.“

„Ale co ta mimořádná agenda, kterou jsme převzali po uzavření staré Všeobecné?“ zeptala se Carol Martinová, šéfka ošetrovatelských služeb.

„Pravda je, že uzavření nám nejbližšího konkurenčního pracoviště naši finanční pozici uměle vylepšilo.“ Danziger vyslovoval zřetelně a s puntičkářskou pečlivostí, účetní každým coulem. „Odhady budoucího vývoje se však bohužel zdají naznačovat, že bychom mohli o značnou část mimo řádné agendy přijít, až v listopadu zahájí činnost nové chirurgické centrum Fakultní nemocnice. Jejich marketingová opatření jsou jako obvykle skvělá a vypadá to na velký úspěch. Praktičtí lékaři se budou patrně horempádem předhánět, aby svým pacientům zajistili vše, co budou považovat za nejnovější vymoženosti.“

„To ještě neznamená, že ta jejich chirurgie bude něco lepšího než naše,“ utrousil Mark Louradis, jeden z primářů chirurgie, a z jihoevropských rysů jeho tváře bylo patrné podráždění.

„To jistě ne,“ připustil Heaton, „ale vnější dojem je přece jen důležitý. Na to musíme být připravení. Fakultní nemocnici se velmi úspěšně daří prezentovat se jako špičkové pracoviště lékařské vědy.“

„To je pravda,“ přisvědčil Neef. „Sotva uplyne týden, aby jim některé noviny nevěnovaly článek. Minulý týden to byl jejich litotriptický program a tento týden zase nové chirurgické vybavení. Farmaceutické společnosti se zřejmě předbíhají ve frontě, aby do toho podniku nacpaly co nejvíc peněz, a aby tak na ně padl nějaký ten odlesk jeho slávy.“

„A přitom ani nedělají transplantace,“ připomněl Louradis.

„Problém je v tom, Marku,“ vysvětloval Heaton, „že veřejnost už transplantační chirurgie přestala fascinovat. Novináři už vypráskali všechny možnosti a kuloárové tlachaly už to čím dál tím víc nudí. Abychom si zvedli renomé a trochu přikrmili jejich fantazii, potřebujeme nějakou novou léčebnou metodu.“

Frank MacSween si trochu odfrkl.

Louradis poznamenal s křivým úsměvem: „Dostáváme se do stadia, kdy budeme na reklamu a marketing vydávat víc než na ošetrovatelský personál.“

„To je snad trochu přehnané,“ pravil Tim Heaton. „Znovu však opakují, že vnější dojem je velice důležitý. Naše nemocnice je velká a dobrá, ale nemůžeme si dovolit usnout na vavřínech. Musíme jít s duchem doby, hledat nové cesty, jak se zviditelnit, nové způsoby, jak získávat prostředky.“ V Michaelu Neefovi zanechával tento typ diskuse jako vždycky smíšené pocity. K filozofii trastu Státní zdravotní péče se přikláněl s určitým váháním. Ze začátku mívál chuť křičet:

„Jsme přece špitál, a ne nějaký zatracený supermarket!“ Ale časem změkl a byl nucen smířit se s tím, že i v medicíně se časy změnily a že ani v budoucnu to nebude jiné. Ironii bylo, že opustil lukrativní místo ve Spojených státech a odešel domů do Anglie, protože se chtěl vrátit k „čisté medicíně“ namísto léčení orientovaného na finanční stránku. Ale během jeho tříleté nepřítomnosti nastaly revoluční změny i tady; služba se proměnila v byznys.

Ve Státech, kde byl přednostou dětské onkologie v nemocnici Gregor Memorial v New Yorku, tomu tak ovšem bylo od začátku. Zprvu vychutnával pocit volnosti z toho, že má k provozování medicíny zdánlivě neomezené prostředky a to nejlepší vybavení, jaké si mohl přát. Ale postupně ke svému rozčarování zjistil, že je nemůže použít pro všechny, kteří by je potřebovali. Jeho pacienti byli ti, jejichž rodiny si mohly dovolit zaplatit.

Zpočátku měl za to, že individuální zdravotní pojištění, které měla většina lidí, je jenom obdobou státního systému doma, ale z toho byl vyveden, když viděl, co se stane, jakmile je osobní účet pacienta vyčerpán, což se u beznadějných chorob stávalo prakticky vždy. Zármutek rodiny se příliš často snoubil i s finančním zruinováním, když se rodiče za každou cenu snažili udělat pro umírající dítě všechno, co mohli.

Danziger mezitím pokračoval ve zprávě a vypočítával, které nároky na úhradu vybavení z mimořádného rozpočtu byly schváleny a které byly prozatím zamítnuty nebo pozastaveny, jak to s oblibou formuloval Heaton. Každé nemocniční oddělení mělo přidělený roční rozpočet; bylo však rozhodnuto, že kromě těchto rozpočtů mohou být navíc vzneseny další požadavky na speciální zdroje, pokud to bude vyžadovat pokrok medicíny nebo prostě nějaké zvláštní okolnosti. Neef v posledních měsících nepředložil žádný požadavek na vybavení, ale zpracoval podklady k žádosti o mimořádné zakoupení nového chemoterapeutického léku.

Na trh přicházela podobných látek celá řada, ale když si Neef prostudoval výsledek klinického pokusu, vybral si speciálně tuto.

Jako by mu četl myšlenky, obrátil se Danziger k Neefovi a pravil: „Michaele, vám musím bohužel sdělit, že váš požadavek na nový americký lék v takovém množství, aby mohl být dostupný v širokém měřítku, jsme museli zamítnout. Podvýbor se domnívá, že efekt by byl pouze okrajový a že by tak vysoké mimořádné náklady nebylo lze obhájit.“

Neef si chvilu pohrával s tužkou a uvažoval, co na to říct.

Dnes to opravdu vypadalo na odporný den.

„Rozumím,“ poznamenal. „Ale dovolil bych si podvýboru připomenout, že jsem ve svých požadavcích na nová

chemoterapeutika mimořádně skromný. Neobjednávám si přece každý nový preparát, co se naskytne. U každého si nejdřív udělám vlastní zevrubnou studii. A pokud se mi zdá, že by jeho účinky byly jen okrajové, tak o něj prostě nežádám. Na druhé straně,“ Neef se na chvílku významně odmlčel, „když už o některý z léků požádám, tak je to proto, že jsem o jeho zásadním přínosu pro své pacienty hluboce přesvědčený.

Cytostatikum Antivulon má při dobrém protinádorovém působení prokazatelně o třicet procent nižší toxické účinky na buňky normální tkáně a má daleko méně škodlivých vedlejších účinků. A tam, kde se jedná o děti, je tohle velice důležitý faktor.“

„Michaela, věřte mi, že vaše zklamání chápeme,“ ujist'oval ho Heaton, „jenže při takovém množství uchazečů...“

„Ještě tento měsíc podám svůj návrh znovu,“ ujistil ho Neef.

„Jak si přejete,“ kývl Heaton ve snaze zmírnit napjatou situaci. Zahleděl se přes stůl a nadhodil: „Náš obchodní manažer snad bude mít něco, co nás potěší. Andrew?“

Andrew D'Arcy, malý přívětivý mužík v modrém proužkovaném obleku s růžovým motýlkem, se usmál a přisvědčil: „Ano, mám dvě příznivé zprávy.“

„Zaplať pánbůh,“ zašeptal Frank MacSween tak, aby ho všichni slyšeli.

D'Arcy to buď neslyšel, nebo aspoň předstíral, že neslyší, a pokračoval: „Zástupci Verner Manna té farmaceutické společnosti mě požádali, abychom provedli klinický pokus s jejich cephalosporinem třetí generace. Domnívají se, že by mohl být mimořádně účinný při léčbě infekcí močových cest. Nabízejí mimochodem docela slušný balík a mohla by z toho vzejít další spolupráce.“

„Výborně,“ pochvaloval si Heaton. „Předpokládám, že primář naší urologie už o tom ví.“

Peter dnes přednáší na semináři v Manchesteru,“ odpověděl D'Arcy, „ale vyslovil s tím projektem plný souhlas.“

„Dobře. A co ta druhá novina?“

D'Arcy se zahleděl na Michaela Neefa a pak omluvně řekl: „Neměl jsem bohužel dost času, abych to předběžně probral s

Michael. Když jsem mu volal, řekli mi, že tam má nějaké novináře. Obrátili se na mne z biotechnologické společnosti, která se jmenuje Laboratoře Menogen.“ Nezdálo se, že by ten název někomu u stolu cokoli říkal. „Je to malá lokální společnost. Byla založena asi před deseti lety za účasti kapitálových investičních fondů. Zabývají se strategií genové terapie při léčení nádorového bujení. Teď mají pocit, že se dostali do stadia, kdy by se mělo přistoupit ke klinickému odzkoušení, a chtěli by v tom směru zahájit diskusi.“

Heaton se rozzářil a zvolal: „Genová terapie! Genetické inženýrství! Tak tohle by zájem veřejnosti určitě přitáhlo. V poslední době jsou toho plné noviny. Vypadá to, že přesně něco takového by nám mohlo vylepšit profil. Co tomu říkáte, Michael?“

„Myslím, že bychom potřebovali o těch Laboratořích Menogen vědět o dost víc, než si je pustíme k pacientům, ale samozřejmě si s nimi rád pohovořím.“

„Skvělé,“ liboval si Heaton.

„Rád bych zdůraznil, že z finančního hlediska to pro trast žádným velkým přínosem nebude,“ poznamenal Danziger, „ale jak říká Tim, je to projekt neobyčejného významu. Mohlo by to přinést velký mediální ohlas.“

„Je to ovšem také neobyčejně riskantní oblast,“ připomněl Frank. „Fakultní nemocnice se loni zapojila do klinického pokusu s léčením cystické fibrózy, a pokud si vzpomínám, nedopadlo to nijak slavně.“

„Ale vzbudili tím hodně pozornosti,“ namítl Heaton.

„A to je to hlavní,“ zahuhlal si pod vousy MacSween.

A pokradmu se na Neefa zašklebil.

Neef po schůzi ještě chvíli zůstal, aby s Andrewem D'Arcym a Timem Heatonem domluvil nejvhodnější termín pro schůzku s lidmi z Laboratoří Menogen.

„Jak to, že jsme o nich nikdy neslyšeli?“ vyptával se Heaton D'Arcyho.

„Protože to byla jen jedna ze spousty biotechnologických společností, do nichž v osmdesátých letech proudil volný kapitál jako šampaňské o svatbě. Do genetického inženýrství, jak se mělo za to,

bylo výhodné strkat peníze a každý se chtěl zavčas zapojit. Většinou se ale ukázalo, že se věci nehýbou tak rychle, jak se čekalo podle prvních fám. Řada společností šla ke zdi, protože z nich stáhli kapitál.“

„V čem byla chyba?“ zeptal se Neef.

D'Arcy pokrčil rameny a odpověděl: „Já myslím, že to mělo na svědomí víc věcí. Investoři očekávali rychlé zisky, a když se nedostavily, začali být nervózní. Cítili se podvedení, ale ono to tak nebylo. Vědci byli prostě příliš velcí optimisti.“

Ve skutečnosti neustále naráželi na problémy, které si předtím ani nedovedli představit, a jeden vedle druhého taky podcenili tu horu byrokratických zádrhelů na cestě z výzkumných laboratoří do běžného života ve špitále.

A právě tyhle překážky jsou pro vědce zabývající se biotechnologií o mnoho vyšší než pro farmaceutické společnosti kvůli morálním aspektům. manipulace s geny. Každý si troufá do toho mluvit. Všelijakými etickými komisemi se to tam jen hemží.“

„Ale Menogen zřejmě přežil,“ konstatoval Heaton.

„Přežil,“ přisvědčil D'Arcy. „Měli dost rozumu, aby se nepouštěli do soutěže s největšími esy. Hned na začátku byl totiž hlavní problém v tom, že se hromada společností pokoušela dělat stejnou věc. Všichni chtěli klonovat interferon a lidský inzulin, ale když pak měl být udělen patent, mohlo na něm figurovat pouze jedno jméno. Toho všeho se Menogen hned od samého začátku vyvaroval a soustředil se na méně ambiciózní projekty. Vedli si velice dobře při klonování krevních faktorů a vyrukovali s novými diagnostickými kity. Díky tomu se v tomto odvětví nejen udrželi, ale také získali pár vyslovených machrů v molekulární biologii, kteří mají na to, aby s tou věcí opravdu pohnuli. A zdá se, že se jim ta investice vyplatila. Přišli s řadou nových vektorů schopných přenášet geny a v soutěži o ovládnutí genové terapie se dostávají na přední pozice.“

Heaton se k němu důvěrně naklonil a přiznal se: „Já vím, že genová terapie je poslední hit a podobně... ale co to vlastně je?“

Neef se usmál: „Je to taková technika, s jejíž pomocí se do pacientových buněk dá vpravit fungující gen a tím napravit nějakou

chybu jeho vlastního genu. Někdy se může použít jako prostředek, který pacientovým buňkám přiřkne úplně novou funkci.“

„Ale to snad musí úplně změnit pacientův genetický profil?“ otázal se Heaton.

„Jen v omezeném rozsahu,“ odpověděl Neef. „Nikdo se nepokouší měnit zárodečné buňky, jako jsou spermie nebo vajíčka. Cílem není vytvoření dědičných změn, ale pouze lokalizovaný zásah, který má pomoci jednotlivým pacientům a věřte mi, právě tohle je mimořádně nesnadné. Celá ta věc je pořád ještě v plenkách.“

„Ale v budoucnosti by to mohlo být ohromné,“ ozval se D'Arcy.

„To je, jak se zdá, téměř mimo pochybnost,“ souhlasil Neef.

„Takže pánové z Laboratoří Menogen by si svou technologii rádi ověřili na našich pacientech,“ konstatoval Heaton.

„V podstatě ano,“ odpověděl D'Arcy. „Měli tolik slušnosti, že přiznali, že se nejdříve obrátili na Fakultní nemocnici, ale tam je odmítli s tím, že na univerzitě už lékařská fakulta rozvíjí svůj vlastní program genové terapie.“

„Řekl jste jim o nějaké papíry?“ zeptal se Neef.

„Co se týče licencí a potvrzení o bezpečnosti, je všechno v pořádku. Celá věc musí samozřejmě projít naší vlastní komisí pro etiku a bezpečnost, ale to až se podrobně dovíme, co má společnost vlastně v úmyslu.“

„Je to vzrušující,“ pravil Heaton. „Co říkáte, Michaela?“

„Určitě,“ souhlasil Neef, bylo mu jasné, že Heaton právě takovou odpověď očekává.

„Být na špici, právě to chceme!“

D'Arcy se podíval na hodinky a prohlásil, že musí jít.

Neef využil toho, že zůstali s Heatonem sami, a upozornil ho na blížící se nepříznivou publicitu, kterou je zřejmě hodlá obdařit Eva Sayersová.

Heaton stoicky pokrčil rameny: „K tomu muselo dojít. Když vyšel minulý týden ten rozhovor s paní Torranceovou, začal jsem tušit, že se do toho ty noviny navezou. Tak skvělou příležitost očividně nemohli promarnit. Připadá mi, že si hodili korunou, jestli mají sponzorovat výlet do Disneylandu, nebo se vrhnout na privátní

medicínu. Naneštěstí pro nás padla ta druhá možnost. Ale žádný strach, tohle přežijem.“

Neil neprozradil nic o tom, jak mu při setkání s novinářkou povolily nervy, ale sám si v duchu uvědomil, že Heatonovi by se to nemohlo stát. Na to byl příliš slušně vychovaný.

Když vycházeli ze zasedačky, pokynul Heaton Neefovi, ať jde první, a přitom poznamenal: „Mimochodem, Michael. Já dobře vím, že jste se v posledním roce a půl držel v mezích rozpočtu. Budu si to pamatovat a přednesu váš požadavek hned na příštím zasedání farmakologického podvýboru.“

„Budou vám velmi vděční,“ řekl Neef. „Jsem si jistý, že ten americký lék stojí za to vyzkoušet.“

„To mi stačí,“ ubezpečil ho Heaton. „Pro pacienty musíme udělat vše, co je v našich silách, i pro ty ubohé drobečky na vašem oddělení. Doufejme, že ta záležitost s Menogenem dopadne dobře. Bylo by to dobré pro všechny.“

Heaton ještě naposledy předvedl úsměv a odkráčel svým obvyklým sebevědomým krokem. Neef se za ním díval a neodpustil si ironický úšklebek. Tak takhle se to dělá, pomyslel si. Heaton mu obstará nový americký lék, když on bude držet basu a sehraje to s Menogenem.

2

Neef se podíval na hodinky. Bylo půl šesté. Pomalu došel zpátky na oddělení a nakoukl do sesterny na Onkologii 1, kde sloužila sestra Kate Morseová.

„Hej cizince,“ oslovila Neefa, sotva vstrčil hlavu do dveří.

„Už to tak se mnou skoro vypadá, že?“ poznamenal Neef, přitáhl si kovovou židli k jejímu stolu a vyčerpaně se na ni svezl. „Co naši pacienti? Snad abych je obešel a podíval se na ně.“

Kate Morseová se shovívavě usmála. Byla to pohledná žena asi stejně stará jako Neef, se dvěma vlastními dětmi.

Její muž Charlie, také pětatřicátník, byl vedoucím technickým asistentem v patologické laboratoři.

„S malým Martinem to dnes bylo zlé a s Lízou Shortovou to jde, jak jsme se obávali, s kopce. Lawrence odpoledne volal jejím rodičům. Jsou na cestě sem. Lawrence slíbil, že je přijme a posedí s nimi. Má dneska večer službu.“

Neef přikývl. Lawrence Fielding byl jeho první asistent a víceméně měl na starosti každodenní provoz oddělení.

„Všichni ostatní se celkem drží. U Freda a Charlese se už dá mluvit o zlepšení.“

„Fajn. Už jsem tam prve nahlídl s návštěvou, ale to jsem neměl čas si s nimi popovídat.“

„Slyšela jsem,“ pravila významně Kate. „Nějaká novinářka.“

Z jejího výrazu Neef usoudil, že ví všechno. „Obávám se, že zas bude nutné trochu pozvednout morálku.“

„Promluví si se sestřičkami,“ slíbila Kate. „Vždycky, když se zčistajasna dovědí, že jsou součástí jakési nezodpovědné instituce, která staví na první místo peníze a ani za mák nedbá o své pacienty, berou si to hrozně k srdci.“ Z jejího hlasu přímo kapala hořkost.

„To bych ti byl opravdu vděčný, Kate,“ poděkoval Neef a zvedl se. „Já bych měl asi zase ztratit slovo s našimi mladými doktory. Mimochodem, jak si vedou?“ Předě dvěma týdny se zase potočilo „kolečko“, kterým procházejí lékaři po promoci, a na oddělení přišli na šest měsíců dva noví mladí lékaři. Neef je ještě ani pořádně neviděl.

„Ujde to,“ odpověděla Kate. „Se vším si hrozně lámou hlavu, ale to v téhle fázi není nic špatného. Mně dělají spíš starosti takoví, co jsou hned se vším hotoví.“

„To mně taky,“ souhlasil Neef. „Ještě si to tu obejdu a pak zmizím.“

Kate Morseová vstala, že ho doprovodí. Ale Neef ji zadržel.

„Kdepak,“ pravil. „Projdu si to jen tak sám.“

Neef nejdřív zamířil do pokojíku, kam přestěhovali Lízou Shortovou. Byla u ní sestra, která se jí snažila trochu ulevit, ale holčička byla příliš ospalá, aby ji vnímala. Když Neef vešel, sestřička se zvedla, ale on jí pokynul, ať se nenechá rušit.

„Jen jsem zaskočil, abych ji pozdravil,“ řekl. „Jak to s ní vypadá?“

„Doktor Fielding jí zvýšil dávky utišujících prostředků, ale chtěl, aby pokud možno zůstala při vědomí. Zřejmě mají přijít její rodiče. Momentálně vypadá docela dobře, jen je příjemně ospalá. Bolesti nemá.“

„Země opuštěných poutníků,“ poznamenal Neef a obličej mu zastřel smutek.

Líza zamrkala a otevřela oči. Usmál se na ni a vzal ji za ruku. „Nazdárek,“ řekl něžně. „Maminka s tatínkem tu budou každou chvíli.“

Dítě se pokusilo o úsměv, ale bylo příliš slabé a oči se mu zase zavřely. Neef si vzal z háčku v nohách postele její kartu a podíval se, co jí Lawrence Fielding předepsal a kdy to dostala.

Pohlédl na hodinky: „Doufejme, že to rodiče stihnou dřív než za hodinu.“

Ošetřovatelka přikývla, dopřála si ještě chvilku zamyšlení a pak začala přerovnávat v Lízině skříňce hračky. Pracovala na onkologii osm měsíců. Už se naučila, jak se s takovou situací vyrovnat.

Neef pokračoval v obchůzce pokojů, kontroloval statusy a procedury předepsané na zítřek. John Martin měl nazítří nastoupit radioterapeutickou kúru, ale jak už mu řekla Kate Morseová, dnes mu nebylo moc dobře. Byl u něj jeden z mladých lékařů, Tony Samuels.

„Jak to s ním vypadá?“ zeptal se ho Neef.

Lékař nezaslechl Neefa přicházet a trhl sebou. Vstal a nervózně si popotahoval za kravatu.

„Omlouvám se, nechtěl jsem vás vylekat,“ řekl Neef. „Tak jak to s ním vypadá?“

„Momentálně docela obstojně,“ odpověděl Samuels, který se mezitím uklidnil. „Myslím, že má prostě dost těžkou reakci na chemoterapii. Možná bychom mohli zauvažovat o nějaké změně? Co si o tom myslíte, pane primáři?“

„Ted' ještě ne,“ odpověděl Neef. „Budeme se ho snažit udržet ještě několik dní na standardním primárním režimu. Uvidíme, co to s ním udělá. Na změnu budeme myslet, až pokud se reakce nezlepší.“

„A co ta zítřejší radioterapie?“

„Tu zrušte,“ nařídil Neef. „Chudák kluk už toho má i takhle až dost. K tomu se taky vrátíme až za pár dní.“

„Jistě, pane primáři.“

Neef zjistil, že Tracy Torranceovou přestěhovali do samostatného pokoje, a tušil proč. Pohled ode dveří mu toto podezření potvrdil. Téměř celou podlahu pokrývaly plyšové hračky, které jí poslali čtenáři Občanského večerníčku po uveřejnění první reportáže. Věděl, že dnes večer se její rodiče neobjeví: mají vystoupit v programu lokální televize. Pozvali do studia i jeho, ale on to odmítl, bude radši, když místo něj promluví „mluvčí nemocnice“.

„Ahoj, Tracy,“ pozdravil děvčátko.

Holčička se na něj usmála. Byl rád, že neví nic o politických a showbyznysových tahanicích, při nichž se přetřásala její nemoc.

„Kohopak to tu máš?“ zeptal se.

„Pana Šášulu,“ odpověděla holčička a zvedla hadrového panáka, kterého si přinesla z domova. Na tu záplavu zbrusu nových a neznámých mazlíčků, kteří se kolem ní kupili, si nemohla zvyknout. To bylo pro děti v konečném stadiu typické. Nové věci už je nelákaly, ztrácely o ně zájem a raději se přimkly ke starým, k těm, které důvěrně znaly.

Neila Bensona si Neef nechal až na konec. Snažil se sice nemít mezi dětmi oblíbence, nebo to aspoň nedávat najevo, ale pro Neila měl přece jen slabost.

„Čau, Tygře,“ řekl, když ho chlapec uviděl. Neil zvedl ruku a Neef věděl, že je to signál, aby mu nastavil otevřenou dlaň. Neil mu na dlaň s plácnutím položil ruku, byla to jeho verze chlapeckého pozdravu. Neef se usmál. V tomhle klukovi bylo něco, nějaká vnitřní síla a zároveň pružnost, které se vymykaly jeho věku a také, po pravdě řečeno, jeho vyhlídkám.

Nebyla velká naděje, že by Neilův nádor, maligní melanom, chlapce nezahubil. V posledních třech týdnech však přestal nádor růst. Každodenní měření postižené oblasti ukazovalo na grafu rovnou čáru. Bohužel se však neprojevil ani náznak ústupu, ale díky bohu aspoň za ten oddechový čas. Kromě toho se v léčení zhoubných nádorů uplatňuje spousta nemedicínských faktorů, takže by nebylo moudré cokoli předpovídat s naprostou jistotou.

Neef dokončil obchůzku a strčil hlavu do služebního pokoje, aby popřál Kate Morseové dobrou noc.

„Tak už odcházíš?“ zeptala se.

„Některý den jako by měl šestatřicet hodin. A dnes to tak vypadalo,“ prohlásil Neef.

„Hlavu vzhůru,“ vyzvala ho Kate s úsměvem. „Většina lidí ví, že všemu, co si přečtou v novinách, se nedá věřit.“

„Doufám za nás všechny, že je to tak,“ přisvědčil Neef.

„Neber si to tak k srdci, Miku,“ řekla tiše Kate. „Důležité je, jak je to doopravdy, a ne jak někdo věci překroutí nebo špatně interpretuje.“

Neef přikývl: „Díky, Kate. Co kdybychom se zítra my dva a Lawrence na chvíli sešli? Jakási biotechnologická společnost chce na našich pacientech provést klinický test s genovou terapií. Než s nimi budu mluvit, chtěl bych vědět, co na to říkáte vy.“

„Zní to zajímavě,“ usoudila Kate. „Cokoli zavání pokrokem, je vždy vítáno.“

Cestou domů nejel Neef nijak rychle. Večerní dopravní špička byla dávno pryč, nebe se vyjasnilo, vítr se utišil a korunami stromů nad dlouhou úzkou silničkou svažující se k jeho domku se prodíraly podvečerní sluneční paprsky. Domek se choulil na úpatí strmé staré trati. Od nemocnice to sem bylo sotva dvacet kilometrů. To, že tenhle domek získal, považoval Neef za největší štěstí, jaké ho kdy potkalo.

Právě se vrátil ze Spojených států, aby nastoupil u Svatého Jiří, a zoufale sháněl bydlení. Když se jednou večer vracel z další bezvýsledné prohlídky zdejších předražených bytů zpátky do hotelu, kde bydlel, podařilo se mu cestou špatně odbočit a ocitl se tady pod kopcem. Rozhlížel se, kde by se s autem otočil, a přitom mu padl do oka zpusltý domek ztrácející se ve vysoké trávě a šípkovém houští, které ho hrozilo pohltil.

Zaujatě pátral kolem a objevil, že pod kopcem kdysi vedla železnice. Koleje už byly dávno vytrhané, ale našel tam zbytky železničního loživa a v podrostu bylo možné sledovat směr, kudy se trať táhla. Poloha domku napovídala, že snad někdy měl s železnicí

něco společného. Byl to možná strážní domek nebo domek šraňkaře. Obrátil se tedy na Britské železnice a zjistil, že tam už na existenci té trati i samotného domku dávno zapomněli. Neef je však tak dlouho otravoval, až se našly dokumenty o vlastnictví, a když naléhal ještě dál, uvolili se domek mu prodat. Poslední tři roky strávil úsilím, aby z něj udělal obyvatelný a pohodlný domov.

Neef zaparkoval svůj landrover Discovery na kousku po zemku, který k tomu účelu vedle domku upravil. Pokud chtěl do kopce vyjet v zimě, potřeboval auto s pohonem na čtyři kola. Tohle lesní doupe magistrát rozhodně neměl ve svém posypovém plánu na čelném místě.

Když otevřel dveře, přišla ho uvítat „paní domu“. Dolly byla jemná, uhlazená a nesmírně elegantní. Pohybovala se neslyšně, ale tak rázně a ladně, že to v něm vždycky znovu vzbuzovalo obdiv. Měla také nádherně silný a huňatý ocas.

Dolly byla totiž kočka ovšem ne jen tak ledajaká, jak Neef nikdy neopomněl zdůraznit. Byla to kočka mainská mývalí.

Dolly se Neefovi otřela o nohy a pak ještě jednou, takže se musel sehnout a pohládit ji. „Jak vidím, má to znamenat, že máš prázdnou misku,“ dohadoval se. Byl zvyklý, že si ho většinou nevšímala. „Tak to ti něco dáme.“

Neef s Dolly v patách zamířil do kuchyně. Otevřel plechovku s kočičí výživou a nesl ji k zadním dveřím, kde měla Dolly misku. Kočka se mu proplétala mezi nohama, vyskakovala a netrpělivě čekala, až plechovku vyprázdní. Ve své chtivosti ho téměř odstrčila stranou. Neef se narovnal a shlížel na ni. „Tak vidím, že teď už má přítomnost není žádoucí,“ konstatoval. Dolly se krmila dál.

Neef si nalil pořádnou dávku whisky a usadil se do křesla, odkud viděl francouzským oknem do zahrady za domem. Večerní slunce mělo teď žlutou, téměř oranžovou barvu a on zalitoval, že den, který takhle krásně končí, nebyl lepší. Chvilí si pohrával s myšlenkou, že vynechá televizi a nebude se na pořad s manžely Torranceovými dívat, ale pak si to rozmyslel. Ať se raději dozví to nejhorší rovnou.

Zapnul televizor.

Reportáž s Torranceovými byla v bloku místních zpráv zařazena jako třetí. Začínala přehledem faktů, pak se kamera zaměřila na pana Torrance a jeho ženu, kteří seděli proti reportérce.

„Vy, paní Torranceová, si však nemyslíte, že vaší dceři už nelze pomoci, vidíte?“ vyptávala se reportérka.

Paní Torranceová, drobná žena s vlasy obarvenými na zrzavo a s pronikavýma, tvrdýma očima, si přitiskla k obličeji kapesník. Její manžel, o mnoho vyšší a statnější a s bezvýrazným pohledem, ji objal kolem ramen. Odpověděla téměř šeptem: „Ne, to si nemyslím.“

„Říkáte, že podle vašeho názoru existuje léčba, která by Tracy pomohla, ale ona ji nedostává. Je to tak?“

Žena mlčky přisvědčila a u úst si stále přidržovala kapesník.

„Proč ne, paní Torranceová?“ zeptala se jemně reportérka.

„Kvůli penězům. Nechtějí moji malou holčičku léčit, protože je to moc drahé.“

„Radši ji nechají umřít,“ skočil jí do řeči pan Torrance.

„Chápu, že to pro vás musí být velmi bolestné,“ pokračovala moderátorka, „ale nemocnice to přirozeně popírá. Trvají na tom, že k jejich rozhodnutí Tracy neléčit vedly výhradně lékařské důvody. Peníze prý nebyly rozhodující. Co na to říkáte?“

„Sakra že byly, ne že ne!“ vybuhl pan Torrance. „Od chvíle, co z nich je jak tomu říkaj ten trast, ten zatracenej trast, je zajímaví jen prachy, a ne lidi.“

Pak se scéna změnila, v záběru se ukázal exteriér Nemocnice svatého Jiří, provázený povědomým hlasem, hovořícím pár vteřin mimo obraz, poté následoval stříh a na obrazovce se objevil tiskový mluvčí nemocnice John Marshall. Vypadal stejně uhlazeně jako televizní profesionálové. Jeho jméno a funkci se diváci dověděli z titulku.

„S Torranceovými samozřejmě hluboce cítíme,“ sděloval právě šetrně redaktorce, která byla mimo obraz zřejmě to byla táž, která před chvílí hovořila s Torranceovými. „Odborní lékaři však bohužel musí často učinit rozhodnutí, která nejsou vždycky a u každého populární. Ačkoliv situaci rodiny Torranceových plně chápeme, musím trvat na tom, že rozhodnutí bylo učiněno na základě lékařských důvodů, a to výhradně na jejich základě.“

Neef mu za ta slova v duchu poděkoval.

Předtočená reportáž skončila a na obrazovce se objevil moderátor ve studiu.

„John Marshall, tiskový mluvčí Nemocnice svatého Jiří, ukončil naši zvláštní reportáž, kterou připravila Naomi Harrisonová. Před půlhodinou, kdy už reportáž byla zpracovaná, jsme však dostali zprávu, že se do věci rozhodl vložit Občanský večerník a privátní léčbu malé Tracy uhradit.

A my teď máme v televizním studiu v živém přenosu narychlo pozvané manžele Torranceovy, které jste před chvílí viděli ve filmové reportáži.“

Kamera couvla a v záběru se objevila paní Torranceová, sedící se zarudlýma očima vedle moderátora, s manželem po boku. Následoval detail jejího obličeje, důmyslně zaostřený na slzy, které jí stékaly po tvářích. Ramena se jí přitom němě otřásala.

„Můžete nám říct, paní Torranceová, jaká je vaše reakce na tu nepochybně povzbudivou zprávu?“ vyptával se jí moderátor.

„Nemám slov...“ začala. Kamera mezitím popojela tak, aby s ní byl v záběru i její manžel.

„Nemáme slov,“ opakoval po ní a pokyvoval hlavou.

Následovalo ještě několik nenápaditých, samozřejmých a podle Neefova názoru sugestivních otázek a předem očekávaných odpovědí a v záběru se objevil opět moderátor, dopřál si ještě několik vteřin mlčení s pohledem plným nacvičeného hloubavého zaujetí a pak přešel k dalšímu tématu.

Neef sledoval celou tu věc bez nejmenších emocí. Dálkovým ovladačem vypnul televizor, zhluboka si povzdechl a pak dopil zbytek whisky. „Maminka mě kolikrát varovala, že mě potkají i takhle smolné dny,“ zaúpěl, když se zvedal z křesla, a zamířil do kuchyně. Teď se musel rozhodnout.

Má si udělat něco k jídlu, nebo si dát ještě panáka? Nalil si whisky a založil do přehrávače disk. Uvelebil se v křesle a znovu se zahleděl do zahrady. Hudba, kterou si vybral, bylo Adagio od Albinoniho. Takže na něj za pár minut padne smutek, neboť se ozvou vzpomínky na Elaine.

Neefova žena Elaine zemřela před necelými čtyřmi roky na rakovinu jater. Jejich manželství trvalo sedm let. Děti neměli. Zotavoval se z toho pomalu, ale čas vykonal své a otupil ostří bolesti, která mu ze začátku připadala nesnesitelná.

Když však poslouchal Elainina oblíbeného Albinoniho, zaplavila ho vlna smutku nanovo a bolest nad její ztrátou se v něm probudila. Opřel si v křesle hlavu dozadu a zahleděl se na strop. „Pořád ještě se mi po tobě stýská,“ zašeptal.

Hudba dozněla a zanechala po sobě náhlou prázdnotu.

Neef zvedl hlavu z opěradla a měl pocit, jako by právě přistál po dlouhém letu. Byl znovu zpátky na zemi a nezbylo, než se tomu přizpůsobit. Sklenku měl prázdnou a musel se pustit do práce. Život jde dál. Udělá si něco k jídlu a pak se pokusí načíst něco z odborných časopisů, hlavně z těch, co se zabývají genovou terapií.

Těsně po půl desáté zazvonil telefon. Neef sebou poplašeně trhl. Právě se zahloubal do článku o uplatnění genové terapie při léčbě cystické fibrózy. Zrovna s touto léčbou loni při klinickém pokusu pohořela Fakultní nemocnice. Výsledky nebyly dobré: u žádného z pacientů se nedostavilo trvalé zlepšení a u řady z nich vyvolala léčba prudké zánětlivé reakce.

Vcelku to bylo velké zklamání nejen pro pacienty a jejich rodiny, ale také pro nemocnici, která se tehdy díky celé té pionýrské akci a také díky Davidu FarroJonesovi, Neefovu příteli a vedoucímu molekulární biologie z tamější fakulty, který pokus vedl, těšila značné publicitě.

„Neef.“

„Doktor Neef?“ ozval se ženský hlas. „Doktor Michael Neef?“

„Ano, a kdo volá?“

„Eva Sayersová. Našla jsem si vás v telefonním seznamu.“

Neef měl pocit, že se mu sevřelo srdce. Nenadělala ta ženská už dost škody? Co může ještě chtít? Snažil se uhodnout, s jakým novým manévrem zase vyrazí, aby mu oplatila jeho odpolední výpad. „A proč?“ zeptal se tupě.

„Já vím, že ze mne nejste zrovna nadšený...“

Neef souhlasně mlčel.

„Ale nejde mi to pořád z hlavy...“

„Copak?“

„Vlastně všechno. Vy, vaše oddělení a ten chlapec Neil. A co jste mi povídal. Všechno.“

Neef byl stále ještě dost ve střehu. „Snad abyste laskavě přešla k věci, paní Sayersová. Mám právě dost napilno.“

„Doktore Neefe, je mi velmi zatěžko říct vám takhle po telefonu, co mám na srdci. Nemohla bych za vámi přijet a promluvit si s vámi osobně?“

„To snad ani ne, paní Sayersová. Opravdu nechápu, co po mně můžete ještě chtít.“

„Je to celkem prosté, ale víte, velice těžké. V podstatě jsem vás chtěla požádat o prominutí.“

Neef nemohl uvěřit svým uším: „Prominutí?“

„Opravdu,“ řekla Eva. „Poprvé za svou profesionální kariéru se za to, co jsem udělala, stydím. Chtěla jsem se omluvit. Prostě mi to nedošlo.“

Neef se stále nedokázal zbavit podezření, a nemohl proto najít ani vhodnou odpověď.

„Je mi to líto, ale ten druhý článek, co vyjde v zítřejším Večerníčku, už zadržet nemůžu to o nabídce sponzorovat léčení. Věci se už příliš rozběhly. Můj vydavatel se chopil šance oznámit tu záležitost s privátní léčbou co nejdřív a dostat dnes večer noviny do televize. Vysílali interview s Torranceovými.“

„Já jsem to viděl.“

„Udělala jsem, co jsem mohla, abych to v zítřejších novinách aspoň trochu přitlumila.“

„Tak to vám děkuju,“ odvětil Neef.

„Je mi to opravdu líto.“

„Já jsem to zas po pravdě řečeno možná náramně přehnal s těmi výsostně morálními argumenty.“

„Na to jste měl právo. Ještě na něco se vás musím zeptat.“

„Na co?“

„Co bude s Neilem? Všimněte si, že říkám ‚Neil‘, a ne ‚Neilíček‘ nebo ‚hošíček Neil‘,“ dodala Eva tak, že ho úplně odzbrojila.

„Neil má zhoubný melanom. Nemůžeme pro něj udělat nic jiného, než se mu snažit zmírnit bolesti a udržet ho v tak snesitelném stavu, jak to jen půjde.“

Eva se odmlčela, jako by se s neúprosností Neefovy odpovědi jen stěží vyrovnávala. „Opravdu se pro něj nedá vůbec nic udělat?“ zeptala se.

„Bohužel ne.“

„To musí být pro jeho matku učiněné peklo,“ usoudila Eva, když se zas trochu vzpamatovala.

„Neila jeho matka opustila,“ sdělil ji Neef. „Bránil jí žít tak, jak se jí líbilo.“

„Jak to dokážete?“ zašeptala tiše Eva. „Jak dokážete pořád, den co den, pracovat s dětmi, které umírají, když pro ně nemůžete nic udělat?“

„Ono je toho ve skutečnosti dost, co udělat můžeme,“ namítl Neef.

„Ale jde přece o rakovinu,“ pokračovala Eva. „Máte k dispozici chemoterapii a radioterapii, ale jinak prakticky nic. Ještě ke všemu je prý léčení stejně strašné jako nemoc sama.“

„Jsou ještě chirurgické zákroky a transfúze a řada dalších technik.“

„Ale ztráty jsou určitě velké,“ dohadovala se Eva.

S tím musel Neef souhlasit. „To máte pravdu.“

„Promiňte,“ přiznala se Eva, „já prostě nechápu, jak to vy a vaše ošetřovatelky dokážete vydržet.“

„Někdy to nedokážeme,“ připustil Neef. „Ale jsme k sobě navzájem natolik ohleduplní, že si to nedáváme najevo.“

„Nebrečíme nahlas.“

„Prosím?“

„To je taková písnička... Elkie Brooksové.“

Neef vysvětloval: „Podívejte se, my nejsme žádní světci, jsme jen dobře vyškolení lidé a děláme, co umíme nejlepšího, s prostředky, které máme k dispozici. Nemám rád lidi, kteří dělají z personálu hrdiny, zrovna tak jako je nedělám já ze svých pacientů.“

„Ale tohle přece každý nesvede,“ namítl Eva.

„Když mi někdo z mých lidí řekne, že to nemůže snést a že žádá o přeložení, zdůrazním mu, že děti, které opustí, stejně umřou. Nebylo by tedy lepší zůstat a udělat pro ně, co se dá? V medicíně nejde jen o to, jak zacházet s chorobami, které se dají vyléčit; jde v ní taky o to, co můžeme udělat pro pacienty, kteří se vyléčit nedají. A pokud to nejlepší, jak jim můžeme pomoci, znamená zbavit je bolesti a udržet je v pohodě až do konce, budiž. To je naše povinnost. Situace se ale pořád zlepšuje.“

Evě chvíli trvalo, než si přebrala, co jí Neef právě řekl. Pak se zeptala: „Myslíte vážně, že se situace stále zlepšuje?“

„Možná ne tak rychle, jak bychom si přáli, ale zlepšuje se. Za pár let se snad zaběhne i genová terapie. Vlastně to vypadá, že u nás už brzo proběhnou klinické zkoušky.“

„Ale rakovina přece není genetický problém?“ namítl Eva.

„Ne, ale to pro genovou terapii není nutné,“ pokračoval Neef. „Její strategie spočívá v tom, aby se v nádorových buňkách vyvolaly genetické změny, které u nich odstraní odolnost vůči dalším léčebným vlivům.“

„Chápu,“ pravila Eva. „A vy říkáte, že se to chystáte vyzkoušet?“

„Možná, ale zatím nebylo nic rozhodnuto. Musí to ještě projít schvalovacím řízením.“

„Ale v případě, že dostanete zelenou...,“ naléhala Eva. „Byla by možnost, že byste tak mohl léčit Neila?“

„Ouha,“ zarazil ji Neef. „K rozhodování o takových věcech máme ještě hodně daleko.“

„Promiňte,“ řekla Eva. „To bylo nefér a já už jsem vás stejně připravila o moc času.“

„Ale kdepak. Je od vás hezké, že jste mi zavolala a tohle všechno mi řekla.“

„Doktore Neefe?“

Neef si v Evině hlasu povšiml náhlé nervozity. „Ano.“

„Myslíte, že bych se mohla na Neila přijít podívat?“

Neefa to zaskočilo. „To si opravdu nemyslím, to není dobrý nápad,“ odpověděl. „Když si vytvoříte vztah k dítěti v takovém stavu, koledujete si o hromadu zklamání.“

„To je mi jasné,“ ujistila ho Eva. „Právě jsem dostala stručnou lekci, jak to zvládnout. Já jen, že jsem měla dojem, jako bych se mu docela zamlouvala. Kdybych si s ním mohla trochu hrát a trochu ho rozveselit, tak bych taky udělala, co můžu?“

„Já skutečně nevím...“

„Neptala bych se, kdyby ten chlapec měl matku nebo někoho, kdo se o něj zajímá.“

„Budu o tom uvažovat. Zavolejte mi za pár dní,“ pravil Neef.

„Zavolám,“ slíbila Eva.

3

„Vypadáš unaveně,“ všimla si Kate Morseová, když Neef vstoupil do lékařského pokoje.

Nebylo divu. Měl špatné spaní. Včerejší události se mu na pomezí bdění a spánku honily hlavou v obrazové montáži, která mu nedopřála pořádně si odpočinout. Neustále ho provrtávaly pichlavé oči paní Torranceové a její manžel pořád dokolečka opakoval: „Nechaj ji umřít.“ „Je to ještě děcko,“ říkal Frank MacSween, jehož tvář se vynořila z prázdné hrudní dutiny Melanie Simpsonové.

Teprve když mezerou mezi závěsy pronikly první šedavé paprsky konejšivého ranního světla, podařilo se Neefovi tvrdě usnout. Sotva o hodinu později ho však probudila Dolly, šťouchla mu tlapkou do obličeje, jelikož usoudila, že je čas posnídat.

„Špatně jsem se vyspal,“ vysvětlil Neef, když si od Kate vyzvedl noční zprávu.

„Líza dnes ve tři ráno zemřela,“ sdělila mu Kate. „Byli u ní rodiče a Lawrence.“ Neef přikývl. „A volal právní zástupce Občanského večerníčku, že na dnes odpoledne zařídili převoz Tracy Torranceové na Randolphovu kliniku.“

Neef znovu přikývl.

„Viděl jsi včera večer tu reportáž?“ zeptala se Kate.

„Viděl,“ přisvědčil Neef. „Taky mi volala paní Sayersová.“

„Kdo?“

„Eva Sayersová, reportérka z Večerníku, která píše ty články o Tracy.“

„Co pak toho už nezbabrala dost?“ křikla Kate. „Tihle lidi vůbec neznají meze!“

„Vlastně volala, aby se omluvila.“

„Aby se co?“ vykřikla Kate.

„Chtěla se omluvit za to, co nám provedla.“

„A ty věříš, že to myslela upřímně?“ zeptala se Kate.

„Napřed jsem jí sice nevěřil, ale nejspíš to vážně myslela. Jinak si to nedokážu vysvětlit.“

„Reportérka a omlouvat se? Co ji k tomu dohnalo?“

„Asi v tom bude Neil,“ odpověděl Neef. „Seznámila se s ním, když jsem ji včera víceméně násilím protáhl po oddělení. Ti dva si padli do oka. Ráda by sem za ním chodila na návštěvy.“

„A cos jí na to řekl?“ zeptala se Kate tónem, který Neefa nenechal na pochybách, co si o té věci myslí ona.

„Že to podle mne zrovna nejlepší nápad není.“

„To teda není.“

„Snažila se mě přesvědčit. Slíbil jsem, že si to nechám projít hlavou.“

Pohled Kate Morseové jasně naznačoval, co o tom soudí.

„Já vím, já vím,“ bránil se Neef. „Jenže Neil vlastně nikoho nemá a ona mu včera zřejmě opravdu padla do oka.“

„No, šéf jsi tu ty,“ řekla Kate. „Ale je ti jasné, co to na oddělení udělá s personálem, když sem bude chodit taková novinářka? Všichni se budou mít na pozoru, aby se při první drobné chybičce nedostali na první stránku Večerníku.“

„Musím přiznat, že takhle jsem o tom neuvažoval. Předpokládal jsem, že sem bude chodit jen jako soukromá osoba.“

„Aspoň o tomhle bychom se měli ujistit,“ naléhala Kate.

„A ještě něco.“

„Co?“

„Jestliže za Neilem přijde a opravdu si s ním porozumí, bude pak muset chodit už pořád. Ne jenom párkrát zaskočit a pak, až ji to omrzí, zase zmizet.“

„To určitě.“

„I když začne jít do tuhého,“ dodala Kate s významným pohledem.

„To se rozumí.“

„Stejně si myslím, že by ses měl ujistit, jestli jsou jí všechny tyhle okolnosti jasné.“

„Možná k tomu ani nedojde,“ uvažoval Neef. „Nebudu nic rozhodovat, dokud neuvidím článek v dnešním Večerníku. Slíbila, že udělá co může, aby to přibrzdila.“

„Myslím, že bys měl vzít v úvahu...“

„Co?“

„Že se Sayersová možná o oddělení dětské onkologie chystá psát a Neila použije jako záminku, aby nám, jak se říká, viděla do kuchyně.“

Neef přikývl: „Ke své hanbě musím přiznat, že na to jsem myslel taky. Dokonce mě napadlo, že i celé to omlouvání bylo součástí nějakého triku.“

„Bezpečnější by bylo...“

„Říct ne, já vím, Kate. Jenomže já si pořád nejsem jistý. Možná to myslí naprosto upřímně, a kdybychom ji odmítli neprávem...“

„Bylo by to neomluvitelné a vůbec by to nebyl tvůj styl,“ usmála se Kate. „Je to na tobě.“

„Tak to zatím nechme plavat. Určitě tu máme k posouzení naléhavější věci.“

Kate Morseová přikývla, narovnala si brýle a otevřela svou denní složku. „Lawrence navrhuje, abychom tu schůzku, co jsi chtěl, měli dnes ve čtyři odpoledne, hned jak se vrátí do služby.“

„Fajn.“

„V jedenáct dopoledne máme příjem, dvanáctiletý chlapec s nádorem na mozkou, doporučil ho k nám doktor Sleigh z polikliniky.“

„Ano, vzpomínám si. Telefonoval mi. Není si jistý, jestli je možné ho operovat, nebo ne.“

„To je on,“ přisvědčila Kate. „Thomas Downy. A ovšem Tracy Torranceová. Budeš tu při tom předání?“

„Nebudu,“ bez váhání odpověděl Neef. „Myslím, že radši ano.“

„Přijedou pro ni ve dvě. Předpokládám, že novináři udělají venku pořádný cirkus.“

„O tom nepochybuju. Máme dokumentaci Thomase Downyho?“

„Dala jsem ti ji na stůl.“

Než odešel do pracovny, prošel si Neef oddělení. Měl tohle neformální pojetí vizity raději než tradiční scénář, při němž primáře doprovází suita podřízených a který měla v oblíbě stále ještě většina kolegů. Možná že to k nim nebylo tak docela fér.

Odlišný přístup mu totiž umožňovala zvláštní povaha jeho vlastního oddělení. Na všeobecném oddělení s velkou fluktuací pacientů je zřejmě nezbytné, aby byli primáři při vizitě průběžně informováni, koho mají před sebou a jaké má potíže. U něj však pacienti zůstávali déle.

Všechny je dobře znal a rád je obcházel sám.

Okolo půl jedenácté už si Neef podrobně prostudoval dokumentaci k případu Thomase Downyho, jeho rentgenové snímky a výsledky počítačové tomografie. Chápal, v čem bude problém. Šlo o cerebellární nádor, u nějž bylo chirurgické řešení silně na pováženou, protože byl velice riskantně uložený.

Při pokusu o jeho odstranění by mohlo snadno dojít k nevratnému poškození, nebo dokonce k smrti na operačním stole. Konečné rozhodnutí bude muset přehrát na neurochirurgy. On mezitím provede vstupní kontrolu chlapcova fyzického stavu a udělá vyšetření na magnetickou rezonanci pro případ, že by se chirurg přece jen rozhodl operaci riskovat. Zavolal domácím telefonem Ann Milesovou a požádal ji, aby se spojila s Normanem Beavisem, neurochirurgem, který měl s trastem smlouvu.

U Svatého Jiří nebylo tolik neurochirurgických případů, aby to vyžadovalo neurochirurga na plný úvazek, takže trast s Beavisem uzavřel smlouvu na částečný úvazek. Ann Milesová zavolala Neefovi zpátky a sdělila mu, že už informovala Beavisovu sekretářku. Pan Beavis dnes dopoledne operuje, ale odpoledne se mu ozve.

Malého Downyho přijali v jedenáct. Sestřičky ho přivítaly a uložily. Potom ho vyšetřili dva mladí hostující lékaři a provedli předběžné testy. Neef byl u toho, ale držel se v pozadí. Potěšilo ho, jak to noví praktikanti zvládali. Oba si s chlapcem povídali a při klinickém vyšetření odváděli jeho pozornost diskusí o fotbalu. Když se ukázalo, že Thomas Downy fandí Arsenalu, začali si ho

dobrosrdečně dobírat, protože Samuel byl příznivcem Manchesteru United a John Duncan, který pocházel z Glasgowu, fandil Celtiku. Když pak Samuels s Duncanem sehráli hádku jako dva nefalšovaní komici, všiml si Neef, že se chlapec poprvé usmál.

Neef se naobědval v nemocniční restauraci. Před odpoledním setkáním s Torranceovými se cítil trochu nervózní, a to mu na chuti nepřidalo. U samoobslužného pultu si vybral salát, zabalený v celofánu, a šálek čaje. U stolu se k němu připojil Frank MacSween.

„Volal jsem do Fakultní nemocnice ohledně té malé Simsonové,“ sdělil mu.

„Řekl jsi jim o těch nádorech?“

MacSween se ušklíbl: „Nejdřív si patrně mysleli, že si chci stěžovat, že pacientku neposlali rovnou k nám. Usilovně se mě snažili přesvědčit, že o té rakovině neměl nikdo tušení. Přijali ji jako infekční případ se zápallem plic.“ Části Fakultní nemocnice a Nemocnice svatého Jiří uzavřely řadu dohod o tom, kteří pacienti komu patří. Infekční nemoci šly do Fakultní, případy dětských nádorů ke Svatému Jiří.

„To asi ten tvůj skotský přízvuk,“ utrousil Neef. „Zřejmě čekají účet.“

„Tohle budu brát s nadhledem, jaký to zaslouží,“ poznamenal MacSween. „Takže jsem jim vysvětlil, že budu muset informovat lidi od zdravotnického dozoru, protože se příčina rakoviny musí rychle identifikovat. Řekli, že s tím naprosto souhlasí, tak jsem to udělal hned dopoledne.“

„Prima.“

„Zdravotnický dozor dnes odpoledne někoho pošle, aby se kouknul na patologický materiál, a pak se do toho dají. Z Fakultní mi dopoledne přišla taky dokumentace Melánie Simpsonové, pro případ, že by ji lidé z dozoru chtěli vidět.“

„Je v ní něco zajímavého?“

MacSween zakroutil hlavou. „Zhola nic. To děvče v životě skoro nemarodilo, a najednou báb a je po ní.“

Neef si zamyšleně pohrával s vidličkou. „Říkal jsi, že bakteriologická laborka nenašla žádné důkazy bakteriálního původu pneumonie, a tak usoudili, že jde o virus?“

„Přesně tak.“

„A ty se s tím spokojíš?“

„Asi ano. Vždycky je trochu problém, když se diagnóza musí stanovit jen na základě eliminace, ale tady nastala oboustranná shoda, tak jsem nebyl proti. Proč se vlastně ptáš?“

Neef zavrtěl hlavou, jako by chtěl zahnat nějakou nejasnou představu, o které se nechce šířit, a vzdechl: „To mě jen tak napadlo.“

„Uvidíme, co na to virologové, pak snad budeme chytřejší,“ soudil MacSween.

Neef a MacSween se na sebe podívali a oba najednou se ušklíbli: „Nebo taky nebudeme,“ zarecitovali společně.

„Najdou tam půl tuctu virů obyčejné rýmy a chřipky a řeknou, ať si jeden z nich vybereme jako příčinu,“ souhlasil Neef.

MacSween přikývl. Přesně určit virus bylo vždycky mnohem obtížnější, než tomu je u bakterií.

Neef se podíval na hodinky a vstal od stolu. „Odpoledne si přijedou pro Tracy Torranceovou,“ vysvětlil. „Stěhuje se na Randolphovu kliniku.“

MacSween přikývl. „Show pokračuje,“ dodal.

„Můžeš mě dál informovat, co se děje kolem té Simpsonové?“

„Samozřejmě. Betty tě zve v neděli na oběd. Přivezla si někoho z přátel, jestli ti ještě nějaký zbude, až s tebou noviny zametou.“

„A s tímto radostným pomyšlením...“ pravil Neef, vstal a na rozloučenou se usmál.

Pět minut před druhou si Neef narovnal kravatu a oblékl si sako.

Přistoupil v kanceláři k oknu a všiml si, že u hlavního vchodu je živo. Televizní štáby už zaujaly pozice a kolem se s rukama v kapsách potloukali technici. Viděl, jak se žena s mikrofonom v ruce dívá na hodinky a pak si volnou rukou načechrává vlasy.

O pár minut později se na obzoru plavně vynořil černý ford Granada a zahrnul do vrat. Zastavil u předního vchodu.

Vystoupili z něj Torranceovi a vysoký tlustý chlap s prořídlymi vlasy, které si jednou rukou přidržel, připlácnuté na lebce. V druhé ruce nesl aktovku. Doprovodil Torranceovy dovnitř a otočil se tváří k

reportérům. Stál na druhém stupni schodiště před hlavním vchodem. Ti reportéři pod ním vypadají jako lachtani, co čekají na krmení, pomyslel si Neef.

Když skončilo krátké interview a tlustých zmizel uvnitř, šel Neef k Ann Milesové zjistit, jestli je Tracy připravená.

„Všechno je hotové,“ ujistila ho. „Mám je uvést, hned jak přijdou?“

„Bud’te tak hodná.“

Za chvíli se otevřely dveře a vstoupili Torranceovi, doprovázení tlouštíkem, který se představil jako Lewis Milligan.

„Zastupuji Občanský večerník,“ oznámil Milligan. „V tomto případě jednáme také v zájmu manželů Torranceových.“

„Tracy máte připravenou,“ informoval je Neef. „Je nám všem líto, že odchází. Doufáme, že na Randolphově klinice bude všechno probíhat v její prospěch.“

„Díky, doktore,“ řekl Milligan. „Jsem o tom přesvědčený.“

Zdálo se, že Torranceovi všechno ochotně nechávají na Milliganovi. Stáli v pozadí a neskrývali výraz samolibého uspokojení.

Někdo zaklepal na dveře. Vstoupila Kate Morseová s Tracy v náruči. Za ní stála ještě jedna sestra, která nesla igelitovou tašku s Tracyinými věcmi.

Paní Torranceová sevřela Tracy teatrálně v náruči a láskyplně ji muchlala. Na Tracy to zřejmě neudělalo velký dojem, rozhodla se raději žmoulat šos svého pana Šášuly. Když si ji matka přendávala na druhé rameno, Tracy figurku upustila a v němé úzkosti po ní natahovala ruku. Milligan ji zvedl a s odporem si ji prohlížel.

„U Randolfů budeš mít spoustu nových panenek,“ řekl tónem, o kterém se domníval, že na děti platí. Tracy na to nic neodpověděla. Když už se zdálo, že jí nehodlá panáka vrátit, přistoupila k němu Kate Morseová a vzala mu ho. Podala ho Tracy a oznámila Milliganovi tónem, který ho málem přimrazil: „Pan Šášula jde taky.“

Když se společnost seskupila k odchodu z Neefovy pracovny, předala paní Torranceová Tracy manželovi, který vypadal neméně odhodlaný předvést všem okolo láskyplné divadlo. Paní Torranceová vycházela z místnosti jako poslední před Neefem. Na chvíli se

zastavila, nechala ostatní poodejít a potom se k němu otočila. Díval se do pichlavých očí, které ho předešlé noci strašily ve snu.

„Vy zaručeně doufáte, že zemře,“ zasyčela.

„Tomu přece sama nevěříte, paní Torranceová,“ namítl Neef a snažil se vypadat klidně, přestože měl pocit, jako by ho právě někdo nakopl do rozkroku.

„To dá rozum. Jestli umře, měl jste pravdu. Jestli přežije, spletl jste se.“

„Nikdo není neomylný, paní Torranceová. Já to o sobě určitě netvrdím. Nic by mě nepotěšilo víc, než kdyby se ukázalo, že jsem se v případě vaší dcery mýlil. To mi prosím věřte.“ Paní Torranceová mu svým posměšným pohledem dala najevo, že ji to ani nenapadne, a potom vyšla, aby dohnala ostatní.

Neef za ní zavřel a přistoupil k malému umývadlu v rohu pracovny. Chvilí si stříkal do obličeje vodu, potom se o okraje umyvadla opřel rukama. Všiml si, že se mu lehce třesou.

Slyšel, jak se za ním tiše otevírají dveře, ale neohlédl se. Věděl, že je to Ann Milesová.

„Je vám dobře?“ zeptala se.

S obličejem ještě celým mokrým se podíval na Ann do zrcadla a postěžoval si: „Ta pitomá ženská si docela vážně myslí, že chci, aby její dcera umřela.“

„Je to hysterka,“ usoudila Ann. „Neví, co říká. Musíte být shovívavý. Vždyť to znáte.“

Neef, stále ještě obrácený zády k ní, přikývl. Osušil si obličej a prohlásil: „Někdy mám pocit, že jsem tu schopnost být shovívavý už do poslední kapky vyčerpál.“

Ann Milesová řekla: „Mám za manžela účetního. Myslí si, že má stresující zaměstnání. Ale o tom, jak vypadá opravdový stres, nemá tušení ani z poloviny.“ S těmi slovy vycouvala ze dveří.

Zazvonil telefon. Byl to Norman Beavis. Pokud to vyhovuje, přišel by se zítra ráno podívat na Thomase Downyho.

„Předběžně jsem ho na čtvrtek zařadil do rozpisu operací,“ oznámil.

„Dobrá,“ souhlasil Neef. „Podle mého je to na hranici operabilnosti, ale uvidíme, až co řeknete vy.“

Kate Morseová a Lawrence Fielding přišli přesně ve čtyři.

Lawrence, seriózní muž s bledou pletí, se ve své práci dobře vyznal, ale chyběl mu smysl pro humor. Ustoupil, aby dal přednost Kate, potom za sebou pečlivě zavřel dveře a sedl si vedle ní. Neefovi vždycky trochu připomínal uctivého komorníka, ale byl to chytrý člověk a dobrý doktor.

„Chtěl jsem si s vámi oběma promluvit o navrhovaném pokusu, do kterého by měli být zařazeni naši pacienti,“ zahájil Neef.

„Kate něco říkala o genové terapii,“ poznamenal Lawrence.

„Správně. Společnost, která se jmenuje Laboratoře Menogen, vyvinula léčebnou protinádorovou strategii na genetické bázi. Získali už souhlas příslušných kontrolních orgánů a bezpečnostních výborů a dostali povolení začít s klinickými pokusy. Svou strategii budou muset samozřejmě předložit i naší bezpečnostní a etické komisi, ale pro případ, že zdolají i tuto překážku, chci vědět, co o tom soudíte vy.“

„Já ani pořádně nevím, co všechno by to obnášelo,“ přiznala se Kate.

„Ani já ne,“ připojil se Lawrence.

„Tak to jsme na tom všichni stejně,“ usmál se Neef. „Je to pro nás všechny úplně nová věc. Já se něco dozvím, až se s lidmi z Menogenu setkám. Myslím, že mezitím bychom snad mohli v zásadě souhlasit.“

„Jsem pro to, aby se vyzkoušela každá nová věc, pokud má rozumnou naději na úspěch a pokud nejde jen o to, aby se získaly údaje pro nějaký samoučelný projekt,“ podotkla Kate.

„Musíme také brát ohled na rodiče,“ upozornil Lawrence. „Může se velice snadno stát, že v lidech vzbudíte falešnou naději, když začnete mluvit o ‚nových metodách léčení‘. Kdekdo si ta slova okamžitě přeloží jako ‚zázračnou kúru‘.“

„A naši rodiče k tomu jsou zvlášť náchylní,“ dodala Kate.

„Stačí málo a okamžitě se chytají každého stébka.“

„Dobré připomínky,“ souhlasil Neef. „Takže se dohodneme, že pokud nebude reálná naděje, že se tak stav našich pacientů výrazně zlepší, měl bych to odmítnout?“

Kate i Fielding přikývli.

„Doprovázejí samotnou léčbu nějaké potíže?“ zajímala se Kate.

„Myslím, že ne, ale to si taky musím ještě ověřit. Ty děti mají už tak dost trápení s chemoterapií a ozařováním. Na to, abychom jim ještě nějaké přidali, bychom museli mít setsakra jistotu, že to bude stát za to.“

Fielding poznamenal: „Když mi Kate řekla, že se možná zapojíme do genové terapie, snažil jsem se něco si o tom přečíst.“

„Já taky,“ přikývl Neef.

„Jak se zdá, neobejde se to bez jistého nebezpečí. Pořád se zdůrazňuje, že jde o neznámou veličinu.“

„To je pravda,“ souhlasil Neef. „Ale největší obavy se zřejmě točí kolem možnosti, že sama tahle léčba může u pacientů vyvolat zhoubné bujení.“

„Jenže ti naši už je mají.“

„Divná útěcha, to připouštím,“ řekl Neef. „Ale já si skutečně myslím, že až o tom budeme uvažovat, bude okolnost, že by se do takového experimentu pravděpodobně zařadily děti s nejhorší prognózou, určitě hrát svou roli.“

„Kde není co ztratit,“ podotkl Fielding.

„Právě,“ přidal se Neef.

„Nesmí to ale být jediný zřetel,“ namítla Kate. „Nejsou to laboratorní zvířata, aby je ti lidi z Menogenu jenom tak využili.“

„Jasně že ne,“ potvrdil Neef.

Fielding přikývl.

„Mám to tedy chápat tak, že jsme tomu pokusu všichni nakloněni, pokud bude reálná šance na regresi nádorů a pokud ta léčba nevystaví naše děti přílišnému stresu a nebude mít nějaké otřesné vedlejší účinky?“

„Ano,“ přikývl Fielding.

„Tak dobře. Dám vám vědět, až budu mít víc informací.“

Jakmile se za Kate a Fieldingem zavřely dveře, vešla Ann.

Hlásila, že volal Andrew D'Arcy lidé z Laboratoří Menogen přijdou zítra. „Chtěl vědět, jestli se můžete uvolnit v deset ráno. Řekla jsem, že ano,“ pravila Ann. „Poznamenala jsem vám to do diáře.“

„Díky, Ann. Mimochodem, pan Beavis předběžně vypsál Thomase Downyho na operaci ve čtvrtek. Měl bych předtím raději promluvit s jeho rodiči. Mohla byste je pozvat na zítra odpoledne?“

„Pozvu.“

Ann ještě ani pořádně neodešla a už byla zpátky. Zavřela za sebou dveře a řekla: „Venku je nějaký doktor Lennon z veřejného lékařského dozoru. Prý přišel zkusit, jestli byste na něj náhodou neměl čas.“

„Ať jde dál,“ řekl jí Neef. „Myslím, že vím, o co mu jde.“

Do místnosti vešel malý plešatý mužík, kterému podle všeho táhlo na šedesátku. Měl na sobě tmavý oblek a nesl si aktovku se zámkem na číselný kód. Podal Neefovi ruku. „Jmenuji se Lennon,“ představil se. „Jsem epidemiolog. Právě jsem hovořil s vaším doktorem MacSweenem.“

„O Melanii Simpsonové?“

Lennon přikývl. „Znepokojivý případ. Doktor MacSween říkal, že jste byl při pitvě. Plíce toho děvčátka jste tedy viděl?“ Lennon měl venkovský přízvuk, který neodpovídal jeho vzhledu. Mluvil jako farmář, ale vypadal na ředitele banky.

„Správně. Frank mě zavolal, když narazil na ty nádory,“ vysvětlil Neef.

„Vím, že jste specialista na zhoubné bujení, doktore, a tak jsem si řekl, že se vás optám, jestli nemáte nějakou představu o tom, co mohlo u Melánie takový stav způsobit.“

Neef pomalu zakroutil hlavou: „Bohužel ne,“ přiznal. „Jak sám víte, případ bronchiálního karcinomu se u dítěte prakticky nevyskytuje. Kromě toho tam bylo těch nádorů tolik, že nemohly vzniknout spontánně. Musela to způsobit nějaká vysoce účinná karcinogenní látka.“

Lennon souhlasně přikývl. „O tom není pochyb,“ řekl.

„Záhadou ovšem je, že se to nádorové bujení omezilo jenom na plíce,“ dodal zamyšleně. „Kdyby tu působil tak silný karcinogen, člověk by čekal nádory v celém těle.“

„To je ono,“ přitakal Neef. „A kdyby za tím vězel nějaký zdroj radiace, daly by se zase očekávat příznaky poškození pokožky. Ale pokud jsem viděl, kůže toho děvčete byla ne dotčená.“

„Je to záhada,“ souhlasil Lennon. „Nezbývá teda než se poohlédnout po nějakém silném karcinogenu, který musela Melánie vdechnout.“

„Jako plyn nebo nějaké výpary,“ nadhodil Neef. „Nebo možná prachové částice.“ Vzpomněl si na MacSweenovu po známku o azbestu.

„Laboratoř v jejích plicích žádné stopy vláknité látky nezjistila,“ poznamenal Lennon. „Myslím teda, že prachové částice můžeme vyloučit. Takže nám zbývají chemické výpary.“

„Kde tedy začnete hledat?“ zeptal se Neef.

Lennon s úsměvem prohlásil: „Dobrá otázka. Kde by se naprosto obyčejná holčička, která žije s mámou a tátou v dvojdomku na Langholm Crescent, dostala k vysoce toxickému plynu?“

„Dnes je každou chvíli slyšet, jak se vyvážejí jedovaté chemikálie na kdekaké divoké skládky, takže člověka ani nepřekvapí, když se něco takového stane,“ povzdechl si Neef.

„Je to smutné, ale je to tak,“ přisvědčil Lennon a zvedl se.

„Nu, teď je na mně, abych ten prokletý zdroj našel a identifikoval, než postihne ještě někoho dalšího.“

„Pracujete na tom sám?“ zajímal se Neef.

„Budeme na to tři. Mí kolegové právě v tuto chvíli hovoří s Melaniinými rodiči. Informace, které získají, nám pomůžou zmapovat její pohyby za posledních pár týdnů a snad i napoví, kde se mohla kontaminovat.“

„Přeju vám hodně štěstí,“ řekl Neef.

„Díky,“ odpověděl Lennon. „Budu vás informovat.“

Objevila se Kate Morseová s prvním vydáním Občanského večerníku.

„Je to moc zlé?“ zeptal se Neef.

„No, ta reportáž tam je, ale není to ani zdaleka takový průšvih, jak se čekalo. Hodně to učesala.“

„Fajn,“ oddechl si Neef.

„Otiskli i rozhovor s ředitelem Randolfovy kliniky. Víceméně přiznává, že šance, že by ta léčba Tracy pomohla, je jedna k milionu. Noviny si ovšem neodpustily zdůraznit, že když je v sázce život dítěte, je nutné chopit se i šance jedna k milionu. Dá se život vůbec

vyvážit nějakými penězi?“ dodala záměrně pompézním a škrobeným tónem.

„My jim to asi můžeme vypočítat na halír přesně,“ ušklíbl se sarkasticky Neef.

„Ať je to jak chce, kdybys nechal Sayersovou navštěvovat Neila, myslím, že ji sestry lynčovat nebudou,“ prohlásila Kate.

„Mohlo to být mnohem horší.“ Položila noviny Neefovi na stůl.

„Ještě jsem se sice úplně nerozhodl, ale za to ujištění děkuju. Zítřka ráno mám schůzku s lidmi z Menogenu, takže bych se měl dovědět víc o tom pokusu.“

„Prima,“ přikývla Kate. „Právě včera večer jsem říkala Charliemu, že by nám to nádherně zvedlo morálku, kdyby se z toho vyklubalo něco dobrého.“

„To by bylo!“ usmál se Neef.

Když Kate odešla, přečetl si článek. Musil s ní souhlasit: mohlo to být horší. Domů odjížděl v mnohem lepší náladě než předešlý večer.

Když vešel do domku, nebyla Dolly nikde v dohledu, ale to samo o sobě nebylo nic neobvyklého. Měla spoustu oblíbených skryší. Bral je jednu po druhé a nahlížel do nich.

Napotřetí se trefil. Dolly se schovala v prádelníku, uvelebila se na nejvyšší polici a mžourala na něj dolů.

„Čau, Dolly. Jak ses dnes měla?“ zeptal se jí. Když se obrátil k odchodu, slyšel, jak za ním na podlahu měkce dopadly kočičí tlapky. Skočila z výšky šesti stop téměř neslyšně. Naplnil jí misku a sobě nalil skleničku, v mikrovlnce se zatím ohřívala večeře. S ulehčením, že tentokrát nebude ve zprávách nikdo, koho zná, pustil televizi. „Dneska to bylo mnohem lepší, Dolly,“ pochvaloval si, dopil sklenici a šel otevřít aktovku. Musel se konečně pustit do papírování.

4

Na druhý den ráno přijel Neef kvůli schůzce s Menogenem brzy. Na tři minulé porady vedení se opozdil a nechtěl, aby se o něm říkalo, že věčně chodí pozdě. Krátce po něm se dostavil Andrew

D'Arcy a pak Tim Heaton, elegantní jako vždycky. Cestou se na něj navěsila Carol Martinová a zpracovávala ho kvůli ošetrovatelským fondům.

„Promluvte si s Filipem,“ doporučil jí Heaton, obratně vedoucí ošetrovatelce unikl a popřál ostatním dobré ráno. Tiskový mluvčí nemocnice přišel společně se dvěma neznámými muži. Představil je jako Stephena Thomase, generálního ředitele Laboratoří Menogen, a doktora Maxe Pereiru, vedoucího výzkumu.

Thomas vypadal jako podnikatel: byl konvenčně oblečen do obleku s kravatou a podle přízvuku to byl Angličan. Pereira však měl na sobě džíny, pruhované tričko, koženou bundu a baret. Poslední dorazil Filip Danziger, omlouval se, že jde pozdě.

Tim Heaton se neformálně ujal vedení schůze, přivítal muže z Menogenu a řekl, jak ho těší, že se obrátili na Nemocnici svatého Jiří. Doufá, že vzájemná spolupráce bude všestranně výhodná. Neef nasadil neutrální výraz. Napadlo ho, že z Heatona by byl vynikající diplomat, možná i velvyslanec. V duchu ho slyšel, jak říká: „Svazky, které pojí naše dvě skvělé země... Valdovie vždy měla a má zvláštní místo v našich srdcích...“

„Tohle je doktor Michael Neef, primář na dětské onkologii,“ řekl Heaton a přerušil tím Neefovy úvahy. „Právě s jeho oddělením budete pochopitelně spolupracovat.“

Neef se usmál na Pereiru a ten jen pokývl hlavou. Thomas reagoval srdečněji.

Když měli představování za sebou, Heaton řekl: „Navrhuji následující postup. Nejdříve by nám mohl pan Thomas obecně nastínit, o co se vlastně jedná a co by od nás požadoval.“

Nemělo by to být příliš odborné, protože nejméně polovina z nás nejsou ani lékaři, ani vědci. Potom si mohou doktor Neef a doktor Pereira promluvit o lékařských záležitostech a pan Thomas s panem Danzigerem zatím proberou čísla. Znovu se můžeme sejít u oběda. Pokud do té doby k něčemu dospějeme, můžeme přistoupit ke schůzce s etickou a bezpečnostní komisí. Předběžně jsme je o té možnosti informovali, a jestliže je dnes odpoledne budeme potřebovat, jsou připraveni se k nám připojit.“

Heaton pohlédl na Thomase a Pereiru: „Podléháme totiž kontrole místní etické komise, která dohlíží na Nemocnici svatého Jiří a Fakultní nemocnici. Jsou v ní laici a vybraný lékařský personál z obou nemocnic. Od vás se očekává, že předložíte doklady o souhlasu příslušných bezpečnostních orgánů.“

„Všechno mám s sebou,“ oznámil Thomas a poklepal si na aktovku.

„Skvělé,“ poznamenal Heaton.

„Můžu se zeptat, koho pro tenhle případ delegovala do komise Fakultní nemocnice?“ zeptal se Neef.

Heaton se podíval na papír, který měl před sebou: „Děkana Lékařské fakulty dr. Alana Brookse a šéfa jejich sekce molekulární biologie dr. FarroJonese.“

„David FarroJones?“ zajímal se Pereira.

„Ano. Znáte ho?“ chtěl vědět Heaton.

„Dělali jsme spolu postgraduál v Baltimoru, na univerzitě Jonse Hopkinse,“ řekl Pereira a Neef podle přízvuku odhadoval, že to bude Newyorčan.

„Tak to vám dnes odpoledne nebude dělat potíže najít společný jazyk,“ konstatoval Heaton.

Heaton zjevně mínil vědecký jazyk, ale Neef ho podezíral, jestli to neměla být jakási vtipná narážka pro ty, kteří Davida FarroJonese znali. On i Pereira mluvili pochopitelně anglicky, ale mezi oxfordskou angličtinou FarroJonese a Pereirovým newyorským dialektem byl propastný rozdíl. Neef také nevěděl, jak si vyložit výraz, který se, když zaznělo jméno FarroJones, Pereirovi objevil v obličejí. Snad to bylo jen překvapení, ale možná za tím vězelo ještě něco víc.

„Všichni tedy souhlasí?“ zeptal se Heaton a rozhlédl se kolem stolu po všech účastnících. „Dobře. Tak teď je to na vás, pane Thomasi.“

Stephen Thomas všem v kostce vyložil historii Laboratoří Menogen; v podstatě to bylo totéž, co už přede dvěma dny vylíčil Heatonovi a Neefovi Andrew D'Arcy.

„V posledních třech letech jsme měli to štěstí, že jsme získali do svých řad tady Maxe Pereiru a řadu jeho kolegů, které si s sebou

přivedl z akademických kruhů. Tito vynikající vědci vytvořili širokou škálu vektorů i strategií, jimiž, jak doufám, budeme s to doručovat funkční genetický materiál tam, kde ho tělo nejvíc potřebuje. Pokusy na laboratorních zvířatech přinesly povzbudivé výsledky, a tak nastal čas, abychom svou technologii použili v praxi.

Získali jsme všechna potřebná osvědčení o nezávadnosti i etické oprávnění od státních orgánů. Nyní potřebujeme především pomoc a spolupráci špičkové nemocnice typu Svatého Jiří a jejího personálu, zvláště doktora Neefa a celého oddělení dětské onkologie. Domnívám se, že nijak nepřekračuji meze reálných možností, když očekávám, že bychom zde mohli společně uskutečnit významný krok vpřed na poli lékařské vědy.“

„Děkuji, pane Thomasi,“ ozval se Tim Heaton, který vstal, když Thomas za zdvořilého potlesku svůj projev ukončil.

„Myslím, že tyto pocity všichni sdílíme.“

Neef se usmál na Pereiru a vyzval ho: „Máte-li teď chuť, doktore, pojd'te se mnou. Provedu vás po oddělení a vy se přitom můžete seznámit s pacienty.“

„Možná bychom si měli nejdříve říct pár slov a na oddělení zajít až potom,“ navrhl Neef.

„Jak je libo,“ odpověděl Pereira.

Pereira byl skoro o hlavu menší než Neef, přestože měl na nohách kovbojské boty s vysokými podpatky. Když vyšli z administrativní budovy a přecházeli přes dvůr na oddělení, musel Neef zpomalit, aby mu Pereira stačil. Pereira navíc vlácel mohutnou kufříkovou aktovku, značně otlučenou a se zbytky letištních nálepek na víku.

Neef ho představil Ann Milesové a zeptal se, zda by jim mohla udělat kávu.

Jistě,“ ubezpečila je. „Jakou máte rád, doktore Pereiro?“

„S mlíkem a fůrou cukru,“ odvětil Pereira, aniž se na ni podíval. Svlékl si koženou bundu, ale baret si z hlavy nesundal.

Ann si s Neefem vyměnila pobavený pohled a zavřela za sebou dveře.

„Máte lékařské vzdělání, pane doktore?“ zajímal se Neef.

Pereira zavrtěl hlavou. „Napřed jsem vystudoval lékařskou mikrobiologii, pak jsem dělal doktorát z filozofie na Kalifornské univerzitě a postgraduál na Harvardu a na Univerzitě Johnse Hopkinse, no a potom jsem nastoupil u Menogenu.“

„Takže jste molekulární biolog?“

„To jsem, ale lidi se často dostanou k molekulární biologii z různých branží. Já jsem byl původně virolog, zatímco David FarroJones má, pokud je mi známo, lékařský titul.“

„To má,“ potvrdil Neef. „Ale stejně mě pořád přesvědčuje, že vědou budoucnosti je molekulární biologie.“

„V tom má pravdu,“ odpověděl Pereira.

„Jenže bez lékařského titulu nepřipadá v úvahu, abyste s pacienty pracoval sám.“

Pereira se hlasitě zachechtal. „To se přece rozumí,“ ubezpečil ho. „Nesved bych ani přilepit flastr na pořezanej prst. Na druhé straně o virech jsem už toho stih zapomenout víc, než se kdejakej medik vůbec stihne naučit.“

Teď bylo na Neefovi aby se usmál. „To vám rád věřím,“ ujistil ho. „Takže to bude týmová práce.“

„Bez debat.“

„Potom ale musím přesně vědět, co zamýšlíte. A musím trvat na tom, že nevyslovím souhlas s ničím, co budete chtít provést, dokud se podrobně neseznámím s teoretickými podklady.“

„Kolik toho o genový terapii víte?“

„Vím, že jde v podstatě o to vpravit do pacientových buněk nové geny a že bývá problém, jak je tam dostat. Nic moc dalšího.“

Pereira přikývl. „Syntéza funkčního genu v laboratoři, to je ta snadnější část. Vtip, jak říkáte, je v tom, jak ho dostat pacientovi až do buněk. Nemůžeme pochopitelně píchat kopie nového genu do buněk jednotlivě; to bysme to museli dělat stamilionkrát, než by to vůbec začalo na nádor působit. Takže necháváme přírodu, aby to udělala za nás. Jako transportní vektory neboli nosiče používáme viry.“

„Živé viry?“ podivil se Neef.

„Živé, ale oslabené,“ odpověděl Pereira. „Virus geneticky zneškodníme, takže se v pacientovi nemůže rozmnožovat, v

laboratoři pak do viru vpravíme nověj gen a necháme virus, aby ho za nás dones pacientovi do buněk.“

„Něco jako místně omezená infekce?“

„Přesně tak.“

„To zní logicky,“ připustil Neef. „A v čem jsou ta úskalí?“

„Těch je spousta,“ přiznal Pereira. „Viry jsou pořád viry, ať jsou oslabený, nebo ne. Jestliže použijeme příliš mnoho virovejch částic, pacient může zavedení cizího proteinu špatně snášet, zvlášť když se léčba musí opakovat.“

„Něco jako anafylaktický šok?“

„To je jedna možnost. Když toho tam ale naopak vpravíme příliš málo, celá strategie by třeba nemusela fungovat. Je tu i pár dalších věcí, na který byste měl být připravenej, pokud o nich ještě nevíte.“

„Povězte mi o nich.“

„I když viry, co používáme, jsou oslabený, protože jsme je zbavili součástí nutnejch k množení, některý vědci mají za to, že by mohly uvnitř těla ty svoje chybějící části najít, a tak se reaktivovat.“

„To jaksi nechápu, jak?“

„Viry, co používáme jako nosiče genů, jsou většinou velice běžný. Skoro každej z nás se jima nakazil, když jsme se nachladili nebo měli chřipku. Obavy plynou z toho, že v řadě z nás se nějaký ty partikule živýho viru pořád potloukají. A když oslabenej vektorovej virus na některou z těch starejch částic narazí, mohlo by se fakt stát, že by se rekombinací DNA znovu aktivoval.“

„Myslíte, že by si své chybějící části mohl nahradit a vyvolat infekci se vším všudy?“

„Jo. Ale když člověk o tom problému ví, tak už ho má napůl vyřešenej, jak říkávala babička. My v Menogenu používáme technologii retrovirů, u který tenhle problém sice odpadá, ale zase se můžou vynořit další.“

„Je v tom něco, o čem bych měl vědět?“

„Jo,“ prohlásil Pereira. „Výhodou užívání retrovirů je to, že se integrujou do chromozomů hostitelskejch buněk; ne výhoda, jak si někdo myslí, spočívá v tom, že by mohly spustit proces zhoubnýho bujení.“

„O téhle možnosti jsem něco četl,“ potvrdil Neef.

„Ale to by zrovna u vašich pacientů neměl bejt problém,“ prohodil Pereira. „Ti už svýho raka mají.“

Pereira otevřel aktovku a začal se v ní hrabat. Neef se na něj zahleděl. Díval se na něho dlouze a důkladně. Pořád se nedokázal rozhodnout, co si o tom člověku má myslet. V každém případě byl velice zvláštní.

„Do jaké míry se počítá s tím, že ta genová terapie mým pacientům pomůže?“

„A co jinýho by měla dělat?“

„Mohla by vám prostě jen dodat nové údaje o vašich virových nosičích.“

„No, já doufám, že splní obojí,“ připustil Pereira.

„Já tu míru potřebuju znát,“ naléhal Neef.

Pereira jako by začínal tušit, že by to mohla být otázka, která rozhodne o všem. Přestal krámovat v papírech a přiznal: „Tak dobře, připouštím, že by nebylo špatný, kdyby se s tím svezlo i pár experimentů s neomycinovým markerem, abysme viděli, jak se nosiče po těle rozmisťujou.“

„Tak to ne,“ řekl nesmlouvavě Neef.

„A proč ne?“

„Dospělí pacienti s nádorem se můžou sami rozhodnout, jestli chtějí pomoci lékařské vědě, i když z toho sami budou houby mít. Ale děti ne.“

„A co jejich rodiče?“

„Ti se chytí čehokoliv, i kdyby plně porozuměli všem důsledkům. Takže poslední slovo tady mám já, a já říkám žádné experimenty za účelem pouhého hromadění dat.“

Pereira vzdychl a na chvilku sklonil hlavu. „Jak se teda dohodnem?“ zeptal se.

„Dohodneme se tak, že pokud mým pacientům aplikujeme injekci s nějakým nosičem genové terapie, musí obsahovat výhradně takový gen, který má reálnou šanci zlepšit jejich zdravotní stav. Máte takové nosiče?“

„Jo, myslím, že jo,“ přisvědčil Pereira. „A myslím, že budou fungovat. Pokud budou vhodný pacienti a vhodný podmínky, věřím,

že můžeme vyhrát terno. Myslím, že bysme rakovině mohli nakonec i zatnout típec.“

„Vážně si to myslíte?“

„Čestný slovo.“

Neef váhavě přikývl. „Dobrá. A teď mi povězte, jaké má tahle terapie vedlejší účinky.“

„V podstatě by neměla mít žádný rozhodně ne tak nepříjemný, jako u standardní chemoterapie.“

„V pořádku. Můžeme teď přejít ke konkrétním věcem? Který gen chcete zavádět a proč?“

Pereira vybral ze svazku svých papírů několik grafů a přisunul je Neefovi. „Pro vhodný tumory bysme použili deaktivované virus myši leukémie s modifikovaným proteinovým obalem, kterej by nesl gen TAK rozumíte, thymidin-kinázový. Ten by se injekcema vstříkoval rovnou do tumoru. Virus napadá jenom dělící se buňky, takže v případě mozkového nádoru odeberou gen TAK jenom nádorový buňky. Potom budeme pacienta léčit Gancyclovirem. Ten lék by měl zase zabíjet výhradně buňky, co budou obsahovat gen TAK.“

„Teoreticky to zní jednoduše. Ale můžete si být jistý, že budou zničeny jen buňky nádoru?“

„Tak to říká teorie.“

Neef si nebyl jistý, jestli Pereirova odpověď nebyla trochu vyhýbavá, ale prozatím se rozhodl nenaléhat. „A co různé jiné typy nádorů?“ zeptal se.

„Menogen měl úspěchy s vývojem řady virových pseudotypů, odvozených od viru, o kterým jsem mluvil. Všecky mají různě pozměněný obalový proteiny, a to jim dává různou afinitu. Důležitý je hlavně zvolit pro každý typ nádoru ten správný nosič.“

„Fajn,“ prohlásil po chvilce přemítání Neef. „Dost bylo teorie. Pojdme teď na oddělení a já vás se všemi seznámím.“

Sestry reagovaly na setkání s Pereirou poněkud zmateně a rozpačitě. Neef byl tedy zvědavý, jak zapůsobí na pacienty.

Když k tomu došlo, chovali se k Pereirovi se stejnou ostražitostí, jakou předtím daly najevo sestry. Zřejmě vycítili, že jeho úsměv není úplně upřímný, a na jeho neobratné pokusy o žertování nereagovali.

„Doufám, že si na něho časem zvyknu,“ světila se Neefovi Kate Morseová, když spolu pozorovali Pereiru přes sklo její kanceláře.

„Taky doufám,“ pousmál se Neef. „Ale bůhví, jak na něho bude koukat etická komise.“

„Před chvílí tu byl pan Beavis, podívat se na Thomase Downyho,“ poznamenala Kate. „Chce si s tebou promluvit osobně, ale...“

„Nedá se to operovat?“

„Vypadá to, že ne.“

„Kčertu. Doufal jsem, že by se o to Beavis mohl pokusit.“

„Thomasovi rodiče přijdou ve čtyři. Budeš tu někde, nebo chceš, aby jim to řekl Lawrence?“

„Řeknu jim to sám,“ rezignovaně vzdechl Neef. „Do čtyř bych měl být už zase zpátky.“

Když byl Pereira ještě u dětí, zavolal Neef ze své kanceláře Timu Heatonovi. „Zatím jsem pro to, abychom to s tím pokusem zkusili,“ svěřil se Heatonovi. „S Pereirou sice není snadné vyjít, ale podle všeho ví, o čem mluvím.“

„Skvělé,“ řekl Heaton. „Od Filipa a Andrewa zase vím, že jsou celkem spokojeni s finanční stránkou věci. Pokusím se na půl třetí svolat etickou komisi. Co kdybychom si všichni zašli trochu dřív na oběd řekněme v půl jedné?“

„Bezva.“

Pereira odtroubil pokusy navázat s pacienty bližší kontakt a vrátil se do Neefovy pracovny. „Marná sláva, nejsem žádný Michael Jackson. Jsem holt jenom vědec,“ prohlásil a rozhodil rukama.

„Každý to s dětmi neumí,“ usmál se Neef.

„Ne že bych je neměl rád,“ pokračoval Pereira, „ale na větvi z nich teda nejsem. Vadí to?“

„Snad ne. Jsem ovšem rád, když vím, jakou mají lidi, s kterými mám pracovat, motivaci.“

„To musí bejt ovšem fuška zjistit. Většina lidí, co v týhle hře jedou, vám neřekne, co si opravdu myslí, ani náhodou,“ podotkl Pereira.

„Berete to jako cynik.“

„Jako realista. Jak vím ze zkušenosti, dávaj se lidi na medicínu proto, že si spočítali, že se tak dobře užíví, budou mít slušný postavení, parádní auto, členství v golfovém klubu a tak dál. Myšlenky, jak budou uzdravovat nemocný ubožáky, se krčí až kdesi u dna. Ale hraje jim do ruky skvělá propaganda, to všechna čest. Většina lidí věří, že doktorům na nich opravdu záleží.“

Pereirovi se podařilo vyrazit Neefovi dech. Vůbec nevěděl, co si o tom má myslet. Znělo to, jako by tenhle jeho výlev pramenil z hluboké hořkosti, jenže Pereira sám zahořkle nevypadal. Všechno to říkal naprosto věčně.

„A co teda motivuje vědce v medicíně?“ zeptal se Neef.

Pereira se usmál a nadhodil: „Lidi rádi věří, že je to nepřekonatelná touha uzdravovat nemocný a ulevovat jim vod bolesti a trápení, ale houby. Ani náhodou, vážení. Vědci jsou lidi jako každý druhý. Cloumají s nima myšlenky na kariéru a na akademický tituly, a to všechno dohromady je prošpikovaný vyhlídkama na slávu a bohatství.“

„To zní fakt děsně.“

„Děsně to jenom zní,“ oponoval Pereira. „Z hlediska pacienta ten systém ve skutečnosti funguje docela dobře.“

„Jak to?“

„Vědci makají jako diví, ne že by toužili pomoci nemocnejm, ale protože chtějí bejt první v cíli. Za druhý místo vám nikdo cenu nedá. Vědí, že tam někde venku stojí celý zástupy chlapů, kteří dělají přesně stejný experimenty. To znamená, že se ta práce musí udělat co nejrychlejc. A taky co nejpečlivěji, protože každej, kdo dělá do výzkumu, ví, že jeho konkurenti číhají jen na to, až si přečtou jeho publikaci s lupou v ruce, aby ji mohli rozcupovat na maděru. A když najdou nějaký omyly nebo nepodložený tvrzení, roztrhají vás na hadry. Takže žádný šití horkou jehlou a žádný zkratky. Pacoš nakonec dostane jenom to nejlepší.“

„Nastínil jste to upřímně, i když je ten váš obrázek poněkud skličující,“ konstatoval Neef s úšklebkem.

„Já jenom neuhýbám před faktama. Lidská povaha je taková, jaká je. Já ji беру. Spousta lidí to neumí. Ti se pak snaží opentlit svoje konání všemožnejma vznešeně znějícíma kecama,“ vyjádřil svůj názor Pereira.

„Mezi námi, Maxi,“ varoval ho Neef, „tohle bych dnes od poledne před etickým výborem moc nehlásal. Mohli by to brát osobně.“

„Dík za varování.“

V půlce oběda se ozvalo Neefovo pípátko. Omluvil se a šel zavolat na oddělení.

„Máme tady převoz z Východní všeobecné,“ oznámil mu Lawrence Fielding. „Myslím, že bys sem měl přijít.“

Neef pospíchal zpátky na oddělení a našel Fieldinga ve studovně rentgenových snímků. Byla to dlouhá úzká místnost vedle služebního pokoje. Celá jedna stěna byla z průsvitného plastu, za nímž svítily zářivky. Na stěnu se připevňovaly snímky z tomografu nebo rentgenu, které bylo třeba prohlédnout.

„Co to máš?“ zeptal se Neef, když tam vešel; Fielding právě s lupou v ruce zkoumal sadu rentgenových snímků.

„Jane Leesová, čtrnáct let,“ odpověděl Fielding. „Něco takového jsem v životě neviděl, zvláště ne u dítěte. Na obou plicích má mnohočetné nádory.“

Neefa se začalo zmocňovat neblahé tušení. Fielding řekl víceméně totéž, co onedý MacSween o Melanii Simpsonové.

„Já už ano,“ konstatoval a půjčil si od Fieldinga lupu, aby si mohl snímky prohlédnout podrobněji. „Přesně totéž jsem viděl v pondělí na patologii. Frank MacSween pitval jednu pacientku z Fakultní nemocnice. Byla to třináctiletá holka. Přijali ji s oboustranným zápalem plic, ale laboratorně se neprokázaly žádné bakterie. Zemřela a případ byl uzavřen jako viróza.“

„To vůbec nezjistili, že má taky rakovinu?“

„Ne, přišel na to teprve Frank, když ji otevřel. Když jsme viděli ten rozsah, museli jsme zavolat zdravotnický dozor. A tohle vypadá na další případ.“

„A to hned v několika ohledech,“ upozornil Fielding.

„Jak to?“

„Janu přijali do Východní všeobecné s oboustranným zápalem plic. Laboratoř neprokázala žádné bakterie, tak to i oni prohlásili za virózu. Na rozdíl od té vaší holky se Jane z akutní pneumonie dostala, ale pak se na rentgenu ukázaly nádory, takže ji nechali převézt sem. Na dřívějších snímcích to zastiňovala nadměrná sekrece a zánět. A to se u toho prvního děvčete zřejmě stalo taky.“

„Asi ano,“ řekl Neef zamyšleně. „Rád bych, abys zavolal na zdravotnický dozor. Ptej se po doktoru Lennonovi a vysvětli mu, co se stalo. Čím dřív najde příčinu, tím lépe.“

„Zavolám tam,“ slíbil Fielding.

„Jak se ta dívka cítí?“

„Zatím jsme ji uložili a zklidnili, ale jakmile ty nádory pořádně zatnou drápy, už toho pro ni nebudeme moct mnoho udělat.“

„Uděláme, co bude v našich silách,“ pravil Neef a stiskl Fieldingovi rameno. „Jako vždycky.“

Když se Neef dostal zpátky do administrativní budovy, bylo už po obědě. Než odešel z oddělení, šel se ještě podívat na Jane Leesovou a to mu zabralo dobrých třicet minut. Dívka, ačkoli její stav byl vážný, byla při vědomí, a tak Neef doufal, že by mohla vnést trochu světla do záhady, týkající se povahy a zdroje karcinogenu, kterému musely být ona i Melanie Simpsonová vystaveny.

Ale nepomohla jim. Jane Leesová bydlela v jiné části města a Melanii Simpsonovou neznala. Neef o tom přemýšlel, když poklusem zdolával schodiště administrativního bloku, aby stihl schůzi etické komise.

„Nějaké problémy?“ zeptal se Tim Heaton, který byl s Filipem Danzigerem právě na odchodu. Jejich účast na schůzi etické komise nebyla nezbytná.

„Pomalů neznám den, aby nějaké nebyly,“ zabručel Neef.

„Nechtěl s Heatonem o těch dvou dívkách mluvit dřív, než bude mít čas promyslet si všechny aspekty.

„Inu, život na nás pořád něco chystá,“ usmál se Heaton, podíval se na hodinky a hleděl zmizet. Filip Danziger mu sotva stačil.

Komise pro etiku a bezpečnost ustavená pro tento případ se skládala ze dvou duchovních římskokatolického kaplana z Fakultní nemocnice a anglikánského kaplana od Svatého Jiří dále v ní zasedl děkan lékařské fakulty Alan Brooks, smírčí soudce major Ronald Jackson, docent lékařské molekulární biologie na Lékařské fakultě doktor David FarroJones a slečna Emmy Taylorová, oblastní koordinátorka Královské organizace dobrovolných sester. Schůzi řídil major Jackson. Stephen Thomas, Max Pereira a Neef byli přítomni po celou dobu jednání. Andrew D'Arcy byl k dispozici na telefonu.

Každý z členů komise měl před sebou kopii oficiální písemné žádosti.

Jackson zahájil jednání a požádal Menogen, aby předložil doklady o úspěšném licenčním řízení na státní úrovni.

Thomas dával postupně kolovat jednotlivé dokumenty a u každého řekl, o co se jedná: „To je naše oficiální žádost, kterou doufám všichni máte, dále osvědčení o souhlasu Lékařské kontrolní agentury a osvědčení od Státního poradního výboru pro genovou terapii.“

„Děkuji vám, pane Thomasi. Jak jistě víte, jsou to nezbytné formality.“

„Ovšem.“

„Pokud jsem pochopil správně, v navrhované terapii nepůjde o žádný přenos lidského genetického materiálu.“

Max Pereira odvětil: „Naprosto správně, pane.“

„Tím je naše úloha podstatně usnadněna,“ poznamenal Jackson. „Takže jaký gen hodláte na naše pacienty přenést?“

„Je to gen thymidinkinázový, pochází z viru herpes simplex. Zkráceně mu říkáme gen TAK.“

„A není to nebezpečné?“ zeptala se Emmy Taylorová, dáma z dobrovolné ženské organizace.

Neef prožil okamžik hrůzné jistoty, že ji Pereira nevybíravě sjede, nicméně Pereira se ovládl.

„Ne, madam, je to jenom jeden gen z viru, co vyvolává ty opary, ne virus sám. Jeho přítomnost vyvolá u nádorových buněk citlivost na lék, kterému říkáme Gancyclovir, takže když pak pacient ten lék dostane, zničí mu jeho nádor.“

„Aha,“ pravila nejistě paní Taylorová.

Major Jackson se obrátil na oba představitele církve: „Pánové, vy se nechcete na nic zeptat?“

Oba pánové zakroutili hlavou. „Není v tom nic, co by se nás týkalo,“ vysvětlil římskokatolický kněz. „Doufám, že to bude fungovat.“

„Tak snad abych předal slovo doktoru FarroJonesovi, který je v tomto oboru naším expertem. Slyšel jsem, že vy dva se znáte.“

„Opravdu se známe, majore,“ potvrdil FarroJones a obrátil se na Maxe Pereiru: „Jak se daří, Maxi? Dlouho jsme se neviděli?“

„Mám se dobře, Davide. Rád tě zas vidím.“

Neef si nemohl pomoci, ale stále ho bil do očí nápadný rozdíl ve fyziognomii obou mužů. FarroJones byl vysoký, světlolvasý a vypadal jako atlet. Měl onen nenucený šarm a způsob řeči, jakým se vyznačují absolventi soukromých škol a univerzit v Oxfordu nebo Cambridgi, kdežto Pereira vypadal jako mrňavý snědý námořník a mluvil jako newyorský taxikář.

„Maxi, trochu mě zneklidňuje ten nosič genového transferu, který chcete použít pro gen TAK; jde přece o retrovirus leukémie, ne?“

Při slově leukémie se všechny uši okolo stolu našpicovaly.

„Je to standardní Moloneyův vektor,“ odpověděl Max. „Už se s ním nějaký ten pátek dělá. V laboratoři s ním nikdy nebyly žádné problémy a my jsme ho oslabili dokonce ještě víc.“

„Ano, to vidím,“ pronesl váhavě FarroJones. Pohlédl na papíry, které měl před sebou. „Ale také jste pozměnili jeho obalové proteiny?“

„Tím jsme dost zvýšili jeho účinnost, a protože jich máme na výběr celou řadu, tak taky jeho specifitu. To je přece věc, o kterou

se všichni snažíme účinný transferový vektory, co se dají zacílit na specifické nádor.“

„To jistě,“ souhlasil FarroJones. „Na papíře to zní velice přesvědčivě, ale bezpečnost mi opravdu dělá starosti...“

Neef nečekal, že se David FarroJones bude k návrhu stavět takto vlažně. Když nic jiného, očekával aspoň, že ho podpoří.

FarroJones a Pereira byli oba kolegové molekulární biologové a Farro-Jones už sám začal s genovou terapií ve Fakultní nemocnici.

Napadlo ho, že se o tom zmíní.

„Davide, liší se nosič, který používá Menogen, nějak podstatně od toho, který jste ty a tvoji spolupracovníci použili při pokusu s cystickou fibrózou?“ zeptal se.

„Ovšem, Michaele,“ odpověděl FarroJones. „Používali jsme u svých pacientů systém liposomálních nosičů, proto že jsme měli za to, že je to bezpečnější než použít živého.“

„Ale vono to nefungovalo, mám pravdu?“ namítl Pereira.

„To máš,“ přiznal s úsměvem FarroJones, „Chápu, kam míříš. Také se budeme muset orientovat na virové nosiče, ale existují mezi nimi i bezpečnější.“

Po rozpačité pauze převzal iniciativu Stephen Thomas: „Myslím, dámy a pánové, že nutně nastane okamžik, kdy už jsou provedeny všechny nezbytné zkoušky a zajištěny veškeré bezpečnostní pojistky, ale dosud se nepřikročilo k aplikaci na lidském objektu. A myslím, že k tomuto rozhodujícímu momentu jsme v Menogenu s našimi nosiči dospěli.“

„Mně přece jen dělají starost bezpečnostní aspekty,“ neustával FarroJones. Trochu se na své kolegy zašklebil. „Blaho našich pacientů pro nás musí být na prvním místě. Jak konečně už kdysi řekla Florence Nightingalová: „První povinností nemocnice je pacientům neškodit.““ Ozval se zdvořilý smích.

„V návrhu nejsou uvedena jména pacientů,“ podotkl Jackson. „Chcete tedy, aby povolení bylo v tomto smyslu otevřené?“

„O tom se vždy s doktorem Pereirou dohodneme,“ vysvětlil Neef.

„Mám to chápat tak, že žádáte, aby povolení bylo otevřené, proto, že objekty budou jen pacienti nevyléčitelně nemocní?“ pravil Jackson.

„Ano, pane,“ řekl Neef, „ale vyhradil jsem si, že u žádného z dětí nebude aplikace sloužit k pouhému shromažďování vědeckých údajů. Každé dítě, které se podrobí genové terapii, ji podstoupí výhradně proto, aby se zlepšil jeho zdravotní stav.“

Jackson přikývl a obrátil se na své kolegy: „V tom případě bych se přiklonil k názoru pana Thomase. Myslím, že nastal čas s tím začít.“

Povolení pokus provést bylo uděleno. Členové výboru se zvedli a David FarroJones si přišel promluvit s Pereirou a Neefem.

„Promiň, Maxi, že jsem dělal trochu dusno. Ale nebezpečí těch nových nosičů mi dělá starosti.“

„Musíš holt mluvit, tak jak to cejtíš, Davide,“ odpověděl Pereira.

„Takže se nezlobíš?“

„Ne. Cením si toho, jak se o tu věc zajímáš, ale my jsme si jistý, že náš postup je bezpečnej a tak jako tak už máme požehnání.“

„V tom případě mi dovolte, abych byl první, kdo vám popřeje mnoho zdaru,“ odpověděl FarroJones. „A kdybys potřeboval vybavení nebo prostor v laboratoři, stačí zavolat. Michael ti řekne, jak se se mnou spojit.“

„Jistě,“ řekl Neef.

„Díky moc, Davide, fakt si toho považuju,“ poděkoval Pereira.

„Musíme někdy zajít na večeři, popovídat si o starých časech, co?“

„To by bylo prima.“

„Fajn chlap,“ řekl Neef, když FarroJones odešel.

„Jo,“ odpověděl Pereira. „Takže kdy to spustíme naostro?“

„Co třeba v pondělí?“

„To by šlo. O víkendu si sem začnu tahat krámy. Možná se přitom mrknu i k vám na oddělení, jestli nejste proti.“

„Vůbec ne. Řeknu ostatním, že přijdete.“

„Možná bych si taky moh, než odejdu, ofotit dokumentaci některých pacientů, nejlíp těch, co by jim podle vás mohla terapie pomoci.“

„To můžeme udělat hned, jestli chcete. Mám teď chvíli čas, pak si musím pohovořit s rodiči jednoho pacienta.“

„Máte pro ně asi špatný zprávy?“

„Bohužel ano. Jejich chlapec má na mozků nádor, který se nedá operovat.“

„Potvora,“ ulevil si Pereira. „Není přístupnej, co?“

„Je v cerebellu. Myslel jsem, že by to možná přece jen šlo, ale náš neurochirurg to zamítl.“

„Bojí se popotahování u soudu, co?“

„Myslím, že to není zrovna ten důvod,“ odporoval Neef, jehož se Pereirova interpretace trochu dotkla.

„A sakra. Promiňte,“ omluvil se Pereira, který cítil, že Neefa urazil. „Tady v Anglii to asi chodí jinak.“

Neef neodpověděl, ale měl o čem přemýšlet. Možná se zdejší chirurgové nebojí soudních obvinění tolik jako jejich američtí kolegové, jenže situace k tomu směřuje, a nejenom u chirurgů. Pojistné pro takovou eventualitu se za posledních pár let dramaticky zvýšilo i jemu.

„Když jste si myslel, že nádor toho kluka je na pomezí, to určitě nebyl tak úplně nepřístupnej, že ne?“ nadhodil Pereira a znělo to jako otázka.

„To nebyl, ale moje ruka by ten skalpel nedržela. Proč se ptáte?“

„Myslíte, že by se tam dostala jehla?“

„O tom jsem neuvažoval,“ odpověděl Neef. „Vy si myslíte, že bychom ho mohli zařadit do pokusu?“

„Podle mě by se mezi kandidáty hodil,“ přisvědčil Pereira.

Neef náhle pookřál. Před rozhovorem s rodiči, kterým měl sdělit špatnou zprávu, byl vždycky nesvůj, a nic nepomáhalo, že se takového úkolu zhostil už stokrát předtím.

Míval z toho nepříjemný, svíravý pocit kolem žaludku, dnes navíc umocněný tím, že neobědval. Do toho, co mělo následovat, vnesl Pereira neočekávaný paprsek naděje. Jestliže se cítí o tolik lépe on sám, napadlo ho, jak potom budou reagovat rodiče Thomase Downyho, až jim hodí tenhle záchranný kruh? Musí být velmi opatrný. Vzbuzovat falešné naděje by bylo neomluvitelné.

Neef a Pereira právě procházeli Thomasovu dokumentaci, když vtom strčil do dveří hlavu Lawrence Fielding.

„Podařilo se mi chytit na zdravotním dozoru Lennona,“ oznamoval. „Pěkně ho to vzalo, když se dozvěděl o tom druhém případě.“

„To si dovedu představit,“ zareagoval Neef. „Neřekl ti, jestli už nějak pokročili s případem Melanie Simpsonové?“

„Vůbec nijak,“ odpověděl Fielding. „Ale myslí si, že ten druhý případ by mu pomohl, kdyby zjistil něco, co měly ty holky společného. Dnes odpoledne si chce promluvit s rodiči Jane Leesové, a jestli s tím budeš souhlasit, možná i s Jane.“

„Jistě, pokud na tom bude tak dobře, aby se s ním mohla bavit,“ přisvědčil Neef. „Já s ní už mluvil kolem poledne, ale nic jsem nezjistil. O Melanii Simpsonové nikdy neslyšela.“

„Proboha,“ zvolal Pereira, který pročítal zprávy a právě narazil na snímky Jany Leesové. „To, hoši, mluvíte tady o týhle holce?“

„Ano, a takové případy máme za minulý týden dva. Ty dívky byly očividně vystaveny nějakému silnému karcinogenu. Lidi ze zdravotního dozoru se ho snaží vypátrat. Jane Leesová by asi pro genovou terapii vhodná nebyla?“ zeptal se Neef Pereira.

Pereira zavrtěl hlavou. „Kdepak, šéfe,“ odpověděl. „Rakovina plic se laboratorně ještě nijak zvlášť nezkoumala a pak, stejně by nepřipadala v úvahu kvůli tomu mnohočetnému nádoru. Navíc to vypadá, že tomu děcku už nezbejvá moc času. To je děs.“

Pereira odešel pět minut před čtvrtou a Neef se šel do své pracovny připravit na schůzku s rodiči Thomase Downyho.

Oblékl si čistý bílý plášť, narovnal si vázanku a ujistil se, že má na stole po ruce krabici papírových kapesníků. Přesně ve čtyři uvedla Ann Milesová Downyovy. Byli to příjemní manželé. Když vcházel, choulili se k sobě, aby si vzájemně dodali odvahy. Něco takového už Neef viděl mnohokrát.

I když si sedali, přitáhli si židle blíž k sobě, aby se mohli držet za ruce, až budou muset vyslechnout, co jim Neef sdělí.

„Mám pro vás bohužel špatnou zprávu,“ začal Neef. Téměř viděl, jak se úpěnlivá přání a modlitby obou manželů rozplývají

vniveč. „Dnes ráno Thomase prohlédl náš neurochirurg, doktor Beavis, a nemohl než konstatovat, že jeho nádor nelze operovat.“

„Můj Bože,“ hlesla paní Downyová. Manžel ji objal kolem ramen a sám statečně hleděl Neefovi do očí. „Rozumím,“ řekl. „Takže se pro něj už nedá vůbec nic udělat?“

„Obávám se, že nic, kromě toho, že mu to co nejvíc ulehčíme.“

Paní Downyová se rozplakala a slzy se začaly koulet i po tváři pana Downyho, jakkoliv se navenek usilovně snažil zachovat klid.

Neef cítil, jak se i jemu samotnému svírá hrdlo. „Jak dlouho, doktore?“

„To nemohu říct. Spíš týdny než měsíce,“ odpověděl Neef. „Je mi to strašně líto.“

„Děkuji vám, doktore,“ odvětil pan Downy.

Neef jim přisunul krabici s kapesníčky.

„Taková je bohužel skutečnost,“ řekl Neef. „Lituji, že jsem vám to musel říct tak krutě, ale je nezbytné, abyste tohle pochopili, než uslyšíte, co se chystám dodat.“

„Co to je, doktore?“

„Naše oddělení se má zúčastnit pokusů s novým, zatím zcela nevyzkoušeným způsobem léčení zhoubného bujení, který se nazývá genová terapie. Je ve stadiu experimentů a může být dokonce i nebezpečná, ale pokud byste s tím souhlasili, rád bych do toho projektu Thomase zařadil.“

Zdůrazňuji, že vám nemohu nabídnout žádnou reálnou naději na Thomasovo vyléčení. Vůbec nemůžeme dopředu vědět, co se od toho dá očekávat. Ale pokud s tím budete souhlasit, můžeme to aspoň zkusit.“

Slzy přestaly proudit a místo utrpení se v očích manželů objevila naděje.

„Určitě to udělejte, doktore,“ řekl pan Downy. Bylo zřejmé, že mluví i za svou manželku.

„Musím vám znovu zdůraznit,“ opakoval Neef, „že je sice dobré, když budeme doufat v nejlepší, ale moudré by myslím bylo připravit se spíš na nejhorší.“

Ann Milesová měla na drátě Evu Sayersovou. Když to sdělila Neefovi, plácl se do čela a zašklebil se; úplně zapomněl, že ta novinářka má dnes volat. Kývl na Ann a vzal si sluchátko.

„Tak co, můžu za ním na návštěvu?“ zeptala se Eva nedočkavě.

„Řeknu vám upřímně, Evo,“ přiznal se Neef, „vůbec jsem neměl čas o tom uvažovat. Chystáme se začít pokus s tou novou terapií, o které jsem vám říkal. Dnes odpoledne jsme konečně dostali povolení.“

„To zní skvěle. Ale, pokud jde o Neila...“ vrátila se Eva k původní otázce.

„Měl bych v každém případě určité podmínky.“

„Například?“

„Musela byste se mi zaručit, že sem budete chodit jen jako soukromá osoba, a ne jako novinářka.“

„To slibuju.“

„A když za Neilem začnete chodit, že s tím nepřestanete.“

„Tomu nerozumím. Co máte na mysli?“

„Není nic neobvyklého, že lidi chtějí navštěvovat nemocné děti, zvláště ty, které jsou v terminálním stadiu. Ale obvykle to chtějí dělat podle svého: chodit, když se to hodí jim, a přestat, když se jim to nehodí.“

„Tak k těm já nepatřím,“ ohradila se Eva.

„To jsem si o vás ani nemyslel. Ale když si k vám Neil vytvoří blízký vztah, a to se může stát, vzhledem k tomu, jak dobře jste spolu ponejprv vycházeli, budete ten vztah muset udržovat, i když se Neilův stav začne horšit. Budete muset být u něho, i když to pro vás osobně bude sebebolestnější.“ Tentokrát se Eva odmlčela déle.

Neef poznamenal: „Jsem rád, že si s odpovědí dáváte na čas a zvažujete to.“

„Uznávám, že tohle jsem tak docela nedomyslela,“ přiznala Eva.

„Tak si to v klidu ještě trochu promyslete,“ radil jí Neef.

„Zavolejte mi zase zítra. Anebo ještě líp... co kdybyste se mnou šla v neděli na oběd?“

„Na oběd?“

To pozvání byl okamžitý nápad. Jakmile je Neef vyslovil, ihned ho přepadly pochybnosti. Najednou byl v rozpacích a bezradný. Ale

bylo už pozdě z toho vycouvat. Řekl tedy na vysvětlenou: „Jeden můj kolega, Frank MacSween, a jeho žena mě pozvali na nedělní oběd. Řekli, ať si přivedu někoho z přátel, pokud mi ještě někdo takový zůstane, až mě vy se svými novinami dočista znemožníte. Mám dojem, že by byla úplná bomba, kdybych se u nich objevil přímo s pachatelkou atentátu.“

„Aha,“ odpověděla Eva. „Něco jako záhadná síť intrik. Tak dobrá, půjdu.“

Neef si poznamenal její adresu a slíbil, že ji vyzvedne v půl jedné.

„Čím se ten váš kolega zabývá?“ zeptala se ještě Eva.

„Je to patolog.“

Když Neef zavěsil, chvilku uvažoval, co to vlastně provedl. Ani si nevzpomínal, kdy se někde naposledy objevil jinak než sólově. Od Elaininy smrti určitě ne. Čtyři roky jsou dlouhá doba. Jestli k MacSweenům v neděli přijde ještě někdo další, mohlo by to být sousto pro zlé jazyky. Záleží na tom?

Usoudil, že ne. Požádal přece Evu jen o doprovod mimo jiné proto, aby Frankovi oplatil jeho žertík, že už nemá žádné přátele. Tak si to aspoň namlouval.

Jako každý pátek měl Neef ráno na oddělení schůzku s lékaři a vedoucími ošetrovatelkami. Zahájil příznivou zprávou, že farmakologický podvýbor znovu posoudil jeho žádost o nejnovější americký protinádorový lék Antivulon a schválil ji.

Tim Heaton držel slovo; nevyslovená dohoda quid pro quo se vyplatila. Zpráva došla v podobě interního sdělení z Heatonovy kanceláře těsně před začátkem schůze.

„Teď už jen zbývá rozhodnout, kterým pacientům ten lék nasadíme,“ nadhodil Neef. „Problém je o to složitější, že v pondělí začínáme s klinickými zkouškami pro Menogen, a já bych chtěl také znát váš názor na kandidáty pro genovou terapii.“

„Já navrhuji, aby na Antivulon přešel co nejdřív John Martin,“ ozval se Tony Samuels, jeden z mladých hostujících lékařů.

„Tak on si na standardní chemoterapii přece jen nezvykl?“ zeptal se Neef.

„Ne, pane primáři. Poslední týden byl pro něho velice nepříjemný. A přitom u něj nedošlo vůbec k žádnému zlepšení.“

„A to jsme mu ještě ani nemohli nasadit radioterapii,“ dodal Lawrence Fielding.

„Takže to vypadá, že se stane naším prvním antivulonovým pacientem,“ souhlasil Neef. „Hned jak jsme dostali zelenou, volal jsem na farmakologii. Prý ten lék u nás ještě nemá žádné zastoupení, takže ho budou muset objednat přímo ze Spojených států. Řekli mi, že posílají objednávku faxem.“

„A co Thomas Downy, pane primáři?“ zeptal se John Duncan, další z mladých lékařů. „Co s ním, když se pan Beavis vyslovil proti chirurgickému zákroku?“

„S Thomasem počítám pro genovou terapii,“ odpověděl Neef. „Doktor Pereira si myslí, že to bude vhodný kandidát, pokud se ovšem k nádoru dostaneme jehlou. A já myslím, že to půjde. S jeho rodiči už jsem mluvil a máme jejich souhlas, ale ještě musím sjednat chirurgický tým.“

„Rozumím, pane primáři.“

„Některým z našich dětí se celkem dobře daří na současném léčebném režimu,“ poznamenal Fielding. „Navrhoval bych, abychom tyhle pacienty nechali stranou a soustředili se na ty, u kterých léčba moc nevyhovuje.“

„U kandidátů genové terapie je tohle přímo kategorický požadavek,“ prohlásil Neef. „Podmíněné oprávnění nás zavazuje, abychom se s terapií omezili jen na případy s mizivou prognózou. Pojdme tedy ze seznamu potenciálních kandidátů vyřadit všechny úspěšné případy.“

Fielding přečetl seznam jmen, která by za takových okolností podle něj nepřípadala v úvahu. Občas požádal o dobrozdání Kate Morseovou.

Po další půlhodinové diskusi přidělili buď na genovou terapii, nebo na Antivulon osm dětí. V téhle chvíli jim zbývali k posouzení už jen dva pacienti: Jane Leesová a Neil Benson.

„Nerad to říkám o dítěti,“ povzdechl si Neef, „ale mám za to, že Jane je ztracený případ. Nádory, které má v plicích, už jsou příliš rozbujelé.“

„Od chvíle, kdy jsme ji přijali, nám hasne před očima,“ přisvědčila Kate. „Myslím, že ji hrozně oslabila pneumonie, ale chybí jí i odhodlání bojovat a to pracuje proti ní.“

„Podle Maxe Pereiry je pro genovou terapii naprosto nevhodná, ale asi bych uvažoval o možnosti zkusit u ní Antivulon,“ navrhl Neef.

„Tady není co ztratit,“ usoudil John Duncan.

„A třeba bychom mohli získat všechno.“

„Všichni jsou tedy pro?“

Všichni souhlasně přikývli.

„A zbývá nám Neil,“ konstatoval Neef. „Nejudatnější srdce v tom nejmenším těle. Je pořád ještě v remisi?“

„Tumor se nijak nezvětšil,“ odpověděl Fielding. „Na grafu nám pořád vychází rovná čára.“

„Tak ho zatím nechme být,“ rozhodl Neef kategoricky.

„A co když začne znovu růst?“ zeptal se Fielding.

„Hasit budeme, až začne hořet.“

Frank MacSween odešel do Fakultní nemocnice na schůzi patologů a službu v patologické laboratoři předal vedoucímu vědeckému asistentovi pro lékařský výzkum Charliemu Morseovi. Morse usoudil, že pitevna nebude příštích pár hodin v provozu, a tak se rozhodl dát opravit vadný větrák digestoře nad stolem číslo čtyři. Zavolal středisko údržby a vyžádal si vedoucího elektrikáře Douga Coopera.

„Nemohl by mi některý z tvých chlapců přijít spravit porouchaný větrák na pitevně?“ zeptal se Morse.

„Doufám, že se tam nepracuje?“

„Zatím ne, a ani by se v dohledné době nemělo. Mají nějakou schůzi ve Fakultní.“

„V tom případě, a taky že jsi to ty, Charlie, přijdu sám,“ oznámil Cooper.

Cooper, žoviální chlapík se zrzavými vlasy a pihovatým obličejem, dorazil už za pět minut. Měl na sobě jasně modrou kombinézu, rozhalenou až do pasu, takže mu z ní vykukoval norský svetr s velikánskou dírou. Nesl si stříbřitý kovový kufřík s náradím.

Čekal na Morse u vrátnice a zatím klábosil s mladou technickou asistentkou. Když se otevřely létací dveře a Morse byl konečně tu, vykládal jí právě, že se jeho dcera chystá na ošetrovatelskou dráhu. „Možná bude jednou taky vrchní sestrou na oddělení jako manželka tohoto pána,“ pravil a usmál se na Charlieho Morse.

„Je od tebe fajn, Dougu, žeš přišel takhle brzo,“ liboval si Morse. „Pojď za mnou, já ti ukážu, co nás trápí.“

Morse odemkl pitevnu a rozsvítil. Světla se pomalu rozblikala a pak se za jednotvárného bručení ustálila.

„V téhle kachlíkárně mi vždycky naskočí husí kůže,“ svěřil se Cooper, když vešli dovnitř. Bylo to znát i na jeho váhavých pohybech.

„To ti jen tak připadá,“ uklidňoval ho Morse.

„Asi máš pravdu, ale když si člověk nemůže pomoci a pořád si musí představovat, co se na těch stolech děje, ne?“

Cooper se zastavil u prvního z nich a lehce přejel prsty po odtokovém kanálku. Oči mu zabloudily k řadě dveří s masivními držadly, umístěných podél zadní zdi. „Tak tady je máte zavřený?“ zeptal se šeptem.

„No jo, to jsou boxy na mrtvoly,“ přisvědčil Morse. „Ale žádná na tebe nevyskočí, to ti můžu slíbit.“

Došli ke stolu číslo čtyři a Morse ukázal na větrák.

„Tohleto je ten prevít,“ informoval ho. „Vypadá to, jako by to tam o něco drhlo. A taky je tam myslím špatný kontakt. Pořád se to rozbíhá a zastavuje. Šéfa to štve. Tohle je jeho oblíbený stůl.“

Cooperův pohled prozrazoval, že si nedovede představit člověka, který by si oblíbil něco takového. „Máte tu štafle?“ zeptal se.

„Ne, ale půjdu nějaké sehnat. Ale taky by sis mohl stoupnout na stůl, jestli chceš.“

Cooper se na kovový stůl zahleděl s výrazem hlubokého odporu. „To bych nerad, jestli ti to nevadí.“

„Dobrá,“ zasmál se Morse. „Hned jsem zpátky.“

Coopera trochu vyvedlo z míry, že ho tam chce nechat samotného, ale přiměl se k chlapáckému úsměvu. Jakmile Morse

zmizel z dohledu, dal se Cooper do hlasitého pohvizdování. Měl v oblibě slavné hity Beatles.

Charlie Morse se vrátil s malými hliníkovými schůdky a postavil je vedle stolu. „Tady to máš.“

Cooper si z kufříku vytáhl šroubovák, vylezl po schůdkách nahoru a začal odstraňovat šrouby na mřížce, která chránila usazení větráku. Už měl venku i poslední ze čtyř šroubů, ale mřížka se ne a ne pohnout. Pokusil se ji vypáčit šroubovákem, ale nemohl ho vsunout dost hluboko, aby se dal zapřít.

„Nejde to?“ zeptal se Morse.

„Nemůžu s tím hnout,“ odpověděl Cooper.

„Kdybych ti tu mřížku přidržel, mohl bys třeba do toho šroubováku klepnout kladívkem?“ navrhoval Morse.

„Zkusíme to,“ odpověděl Cooper, který už hekal námahou z toho, jak pracoval s rukama pořád nad hlavou.

Morse našel v Cooperově bedničce malé kladívko a vylezl na pitevní stůl, aby mu je podal. Vztáhl ruce, že přidrží mřížku, aby nespadla, až ji Cooper uvolní, dolů na stůl. Cooper začal poklepávat kladívkem na šroubovák a podařilo se mu zarazit jej dost hluboko, aby jím mohl páčit. Kladívko teď už nepotřeboval, a tak je podal Morseovi. Morse od něj kladívko vzal, sklonil se a položil je na stůl. Když se znovu vztyčil a chystal se zase podepřít mřížku, bylo už pozdě. Mřížka se i s nánosem smetí odtrhla a řítila se dolů. Oba je přitom zasypala nejružnější špínou a prachem. Jelikož se v té chvíli oba právě dívali vzhůru, dostali do obličeje plnou dávku a začali kašlat a prskat. Morse měl v očích tolik špíny, že musel poslepu pokleknout a při slézání na zem se přidržel okraje stolu.

„Promiň, Charlie,“ omlouval se Cooper, když konečně přestal kašlat a slezl po schůdkách za ním. „Ten zatracenej krám nikdo nesundal celý roky.“

Cooper se sice omluvil, ale vzápětí vybuchl smíchem.

„My teda vypadáme! Od minuty bysme mohli hrát v tý show o černouškách, vzpomínáš si?“

A Cooper se hned začal pitvořit a notovat známý hit.

„No to je vážně sranda. Pojd' se radši nejdřív zbavit té špíny a pak můžeš pokračovat.“

Morse ho zavedl do šatny vedle pitevny a loktem pustil vodu. Nechal Coopera, aby se umyl první. Když si Cooper utíral ruce a obličej, rozhlížel se kolem sebe. Plastové zástěry a vyrovnané řady galoší znovu podnítily jeho fantazii. Zaujala ho černá tabule na stěně. Světle modrou křídou na ní byla napsaná dvě jména.

„To jsou další zákazníci?“ zeptal se Morseho.

„Jo,“ odpověděl Morse.

„Já nepochopím, jak se tímhle může někdo živit,“ uvažoval Cooper. „Trávit život tím, že rozřezáváš mrtvoly.“

„Oni to asi takhle neberou,“ řekl Morse.

„Ale dělají to přece, ne?“

„Důležitý je, jak si to zpracuješ v hlavě,“ prohlásil Morse.

„Znáš přece tu historku o těch třech zednících?“

Cooper zavrtěl hlavou.

„Když se jich ptali, co to dělají, tak ten první odpověděl: ‚Já si vydělávám na živobytí.‘ Druhej řekl: ‚Já stavím zeď.‘ A třetí odpověděl: ‚Já stavím katedrálu.‘ Všichni tři dělali stejnou práci, ale každý ji prostě viděl jinak. Ti patologové tady zjišťujou příčinu smrti a to, co s tělem udělá nemoc nebo zranění; z toho se pak lékařská věda může poučit a to je pak lepší i pro nás ostatní.“

„Asi to bude, jak říkáš, Charlie,“ povzdechl si Cooper. „Tak jdeme na ten větrák. Čím dřív odsud vypadnu, tím budu radši.“

5

V neděli ráno se Neef vzbudil brzy, dokonce dřív, než mu Dolly, jak měla ve zvyku, stačila hrábnout packou do obličeje.

Ležel a uvažoval, jestli udělal dobře, když pozval Evu Sayersovou, aby s ním šla k MacSweenovým. Nakonec usoudil, že když to už jednou udělal, nemá smysl si s tím dál lámat hlavu.

Vstal, postavil vodu na kávu a pak se vydal hledat Dolly.

Spávala po různých místech v domě. Dnes ji našel stočenou do klubíčka na pohovce. Svého času se Neef snažil Dolly od spaní na nábytku odradit, ale nakonec dospěli k dohodě: Dolly si spala, kde se jí líbilo. Za posledních pár let už Neef nashromáždil úctyhodnou

řádku náčiní, určeného k odstraňování kočičích chlupů z oblečení. Když ji Neef pohladil, pootevřela Dolly jedno oko, ale sotva se přesvědčila, že je to on, zase je zavřela. Neef se usmál a šel jí naplnit misku. Sobě pak udělal kávu a posadil se s ní do svého oblíbeného křesla, odkud měl výhled do zahrady. Než půjde na ten oběd, mohl by možná posekat trávu. Byl rád, že má zahradu, ale zahradničení ho netěšilo. Dělal jen to nejnnutnější, aby ji udržoval v pořádku, ale to bylo všechno. Naštěstí neměl sousedy, a tak když nechal trávu příliš přerůst, si nikdo nestěžoval. Z téhož důvodu mohl dělat bez problémů rámus, kdykoliv se mu zachtělo. Mohl třeba začít sekat trávu benzinovou sekačkou i v neděli v osm ráno. A to také udělal.

Když byl hotov se sekáním, vzal Neef benzinový vyžinač a posekal vysokou trávu tam, kam se sekačka nedostala. Nakonec ještě ručními nůžkami srovnal do patřičných mezí rozrůstající se křoví. Když se vrátil do domu, byl celý zpocený.

Beze spěchu se osprchoval, udělal si dvě topinky, dvě vejce na měkko a další kávu. Pak se pustil do uklízení domu. To byla v neděli ráno jeho obvyklá práce. Neef se oblékl neformálně; vzal si námořnické kalhoty, džínsovou košili a přes ni krémový svetr. V půl jedné jel podle dohody vyzvednout Evu. Zjistil, že má elegantně zařízený byt ve třetím patře moderního činžáku na Durham Road. Stěny byly čistě bílé, sem tam s nějakou barevnou moderní grafikou, na níž Neef nerozluštil nic jiného než prostě jen barevné skvrny. V moderním umění se nijak zvlášť nevyznal. Po obou stranách stylového krbu s plynovými hořáky proti sobě stála dvě černá kožená křesla a u každého z nich malý stolek se stejnou keramickou lampou.

Velký koberec uprostřed měl krémovou barvu a kromě něj byly po místnosti strategicky rozmístěny tři koberečky pocházející ze severní Afriky. Podle modrých motivů Neef usoudil, že budou z Tuniska. Francouzské okno vedlo na malý balkonek, kde vzdorovaly živlům čtyři zakrnělé konifery v keramických květináčích.

„Dal byste si něco k pití, než půjdem roztočit tu legraci?“ zeptala se Eva. Řekla to sice s úsměvem, ale Neef měl dojem, jako by v tom zaslechl jemnou výčitku.

„Omlouvám se,“ řekl. „Asi jsem to takhle neměl říkat. Bylo to ode mne hloupé. Nechtěl jsem naznačit, že vás zvu na oběd jen proto,

že...“ Neef se zarazil a dokončil: „Tak se mi zdá, že teď jsem to spíš ještě rozmázl...“

Eva pobaveně přikývla. „Být vámi, nechala bych to být.“

Neef sklonil hlavu: „Promiňte.“

„Opravdu mě ještě pořád chcete vzít s sebou?“

Neef přitakal: „Docela určitě.“ Neušlo mu, jak přitažlivě Eva vypadá.

„A co to pití?“

„Naleju to sám.“

MacSweenovi obývali dolní polovinu vily z červeného pískovce v Collingbourne Crescent. Žili tu už od té doby, co se vzali, nějakých třiaadvacet let a v pohodlném obývacím pokoji, kam Neefa a Evu uvedli, zabíraly většinu místa na stěnách fotografie dokumentující, co se za ten čas v jejich rodině událo. Neef měl ten pokoj rád a důvěrně ho znal. Co přišel ke Svatému Jiří, prožil v něm ne jeden šťastný večer. Měl také vřelý vztah k Frankovi a k Betty; když byl u Svaté Jiřího nový a neznal tam živou duši, byli k němu neobyčejně laskaví.

„Nechceš se projít po zahradě?“ zeptal se Frank. „Jestli máš chuť.“

MacSweenovi měli velkou zahradu s udržovanými trávnickými keři. Starala se o ni Betty. Zahradničení bylo jednou z jejích vášní. Frank dělal pomocné práce, když bylo třeba, ale do plánování se nezapojoval, až na jednu výjimku, na kterou byl nesmírně pyšný. Ukázal Neefovi tunel, který vybudoval v hustém houští a který vedl na malou kulatou mýtinku, skrytou hluboko uprostřed živého plotu.

„Víš, co to je?“ zeptal se Neefa.

Neef zavrtěl hlavou. „Nemám nejmenší tušení,“ řekl.

„Tady bude mít můj vnuk se svou partou tajnou skrýš.“

Neef se usmál. „Ideální,“ pravil uznale.

„Strašně se těším, až na to přijde,“ svěřil se Frank. „Nikdy mu neprozradím, že jsem ji udělal schválně. Už si taky plánuju, jak mu postavím boudu na stromě. Tamhle na tom kaštanu by to šlo.“ Ukázal na rozložitý strom na konci zahrady, který měl spoustu vodorovných větví. „Už jsem si začal připravovat prkna, a dokonce se mi podařilo splašit provazový žebřík.“

„Vypadá to, že už máš všechno do puntíku vymyšleno,“ soudil Neef.

„To bych řekl. Když máš děti, máš i šanci vrátit na hodinách čas a kus života si prožít znovu. Vidět věci jejich očima, věci, na které jsi už zapomněl. A když máš vnoučata, můžeš si to opakovat ještě jednou, ale v daleko větší pohodě. Hrozně se na to těším.“

Neef sklonil hlavu. Myslel na Elaine.

„Ta mladá dáma, co ji máš s sebou, vypadá moc dobře,“ poznamenal MacSween, když se zase dali na pochod.

„Vítám vás, drahoušku,“ pozdravila Evu s úsměvem Betty a podala jí ruku. „Jsem moc ráda, že jste přišla.“

Tohle je celá Betty, říkal si Neef. Vždycky vytuší, koho je třeba se ujmout, a postará se, aby se každý dobře cítil. Byla vtělená laskavost.

„Eva je novinářka,“ oznamoval ji Neef. „Po pravdě řečeno, je to ta novinářka.“

Frank MacSween se zatvářil překvapeně: „Snad ne ta s tím případem Torranceová?“ zeptal se.

„Už asi ano,“ přiznala Eva.

„Tak to spolu máme hodně společného,“ podotkl Frank, když se trochu vzpamatoval.

„Jak to?“ dotazovala se Eva. „Myslela jsem, že jste patolog.“

„No, oba pitváme lidi, jenže já se snažím řezat jenom do mrtvých.“

„Tak to by stačilo, Franku MacSweene,“ okřikla ho Betty. „Ta mladá dáma je naším hostem a vidíme ji tu rádi, jako všechny Michaelovy přátele.“

„Děkuju vám,“ řekla Eva.

Eva a Betty sice byly svým založením naprosto odlišné, ale jak se zdálo, rázem si padly do oka. Neefa to potěšilo. K obědu zasedli ještě další čtyři hosté, Kate a Charlie Morseovi a MacSweenova dcera Klára s manželem Keithem. Měli s sebou miminko, chlapečka Nigela. Během oběda spal Nigel v přenosném košíku na lavici u arkýřového okna. Kate

Morseová se na Neefa významně podívala, když zjistila, koho to pozval na oběd, ale to bylo všechno. K Evě se chovala zdvořile, i když nijak zvlášť srdečně.

Po jídle se Kate a Charlie pustili s Klárou a Keithem do debaty o své zahradě. Během oběda totiž vyšlo najevo, že Keith se v Yorkshiru zabývá zahradní architekturou. Zrovna přišla řeč na okrasná jezírka a na to, zda je do nich lepší plastická hmota nebo sklolaminát. Eva se vytratila za Betty do kuchyně a Franka s Neefem nechali o samotě.

„Ty jsi ale tajnůstkář,“ prohodil Frank MacSween, když ho Neef představoval Evě. „Co to, že sis vyšel s nepřítelem?“

„Já bych to tak zrovna neviděl,“ oponoval Neef. Vylíčil MacSweenovi, jak to celé probíhalo.

„Tak proto ten článek v novinách nebyl tak ostrý, jak jsem čekal,“ konstatoval MacSween. Paní Sayersová se držela zpátky.

„Myslím, že kdyby na ni vydavatel netlačil, byla by ten článek úplně stáhla,“ hádal Neef.

„Takže jí dovolíš, aby chodila za tím klukem, co ho máš na oddělení?“

„Asi ano. Neilovi se myslím líbila. A nikoho jiného nemá.“ MacSween neutrálně zabručel. „Ty si asi myslíš, že to není dobrý nápad, že jo?“ dohadoval se Neef.

„Nechci ti do toho mluvit,“ odpověděl MacSween. „Ale nenapadlo tě, že paní Sayersová třeba oželela jeden srdceryvný příběh jen proto, aby mohla získat celou řadu dalších? Reportáž z oddělení dětské rakoviny, přímo od pramene. V tom by se našlo pro noviny spousta materiálu. Celé sudy emocí z druhé ruky. Tolik slz, že by naplnily řeku.“

„Kate má podobné pochybnosti,“ připustil Neef, „ale Eva mi slíbila, že pokud bude na oddělení, novinářinu z toho vynechá. Neil je teď ve stadiu remise; nádor mu přestal růst.“

Mám pocit, že když si k Evě vytvoří vztah, prospěje mu to. Význam duševního stavu pro profylaxi se těžko měří, ale oba víme, že svůj význam má. Rakovině nejdou pod nos šťastní lidi. Má radši ty zdeptané; ty zabíjí rychleji.“

„Prý začínáte od příštího týdne s genovou terapií.“

„Zítra,“ přisvědčil Neef. „Vypadá to nadějně. Děláme to se společností, která se jmenuje Laboratoře Menogen. Max Pereira, chlap, co u nich vede výzkum, mě přesvědčil, že by to mohlo vyjít.“

„Když loni ve Fakultní rozjel podobný pokus s cystickou fibrózou FarroJones, taky nás všechny přesvědčovali, že to klapne,“ poznamenal MacSween. „Ale výsledky to mělo chabé. Škoda, myslím, že kdyby to bylo dopadlo líp, měl FarroJones šanci dostat katedru, jenže ti, co ho mohli prosadit, byli naštvaní, že to po vší té publicitě nakonec nevyšlo.“

„To je show bussines,“ usoudil Neef. Sotva to vyslovil, vytanul mu na mysl Max Pereira. Přesně něco takového by byl řekl on. „Menogen má docela jinou strategii,“ pokračoval.

„Oni se nesnaží nahradit defektní gen, jak to dělal FarroJones. Zavedou cizí gen, který způsobí, že buňky v tumoru budou snadněji podléhat účinku Gancycloviru.“

„Na tvém místě bych varoval toho našeho tiskového mluvčího, jak že se jmenuje?“

„John Marshall.“

„Jo, John Marshall. Varoval bych ho, aby tu věc držel pod pokličkou, dokud nebudete mít v ruce něco pořádného. Jinak, kdyby to nevyšlo, se na vás zase vrhne tisk, vyzbrojený povídkami o doktorovi Michaelovi Mengelem, bestii z Nemocnice svatého Jiří, který zneužívá chudáčky nemocné děti jako pokusné králíky.“

„Vím, co nám hrozí,“ přiznal Neef.

„Byly nějaké potíže, když jste ten pokus protahovali přes etickou komisi?“

„Kupodivu skoro žádné, ale počítám, že tu frankensteinovskou brigádu uchlácholilo hlavně to, že nedojde k výměně lidského materiálu. Ani církve neměla pocit, že by se to nějak přičilo boží vůli, a předseda se tvářil vysloveně příznivě.“

Dáma z organizace žen si sice chvíli myslela, že chceme všem napíchnout herpes, ale Pereirovi se nakonec podařilo vysvětlit jí, jak je to doopravdy. Trochu neskladný byl jenom David FarroJones, ale jeho obavy se týkaly hlavně bezpečnosti pacientů. Možná je po tom vlastním pokusu maličko přecitlivělý.“

„To se ví, je to všechno úplně nové,“ podotkl MacSween.

„Nikdo netuší, co se od toho dá očekávat, a to je samo o sobě vždycky dost hrozné. Hrdinou se můžeš stát jen v případě, když to půjde dobře. Vzpomeň si na Jennerův faktor a uvažuj.“

Neef se zatvářil překvapeně. „Jenner, ten, co se proslavil očkováním?“ zeptal se.

„Ano, ten,“ přisvědčil MacSween. „Jen si vzpomeň, co udělal. Věřil, že když malému chlapci vstříkne virus kravských neštovic, získaný od dojičky, ochrání ho tím před neštovicemi. Podařilo se to a on se stal legendární postavou medicíny a národním hrdinou.“

„To ano,“ souhlasil Neef stále ještě zmatený. „O těch kravských neštovicích vím...“

„Ale uvědom si, co vlastně provedl doopravdy. Aby svou myšlenku dokázal, musel tomu dítěti naočkovat neštovice. A co kdyby mu ten nápad nevyšel? Jak by se na to dívala společnost?“

„Jako na ďábelský zločin,“ odpověděl Neef.

„Jistě, a někteří z nás si myslí, že to zločin přece jen byl,“ řekl MacSween. „Nicméně očkování zabralo a dokázalo vymýtit neštovice z povrchu zemského. Drobné morální dilemma, co říkáš?“

„Takových je v medicíně plno,“ připustil Neef.

„A teď si představ, Miku, že až se do toho svého testování pustíš, bude ti přímo na oddělení celých těch pár týdnů sedět ta novinářka,“ nadhodil MacSween. „No co, jsou lidi, co si doma v akváriu chovají místo zlatých rybiček piraně.“

Ozval se pláč malého Nigela a bylo po rozhovoru. Oba muži se vydali zpátky do domu. Když vešli, spatřili Charlieho Morse, jak pochoduje sem a tam s dítětem v náručí. Nigel už přestal plakat a tulil se Charliemu ke krku. Charlie mu něco konejšivě broukal.

„S našimi dvěma dětmi to taky takhle uměl,“ sdělila jim Kate Morseová. „V noci k nim vždycky vstával on.“

„Slyšel jsi to?“ dobírala si Klára manžela. Keith se tvářil, že neslyší.

Neef se usmál na Evu, věděl, že je oba tyhle řeči o dětech vyřazují ze hry. Zachytila jeho pohled a hleděla mu do očí o maličko déle, než bylo nutné. Byl z toho chvíli nesvůj. Když očima uhnul, uvažoval, proč vlastně. Došel k závěru, že v tom je určitá bezradnost.

Eva Sayersová ho přitahovala čím dál tím víc a on si s tím nevěděl rady. Ale kupodivu mu ten pocit zároveň dělал dobře.

Nigel usnul Charliemu na rameni. Morse ho zase něžně uložil do košíku. Když ho přikrýval, stále mu ještě něco tiše šeptal. Najednou se prudce narovnal a bouřlivě kýchl, a vzápětí znova. Druhé kýchnutí dítě probudilo a všechno jeho úsilí přišlo nazmar.

„Pozdravpánbůh, Charlie,“ zamumlala Betty. „Tak se mi zdá, že na tebe jde rýma.“ Raději dítě zvedla sama a jemně mu poklepávala na zádička, aby ho zase uspala. „Babička je u tebe.“

„Stejně už budeme muset jet,“ prohlásila Klára. Vstala a dítě si od matky vzala. „Bylo tu o víkendu tak příjemně.“

To byl i pro ostatní signál, aby se chystali k odchodu. Všichni ze srdce děkovali Frankovi a Betty za pohostinnost. Smích a pozdravy nakonec přehlušilo bouchání dveří u aut.

„Tak jak se vám to líbilo?“ zeptal se Neef Evy, když vyjeli na hlavní silnici.

„Cítila jsem se skvěle,“ odpověděla Eva. „Jsou to fajn lidi, obzvlášť Betty.“

„Všiml jsem si, jak jste si padly do noty,“ poznamenal Neef. „Musím říct, že když jsem nastoupil u Svatého Jiří, byla Betty jediná, kdo se postaral, abych nezašel hladý.“

„Odkud jste sem přišel?“

„Z Ameriky.“

„Já si vždycky myslela, že to u vás doktorů chodí právě naopak,“ podivila se Eva. „Neříká se, že utíkáte do Ameriky na protest proti ubohým poměrům ve Státním zdravotnictví?“

„Obvykle to tak je,“ souhlasil Neef. „Jenže mně osobně se v Americe nelíbilo.“

„Proč ne? Musel jste tam vydělávat třikrát víc než tady.“

„To ano,“ přisvědčil Neef. „A také vybavení tam měli nejlepší na světě.“

„Tak proč tedy?“

Neef chvíli uvažoval a pak řekl: „Jakmile jsem začal ve Státech pracovat, poslali mě v nemocnici do kursu. Jmenovalo se to Maximalizace úhrad.“

„To nezní moc medicínsky,“ podivila se Eva.

„S medicínou to taky nic moc společného nemělo. V tom kursu se měli nemocniční lékaři naučit, jak odčerpat ze zdravotního pojištění pacientů, co se dá. Nabádali nás, ať předepisujeme pacientům jednu terapii za druhou, dokud se peníze z jejich pojistky úplně nevyčerpají, a pak ať v tom pokračujeme tak dlouho, dokud může platit rodina.“

„To zní odporně,“ usoudila Eva.

„Já jsem specialista na dětské nádory. Řada mých pacientů na tom byla tak, že se jim v zásadě nedalo pomoci. Ale přesto léčba pokračovala dál, až v mnoha případech přišla rodina na mizinu. Víte, že dluhy za lékařskou péči jsou ve Spojených státech nejčastější příčinou bankrotu?“

„To jsem nevěděla,“ přiznala Eva.

„Ale je to tak; a tohle všechno bylo na mne trochu moc. Medicína je ve Státech druhý největší průmysl. Je to obrovský kšeft a lidi už tam nejsou s to chápat, že by se nemělo automaticky hledět v prvé řadě na peníze.“ Eva přikývla, ale neřekla na to nic.

„A tak jsem se vrátil domů,“ pokračoval Neef, „a zjistil, že jsme se tady zatím pustili stejnou cestou.“

„Vláda tvrdí, že ne,“ podotkla Eva.

Neef nevěřícně odfrkl a zabrzdil před Eviným domem.

Obrátil se k ní a usmál se. „Omlouvám se, zase jsem si pustil hubu na špacír. Jsem opravdu rád, že jste se mnou dnes šla. Líbilo se mi to.“

„Mně taky,“ odpověděla Eva. „A děkuju, že jste mi tohle všechno povídal. Ráda si vyslechnu názory lidí, kteří poznali věci na vlastní kůži.“

Neef cítil, že si v duchu přeje, aby ho Eva pozvala nahoru, ale ona to neudělala. Situace se vyvinula tak, že s ní vlastně za celé odpoledne neměl možnost pořádně promluvit. Teprve když otevřela dveře od auta, obrátila se k němu a zeptala se:

„Tak co, dovolíte mi navštěvovat Neila?“

„A zvážila jste ty podmínky, o kterých jsme mluvili?“

„Ano. A souhlasím s nimi.“

„Tak zítra přijďte. Spíš odpoledne.“

„Co tak má nejradši?“

„Je posedlý hasičskými stříkačkami.“
„Hasičskými stříkačkami?“ zvolala Eva.
„Je to jediná hračka, s kterou jsme u něj uspěli.“
Eva se usmála a slíbila: „Uvidím, na co přijdu.“

Neef nakrmil Dolly a usadil se s nedělními novinami, které si koupil cestou z oběda. Vyrušil ho telefon. Byl to David FarroJones.

„Ahoj, Miku. Napadlo mně, že ti zavolám a popřeju ti mnoho zdaru do toho zítřejšího pokusu.“

„To je od tebe hezké. Děkuju,“ odpověděl mu Neef.

„A taky jsem ti chtěl připomenout, že se na mě klidně můžeš obrátit, když budeš potřebovat, abych ti pomohl nebo půjčil zařízení.“

„Za to jsem ti opravdu vděčný. A Max bude určitě taky rád.“

„Pokud jde o Maxe, Miku...“ začal FarroJones váhavě.

„Ano? Co je s ním?“

„Sakra, ono je to tak těžké...“

„Co?“

„My dva se přece spolu známe dlouho, Miku. Rád bych ti něco řekl, ale důvěrně.“

„Tak do toho,“ vyzval ho Neef.

„Já Maxe Pereiru znám.“

„To vím.“

„Chci říct, že ho znám opravdu dobře; pracovali jsme spolu v Americe dva roky. Je to ambiciózní, bezohledný člověk, odhodlaný dostat se za každou cenu nahoru. Nic se mu nesmí postavit do cesty. Ten pokus je pro Menogen i pro Maxe moc důležitý, mnohem důležitější, než jsou ochotni přiznat. Jestli budou mít dobré výsledky, budou z nich ze všech milionáři.“

„A já bych jim to docela přál,“ připustil Neef. „Pokud přijdou s genovou terapií, která likviduje nádory, zaslouží si veškeré uznání, kterého se jim může dostat.“

„To je jasné, jen jsem si říkal, že bys měl vědět, že jsou pod obrovským tlakem. Jestli ty jejich nové vektory uspějí, může je to vynést až do nebe. Spadne jim do klína všechna sláva a bohatství, o jakém se jim jen zdálo. Pokud jim to ale nevyjde, můžou přijít o

všechno a Menogen by se asi dostal do pořádných obtíží. Strašně riskovali, když vsadili na ten vývoj retrovirových vektorů, a pokud jim to nebude fungovat, pochybuju, že by se dokázali vrátit do soutěže se změněnou strategií. Určitě by je mezitím předhonil někdo jiný.“

„No, a co to znamená pro mě?“

„Jenom jsem chtěl, abys o tom věděl,“ odpověděl Farro Jones. „Přehnaná finanční motivace se nijak zvlášť neslučuje s péčí a starostí o pacienty, kterou ty i já považujeme za samozřejmou. Myslím, že by ses měl mít ustavičně na pozoru. Všechno, co ti Max řekne, si ověřuj. Nedovol mu, aby si jakkoliv zkracoval cestu. A pokud si něčím nebudeš jistý, zavolej mi. Třeba bych ti mohl leccos poradit. V celé té záležitosti dnes platí jedno pravidlo: čím účinnější je vektor, tím větší je potenciální nebezpečí pro pacienta.“

„Díky, žes mě varoval, Davide, ale myslím, že jsme si to s Maxem vyjasnili,“ řekl Neef. „V jedné chvíli se mi přiznal, že by si na dětech docela rád experimentálně ověřil, jak se ty jeho vektory v těle šíří, ale na to jsem mu striktně řekl ne. Pokud se bude na nějakého pacienta působit, tak jediné terapeuticky. A kromě toho, viry budu aplikovat výhradně já sám nebo někdo z mého lékařského týmu. Max nebude mít k pacientům přístup.“

„Jenže v tom, co budeš pacientům aplikovat, se budeš muset spolehnout na to, co ti dá Max, respektive co řekne, že ti dává.“ namítl FarroJones.

„Ale ty viry i celou tu strategii přece zkoumala řada bezpečnostních komisí a schválila je.“

„Až na to, že se zabývali tím, co jim Menogen dal na papíře, a zkoumali vektory, které jim Menogen k prozkoumání předložil,“ vysvětloval FarroJones.

„Přece by sis nemyslel, že...“

„Ne, to snad ne,“ připustil FarroJones. „Možná si dělám zbytečně velké starosti; ale pokud bys někdy měl pochybnosti, rád ti provedu molekulární analýzu a ověřím ti cokoliv, v čem si nebudeš jistý.“

„Děkuju, Davide. Nemůžu sice říct, že bys mi zrovna vylepšil náladu, ale vážím si toho, že se tak zajímáš.“

„Tak zlom vaz, Miku.“

„Díky.“

Neef položil sluchátko; dobrá nálada byla ta tam. Na klidu mu nepřidala ani vzpomínka na to, jak se Max Pereira tvářil, když se dověděl, že v etické komisi bude i David FarroJones. Tehdy si to Neef vykládal tak, že z toho prostě není štěstím bez sebe. Teď už taky chápal, proč se David, když kladl Pereirovi otázky, choval tak divně. Nevěřil mu ani nos mezi očima.

„Milá Dolly,“ povzdechl si Neef a vstal z křesla, „tohleto nám ještě scházelo.“

6

Na druhý den byl Neef v nemocnici už brzy zrána. Prostudoval si hlášení noční vrchní sestry a pohovořil s Tonym Samuelsem, který měl v noci službu na telefonu. Žádné nové problémy se neobjevily. O půl deváté se dostavil Max Pereira.

Převlékl se sice do čistého trička, ale jinak měl na sobě stále tytéž džíny, koženou bundu a kovbojské boty. Praštil Neefovi na stůl aktovkou a navrch si odložil baret. „Kafe by nebylo?“ zeptal se.

„Kouknu se,“ odpověděl Neef. „Taky bych si dal.“

Strčil hlavu do služebního pokoje, byla tam ještě noční sestra. „Kate není?“ otázal se.

„Ještě ne. To se jí často nestává.“

Neef se zachmuřil a pak se zeptal: „Kafe asi nebude, vidíte?“

Vrchní sestra se usmála: „Je to sice proti všem mým feministickým zásadám, ale když už stejně musím čekat na sestru, tak vám to kafe udělám.“

Kate Morseová nemá ve zvyku chodit pozdě, pomyslel si Neef. Jen aby se cestou nepřipletla k nějaké nehodě. Po pravdě řečeno, není zrovna moc slavná řidička. Když mu naposledy nabídla, že ho svezí, prožil cosi, co se dalo přirovnat snad jen k střemhlavé jízdě smrti na horské dráze v blackpoolském lunaparku. Vůbec to nešlo dohromady s její povahou, nicméně to tak bylo. Její muž Charlie už nad ní zlomil

hůl a veškeré snahy přimět ji, aby se trochu krotila, pustil k vodě. „Je to naše divoška,“ komentoval to s potutelným výrazem.

„Tak kde máme ty viry?“ zeptal se Neef Pereiry, když se vrátil do pracovny.

„Jsou v lednici na oddělení. Stavoval jsem se tu už včera. A ještě mám železnou zásobu dole na farmakologii.“

„Je ještě něco, co bych měl vědět?“

„Všecky náročný technický procedury se udělaly v laboratoři,“ odpověděl Pereira. „Na vás už zbejvá jenom aplikovat nosiče do nádoru, sedm dní počkat a pak pacientům nasadit Gancyclovir.“

„Dal jsem dohromady provizorní seznam pacientů, kteří podle mého splňují podmínky, na nichž jsme se dohodli. Zatím je těch kandidátů pět,“ řekl Neef.

„Váš sekundář, Samuels, mi to včera ukázal.“

„Je tam z vašeho hlediska nějaký problém?“

„Ani bych neřek.“ Pereira otevřel aktovku a vyndal z ní pár nákresů vyvedených na čemsi, co připomínalo acetátovou fólii, ale bylo ještě mnohem ohebnější. „Já jsem připravil tohle,“ řekl a podal je Neefovi. „To jsou přesné nákresy nádorů ze všech úhlů, z jakejch se dají naskenovat. Podle nich jsem vypočet objem a stanovil množství vektorový suspenze, co musíme injikovat.“

„Výborně. Já jsem zase vypočítal nejvýhodnější úhly pro zavádění jehly pomocí mikroposunu,“ řekl Neef. „Mám to hotovo u čtyř z nich.“

„Takže zbejvá už jen ten mrňous s mozkovým nádorem...“ označoval dětské pacienty pouze příjmením.

„No tak fajn, Thomas Downy,“ protáhl Pereira afektovaně. „Dostal chirurgickej tým potřebný informace i o něm?“

„Norman Beavis ho čeká na sále o půl třetí,“ odpověděl Neef.

„Fajn. Tady bude hodně záležet na přesnosti. Budem se muset trefit do středu nádoru.“

„Říkal jste přece, že vektor infikuje pouze dělící se buňky,“ ozval se Neef.

Pereira se zašklebil: „Není tak úplně vyloučený, že by se nějakej vliv na okolí projevit moh.“

„Říkáte vliv na okolí, doktore?“ opakoval mrazivě Neef s kamenným výrazem v obličeji.

„No, prostě není tak úplně nepředstavitelný, že by se mohly poškodit i nějaký normální buňky těsně u nádoru.“

„Takže u Thomase Downyho přece jenom existuje určité riziko poškození mozku?“

Pereira pokrčil rameny a nastavil dlaně, jako by se potýkal s nějakým obtížným pojmem. Nakonec ze sebe vypravil: „V zásadě vlastně ne, pokud se celá procedura provede přesně, virus se dostane do středu nádoru. Koukněte se na to reálně, Miku. Když na to přijde, ten tumor sám o sobě mozku toho kluka taky zrovna moc neprospívá; nebo jo?“

„Zato vy ho možná tumoru zbavíte, ale uděláte z něj idiota s poškozeným mozkiem.“

Neef dělal, co mohl, aby se držel na uzdě, jenže stres, který pociťoval, mu v tom zrovna nepomáhal. Pořád musel myslet na to, co mu řekl David FarroJones. „Vy jste mi na začátku tvrdil, že nebezpečí poškození zdravých mozkových buněk nehrozí.“

„A ono taky neexistuje, aspoň teoreticky,“ uklidňoval ho Pereira. „Normální mozkový buňky se nerozmnožují, takže je retrovir nemůže infikovat. Náš systém dodávání genů je založen na retroviru, takže normální mozkový buňky postižený být nemůžou. Takzvaně vyjímečný jev, to je všechno.“

Neef zíral na Pereiru, jako by mu pohledem chtěl skrz naskrz provrtat lebku. „Kolik takových výjimečných jevů jste mi ještě zatajil?“ zeptal se.

Pereira zvedl ruce a sklonil hlavu ke straně. „Už ani jeden, Miku, absolutně žádné.“

Neef se snažil odhadnout, jestli by byl Pereira s to použít svou strategii i za předpokladu, že by sice zničila nádor, ale zanechala pacientovi poškozený mozek, a pak vyhlásit, že technicky byl pacient „vyléčen“. Připomnělo mu to starou chirurgickou anekdotu: operace se zdařila; pacient zemřel.

„Prošly všechny virové vektory Menogenu Úřadem pro kontrolu léčiv?“ zeptal se.

„Ne, všechny ne.“

„Ale ty, co použijeme při tomto pokusu, ano?“

„Samozřejmě. To byla podmínka Státní poradní komise pro genovou terapii.“

„Říkal jste, že viry jsou v lednici na oddělení?“

„Požádám Davida FarroJonese, aby sem přišel a odebral z nich vzorky. Rád bych měl naprostou jistotu, že to jsou opravdu ty viry, které udáváte, a taky že jsou v takových koncentracích, jak říkáte.“

Pereira zrudl. Oči mu blýskaly vztekem, ale ovládl se.

„A když odmítnu?“ zeptal se klidně.

„Pak pokus zastavím, ještě dřív než začal.“

„Takže, za těchto okolností, nemám nic jiného na vybranou,“ podřídil se Pereira. „Dejte se do toho. Dělejte, co musíte.“

Neef zatelefonoval FarroJonesovi. Řekl mu, že by ho rád vzal za slovo a požádal ho o službu, kterou mu nabízel. FarroJones slíbil, že bude za deset minut u něj.

Na dveře zaklepala Kate Morseová. Když vcházela, ještě si upravovala uniformu a vlasy. Když uviděla, že uvnitř sedí Pereira, zarazila se. Zároveň vycítila napětí, které v místnosti panovalo. „Promiňte, nevěděla jsem, že tu máte...“

„To je v pořádku, Kate, my jsme prozatím skončili.“

„Chtěla jsem se jen omluvit, že jsem přišla pozdě. Charlieho sklátila chřipka nebo něco takového a víš, jak to u mužských chodí. Musela jsem se postarat, aby měl na dosah všechno, co ho bude držet při životě.“

„Nic se nestalo,“ ujistil ji Neef.

David FarroJones přišel rovnou z lékařské fakulty. Tvářil se trochu nejistě a rozpačitě. „Dobré jitro, Maxi, dobré jitro, Miku. Tak copak byste, kamarádi, ode mne vlastně potřebovali?“ zeptal se.

„Byl bych rád, kdybys mohl odebrat vzorky z virových vektorů, které tady doktor Pereira připravil pro mé pacienty, a analyzoval je, ještě než zahájíme léčbu... je to jen formalita,“ požádal ho Neef. „Můžeš to pro mě udělat?“

„Ale ovšem,“ přisvědčil FarroJones. „Vždyť jsem ti to říkal. Rád pro vás, hoši, udělám jakoukoliv laboratorní práci, kterou budete potřebovat.“ Usmál se na Pereiru, jenže úsměv zůstal bez odezvy.

„Poslyš, Maxi, doufám, že se kvůli tomu neurazíš,“ ujišťoval se FarroJones. „Když na to přijde, musíš uznat, že to je docela rozumné kontrolní opatření. Nemám pravdu?“

Pereira se pousmál a přikývl. „Když myslíš,“ řekl.

„Vy dva nemáte důvod se kvůli tomu rozhádat,“ upozornil je Neef. „Tenhle požadavek padá výhradně na mou hlavu.“

„Tak kde vlastně máte ty viry?“ chtěl vědět FarroJones.

Pereira pro ně zašel do lednice. Vrátil se s drátěným stojánkem s pěti skleněnými lahvičkami. Pomalu a opatrně je postavil Neefovi na stůl.

„Tady je pochopitelně otvírat nemůžu,“ pravil FarroJones. „Mohly by se kontaminovat bakteriemi ze vzduchu. Budu je muset odnést na fakultu. Máme tam box s laminárním prouděním vzduchu. Můžeme je tam otevřít za nejprísnějších aseptických podmínek.“ Obrátil se na Pereiru a zeptal se: „Vyhovuje ti to, Maxi?“

„No, kdybys je chtěl otvírat tady, tak by mě to trochu vytočilo,“ poznamenal Pereira. „Tak koukej dělat.“

„Já jen myslel, že bys u toho třeba chtěl být, až budu ty lahvičky otvírat.“

„To nebude nutný, Davide,“ pousmál se Pereira. „Já ti totiž věřím.“

Neef vytušil, že tahle poznámka mířila na něj, ale nehnul ani brvou. Když FarroJones odešel, oznámil Pereirovi: „Budeme pokračovat v pokusu hned, jak David obsah lahviček potvrdí.“

„Jak libo,“ souhlasil znučeně Pereira a zvedl se k odchodu. „Snad byste mi mohli, až na to dojde, zavolat.“

„Jistěže,“ slíbil Neef. „A Maxi...“

„No?“

„My dva se neznáme, a nemůžeme proto svoje vzájemné vztahy stavět na důvěře. Takže si nic nenamlouvejme. Musíme spolu nicméně pracovat, a tak bychom měli respektovat určitá základní pravidla.“

„Jako například?“

„Například to, že pokud si budu muset vybírat, jestli mám hájit zájem svého pacienta a přitom vás urazit, anebo se bát, abych se vás náhodou nedotkl, pak vás asi budu urážet o sto šest. Je to jasné?“

„Podobné prohlášení jsem naposled slyšel od toho ušlechtilýho fešáka doktora v televizním seriálu,“ poznamenal Pereira a odkráčel. Cestou se otřel o Kate Morseovou.

„Řekla jsem snad něco?“ zamumlala. Neef to nekomentoval. Čekal, co bude mít Kate na srdci. „Měl by ses asi podívat na Jane Leesovou. Těžce dýchá a má velké bolesti,“ hlásila.

„Hned tam budu.“ Neef vstal a oblékal si bílý plášť.

„Ještě jsi mi neřekl, co budeš potřebovat pro ty pacienty v pokusu,“ připomněla mu Kate.

Pokus se zatím odkládá,“ vysvětlil jí Neef. „Technický zádrhel.“

„No ne,“ utrousila Kate a vzpomněla si, jak to vypadalo, když Pereira odcházel. „Aha.“

Neef vyšetřil Jane Leesovou a změnil medikaci, aby jí zmírnil bolesti. Všiml si, že jí Lawrence Fielding předepsal antibiotika.

Když Janě poslouchal hrudník, objevil se Fielding.

„Už jsi ji dneska vyšetřoval?“ zeptal se ho Neef.

„Hned ráno,“ odpověděl Fielding. „Zdá se mi, jako by se ta pneumonie vracela.“

„Ano,“ souhlasil Neef. „Vypadá to tak, ale jestli to skutečně je pneumonie, tím si jistý nejsem.“

„Ale s tou ji přece původně přijali do Východní všeobecné,“ namítl Fielding.

„S virovou pneumonií,“ připomněl Neef. „Takže antibiotika jí nepomůžou.“

„To vím,“ odpověděl Fielding neobvykle stroze. „Antibiotikum jsem jí předepsal, aby se předešlo sekundární bakteriální infekci.“

Neef se k Fieldingovi otočil: „Promiň, Lawrenci, jsem dneska trochu podrážděný. Ale ta pneumonie...“

„Co s ní?“

„Co když to pneumonie vůbec není. Co když je to nějaká zánětlivá reakce na karcinogenní činitel, kterému byla vystavena, a jako zánět plic to jenom vypadá.“

„To by snad bylo možné. Taky by to vysvětlovalo, proč nereagovala na tu původní antibiotickou léčbu.“

„No právě. Zkusme steroidy a uvidíme, jestli se nám povede tu reakci potlačit. Nemáme co ztratit.“

Eva Sayersová se ukázala o půl třetí. Nesla balíček a Neef by byl vsadil svou měsíční gáži, že v něm je hasičská stříkačka.

„Tak jste ji sehnala?“ zeptal se.

„Sehnala,“ usmála se Eva. „Nebylo to lehké. Prodavač mi tvrdil, že už nejsou v oblibě tak jako dřív, ale jednu jsem přece jen dostala.“

Neef si náhle všiml, že je celá nervózní, a to ho potěšilo. Bral to jako znamení, že má o Neila skutečný zájem. „Tak proč nejdete rovnou za ním?“

„Jestli můžu.“

Neef přikývl: „Pamatujete si ještě, kde leží?“

„Pamatuju.“

Neef šel za Evou až k pokoji a díval se, jak vešla a pozdravila se s Neilem. Neil si prohlížel velikánskou obrázkovou knihu o zvířatech, kterou mu daly sestřičky; zvedl hlavu a zahleděl se na Evu. Neef si chvilku myslel, že ji nepoznal, ale chlapci náhle zasvítily oči a vydal ze sebe nadšený zvuk. Odložil knihu a začal se rozhlížet, kde má svou hasičskou stříkačku. Zvedl ji ze země a podával ji Evě. Eva přikývla, očividně se jí ulevilo a potěšilo ji, že se na ni Neil pamatuje. Oba se usadili a dali se do hraní.

Neef je nechal o samotě. Asi po hodině k němu nakoukla Kate Morseová. Přejí si s ním mluvit rodiče Jane Leesové. Požádal ji, aby je uvedla.

„Rád bych věděl, co se to sakra děje!“ prohlásil bojovně mužík ve sportovním saku a flanelových kalhotách, který do místnosti vešel první. Manželka, celá vyplašená, se držela za ním a tvářila se spíš omluvně než rozzlobeně. Přes rameno měla přehozenou kabelku a stále si nervózně hrála s jejím uzávěrem.

Neef jim pokynul, ať si oba sednou.

Lees se posadil, ale nespouštěl z Neefa oči. „Nejdřív nám v tamté nemocnici řekli, že Jane má zápal plic, pak přijdou s tím, že má rakovinu, a teďka nám lezou do bytu lidi z Veřejné zdravotní služby a tahají z nás kdejaké soukromé záležitosti. Tak co se to vlastně děje?“

Neef měl nejdřív tendenci zlobit se na doktora Lennona, proč proboha tomu chlápku, co před ním sedí, všechno pořádně nevysvětlil. Ale pak si řekl, že třeba i vysvětlil.

„Jak vám už asi doktor Lennon objasnil, pane Leesi...“

„Já neznám žádného zatraceného doktora Lennona. Moje žena mi jen řekla, že u nás byl nějaký kašpar ze zdravotní kontroly. V našem domě není nic podezřelého, sakra. Kdo ho tam vlastně poslal? Žena z toho byla celá pryč.“

Neef se na tu ženu-myšku zadíval. Zřejmě nebyla s to pochopit, co jí to Lennon vlastně vykládá. Ted' měla sklopené oči a hleděla na podlahu. Už samu okolnost, že ji navštívil někdo od „zdravotního dohledu“, patrně chápala jako jistou kritiku své domácnosti i svých mateřských schopností.

„Myslím, že došlo k nedorozumění,“ začal Neef.

„To bych sakra řekl, že došlo k nedorozumění,“ zahájil Lees novou ofenzivu. Neef zvedl ruce a pokusil se ho zastavit.

„Pane Leesi, prosím,“ žádal ho. „Nechte přece promluvit taky mne.“

Lees se zarazil a nadechl se. Poškrábal se vzadu na krku a několikrát trhl rameny.

„Doktor Lennon k vám nepřišel pátrat po nějakých nedostacích na vaší straně,“ vysvětloval Neef. Vyslovil to pevně a přesvědčivě a zdálo se, že to má žádaný efekt. Cítil, že se Lees začíná uklidňovat.

„Tak na tom jsme se doufám shodli,“ ujistil se Lees.

„Ale Jane bohužel opravdu má rakovinu a doktor Lennon se spolu se svými kolegy snaží zjistit, jak k ní mohla přijít.“

„Co tím myslíte, jak k ní mohla přijít?“

„Domníváme se, že Jane byla vystavena nějaké vysoce karcinogenní látce a ta že byla prvotní příčinou její nemoci. Lidé ze zdravotního dohledu se snaží odhalit, co to bylo, než to postihne ještě někoho dalšího.“

Lees vyvalil oči, že mu málem vypadly z důlků. Beze slova pohlédl na svou ženu a pak zpátky na Neefa. „Počkat, tak tohle mi vysvětlíte,“ naléhal. „Chcete říct, že Jane dostala rakovinu něčí vinou? Že to nebylo jen tak náhodou?“

Neef se začal obávat, že se dostává do pěkné kaše, ale couvnout už nemohl. „Domníváme se, že Jane přišla do styku s nějakým plynem nebo chemikálií, které u ní pak to onemocnění vyvolaly.“

„Plyn nebo chemikálie?“ opakoval pomalu Lees. „Pane na nebesích.“

Konečně poprvé promluvila i paní Leesová: „Pane doktore, vy už si ale dneska dokážete s rakovinou dost poradit, ne?”

Chci říct, že už to není jako dřív?“

„Ale to víš, že dovedou,“ přerušil ji manžel. „Dneska už na to mají řůu léků.“

Neef na ně na oba pohlédl a srdce mu pokleslo. Ta proklatá a hnusná chvíle už zase nastala. „Jane má bohužel rakovinu plic,“ sdělil jim. „Obě plíce jsou široce postiženy. Vyhlídky jsou velice špatné.“

„Snad nechcete říct, že by naše Jane mohla i umřít,“ zděsil se Lees, jako by nemohl uvěřit vlastním slovům.

„Bohužel ano.“

Lees němě vrtěl hlavou. Snažil se něco říct, ale ústa se mu jen otvírala a zavírala a nevyšel z nich ani hlásek. Jeho žena zabořila obličej do kapesníku, který vytáhla z kabelky.

Najednou se z Leese vydral na povrch vztek jako erupce sopky. „Jestli to všechno, co mi tu povídáte, je pravda, tak proč sakra policie okamžitě nevyrazí na pátrání po těch chemikáliích nebo plynech, nebo co to k čertu je? Chtějí to asi ututlat, že jo? Jo, to oni dovedou zatraceně dobře!“ Lees vyskočil ze židle a naklonil se přes stůl k Neefovi, aby mu vmetl svou obžalobu do očí.

„O nějakém krytí kohokoliv nemůže být ani řeč, pane Leesi,“ řekl pokojně Neef.

„Tak proč nejsou všichni venku a nehledají to? Jeden mizerný kontrolor shnilého potrubí? Ten toho tak najde!“

„Doktor Lennon je epidemiolog, pane Leesi, žádný kontrolor shnilého potrubí. Je odborník na pátrání po zdrojích nemocí. To policie neumí. Doktor Lennon přišel vaší paní položit osobní otázky týkající se Jane, protože se snaží najít nějaký spojovací článek mezi ní a tou první dívkou.“

„První dívkou?!“ vybuchl Lees. „Chcete říct, že byla ještě nějaká?“

„Jane je druhou obětí,“ připustil Neef, ale zároveň cítil, že se propadá do bažiny ještě hlouběji.

Lees vzal ženu za ruku a strkal ji ke dveřím. Otevřel je, pak se otočil a prohlásil: „Jestlipak víte, co teď udělám, doktore?“

„Prozrad'te mi to,“ vybídl ho Neef.

„Půjdu odtud rovnou do zatracených novin, to udělám. Ať to pořádně rozmáznou. Je to krucinál hanba, když děti chytanou rakovinu z nějakýho svinskýho plynu, a nikdo proti tomu nehne ani prstem!“

Leesovi odcházeli a téměř se srazili s Evou Sayersovou, která čekala za dveřmi.

„Můžu dál?“ ptala se a zlehka přitom klepala na dveře.

Neef si uvědomil, že musela slyšet Leesovy řeči. „Ovšem,“ odpověděl jí.

„Nebudu se na nic vyptávat,“ slibovala Eva.

„To je dobře,“ usmál se Neef. „Tak jak to dopadlo s Neilem?“

„Úplně jsme jeden pro druhého zahořeli.“

„To je terno pro někoho, kdo má po ruce dvě hasičské stříkačky. Líbila se mu ta nová?“

„Moc. Můžu zítra zas přijít?“

„Ale ovšem.“

U dveří Eva zaváhala. „Říkal jste něco, že tenhle týden začínáte s novou genovou terapií.“

„Museli jsme to maličko pozdržet,“ pravil Neef.

„Bude Neil také jedním z pacientů?“

„Ne. Neil je v současné době v remisi. Nádor mu přestal růst, tak ho necháme být. Kromě toho je otázka, jestli by se pro něho tahle terapie hodila.“

„Aha,“ řekla Eva. „Chtěla jsem se jen zeptat.“

Neef spatřil na jejím obličejí zklamání. Poznamenal: „Teď jste pro Neila nejlepším lékem vy.“

„Já?“

„Pacientův psychický stav může být v prognóze nádorového onemocnění často významným faktorem,“ vysvětlil jí Neef. „Šťastní, pozitivně orientovaní jedinci je zvládají líp.“

„Být šťastný a pozitivní, když víte, že máte zhoubný nádor, to tedy musí být opravdu fuška.“

Neef přisvědčil a poznamenal: „Neil je ještě příliš malý, aby věděl, na co stůně. To je jeho výhoda.“

„A já se budu snažit.“

Ve středu, ve čtyři hodiny odpoledne, se v Neefově pracovně objevil David FarroJones. Nesl chladicí kontejner a v něm viry z Menogenu.

„Tak co?“ zeptal se Neef.

„Je to přesně to, co Max říkal,“ prohlásil FarroJones.

„Aha,“ řekl Neef a cítil se trochu jako blázen.

„Jestli tě to uklidní, já si myslím, že jsi udělal správně, když jsi chtěl, aby se to ověřilo. Jednal jsi v zájmu pacientů.“

„Díky,“ pravil Neef. „Ale i tak se cítím trapně.“

„Správná cesta nebývá vždycky ta nejschůdnější,“ poznamenal FarroJones. „Stejně si myslím, že bys neměl polevit a dávat si pozor i dál, třebaže tentokrát bylo všechno v pořádku. Není špatné, když bude Max vědět, že mu koukáme na prsty.“ Zvedl se a dodal: „Kdyby něco, klidně mi zavolej.“

„Díky, Davide,“ řekl Neef.

Dal lahvičky s viry zase do lednice na oddělení a pak si v seznamu na svém stole našel Pereirovo telefonní číslo.

Tam se však nikdo nehlásil. Zkusil tedy druhé číslo mobilního telefonu.

„Pereira.“

„Maxi, tady je Michael Neef. Vaše viry na lékařské fakultě prošly.“

„Neříkejte,“ utrousil Pereira.

Neef sebou škubl, ale podařilo se mu zachovat klid. Měl chut' se tomu člověku omluvit, ale stejně byl přesvědčen, že se za daných okolností rozhodl správně. A FarroJones měl pravdu; není špatné, když si Max bude myslet, že je pod dohledem. „Zítřka bychom mohli začít, pokud se mi podaří dostat se na sál,“ oznámil Maxovi.

„Já jsem pro,“ odpověděl Pereira.

„Sehnat doktora Beavise na operaci Thomase Downyho takhle narychlo bude asi obtížné, ale uvidím, co se dá dělat.“

„Já se přizpůsobím,“ pravil Pereira suše.

Neef položil sluchátko a šel shánět Kate Morseovou. Našel ji u Thomase Downyho a řekl jí, že pokus začíná. „Myslíš, že stihneme všechno připravit?“

„To víš, že jo,“ odpověděla Kate. „Ale co operační sály?“

„Zrovna to jdu zjistit. Jen jsem se nejdřív chtěl zeptat, jak jsi na tom ty.“ Neef měl pocit, že je Kate nějaká bledá a vyčerpaná.

Vzal si ji nenápadně stranou a zeptal se jí: „Je všechno v pořádku?“

Kate si nervózně přejela tvář a přiznala se: „Promiň. To ten Charlie. Pořád ještě je doma. Včera u nás byl doktor. Řekl, že je to chřipka, ale já mám strach, aby to nebylo něco vážnějšího.“

„A co se ti nezdá?“

„Charlie nikdy nestonal. Občas chytí rýmu a udělá z toho záležitost, ale doopravdy nemocný nikdy nebyl, chápeš, co myslím?“

„V tom je možná ten problém,“ usoudil Neef. „Tentokrát asi chytil pořádnou a opravdovou chřipku. Lidi říkají chřipka všemu možnému, ale od pravé chřipky se to strašně liší. Ta tě dokáže skutečně položit.“

„Asi budeš mít pravdu,“ přisvědčila Kate.

„Co kdybys počkala ještě do zítřka? A když se ti to nebude zdát ani pak, zavolej ráno doktora znova. Řekni mu, že jsi školená ošetřovatelka, jestli to ještě neví. A že víš, o čem mluvíš.“

Neefovi se podařilo zajistit na zítřek dostatečnou kapacitu operačních sálů, aby se mohla zahájit terapie u tří pacientů.

Rozhodl, že první dva budou Rebeka Daleyová, která měla nádor jater, a Martin Liddle, pacient s tumorem pankreasu. Na ty dva stačily jen malé operační sály. Velký operační sál byl k dispozici na odpoledne. Zajistil si ho tedy a doufal, že bude Norman Beavis volný, aby tam mohl operovat Thomase Downyho. Beavisova sekretářka mu to potvrdila. Dopoledne měl Beavis operovat ve Fakultní nemocnici, ale odpoledne prý čas má. Zbylí dva pacienti byli vypsání na malý operační sál, oba v pátek dopoledne.

Uspokojen, že mu zatím všechno vychází, zavolal Neef do farmakologického oddělení. „Nedošel mi už Antivulon?“ zajímal se.

„Právě před půl hodinou, doktore. Už je na cestě k vám.“

Neef vyhledal Lawrence Fieldinga a sdělil mu všechny ty dobré zprávy.

Fielding slíbil, že vybraným pacientům nasadí lék, hned jak se objeví.

Neef se vracel do své pracovny a cítil se tak dobře, jak už se necítil kolik dnů. Cestou narazil na Evu Sayersovou. Byla na návštěvě u Neila a právě vyšla z jeho pokoje.

„Tak co, je všechno v pořádku?“ zeptal se Neef.

„Jde to bezvadně,“ odpověděla Eva. „Doufala jsem, že vás zastihnu. Mám totiž problém.“

Neef vzal Evu k sobě do pracovny a zavřel dveře. „Tak ven s tím.“

„Včera se u nás v redakci zastavil jakýsi Lees a šéf mě požádal, abych prověřila to, co povídal. Usoudila jsem, že je to ten člověk, který byl včera tady u vás, zrovna když jsem přišla.“

Neef přisvědčil. „Jeho dcerka má rakovinu. Byl z toho strašně rozčilený.“

„Řekla jsem šéfovi, jakou s vámi mám dohodu a že ji nemůžu porušit. Dal se slyšet, že to sice chápe, ale jestli je to, co ten člověk říká, pravda, pak jde o důležitou záležitost, která bude veřejnost značně zajímat. A pokud mám pocit, že to nemůžu vzít, bude na to muset nasadit jiného reportéra. Mrzí mě to.“

„Chápu,“ ujistil ji Neef. „No, pan Lees se obrátil na vaše noviny sám, takže když už na tom tak jako tak musí někdo dělat, můžete to být zrovna tak dobře vy. Co tedy potřebujete vědět?“

Eva mu vylíčila, co Lees pověděl vydavateli. „Je to všechno v podstatě pravda?“ zeptala se nakonec.

„Pravda je, že Jane Leesová má zhoubný nádor. My se domníváme, že musela být vystavena působení nějakého karcinogenního plynu nebo chemikálie. Je to už druhý případ za poslední týden.“

„„Panebože,“ vypravila ze sebe Eva.

„Pan Lees tvrdí, že se nevyvíjí dostatečné úsilí, aby se našla příčina, ale já myslím, že ano. Vyšetřují to lidé ze zdravotnického dozoru, a to jsou experti. Panu Leesovi by se víc zamlouvalo, kdyby ulice pročesávala horda lidí v uniformách.“

„A nepomohlo by to?“ namítla Eva. „Myslím, kdyby šlo o nějaké chemické zamoření nebo kdyby se někdo nezákonně zbavil nebezpečného odpadu?“

„Já myslím, že o nic takového nepůjde,“ odpověděl Neef. „A taky by to znamenalo hledat jehlu v kupě sena. Taková věc vyžaduje důmyslné detektivní pátrání. Když budeme mít štěstí, mohli by lidi ze zdravotnického dozoru na ten zdroj kápnout už koncem týdne.“

Eva přikývla. „V tom případě se budu snažit tu záležitost pár dní pozdržet, abychom jim dali šanci.“

„Dík,“ řekl Neef.

Eva vstala a chystala se k odchodu. Neef ji doprovázel ke dveřím. Když vzal za kliku, Eva se ho znenadání zeptala:

„Co tak se mnou dneska povečeřet?“

Neefa to trochu zaskočilo. „Noo... fajn,“ souhlasil.

„Dobrá. Přijďte kolem osmé.“

Neef se posadil a chvíli bezmyšlenkovitě čmáral po podložce na svém stole. Nešlo mu z hlavy to pozvání. Přišlo tak nečekaně, že měl nejprve sklon hledat v něm nějaký postranní motiv. Nedokázal však na nic takového přijít, a tak usoudil, že bude lepší, když přestane být paranoidní a prostě se bude jen těšit, že s Evou prožije příjemný večer. Zvedl telefon a zavolal Lennonovi na zdravotnický dozor. Měl štěstí; zastihl ho v kanceláři.

„Narazili jste při vyšetřování na něco slibného?“ zeptal se ho.

„Zatím na nic,“ postěžoval si Lennon. „Myslel jsem, že to určitě rozlouskneme, když teď máme už dva případy, ale dopadá to jinak. Nepřišli jsme na jediný faktor, který by je spojoval. Ale na druhé straně jsem vděčný osudu, že ty případy jsou jen dva. Zdroj toho karcinogenu asi nebude nijak zvlášť přístupný, jinak už by jich muselo být víc.“

„Jenže na obzoru je problém,“ informoval ho Neef.

„Copak?“

„Otec Jane Leesové s tím šel do novin. Chce, aby něco udělali, protože se domnívá, že se tady někdo snaží něco utajovat. Noviny to budou hledět na pár dní pozdržet, ale moc dlouho to asi nepůjde.“

„Zatraceně,“ vzdychl Lennon. „Tak vám děkuju za upozornění. Mimochodem, jak je na tom to děvčátko?“

„Špatně,“ odpověděl Neef. „Moc špatně. A jestli zemře, nebudou se už domáhat vysvětlení jenom její rodiče.“

7

Cestou k Evě se Neef zastavil v obchodě a koupil láhev vychlazeného australského Chardonnay. Prodavač ho ujistil, že vína z Austrálie a Nového Zélandu jsou teď velice oblíbená; sám se ve vínech moc nevyznal. Pak se ho zmocnila obava, že by se bílé třeba nemuselo hodit, tak koupil ještě láhev Côtes du Rhône. K Evě dorazil těsně před osmou.

Přišla mu otevřít v krémové hedvábné blůze a černých kordových kalhotách, ve kterých vynikla její pěkná postava.

Vlasy měla opět rozpuštěné, a když zvala Neefa dál, odhrnula si je z tváře dozadu. Poděkovala za víno a řekla: „Hned budu hotová. Nalejte si něco a já to zatím dodělám v kuchyni.“

Neef zůstal sám v pokoji, který prvně poznal minulou neděli.

Tentokrát byly závěsy zatažené, ze sterea se tlumeně ozýval jazz a ve vzduchu se vznášela slabá vůně, stoupající z drobné měděné kadidelnice na krbové římse. Neef odhadoval, že ta měděná nádobka bude asi téhož původu jako modré koberečky z hlediska. Kdyby později skomírala konverzace, bude se mít aspoň na co zeptat. Stál tu i stříbrný podnos s různými destiláty a lahvemi se sodovkou a tonikem. Víko červené nádoby na led bylo poodsunuté, jelikož z ní vyčuhovaly barevně sladěné kleštičky. Neef si namíchal gin s tonikem a zavolal na Evu: „Můžu vám taky něco nalít?“

„Třeba ne,“ odpověděla.

Eva se vrátila z kuchyně, vzala si drink a oznámila:

„Máme tak asi deset minut. Mohla bych se vás zatím na něco zeptat?“

„Jen do toho.“

„Minule jste říkal, že ty případy rakoviny, způsobené onou chemikálií nebo čím, jsou dva?“

„Ano.“

„Byly ty oběti z jedné čtvrti?“

„Pokud vím, tak ne,“ odpověděl Neef. „Ale je pravděpodobné, že se jejich cesty musely někde zkřížit. To je právě věc, kterou se bude snažit vyšetřit zdravotnický dozor. Je to sice ironie, ale ta druhá oběť jim v jistém smyslu usnadňuje práci.“

„Jak to?“

„Vyšetřovatelé si podle výpovědí rodičů udělají obrázek o tom, kde se každá z těch dívek během jisté doby pohybovala, a pak oba případy vzájemně porovnají. Měli by tak přijít na nějaký společný faktor, třeba park, kam obě dívky chodily, nebo les nebo i nějakou budovu. Na to se pak zaměří a provedou tam důkladnou prohlídku, bude-li třeba, i za policejní asistence.“

„Jasně. Když to takhle líčíte, zní to rozumně,“ poznamenala Eva.

„Mělo by,“ odpověděl Neef. Už se ale nezmínil o tom, že zdravotnický dozor zatím na nic takového nepřišel. „Neměla jste nějaké nepříjemnosti, když jste se snažila ten námět pozdržet?“

„Ne. Přesvědčila jsem šéfa, že pan Lees je zřejmě v těžkém duševním rozrušení a že bychom si měli opravdu důkladně ověřit všechna fakta, než tu reportáž pustíme ven.“

„To je fajn,“ liboval si Neef. „Jsem vám za to vděčný. Takováhle historka by mohla ve veřejnosti vyvolat pěkné po bouření.“

„A co je vlastně na pobouření veřejnosti špatného?“ namítla Eva. „Je to jediná věc, co dokáže některé instituce pohnout k akci.“

„Asi máte pravdu,“ připustil Neef. „Ale stejně by bylo lepší, kdyby tu záležitost objasnil zdravotnický dozor dřív, než se to objeví v tisku.“

Večeře byla výborná a Neef složil Evinu kuchařskému umění poklonu. Spokojeně si povzdechl a prohlásil: „Něco tak skvělého jsem nejedl už celé věky.“

„Stačí přijít víc než třikrát, a už vám začnu servírovat stejné věci pořád dokolečka,“ upozornila ho Eva.

„Určitě to s tou skromností přeháníte.“

„Máte chuť na likér? Drambuie, Amaretto?“

„Děkuju, ale chci mít na zítřek jasnou hlavu. Začínáme ten pokus s genovou terapií.“

„Musí to být vzrušující, být u toho, když se začíná s čímśi takhle naprosto novým,“ poznamenala Eva.

„Ale taky to přináší starosti,“ řekl Neef. „S každou novou věcí se vždycky objeví nepředvídané problémy, "dětské nemoci", jak se říká, a genová terapie už jich má požehnaně.“

„Vůbec nemám tušení, že už se někdy používala.“

„Proběhla už řada mezinárodních pokusů a výsledky byly různé. Ve Fakultní nemocnici ji loni zkoušeli na pacientech s cystickou fibrózou, ale bez valného úspěchu.“

„To je ta nemoc, při které se musí dětem pořád uměle čistit zahleněné plíce?“ zeptala se Eva.

Neef přikývl. „Způsobuje to genetický defekt, v genu, který se vědcům ještě nepodařilo identifikovat. Teď jde o to, dostat pacientovi do plicních buněk funkční náhradní gen, aby buňky začaly chybějící látku produkovat.“

„Tím by se děti vyléčily?“

„Víceméně ano. Cystická fibróza sice postihuje i jiné oblasti než jenom plíce, ale poškození plic je u ní určitě nejhorším příznakem. A právě tenhle problém by se měl vyřešit, jakmile se podaří, aby ta terapie fungovala.“

„A jak se taková funkční kopie genu dá vytvořit?“ Evu ta věc očividně začala zajímat.

„Když už ho identifikujete, tak už to jde snadno,“ vysvětlil jí Neef. „Daleko těžší je dostat ho pacientovi do plicních buněk. K tomu potřebujete nějaký zprostředkující nosič, který by ho transportoval. Obvykle to bývá virus.“

„Virus? Vy pacienta úmyslně infikujete nějakým virem?“ zděsila se Eva.

„Není to tak hrozné, jak to na pohled vypadá,“ uklidnil ji Neef. „Virus se nejdřív oslabí, aby nemohl infekci vyvolat.“

„Ale říkáte, že jim to ve Fakultní nemocnici nefungovalo?“

„Oni vlastně virový vektor nepoužili,“ vysvětloval Neef. „Rozhodli se pro liposomový systém. Je to bezpečnější než pracovat s živým virem, ale zdaleka ne tak účinné, pokud jde o transport nového genu do pacientových buněk.“

„Takže to vybuchlo?“

„Naneštěstí. Ale doneslo se mi už, že to chtějí zkusit znovu s novým nosičem.“

„Tentokrát s virem?“ zajímala se Eva.

„Téměř jistě.“

„Takže to bude riskantnější?“

„Jak říká David FarroJones, čím účinnější vektor, tím větší riziko.“

„Kdo je to FarroJones?“

„Molekulární biolog, který má ve Fakultní na starosti genovou terapii.“

„Ale u Svatého Jiří ne?“

„Ne,“ odpověděl Neef. „Svatý Jiří spadá pod jiný nemocniční trast, i když v praxi jsme spolu pořád v kontaktu. Do genové terapie se ale pouštíme s komerční společností, která se jmenuje Laboratoře Menogen, a s Maxem Pereirou, člověkem, co u nich šéfuje výzkumu.“

„Kdo bude první pacient?“

„Rebeka Daleyová. Je jí jedenáct. Má hepatom - rakovinu jater. Začneme u ní s léčbou zítra ráno.“

„Tak na Rebeku,“ navrhla Eva a zvedla sklenici.

Neef se připojil.

Eva mu dolila kávu a změnila téma. „Dostanou se vaši pacienti vůbec někdy ven?“

„Jak to myslíte, ven?“

„No třeba na vycházku, na návštěvu domů a tak.“

„Ale ano, to je docela běžné.“

„Ale Neil ne?“

„Neil k nám přišel z dětského domova. Kdyby tam měl přijet na návštěvu, zkomplikovalo by jim to provoz.“

„A mně byste dovolil vzít ho ven?“

„Já nevím ...“

„Třeba do zoo nebo tak.“

„Když se bude cítit dobře, pak mu to myslím neuškodí. Vlastně by mu to mohlo náramně prospět.“

„Tak fajn,“ zaradovala se Eva. „Já jen, že dneska vypadal tak čile. Bylo by prima, kdybychom si mohli někam zajít, někam pryč ze špitálu.“

„Lidi se po něm budou ohlížet, myslete na to. Pohled na jeho obličej není zrovna vábný, i když vy už jste si na něj patrně zvykla.“

„To máte pravdu, zvykla,“ přiznala Eva, jako by si to teprve teď uvědomila. „Já už ten jeho nádor vůbec nevnímám.“

„Taková zoo, kde je plno lidí, asi nebude ten nejlepší nápad,“ nadhodil Neef.

„Tak si třeba vyjedeme autem, nebo si uděláme někde v přírodě piknik.“

„To už zní líp.“

Když krátce po půl dvanácté Neef od Evy odjížděl, hustě pršelo.

Mohutné pneumatiky jeho discovery dělaly na ulicích, kterými se valila voda, takový rámus, že Neef vypnul Vivaldiho, kterého si přehrával z kazety, a raději naslouchal svistu vody. Zvuk anglického léta, říkal si, když uhnul z hlavní silnice a zařadil nižší rychlost, aby zdolal prudký svah dolů k domu. Uviděl světla, částečně sice rozmazaná potoky vody na předním skle, ale přece jen vítaná. Ve třech místnostech instaloval časové spínače, které v domě namátkově rozsvěcovaly světlo, takže případný zloděj měl dojem, že uvnitř pořád někdo je.

Neef si nalil whisky na dobrou noc a s povzdechem se posadil na pohovku. Dolly se mu stulila k nohám. Hlavu měl stále ještě plnou Evy. Stačilo zavřít oči a zaklonit se, a spatřil její úsměv. Když se smála, nakláněla hlavu ke straně; to gesto se mu moc líbilo. Při té myšlence se ho zmocnil bodavý pocit viny to kvůli Elain. Nemělo však cenu si zastírat, že ho to dnes večer s Evou bavilo. Litoval jenom, že to tak uteklo.

Ale však ony přijdou další večery. Byl o tom pře svědčen.

Neefa vytrhlo ze spánku zvonění telefonu. Rozsvítil lampičku u postele a podíval se na hodinky. Bylo půl třetí ráno. „To je Mike? Tady Kate Morseová. Hrozně mě mrzí, že tě budím.“

„Co se děje?“ zeptal se Neef a mnul si oči. Snažil se rozpomenout, jestli Kate nemá noční službu. Byl si skoro jistý, že ne.

„Volám kvůli Charliemu,“ sdělila mu Kate. „Jsem z něj k smrti vylekaná.“

„Kvůli Charliemu?“ opakoval po ní Neef.

„Je mu o moc hůř. Volala jsem znovu doktora, jak jsi mi radil, ale on řekl, že si nemám dělat starosti. Že je to jen pořádná chřipka. Že bude za pár dní jako rybička. Má prý zůstat v posteli a brát aspirin však víš, jak se to dělá. Ale jemu tohle nepomůže, to já poznám, Miku. Je na tom opravdu moc špatně, a já nevím, co s tím.“

Neef jí poznal na hlase, jak hrozně je znepokojená, a to už něco znamenalo. Byla to zkušená ošetřovatelka a byla zvyklá ovládat hlas i v krizových momentech, ale tentokrát to nezvládala. „Jedu k vám, Kate. Za čtvrt hodiny jsem tam.“

„Děkuju, Miku. Jsem ti opravdu vděčná.“

Neef se nasoukal do džínů, natáhl si tričko a teplý svetr.

Dolly otevřela jedno oko a pozorovala, co to provádí. „Zatím mi to tady zahřívěj, Dollinko,“ utrousil, oblékl si nepromokavou bundu a zpod postele vylovil lékařský kufřík. Dolly oko zase zavřela.

Ani se nepohnula.

Cesta k malému bungalovu, kde Morseovi bydleli, mu trvala dvanáct minut. Ve dne by to jel půl hodiny, jenže ve tři ráno ve městě nebyl skoro žádný provoz. Když se prodíral ulicemi, které hustý déšť rychle měnil v řeky, byly v nich jedinou známkou života dva taxíky a policejní panda.

„Dík, že jsi přijel, Miku,“ zašeptala Kate, když mu otvírala dveře. „Leží tamhle.“

Když Neef vstoupil dovnitř, Charlie Morse se ani neotočil. Strnule zíral na strop a bylo slyšet, jak rychle a povrchně dýchá. Příkrývky si shrnul z prsou až do pasu. Kůži měl bledou a byl zalitý potem. V místnosti to nepříjemně sladce páchlo nic specifického, jen obecný pach nemoci, pomyslel si Neef.

„Ani se tě neptám, jak se máš, Charlie,“ pravil. „je to na tobě vidět.“

Neef si vyndal stetoskop, krátce ho zahřál v dlani a přiložil Charliemu na hrudník. Když byl hotov, pomohla mu Kate manžela posadit, aby si ho Neef mohl poslechnout i na zádech.

„Hotovo,“ řekl pak.

Kate nechala Charlieho zase klesnout na polštář. Snažila se ho přikrýt, ale on ji chabým pohybem ruky zarazil.

Neef odstoupil od lůžka a Kate ho s pohledem plným obav následovala.

„Budeme ho muset vzít do nemocnice,“ pravil Neef. „Má těžkou pneumonii, oboustrannou.“

„Telefon je tady.“ Kate zavedla Neefa do haly a on vytočil 999.

„Je to tak vážné?“ zeptala se Kate.

„Čím dřív tam bude, tím líp,“ odpověděl Neef. „A jestli ti můžu poradit, Kate...“

„Co?“

„Vykašli se na toho svého doktora. Je to vůl.“

Kate přikývla. Myšlenky jí už o překot pádily k dalšímu problému. „Miku, mohla bych tě poprosit, abys mi tu chvíli počkal, kdyby se náhodou probudily děti? Já skočím vedle k sousedce, jestli by mi na ně nedohlédla. Ráda bych jela do nemocnice s Charliem.“

„Samozřejmě.“

Kate si hodila přes ramena kabát a vyběhla předními dveřmi. Neef se vrátil do pokoje k Charliemu a řekl mu, že ambulance už je na cestě. Charlie na to krátce přikývl. Dýchal teď ještě rychleji. Neef měl dojem, že někde v dálce zaslechl sirénu.

Právě když před domem zastavila sanitka, přiběhla po cestičce Kate. „Přijde sem paní Redpathová,“ řekla Neefovi.

„Můžeš tu na ni počkat?“

„To víš, že ano.“

Neef sledoval, jak dva sanitáři v zeleném zasunují nosítka s Charliem Morsem dozadu do ambulance. Kate stála u otevřených dveří, přes ramena kabát, aby se chránila proti dešti. Pohlédla na Neefa, z tváře jí vyčetl obavy. Sodíkové pouliční lampy byly nemilosrdné. Jako by zestárla o deset let.

„Paní Redpathová tu bude za chvílku,“ ubezpečila ho.

S tím si nedělejte starosti.“

Kate si nastoupila dozadu, dvířka se zavřela a sanitka vyrazila do noci s modrými světly tlumeně blikajícími za clonou deště.

„Kam ho vezou?“ ozval se příjemný hlas vedle Neefa.

Neef se otočil. Stála tam malá silná žena. Ze záplavy vlasů bílých jako sníh vykukovala bledá tvář. Přes župan měla přehozený kabát a na nohou pantofle. Bylo vidět, že si je trochu zamáčela. „Vy jste asi paní Redpathová?“ hádal Neef.

„Ano, a vy musíte být pan doktor Neef. Kate mi řekla, že tu budete čekat.“

„Vezou ho do Fakultní nemocnice,“ odpověděl Neef teprve na její dotaz.

„Tam se o něj postarají dobře,“ řekla paní.

Neef svěřil dům i Morseovy děti, které všechno zaspaly, paní Redpathové a rozjel se domů. Nedělal si naděje, že by toho ještě moc naspal.

Ve skutečnosti spal Neef celé tři hodiny. Když mu však zazvonil budík, měl pocit, že se sotva dotkl hlavou polštáře.

Vstal, dal si pořádnou horkou sprchu, pak si uvařil hrnec silné kávy a opekl dvě topinky. Když odjížděl do nemocnice na plánované ranní setkání s personálem, bylo sedm čtyřicet pět. Schůzka se odbývala v malé seminární místnosti vedle operačních sálů. Neef přišel poslední. Ze sloupečku připravených papírových kelímků si jeden vytáhl a nalil si do něj z termosky kávu.

„Dobré ráno,“ pozdravil dostatečně nahlas, aby přehlušil šum hlasů. Dal si záležet na zdvořilém úsměvu směrem k Maxovi Pereirovi, který byl podle očekávání na místě a připraven.

„Chtěl bych vám jen něco povědět o klinickém pokusu s genovou terapií, který dnes ráno rozjíždíme, a také, jak se to koho z vás bude dotýkat. Pacientů bude celkem pět a chirurgické postupy budou více méně standardní, takže od nikoho z vás nebudou vyžadovat nic mimořádného. Proto jsem také tuto schůzku mohl nechat až na poslední chvíli.

Prvním pacientem je Rebeka Daleyová. Rebeka má hepatom a naším dnešním úkolem bude injikovat do nádoru v jejích játrech virovou suspenzi, kterou připravil tady doktor Pereira. Virus je nositelem genu, který, jak doufáme, zvýší citlivost Rebečina jaterního tumoru na Gancyclovir. Ten jí začneme podávat po sedmi dnech. Injekci provedu sám pod ultrazvukovou kontrolou. Mělo by to jít celkem bez problémů.

Druhé z dnešních operací se podrobí Martin Liddle. Provede ji někdo z chirurgického týmu pana Louradise. Dosud jsem bohužel nebyl informován, kdo to bude. Martin má tumor slinivky a virus doktora Pereiry bude aplikován po mocí ERCP. Pokud snad někdo zapomněl, znamená to endoskopickou retrográdní cholangiopankreatografii. V tomto případě nechceme sondou pochopitelně odebrat vzorek tkáně, nýbrž infikovat virus.“

Neef se obrátil na Pereiru, který si pro dnešek oblékl tričko propagující jakousi potápěčskou školu na Krétě. „Stručně řečeno, zavedeme pacientovi cévku vybavenou světlem a videokamerou a budeme ji vsouvat ústy do žaludku a dál do dvanáctníku, až dosáhneme pankreatu. Celý proces bude možné sledovat na videomonitoru.“

„Takhle to zní jako úplná brnkačka,“ ozval se Pereira.

Kdyby byl něco takového vyslovil někdo jiný, zaručeně by se ozval smích, ale u Pereiry nikdo nevěděl, na čem je.

Objevilo se jen pár nejistých úsměvů.

„Není důvod, proč by neměla být,“ řekl Neef. „Má někdo nějaké otázky?“

„Já bych se ráda zeptala doktora Pereiry, co vlastně ten jeho virus udělá,“ řekla jedna ze sálových sester. Ozvalo se souhlasné mumlání.

Pereira se přestal rýpat nehtem v zubech, lenivě se rozhlédl a poškrábal se na hlavě. „Virus v podstatě nedělá nic.“ vysvětloval. „Používáme ho jenom k transportu nového genu do nádorových buněk pacienta. Ten gen se jmenuje thymidin kinázový, zkráceně TDK gen. Jakmile se ocitne uvnitř nádorové buňky, začne totiž produkovat thymidinkinázu a každou buňku, co produkuje thymidinkinázu, pak zkrátka zabije ten lék Gancyclovir. Takže po

týdnu podáme pacientovi Gancyclovir, a ten tumor zničí. Takhle je to jednoduchý.“

„Úplná brnkačka,“ poznamenala sestra. Tentokrát se ozval všeobecný smích.

„Třetím dnešním pacientem bude Thomas Downy a o to ho se postará pan Beavis se svým chirurgickým týmem na hlavním operačním sále. Thomas má inoperabilní nádor mozečku. Infikovat virus do tumoru v tomto případě žádná brnkačka téměř zaručeně nebude. Video a ultrazvuk pochopitelně nepřicházejí v úvahu. Průnik jehly do tumoru se bude v odstupňovaných intervalech monitorovat pomocí počítačové tomografie. Mozeček, jak většina z vás ví, je tak trochu minové pole. Stačí sebemenší poškození normálních buněk v okolí nádoru, a může to znamenat úplné zničení funkcí zabezpečujících rovnováhu a pohybovou koordinaci.

Má někdo otázky?“

„Co zabrání tomu, aby se virus doktora Pereiry nedostal pacientovi do krevního oběhu a aby mu ta kinázová věc nevnikla do všech buněk?“ zeptal se někdo z radiologického oddělení. „Pak by přece hrozilo, že nakonec budou na Gancyclovir citlivé všechny jeho buňky.“

„Správná otázka,“ konstatoval Pereira. „Tak zaprvý, virus je vlastně zneškodněnej. Nedokáže se rozmnožovat, a tudíž nemůže ani spustit virovou infekci. Zadruhý jsme kinázovej gen uzpůsobili tak, aby se přesně hodil na tkáň, do který se bude infikovat.

Proto dneska používáme řadu různých variací viru. Třeba verze, co ji použijeme u toho děcka s nádorem jater, má před kinázový gen předřazenou ještě alfafetoproteinovou aktivační sekvenci. Takže si ho můžou odebrat jedinež jaterní buňky.“

„Není tahleta věda zázračná?“ pravila s respektem jedna z ošetřovatelek.

„No, to se právě chystáme zjistit,“ usoudil Neef. „Má ještě někdo dotaz?“

Nikdo neměl.

Tělíčko Rebeky Daleyové, na němž se Neef chystal provést zákrok, vypadalo velice drobně a křehce. Měl vpravit osm mililitrů Pereirovy virové suspenze do centra jejího nádoru.

Pereira požádal, aby mohl být u všech injekcí přítomen.

Neef mu při operaci všechno, co prováděl, průběžně popisoval.

„Ted' jí ještě pořádně potřeme břicho tímhle gelem, aby měla ultrazvuková sonda dokonalý kontakt,“ vykládal. Nanesl vodivý gel na celou odhalenou partii Rebečina břicha, přiložil hlavu sondy a pohyboval s ní sem a tam, dokud se před ním na monitoru neobjevil obraz, který hledal. „Tak to bychom měli,“ řekl. „Dokážete rozeznat játra?“

„Tyhle šmouhy jsou pro mě španělská vesnice,“ prohlásil Pereira. „Račte prominout.“

„No, my už jsme se trochu naučili, jak na to koukat.“ Napřáhl ruku k obrazovce a ukazoval: „Játra jsou tohle,“ vysvětloval. „A tady,“ trochu sondou pohnul, aby získal lepší obraz, „to je ten Rebečin nádor.“

Pereira se naklonil blíž k obrazovce, aby lépe viděl. „Á, ted' už to vidím,“ prohlásil. „Koukám, že tenhle aparát používáte asi dost často.“

„To jistě,“ odpověděl Neef. „V medicíně znamenal v mnoha směrech revoluci. Je ohromné, když do pacienta můžete nahlédnout a nepotřebujete k tomu invazivní techniku.“

Neef si v duchu vypočítal úhly, pod kterými bude třeba zavádět jehlu, jež měla infikovat virus. Vysvětlil Pereirovi:

„Ted' musím nasměrovat sondu tak, aby jehla křížila její dráhu a ukázala se v záběru. Tak budeme s to sledovat, jak postupuje.“

Nastala chvilka ticha, během níž Neef zabodl jehlu do Rebečiny břišní stěny a začal ji zvolna posunovat dovnitř.

„Už ji vidím!“ vykřikl Pereira, když se na obrazovce objevila výrazná bílá čára.

Neef nepřestával jehlu posunovat směrem k nádoru a po celou dobu sledoval místo pacientky monitor. „Už tam skoro jsme,“ poznamenal, když hrot jehly dosáhl k vnějšímu okraji tumoru. „A ted' už jdeme dovnitř.“

Z předchozích výpočtů na základě snímků počítačové tomografie a magnetické rezonance Neef znal rozsah nádoru a věděl, že chce-li se s jehlou dostat do jeho jádra, musí ji posunout ještě o centimetr. Když to prováděl, úzkostlivě hlídal lumen jehly a řídil se podle kalibrace na jejím povrchu. „Jsme tam,“ oznámil.

„A teď to tam prskněte,“ vyzval ho Pereira.

Neef vstříkl virus a bylo po operaci. Pomalu vytahoval jehlu, a když byla venku, hlasitě si oddechl. „Náš první pacient,“ poznamenal. „Zlom vaz, Rebeko.“

Do další operace zbývala hodina a půl. Pereira usoudil, že se půjde projít a trochu se nadýchá čerstvého vzduchu. Neef měl podezření, že Pereira má slabý žaludek. Jestli se mu dělalo nanic už při operaci pomocí injekční jehly, pak ho odpoledne čekají vážné problémy. Neef se zatím pozeptal na služebním pokoji, jestli se neozvala Kate Morseová. Vrchní sestra Collinsová zavrtěla hlavou: „Sestra má službu až od dvou.“

„On jí totiž v noci vážně onemocněl manžel,“ řekl na vysvětlenou Neef. „Myslel jsem, že třeba zavolá, jak mu je.“

„Bohužel ne,“ odpověděla sestra. „Ale sháněl vás pan Louradis. Nevýřídili vám to z centrály?“

Neef zakroutil hlavou a sestra obrátila oči v sloup. „Asi byste mu měl zavolat.“

Neef zašel k sobě do pracovny a zatelefonoval Marku Louradisovi. Tiše doufal, že nedošlo k potížím s chirurgickým týmem, který měl operovat Martina Liddla.

„Marku? Tady je Michael Neef. Doufám, že nejsou žádné problémy.“

„Ale kdepak, Michaele. Jen jsem ti chtěl říct, že tu dnešní ERCP u Martina Liddla budu dělat já sám.“

Neefa to trochu zarazilo. „No, to je pro nás velká pocta. Ale není to pro chirurga tvých kvalit poněkud rutinní záležitost?“

„Jen jsem si říkal, že bych taky rád přispěl k tomu historickému momentu v dějinách Svatého Jiří, aspoň nepatrnou troškou. První pokus s genovou terapií a tak dál. Nevadí ti to, že ne?“

„Samozřejmě že ne,“ odpověděl Neef, stále ještě poněkud zmatený. „Doufám, že tobě zas nebude vadit, když ti já a doktor Pereira budeme koukat na prsty?“

„Ale vůbec ne.“

Neef zavěsil. Vypadalo to, že Mark Louradis je dnes v dobrém rozmaru. To se nestává tak často, uvažoval. Podíval se na hodinky: má ještě spoustu času. Zavolal tedy na pohotovost do Fakultní nemocnice.

„Vrchní sestra Mellorová. Jaké máte přání?“

„Dobrý den, vrchní sestro. Tady je doktor Neef z Nemocnice svatého Jiří. Dnes v noci jste měli akutní příjem. Rád bych věděl, jak se mu dnes daří.“

„Měli jsme přes noc dva příjmy. Který vás zajímá?“

„Charles Morse. Je to vedoucí technický asistent u nás na patologii.“

„Pan Morse měl bohužel moc špatnou noc. Ani teď se mu zdaleka nedaří dobře.“

„Máte už nějakou zprávu z laboratoře?“

„To byste se asi měl zeptat doktora Clellanda, pane doktore.“

„Předpisy jsou předpisy,“ mumlal si Neef pod vousy a čekal. Nemusel čekat dlouho.

„Doktor Neef?“

„Dobré jitro, doktore. To jsem byl já, kdo k vám v noci poslal Charlese Morseho. Chtěl jsem se zeptat, jestli už náhodou nemáte nějaké laboratorní výsledky.“

„Ještě ne, doktore. Byly tam sice určité atypické příznaky, ale vzhledem k vážnosti stavu byl zatím diagnostikován jako klebsiellový zápal plic. Nasadili jsme ampicilin.“

„Asi by bylo příliš brzo se ptát, jak na to reaguje,“ pokusil se zjistit Neef.

„Zatím se žádná nadějná odezva rozhodně neprojevila,“ konstatoval Clelland. „Je pořád v těžkém stavu, ale jak říkáte, na nějaké závěry je ještě brzo.“

„Děkuju vám, doktore.“

Neef položil sluchátko. Honila se mu hlavou neblahá předtucha, která ho nepřestávala pronásledovat. Možná je v poslední době jen

trochu precitlivělý, když slyší mluvit o zápalu plic, jenže Clellandova poznámka o „atypických“ příznacích v něm ten tísnivý pocit ještě prohloubila. Na chvíli se v myšlenkách pozastavil i u praktického lékaře, který Charlieho stav prohlásil za chřipku. Pak zvedl telefon a vytočil domácí číslo Kate Morseové.

„Kate? Slyšel jsem, že se Charlie nezlepšil.“

„Ahoj, Miku. To jsem ráda, že voláš. Ano, je na tom opravdu zle. Vlastně si myslím, že kdybys nepřišel a nezavola ambulanci, tak by se snad ani nedožil rána. Už v sanitce mu museli dát kyslík. A je na něm doteď.“

„Na infekčním ve Fakultní nemocnici si myslí, že je to klebsiellová pneumonie. To by pochopitelně vysvětlovalo, proč to má tak vážný průběh. Ten ampicilin by ale měl zabrat. Mělo by mu brzy být líp.“

„Ach bože, doufejme, Miku. Jsem z toho úplně vyčerpán.“

„To ti věřím.“

„Od dvou mám službu, takže se uvidíme.“

„Kate, jestli se na to dneska necítíš, nějak se obejdeme.“

„Ne, já přijdu,“ odpověděla Kate. „Nikomu nepomůžu, když budu jen tak sedět a lámat si hlavu, a Charliemu už vůbec ne.“

„Jak myslíš,“ souhlasil Neef. „Asi se uvidíme, až odoperuju Thomase Downyho. Na sál jdeme o půl třetí.“

„Vidíš, to mi úplně vypadlo,“ přiznala Kate. „Doufám, že to Thomasovi dopadne dobře. Je to bezva kluk.“

Pereira se vrátil z procházky a Neef se ho zeptal, jestli se pořád ještě chce účastnit další operace.

„To si pište, že jo,“ odpověděl Pereira.

Neefa to sice moc nepřesvědčilo, ale pokrčil rameny a řekl, že by se tedy už pomalu měli vydat na sál. Když tam dorazili, Mark Louradis už se myl. Neef ho představil Pereirovi.

„Pan Louradis je v naší nemocnici primářem chirurgie. Bude váš virus Martinovi Liddlovi infikovat osobně.“

„Je prima, že máme toho nejlepššího,“ řekl spokojeně Pereira a jal se mydlit své chlupaté paže.

Louradis na něho úkosem pohlédl, jako by pátral po známkách ironie, jenže nic takového nezjistil. Pereira to očividně myslel tak,

jak to řekl. To je celý Louradis, stále na pochybách, pomyslel si Neef. Ačkoliv jako chirurg měl Louradis skvělou reputaci, nemohl se zbavit jakéhosi nepochopitelného, středomořského komplexu méněcennosti. Neef si někdy říkal, že by chtěl pokaždé, co Louradisovi potemní rysy podezřením nad čímsi, co by každý jiný pokládal za naprosto nevinné, vyfasovat pěták.

„Ta barva!“ zašeptal Neefovi Pereira, když spatřil žlutavou kůži Martina Liddla.

„To je od toho nádoru,“ vysvětloval Neef. „Pankreatické tumory jsou známé tím, že v době, kdy se diagnostikují, jsou už značně pokročilé. Jak tumor roste, stlačuje žlučovody.“

„Tohleto není ultrazvuk, co?“ ukázal Pereira na monitor vedle operačního stolu.

„Ne, tentokrát je to videozáznam. Endoskop má na konci ze strany připevněnou malou kameru.“

Louradis zavedl endoskopickou cévku a všichni pozorovali, jak postupuje žíznivým traktem Martina Liddla.

„Tak, a teď to přijde,“ zašeptal Pereirovi Neef. „Právě se dostal do dvanáctníku.“

Louradis trpělivě manipuloval s páčkami na začátku sondy, až se mu podařilo stočit ji do žádoucího postavení, takže byl spokojen s obrazem na monitoru. „Už tam skoro jsme, doktore Pereiro,“ radoval se. „Asi tady, co říkáte?“

Neef cítil, jak se Pereira při té otázce ošívá. Zřejmě nečekal, že se ho někdo bude ptát na názor.

„Co myslíte, Miku?“ zeptal se Pereira.

Neef se pod maskou usmál: „Snad ještě tak o centimetr.“

„Tady?“

„To je ono.“

Louradis infikoval virus a pak začal cévku zase vysunovat.

„Potřebuju si dát práska,“ přiznal se zoufale Pereira, když s Neefem vyšli z operačního sálu. „Teď máme čas až do půl třetí, že jo?“

„Správně,“ odpověděl Neef. „Dva máme za sebou, jeden nás čeká.“

Když se vysvlékli z operačních rouch a rukavic, Pereira se vytratil ven, vykoupit si svou cigaretu, a Neef se vydal na své oddělení. Jak kráčel po dvoře a míjel skupiny povídavých sestřiček, padlo mu do očí vozidlo, zaparkované na druhém konci dvora. Na předním skle mělo cedulku Tisk.

Poblíž postávali dva muži s připravenými zápisníky; bavili se s člověkem, který měl přes rameno přehozenou fotografickou brašnu. Co se to zas děje? Zmocnilo se ho nepříjemné tušení.

Když dorazil do své pracovny, zavolal tiskovému mluvčímu nemocnice Johnu Marshallovi: „Pamatujete si doufám na naši domluvu, že pokus s genovou terapií nebude mít žádnou publicitu?“

Sotva zaslechl první váhavé slabiky Marshallovy odpovědi, poznal, že něco neklape. Se zavřenýma očima očekával, jakou nepříjemnost uslyší.

„Michaele, přísahám, že od nás to nevyšlo. Ale novináři se to odněkud dověděli. Zrovna dělají rozhovor s doktorem Louradisem o případu Martina Liddla.“

„Do hajzlu,“ ulevil si Neef a praštil sluchátkem. Tak proto se mohl Louradis ztrhat, aby provedl takhle rutinní proceduru sám. Zatoužil po troše pozornosti médií. Určitě to narafičil on.

Tomu chlapovi ležely v žaludku všechny ty ohlasy v tisku, které se věnovaly chirurgickému pracovišti Fakultní nemocnice. Teď zřejmě poznal, že má šanci strhnout trochu zájmu taky na sebe.

Neef měl nejdřív chuť rovnou to Louradisovi vytmavit a vychrlit na něj příval všech možných adjektiv, která se mu o překot vybavovala. Postupně si však začal uvědomovat, že co se stalo, stalo se. Jak se zdá, bude teď celý pokus probíhat za asistence tisku, tak, jak tomu bylo loni na fakultě. Na tom už se nedalo nic spravit. Rozhodl se, že Louradisovi neřekne nic.

Nakonec mu asi za dvacet minut zavolal Louradis sám.

„Michaele, chci tě ubezpečit, že s těmi lidmi od novin, co sem dnes přišli, nemám absolutně nic společného. Byl jsem překvapený zrovna jako ostatní.“

„No ovšem, Marku.“

„Když jsem skončil s Martinem Liddlem, čekali na mne venku dva novináři. Nemám tušení, jak se to mohli dovědět, ale něco jsem jim říct musel. Však víš, jak to chodí.“

„Jistě.“

„Já vím, žes nechtěl, aby se tisk o pokusu dověděl, než se ukáží výsledky, ale takhle to dopadlo. Nemohl jsem nic dělat, pokud jsem nechtěl být vysloveně hrubý. Hrál jsem to při zemi, jak jsem jen mohl. Doufám, že mi to nemáš za zlé.“

„To víš, že ne.“

„To jsem rád. Teď se budu těšit, až uslyším, že to s tím naším malým kamarádem dobře probíhá.“

„Dohlédnu, abys byl průběžně informován.“

Na druhém konci linky to cvaklo a Neef si pak přece jen ulevil sprškou aspoň několika svých adjektiv.

Kdo jiný mohl ty novináře zavolat?

Když s Pereirou vcházeli do hlavního operačního sálu, kde měl Norman Beavis provést neurochirurgický zákrok na Thomasu Downym, všiml si Neef, že Pereira vypadá přece jen trochu vyjukaně.

„Jste si jistý, že u toho chcete být?“ zeptal se ho. „Tohle nebude nic pro slabší povahy.“

„Já jsem v pořádku,“ prohlásil Pereira, ale jazykem si přitom svlažoval vyschlé rty.

Sál byl dvakrát větší než ten, ve kterém operovali ráno, a také tu bylo o mnoho víc technického vybavení i lidí. Beavis, vysoký pán seriózního zevnějšku s brýlemi bez obrouček a přísnou pěšinkou ve vlasech, čímž Neefovi vždycky trochu připomínal gestapáckého důstojníka, tu vládl pevnou rukou. Na jeho sále se nepěstovalo žádné familiární oslovování křestními jmény. V odpovědi na palbu otázek, kterými zasypával nastoupený tým, bylo slyšet samé rychlé a pohotovité „Ano, pane Beavisi“ a „Ne, pane Beavisi“.

Thomase položili na operační stůl na břicho. Drobné tělíčko bylo zahaleno chirurgickými rouškami a zadní část lebky, natřená žlutým antiseptickým roztokem, byla už připravena na první řez skalpelem. Dva technici ještě na poslední chvíli upravovali zapojení skenovacího zařízení počítačového tomografu.

„Všichni připraveni?“ otázal se Beavis.

Ozval se všeobecný souhlas.

„Je tu ještě někdo, kdo připraven není?“

Ticho.

„Virus máme po ruce?“

„Je připraven, pane,“ odpověděla sálová sestra a ukázala na skleněnou lahvičku, umístěnou v nádobě s ledem vedle tácu s nástroji.

„Tak tedy začneme.“

Beavis Thomasu Downymu nařízl skalpelem kůži na temeni hlavy; Neef se naklonil k Pereirovi, aby mu vysvětlil, co se děje. „Odřízl chlopeň kůže, aby se dostal k lebce.“ Pereira mlčky přikývl.

Beavis odložil skalpel a vyměnil ho za elektrickou vrtačku.

Vyzkoušel ji nejprve ve vzduchu, pak ji přiložil k bázi Thomasovy lebky a začal odvrtávat destičku kosti. Když skončil, visel ve vzduchu pach spáleniny. Upustil klínek do připravené nádoby. Neef slyšel, jak Pereira polkl.

„Dá tam tu kost pak zas zpátky?“ zeptal se Pereira přeskakujícím hlasem.

„Ne,“ odpověděl Neef. „Potom přes otvor jenom přetáhne kožní chlopeň; otvor časem zaroste fibrózní tkání a prakticky se sám uzavře.“

Beavis do otvoru v lebce opatrně nasadil hrot dlouhé jehly a zastavil se. „První sken!“ zavelel.

Osádka počítačového tomografu se dala do práce a během několika sekund se na displeji objevil zpracovaný snímek.

Beavis posunul jehlu hlouběji a opakoval povel. Na obrazovce se objevil obraz posunuté jehly.

„Co se to děje?“ ptal se Pereira.

„U mozkové chirurgie se nedá používat ultrazvuk a nemůžeme pacientovi do hlavy zavést ani mikrokameru, takže musíme v průběhu operace snímat sled skenů z počítačového tomografu.“

„Takže dostáváte obraz až po akci?“ chtěl vědět Pereira.

„Jinak to nejde,“ odpověděl Neef.

„Ježíši Kriste,“ zašeptal Pereira.

Jehla pokračovala v monitorovaném pohybu směrem k Thomasovu nádoru, až Beavis konečně oznámil: „Jsme na místě. Prosil bych virus.“

Sálová sestra sáhla rukou v rukavici po skleněné lahvičce, stojící v nádobě s ledem. Naneštěstí však byla lahvička od ledu na povrchu ojiněná a vyklouzla jí z prstů. Odrazila se od okraje podnosu s nástroji a spadla na podlahu, kde se roztříštila. Do všech stran se rozletěly jemné úlomky skla a tam, kde se roztok vylil, zůstal jen vlhký cákanec. Sestra si v zoufalství přitiskla ruce k obličeji; nad maskou jen zíraly oči jako dva talíře. Beavis se nemohl otočit a podívat se, co se stalo. Rukou stále držel jehlu, která vžela v pacientově hlavě.

„Co se děje?“ dožadoval se.

„Přišli jsme o virus,“ sdělil mu Neef. „Spadlo to na zem.“

Přistoupil k nešťastné sestře a chlácholivě jí položil ruku na rameno, všichni ostatní byli z toho úleku celí zkoprnělí.

„Hrozí nějaké nebezpečí?“ zeptal se Beavis.

Neef pohlédl na Pereiru, ale ten zavrtěl hlavou.

„Ne,“ uklidnil Neef Beavise. „Virus je deaktivovaný, ale raději bychom na něj stejně měli dát nějakou dezinfekci.“

Jeden z technických asistentů operačního sálu vylil na loužičku na podlaze dezinfekční roztok a pak všechno setřel vatovými tampony. Střepy se sesbíraly do kovové nádoby.

„Teď tedy nemáme co infikovat? Je to tak?“ zeptal se Beavis. Dokázal svůj hlas ovládnout, ale všem bylo jasné, kam míří.

Celá operace byla k ničemu. Zatímco Beavis čekal na odpověď, stále se soustředil na to, aby jehlu v pacientově hlavě udržel ve stabilní pozici.

„Ještě toho trochu máme,“ vyhrkl Pereira. „Na farmakologii je rezerva!“

„Tak ať to někdo přinese,“ přikázal Beavis.

V hlase mu zřetelně zazněla obava. Nepřicházelo v úvahu, že by se jehla mohla vytáhnout a zasunout znovu. To by znamenalo příliš velké riziko vážného poškození mozku.

Musel se smířit s tím, že udrží jehlu insitu až do chvíle, než dostane virus.

Jak plynuly minuty, řekl Beavis: „Mám obavy, že se mi asi začne třást ruka. Mohl by se někdo laskavě připravit, že ode mne jehlu převezme?“ Řekl to naprosto věčně, ale všichni si uvědomovali závažnost jeho sdělení. Kdyby měla jehla přejít do rukou někoho dalšího, bylo by to sice také do jisté míry nebezpečné, ale přesto lepší než poškození mozku, které by nepochybně nastalo v důsledku nekontrolovaného třasu ruky. Lékař, který Beavisovi při operaci asistoval, ho obešel a zaujal pozici po jeho boku. „Jsem připraven, jakmile řeknete, pane.“

„Virus je tady,“ vykřikla jedna ze sester vzadu v sále.

„Myslím, že to tedy ještě vydržím,“ poznamenal Beavis.

Naskládal si mezitím pod ruku jako oporu nějaké tampony.

Asistent se zase přesunul na protější stranu stolu.

U dveří do sálu převzala jedna ze sester podnos s lahvičkami a přinesla ho k operačnímu stolu.

„Která to je?“ zeptala se sálová sestra.

Pereira přešel ke stolu a vybral jednu z lahviček. „Tahleta,“ řekl. „Pět mililitrů.“

Virová suspenze byla natažena do injekční stříkačky a předána Beavisovi, který ji připojil k jehle vězící v hlavě Thomase Downyho. Beavis pomalu stlačoval píst, až celý obsah zmizel.

Pak jehlu z hlavy pacienta pomalu vytáhl a upustil ji do ocelové nádoby; teprve potom si dovolil úlevou vydechnout. Chvilíčku si odpočinul a procvičoval prsty, aby se zbavily ztuhlosti z dlouhého čekání. Pokynul asistentovi, aby pokračoval. Ten přetáhl kožní vychlípeninu přes otvor v Thomasově lebce opět na místo a pečlivě ji přišil.

„Hotovo,“ řekl.

„To teda byla petarda,“ zašeptal Pereira Neefovi a zakoulel nad maskou očima.

„Tohle drama bych si klidně odpustil,“ poznamenal Neef.

Sestra, která upustila lahvičku, byla stále ještě celá rudá rozpaky a pocitem viny. Když si Beavis stahoval z rukou rukavice, přistoupila k němu. „Pane Beavisi, mne to tak strašně mrzí...“

Beavis ji v půli věty přerušil: „Netrapte se tím, sestro. To se může přihodit každému. Nakonec se nic tak strašného nestalo.“

Neef se rozhodl, že svou představu Beavise-gestapáka definitivně zlikviduje.

Úlevu, kterou bylo lze vyčíst sestře z očí, pocítili náhle všichni. Jedna z jejích kolegyně ji objala kolem ramen. Když odváželi Thomase Downyho na pooperační, bylo už po napětí. Zdálo se, jako by si celý operační sál oddechl.

Neef a Max Pereira se vraceli na oddělení. Pereira byl celý den zaražený, ale teď jako by znovu ožil. „Ono to přece jenom není tak jednoduchý, jak jsem si myslel,“ přiznal se. „Říkal jsem si, že prostě někam zapíchnete jehlu, a hotovo.“

„Že by ti lidi od medicíny přece jen k něčemu byli?“ usmál se Neef.

„No, já vás každopádně potřebuju aspoň na to, abych dostal dovnitř svoje vektory,“ odpověděl beze stopy humoru Pereira. „Tak zejtra ještě dva?“

„Ještě dva,“ přisvědčil Neef, „a pak už to budeme mít všichni za sebou.“

Neef šel rovnou na služební pokoj za Kate Morseovou.

„Jak se vede Charliemu?“ zeptal se jí.

„Není to dobré,“ odpověděla Kate. „Diagnózu Klebsielly laboratoř nepotvrdila a ani ten ampicilin mu nezabírá.“

„Zatraceně,“ řekl Neef, „co se s tím tak babrají?“ Uhnul očima, aby z nich Kate nevyčetla poplašné signály, které mu stále zněly v hlavě. Atypická pneumonie, která nereaguje na obvyklou léčbu?

To se příliš podobalo návratu zlého snu.

Kradmo na Kate pohlédl bylo na ní vidět, jak ji to všechno nesmírně tíží. Měla to vepsáno v utrpených vráskách kolem očí.

„Jak dopadla Thomasova operace?“ pokusila se Kate statečně změnit téma.

„Je v pořádku,“ odpověděl Neef. „Operace neprobíhala zrovna hladce, ale nakonec ji absolvoval úspěšně. Teď nám nezbývá než doufat, že jim to všem dopadne co nejlíp.“

„Dnes ráno zemřela na Randolfově klinice Tracy Torranceová,“ sdělila mu Kate. „Byl jsi v tu chvíli zrovna na sále.“

Neef smutně pokýval hlavou. „Doufám jen, že už její matka přestala věřit, že jsem jí to přál.“

Neef si oddechl; ze zprávy o genové terapii u Svatého Jiří, která prosákla ven, neudělali žádnou velkou senzaci, třebaže titulek zněl: NOVÁ NADĚJE PRO DĚTI S RAKOVINOU.

I když Marka Louradise stále podezíral, že si tu kampaň zosnoval sám, nakonec se mu přece jen povedlo sehrát roli váhavého vědce, přepadeného dotěrnými novináři. Omezil se na otřepané fráze, že ta věc je „v počátečním stadiu“ a že je „příliš brzy na závěry“, do jaké míry to pomůže pacientům. On sám je pouze „členem týmu“, ve kterém se sešla řada významných odborníků. Bude trvat delší čas, než se terapie bude moci uplatnit v běžné praxi.

Obvyklé mlhavé plácání, jaké si novináři i veřejnost vyslechli už tolikrát předtím. Tisk však teď už věděl, že se něco děje, a Neef mohl čekat, že se o věc budou zajímat i dál.

Na druhý den vyšla ve Večerníku Evina reportáž o dvou děvčátkách s nádorem plic. Vycházela ze stížnosti, s kterou se na noviny obrátil pan Lees, a z fakt, která zjistila při svém vlastním pátrání. Jak slíbila, čekala dva dny, jestli Lennonovi lidé s něčím neprijdou, ale to se nestalo; sami to také v rozhovoru potvrdili. Rozhovor byl na první stránce a byl nadepsán: MĚSTO POSEDL STRACH, ZÁLUDNÝ VRAH ZABÍJÍ RAKOVINOU A Z VĚDÁTORŮ SI DĚLÁ BLÁZNY.

Neef se obával, že se lidé ze zdravotnického dozoru nebudou právě nadšeně hlásit k tomu, že ti dotyční blázni jsou oni, ačkoliv Lennon byl v článku citován docela hojně. Evě Lennon zřejmě pověděl totéž, co při posledním rozhovoru řekl jemu, a pravdou zůstávalo, že vyšetřování zatím k ničemu nevedlo.

Neef konstatoval, že fakta byla vylíčena pravdivě. Uvažoval, co se teď asi stane. Obával se, že řadu rodičů to znepokojí.

Byla ovšem i naděje, že se žádné další případy nevyskytnou; potom celá záležitost postupně odezní a mezi dalšími událostmi nakonec zapadne.

Jenže kdyby se další případ přece jen vyskytl, pak se tenhle článek zřejmě stane setbou, z níž vzejde panika.

8

V pondělí ohlásil Neefovi Lawrence Fielding, že Jane Leesová zabrala na léčbu steroidy a že její „zápal plic“ se zdá být pod kontrolou. „Co tě vlastně přivedlo k tomu, že by to mohla být imunitní reakce?“ zeptal se.

„Už u Melanie Simpsonové mně ta virová pneumonie příliš neseseděla,“ odpověděl Neef. „Vyptával jsem se na to tenkrát Franka MacSweena. Došel jsem k názoru, že obraz virové pneumonie možná způsobuje to skryté zhoubné bujení. A že ve skutečnosti se jedná o nějakou imunitní záležitost, o zánětlivou reakci na rozvoj nádoru. Frank tvrdil, že pitevnický nález má rysy typické virózy, a já jsem se s tím spokojil.“

Jenže pak se objevila Jane Leesová s přesně stejnými symptomy, jako měla Melanie Simpsonová, a to ve mně zase probudilo pochyby. Usoudil jsem, že stojí za to zkusit steroidy.“

„A měl jsi pravdu. Steroidy ty plicní příznaky potlačily.“

„Mám ovšem strach, že jí to stejně nebude moc platné,“ poznamenal Neef. „Zhoubný proces už u ní pokročil příliš daleko.“

„To je fakt, ale aspoň se teď, když je na Antivulonou a steroidech, cítí daleko líp,“ pravil Fielding. „A abych citoval jistý, nikterak vzdálený zdroj: ‚Pokud tohle je to nejlepší, co jste schopni udělat... tak budiž.‘“ Neef se usmál jeho vlastní filozofické výroky se mu vracely jako bumerang.

Přišla středa a Neefa potěšilo, že interview s Louradisem se zatím obešlo beze všech následků. Tisk sice nepřestával ostře sledovat lidi ze zdravotnického dozoru, ale hlavní místo v dnešních novinách patřilo pohřbu Tracy Torranceové.

Nejvíce se mu věnoval Večerník. Materiál pod titulkem **STATEČNÁ MALÁ TRACY PROHRÁLA POSLEDNÍ BITVU** doprovázely barevné fotografie věnců s tklivými nápisy, které vyvolávaly laciné emoce.

„Náhrada škody za ztracenou investici,“ komentoval to Neefovi po telefonu Tim Heaton. Volal vlastně proto, aby se zeptal, jak pokračuje pokus s genovou terapií.

„Zatím dobře. Zítra začneme pacientům dávat Gancyclovir,“ odpověděl Neef. „Pak už nezbude než čekat.“

„A držet palce,“ podotkl Heaton. „Tahle věc by nás opravdu mohla dostat do první ligy.“ Neef jen nezávazně zabručel.

„Už vám dodali ten americký lék?“ zeptal se ještě Heaton.

„Antivulon. Už jsme s ním začali,“ přisvědčil Neef. „Ještě je brzo, abychom to posoudili, ale jeden z našich pacientů, John Martin, na něj reaguje mnohem líp než na předchozí chemoterapii. Děkuju, že jste nám ho pomohl získat. Moc si toho vážím.“

„To nic. Od toho přece máme týmovou práci.“

Neef se najednou cítil v ohrožení. Heaton po něčem šel. „John Marshall mi naznačil, že si nepřejete, aby se o vaše pacienty s genovou terapií zajímal tisk, dokud prakticky nebude po pokusu?“ poznamenal Heaton.

„To je pravda. Nechci, aby si rodiče těch dětí dělali nějaké falešné naděje. Ti lidé jsou nesmírně zranitelní.“

„Ó, to jistě,“ souhlasil Heaton podle Neefova názoru nepřesvědčeně. „Pouze mě napadlo, když už se stala ta politováníhodná věc a minulý týden tak jako tak cosi ven prosáklo, zda by nebylo moudré si novináře naklonit nějakým oficiálnějším prohlášením o tom, co se děje. Třeba byste mohl vy s Johnem sestavit zprávu pro tisk? Možná nabídnout i pár fotografií? Zkrátka, jak se říká, uvést věci na pravou míru?“

„Já osobně bych se tomu v této chvíli raději vyhnul a tisk do toho vůbec netahal, je-li to možné.“

„To je právě to,“ pronesl váhavě Heaton, „čím si nejsem jistý. Když už se tisk z toho interview s Markem Louradisem o pokusu něco dověděl, potom je opravdu nutné na jejich otázky odpovět, jinak by si mohli začít vymýšlet to nejhorší. A to si přece nepřejeme, že?“

„Tak dobrá,“ podvolil se Neef. „Budu Marshalla průběžně informovat a on ať si je tím krmí, ale k oddělení se mi novináři nesmějí ani přiblížit.“

„Dobrá,“ povzdychl si Heaton. „Jsem si jistý, že je John dokáže udržet na uzdě a zároveň prezentovat celou věc v pozitivním světle. Ale v každém případě jsem rád, že máte ten americký lék.“

Neef položil sluchátko a tiše zaklel. Ten chlap dokázal v člověku mistrovsky probudit pocit viny.

Jane Leesová pokojně zemřela v pátek večer. Podařilo se utiřit jí bolesti, takže konec byl milosrdný. Byla u ní matka i otec, a také nemocniční kaplan Geoffrey Keys. Leesovi sice do kostela nechodili, ale vyslovili s Keysovou přítomností souhlas, a jeho slova jim dokonce přinesla i trochu útěchy. Později s oběma rodiči promluvil ve své pracovně také Neef. Atmosféra tohoto setkání se značně lišila od jejich poslední návštěvy. Hněv pana Leese byl tentam, nahradil ho zármutek nad smrtí dcerky a bezmocná otázka, proč to musela být právě ona.

„Proč?“ opakoval s očima plnými slz. „Proč zrovna naše Janey?“

„Kéž bych vám na to dokázal odpovědět,“ řekl účastně Neef. „I když v případě vaší Jane se nakonec určitě nějaká odpověď najde. Je jenom otázkou času, než vyšetřovatelé zdravotního dozoru odhalí, proč právě vaše dcera tu nemoc dostala. Je mi to hrozně líto.“

Lees mlčky pokýval hlavou. Žena jen tiše vzlykala do kapesníku.

Neef k ní přistrčil krabičku s papírovými kapesníky. Vešla ošetřovatelka, a když se na ni Neef tázavě podíval, přikývla.

„Sestra Lawrieová se postarala, abyste si mohli vypít šálek čaje. Myslím, že se k vám připojí i pan kaplan a pohovoří si s vámi o Jane. Domnívám se, že vám to přece jen trochu pomůže. Nezadržujte to v sobě. Vzpomeňte si na šťastné chvíle, které jste spolu zažili, na rodinné oslavy, Vánoce, na všechny legrace a bláznivé kousky, které prováděla. A povídejte si o nich. Tak pro vás bude Jana tam uvnitř žít dál.“

Když oba manželé vstali a chystali se spolu se sestrou odejít, pan Lees se hlasitě vysmrkal a obrátil se na Neefa:

„Chci vám, pane doktore, poděkovat za všechno, co jste pro Jane udělal. Když jsme spolu naposled mluvili, byl jsem, myslím, tak trochu mimo sebe. Za nic z toho, co se stalo, jste nemohl a já byl moc rozčilený, abych vám náležitě poděkoval. Vlastně jsem ani nevěděl, co říkám. Ale jsme vám oba vděční, Marta i já.“

„Kéž bych toho pro ni mohl udělat víc,“ odpověděl Neef.

Díval se, jak se za Leesovými zavírají dveře. Chvíli na ně upřeně zíral, vděčný za ticho, které se v pokoji rozhostilo.

Uvažoval, co všechno má ještě na práci, než bude moct jít domů. Vtom se ozvalo zaklepání a do dveří vzápětí nakoukla Eva Sayersová. „Můžu dál?“

Neef přikývl.

„Byla jsem se podívat na Neila. Dnes jsem to nějak nemohla stihnout dřív. Teď jsem na chodbě viděla pana Leese a jeho ženu,“ oznámila Eva. „Stalo se to, co si myslím?“

„Jane Leesová před chvílí zemřela,“ přikývl Neef.

„Druhá oběť,“ řekla Eva.

Neefovi se ta poznámka nelíbila. Vrhhl na Evu nesouhlasný pohled, ale pak usoudil, že má vlastně pravdu. „Ano, druhá oběť,“ připustil.

„Víte, co mi dělá skutečnou starost? Tam venku cosi zabíjí děti, a všichni, kdo by se tím měli zabývat, zřejmě jen sedí na zadku a čekají, až dojde na číslo tři.“

„Takhle to určitě není, tím jsem si jistý,“ namítl Neef.

„Tak co v tom tedy zdravotní kontrola vlastně dělá?“ naléhala Eva.

Neef na ni odevzdaně pohlédl a pokrčil rameny, jako by neměl nejmenší chuť pouštět se do hádky. Pořád musel myslet na Jane Leesovou.

Eva si teprve teď uvědomila, že kope do člověka ležícího na lopatkách. Zvedla oči ke stropu, jako by čekala na nějaké boží znamení.

„Odpusťte mi to,“ řekla. „Nějak mi to nemyslí. Celý den jsem skákala okolo Úřadu veřejného zdravotnictví, běhala od čerta k ďáblu a ani jsem se nedokázala trochu zamyslet. Vy jste měl taky těžký den, pravděpodobně o moc horší než já.“

Neef stoicky pokrčil rameny. „Už jsem zažil lepší.“

„Zatím jste z mých tří receptů vyzkoušel jenom jeden. Nechtěl byste zkusit číslo dvě?“

Neefovo napětí už trochu povolilo. Slabě se usmál.

„Tentokrát jsem přece na řadě já. Proč bych vás nepozval na večeři já? Ovšem ne k sobě. Já vařit neumím.“

„Ani jednomu z nás se dnes přece doopravdy nechce jít někam do restaurace,“ odpověděla Eva. „Pojďme ke mně domů!“

Neef nejedlivě váhal, ale nakonec kývl. „Tak jo. Díky za pozvání.“

Když došli na parkoviště, řekla Eva: „Auto si tu nechte. Já vás potom hodím domů.“

Neef se nezmohl na odpor. Ke všemu, co se s ním a kolem něj dělo, cítil podivnou netečnost, jako by se v něm sepla jakási pojistka emočního přetížení. Událostem spíš jen přihlížel, byl divákem, ne jejich účastníkem.

Cestou v autě nemluvili. Hustý městský provoz zdolávala Eva s bravurou zkušené řidičky, a jakmile se v řadě vozů před nimi objevila sebenepatrnější skulina, ihned využila rychlé akcelerace svého golfu. Nepromluvili ani ve výtahu, který je vyvezl k Evinu bytu. Stáli v něm proti sobě, každý u jiné stěny, a víc než na nohy nebo na ukazatel podlaží nade dveřmi si vzájemně hleděli do očí. Necítili z toho žádné rozpaky. Evin pohled byl pevný; Neef měl pocit, že ten jeho musí působit trochu zmateně.

Eva odemkla dveře. Odkopla stranou poštu, která za nimi ležela, a vedla Neefa rovnou k podnosu s lahvemi. Namíchala mu pořádný gin s tonikem. „Vypijte to,“ přikázala.

Neef se na nic neptal a gin do sebe obrátil.

„A teď pojďte.“

Eva ho zavedla ke gauči, jemně ho na něj převalila a zula mu boty. „A teď si odpočiňte,“ zašeptala. „Nic ošklivého už na vás nemůže. Já už vás, Michaela Neefe, dlouho pozoruju a musím vám upřímně prozradit, že jste podvodník. Mně jste dělal přednášku, jak se vypořádat s ničivým návaem smutku, který přináší vaše práce, ale ve skutečnosti si s ním sám nevíte rady. Jen se tak děláte. Vlastně vás to dokáže pěkně sebrat, vidíte? Poznala jsem vám to na očích. Ale takhle to nemůžete dělat do nekonečna, držet to všechno v sobě. To byste z toho onemocněl. Musíte se z toho vypovídat. Na jednoho je toho příliš.“

Neef se na chvilku zahleděl do stropu. Řekl jenom: „Dřív jsem to říkal Elaine. Když šlo do tuhého, mohl jsem se svěřit jí.“

„Elaine?“

„Moje žena. Před čtyřmi lety zemřela.“

„To je mi líto.“

„Pořád se mi po ní stýská,“ přiznal Neef. Zní to tak ne možně pateticky, pomyslel si, když chce člověk několika slovy vyjádřit vlastní stesk a bolest. „Vždycky, když jsem ji potřeboval, byla při mně, a pak už najednou nebyla. S většinou věcí jsem se naučil vyrovnat, ale někdy, čas od času, se octnu v situaci, kdy...“

„Už se s tím vyrovnat nedokážete.“

„Nedokážu,“ připustil pomalu Neef.

Pak zavřel oči a opřel si hlavu o gauč.

„No, já nejsem Elaine,“ řekla měkce Eva. „Ale vy jste, Michaele Neefe, milý člověk. A jestli potřebujete rameno, na kterém byste se mohl vyplakat, tady ho máte.“

Neef otevřel oči a přikývl s náznakem úsměvu. „Díky,“ řekl. „Já si toho vážím.“

„Nevažte si toho,“ pokračovala Eva něžně. „Využijte to. Vyprávějte mi. Co vás to dnes sebralo? Jane Leesová?“

„Ani ne...“ začal váhavě Neef. „Vím, co ty děti čeká a dokážu se s tím smířit. Jsem na to připravený. Ale jejich rodiče mě někdy dokážou sebrat. Nedovedu si poradit s jejich zármutkem.“

„Povídejte.“

„Je to jako infekce. Jsou to vesměs milí a obyčejní lidé, co nemůžou pochopit, proč se to stalo právě jejich dítěti. Cítím, jak je to bolí, a z nějaké příčiny, které nedokážu přijít na kloub, je to najednou i moje bolest. Já vím, že bych se tomu měl bránit, postavit proti tomu nějakou bariéru, ale někdy to prostě nezvládnou. Vsákne se to do mne jako do houby, vysaje to ze mne všechno... energii, optimismus, naději.“

Neef se zahleděl zpříma na Evu. „Tak co, vážená paní konzultantko? Co mi na to povíte?“

Eva o jeho otázce chvíli mlčky přemýšlela. Nakonec se zhluboka nadechla a prohlásila: „Myslím, že byste měl utéct k cirkusu.“

Neef se dal do smíchu a Eva se k němu přidala. „Na to není snadná odpověď“, řekla.

„Aspoň na tom jsme se shodli.“

„A co recept číslo dvě?“

„To zní lákavě.“

Eva odvezla Neefa domů krátce po půlnoci. Využil toho, že nebude muset řídit, a třebaže se nedalo říct, že by byl úplně opilý, cítil se, jak pravil, „příjemně uvolněný“.

„Máte klíč?“ zeptala se Eva.

Neef si prohrabal obě kapsy u kabátu a pak vítězoslavně pozvedl ruku, v níž třímал klíč.

„V kolik máte být ráno v nemocnici?“ ptala se Eva.

„Nedělejte si starosti, já si ráno zavolám taxík.“

„Můžu se tu pro vás cestou do redakce zastavit,“ nabídla se Eva.

„Stačí, když vás vyzvednu v půl deváté?“

„Já si fakt zavolám taxi.“

„Nesmysl. Za všechno můžu já,“ prohlásila Eva.

„Vy že za všechno můžete?“ zvolal Neef. „Vůbec si nedokážu vzpomenout, kdy jsem se naposled cítil tak dobře. Jsem vaším dlužníkem.“

„Jsem ráda, že se vám to líbilo,“ řekla tiše Eva. Naklonila se k Neefovi a lehce ho políbila na tvář.

Neef se k ní nejistě obrátil a pravil: „Víte, že jste moc krásná?“

„Vřelé díky,“ usmála se Eva. „Ale zopakujte mi to, až budete střízlivý.“

„Ale já přece nejsem opilý.“

Eva mu zlehka položila prst na ústa. „Pšt,“ řekla vlídně.

„Musíte nejdřív něco udělat s tím svým stínem ze záhrobí. A teď domů. Nevím, co vám poví Dolly, až vás uvidí v takovém stavu.“

Neef se za ustavičných protestů, že není opilý, s jistými obtížemi vysoukal z auta.

„No tak pardon,“ omlouvala se Eva. „Příjemně uvolněný.“

„Přesně tak,“ souhlasil Neef a otočil se, aby se na ni ještě jednou podíval.

„Na shledanou v půl deváté.“

„Ale já si přece můžu...“

„V osm třicet.“

Nedalo se jí odporovat.

Eva dodržela slovo. Vyzvedla Neefa úderem půl deváté a zavezla ho do nemocnice. Cestou se bavili o Neilovi.

„Ráda bych si ho v neděli vzala, jestli nemáte námitky,“ oznámila Eva.

„Vypadá to s ním dobře,“ souhlasil Neef. „Je ještě pořád poměrně stabilizovaný a s vámi se zřejmě cítí výborně. Myslím, že mu vaše návštěvy ohromně prospívají.“

„Ráda bych tomu věřila,“ odpověděla. „Člověk k němu tak snadno přilne.“

Neef se k ní napolo obrátil, jako by chtěl něco říct, ale Eva ho předešla: „Já vím, já vím,“ ujistila ho. „Jen mě zase nevarujte.“

„Promiňte,“ omlouval se Neef. „Už ste si rozmyslela, co si vy dva v neděli počnete?“

„Má být docela hezky, aspoň podle předpovědi. Byla bych pro piknik u řeky.“

„To zní dobře.“

„Nechtěl byste jet s námi?“

„Já?“ zvolal Neef.

„A proč ne?“

Neef ze sebe dostal prvních pár slov, ale pak se zarazil a rozmyslel si to. Prohlásil: „Chtěl jsem na vás vybalit něco pompézního v tom smyslu, že není dobré se s pacienty osobně angažovat, ale nechám to plavat.“

„Fajn. Takže jedete?“

„Rád bych,“ přiznal se Neef. „Co mám vzít s sebou?“

„Jen sám sebe. Já nachystám piknik. A taky vyzvednu Neila v nemocnici. S vámi si můžeme dát někde sraz. Anebo ještě líp, přijedeme si pro vás domů.“

„Už se těším,“ řekl Neef.

„Kdybychom už spolu nemluvili, tak na shledanou v neděli v půl jedenácté. Řeknete to sestrám?“

„Řeknu o tom Kate, hned jak přijdu.“

„Sestře Morseové?“

„Ano.“

„Ta mě myslím nemá moc ráda.“

„Má pochybnosti o vašich motivech. Nezapomeňte, že jste novinářka.“

„No, takhle na mě asi hledí většina lidí,“ řekla Eva.

Neef pokrčil rameny.

Eva ho vysadila u hlavní brány, a když odjížděla, Neef jí zamával.

Sotva vešel do pracovny a pověsil si sako na ramínko, zavolal na služební pokoj, aby upozornil Kate na Neilův piknik. Kate tam však nebyla. Noční sestra mu řekla, že se tam ukázala jen na okamžik. S jejím mužem se to prý zhoršilo. Jela za ním do Fakultní nemocnice.

Neef do nemocnice zavolal a promluvil si s jedním z ošetřujících lékařů na oddělení, kde Charlie Morse ležel.

„Museli jsme pana Morse přemístit na JIP. Převezli jsme ho tam v noci, měl značné potíže s dýcháním.“

Na Neefa jako by padl těžký mrak. Požádal, zda by mohl mluvit s Clellandem, lékařem, s nímž hovořil posledně.

„Řeknu na ústředně, aby vás přepojili,“ slíbil ošetřující lékař.

Asi po třiceti vteřinách se ozvala ústředna. „Snažíme se vám doktora Clellanda sehnat.“

Po dalších třiceti vteřinách se ozval sám Clelland.

„Doktore, tady je Michael Neef. Slyšel jsem, že se stav Charlese Morse zhoršil.“

„Jeho stav je opravdu moc vážný. Vůbec nereaguje na antibiotika.“

„A potvrdila vám vlastně laboratoř diagnózu Klebsielly?“

„Bohužel ne,“ odpověděl Clelland. „Nenašli naprosto žádné stopy po bakteriích.“

Neef zavřel oči a začal si lehce mnout čelo. Noční můra, které se děsil, se stávala skutečností. „Tak co z toho vyvodíte?“ zeptal se tiše.

„Moc toho dělat nemůžeme,“ přiznal Clelland. „Jestli to není bakteriální, musí to být virové. Takže jediná možnost je udržovat ho co nejvíc v klidu a doufat, že se z toho dostane. Pochopitelně ho budeme držet na širokospektrálních antibiotikách, abychom předešli možné sekundární infekci.“

„Víte, já se bojím, že vůbec nemá pneumonii.“

„Pardon. Tomu asi nerozumím.“

„Myslím, že ani já ne,“ řekl Neef. „Ale u Charlese Morse se rozvíjejí přesně tytéž symptomy jako u dvou malých děvčátek, která v poslední době zemřela na rakovinu plic. Musela být vystavena nějakému neznámému karcinogenu. Obě vypadaly na těžký zápal plic, ale ani u nich nebyly izolovány žádné bakterie a ani ony nereagovaly na antibiotika.“

„To je ten případ, co se o něm psalo v místních novinách?“

„Ano.“

„Rozumím tomu dobře? Říkáte, že pan Morse má plicní nádor?“

„Hrozně rád bych se mýlil, ale obávám se, že je to tak. Když mu místo antibiotik nasadíte steroidy, myslím, že příznaky pneumonie ustoupí. A jakmile ustoupí zánět, bude na rentgenu vidět, jestli tam jsou nádory.“

„Podívejte, teď je tu jeho paní,“ oznámil Clelland. „Nerad bych jí tohle všechno říkal, než zjistíme něco víc. Je to hrozně trapná situace, jestli mi rozumíte.“

„Rozumím vám velmi dobře,“ odpověděl Neef. „Ani já bych teď o tom Kate nic neříkal. Můžu se mýlit, ale byla by to opravdu velká náhoda.“

„Ale jestli je to naopak pravda, pak musel Morse přijít do styku se stejným karcinogenem jako ta dvě děvčata,“ uvažoval Clelland.

„To je pravděpodobné,“ souhlasil Neef. „V tom případě by měl zdravotní dozor další stopu, po které můžou jít.“

„Třeba jim to usnadní pátrání.“

„Snad,“ řekl Neef, který se zdráhal vidět v neštěstí Charlieho Morse cokoli dobrého. „Zkusíte ty steroidy?“

„Nemáme co ztratit.“

„Dobrá. Já Kate neřeknu nic, dokud to nevyzkoušíte. Pokud to nezabere, budeme vědět, že jsem se mýlil. A když zabere, řekneme jí to.“

„Možná, že bude lepší, když jí to sdělíte sám.“

Kde už jsem tohle jenom slyšel? pomyslel si Neef.

Po jedenácté zavolal Neefovi Frank MacSween, že se chystá pitva Jane Leesové. „Napadlo mě, jestli bys nechtěl být při tom.“

„Myslel jsem, že to budeš dělat až po neděli,“ podivil se Neef.

„Zdravotnický dozor ode mě chce zprávu co nejdřív. Tak jsem jim slíbil, že to udělám už dnes.“

„Přijdu tam,“ rozhodl se Neef.

Právě když byl na odchodu z oddělení, přišla Kate Morseová. Měla na sobě uniformu.

„Neměla jsi chodit,“ řekl jí Neef.

„Ve Fakultní nejsem nic platná,“ vzdychla. „Slíbili mi, že kdyby se s Charliem něco změnilo, zavolají mi. Já tomu prostě nerozumím. Ta léčba mu vůbec nezabírá. Víím, že je to směšné, ale musím pořád myslet na Jane Leesovou. Ji taky přijali se zápal plic a nereagovala na antibiotika, a ta druhá holčička... Mary... Marlena...“

„Melanie,“ opravil ji Neef a bylo mu trapně, že před Kate něco tají. „Melanie Simpsonová.“

„Ano, Melanie. Obě dvě měly těžký zápal plic, který ne reagoval na léky. Miku, já jsem tak vyděšená.“

Kate mohl Neef sotva odbýt nějakým falešným utěšováním, ale na druhé straně se jí ani nechtěl svěřovat se svými obavami, které se navíc mohly ukázat plané. „Třeba dnes překonává krizi,“ nadhodil spíš se smutkem než s přesvědčením. „Musím teď na chvíli zajít na patologii, kdyby mě někdo sháněl.“

„Totéž, co minule,“ hlásil MacSween, sotva Neef vstoupil do pitevny a ještě si zapínal plášť. „Nádorové bujení je pochopitelně pokročilejší, ale stejně jako u Melanie Simpsonové je tu spousta primárních ohnisek a nejsou zasaženy žádné jiné orgány než plíce. Známek zánětu je tu méně, ale to je tou steroidovou terapií, co jsi jí tady podle zprávy naordinoval.“

„Budeš i v tomhle případě tvrdit, že je tam skutečná virová pneumonie?“ zeptal se Neef.

„To je oříšek,“ připustil MacSween a pokrčil rameny.

„U Melanie jsem si byl hodně jistý, ale u Jane Leesové jsem trochu na pochybách. Pravda je, že reagovala na imunosupresivní

vliv steroidů, ale na druhé straně jsou nepochybné příznaky virové pneumonie i u ní.“

„Takže na kterou stranu se vlastně postavíš?“ chtěl vědět Neef.

„Na žádnou.“

„Na žádnou?“

„Budu se muset držet obou. Stav plic té holky způsobila jak virová pneumonie, tak rakovina.“

„Jsi ty ale bestie paličatá!“ setřel ho Neef. „Ty jsi s tou virovou pneumonií jako umanutý.“

„Já prostě tvrdím jen to, co vidím,“ ohradil se MacSween. „Patologovi nic jiného nezbyvá. Tady musíš stavět jen na holých faktech. Jestli chceš kecy, obrať se na psychiatra.“

„Obě ty holky přišly do styku s nějakým silným karcinogenem. To snad musí uznat každý, ne?“

„V tom s tebou souhlasím,“ připustil MacSween.

„A muselo to být něco, čeho se nadýchaly, vzhledem k tomu, jak vypadají jejich plíce, a vzhledem k tomu, že na kůži nemají vůbec žádné známky popálenin ani ozáření.“

„Souhlas.“

„Z toho tedy logicky plyne, že zánět plic způsobila spíš imunitní reakce na vývoj nádoru než virová pneumonie,“ přesvědčoval ho Neef.

„Naprosto logicky,“ souhlasil MacSween.

„Tak proč tedy pořád trváš na té virové pneumonii?“ ptal se zmateně Neef.

„Protože ji tam vidím. S tím nemá rozum ani logika nic společného. Takhle to prostě pozoruju.“

„Víš, co mě na tom nejvíc štve?“ zeptal se Neef.

„Copak?“

„Že v tom není za mák logiky ani rozumu, ale tvrdí to nejlepší patolog, jakého znám.“

„No, to ti děkuju,“ poznamenal MacSween.

„Ovšem jen do chvíle, než přijde nález z virologie, a v tom nebude po virech ani památka,“ dodal s úsměvem Neef.

„Pokud jde o zprávu o Melánii Simpsonové, tak ta přišla dneska ráno,“ sdělil mu MacSween.

„No a co?“

„Prokázali tři nebo čtyři viry, jak jsme čekali. Obyčejné všední druhy. Rhinovirus, adenovirus a tak. Nic mimořádného. Žádný zabiják.“

„Takže?“

„To na věci nic nemění,“ ubezpečil ho MacSween. „Co vidím, to vidím.“

„A co mi řekneš, když ti prozradím, že mám strach, aby z Charlieho Morse nebyl případ číslo tři?“ zmínil se Neef.

MacSween vzhlédl od stolu, kolem očí se mu objevily výrazné vrásky. „To nemyslíš vážně?“

„Je tam příliš mnoho podobností, aby to byla jen náhoda. Dnes ráno jsem Charlieho lékaři navrhl, aby mu zkusil nasadit steroidy.“

„Panebože,“ vyděsil se MacSween. „Ví Kate, co si o tom myslíš?“

„Ještě ne. Čekám, jestli na ty steroidy zabere. A pořád doufám, že se mýlím.“

„To já taky,“ přidal se MacSween. „Už ses o tom zmínil Lennonovi?“

„Ještě ne, ze stejných důvodů.“

„Já myslím, že bys asi měl. Ti chlapi potřebují cokoli, co by jim mohlo pomoci. Pořád s tím nemůžou hnout.“

„Jestli Charlie na ty steroidy zareaguje, objeví se zlepšení už dnes odpoledne. Pak by mu mohli udělat nějaké slušné snímky plic. A jestli se prokáže bronchiální karcinom, zavolám Lennonovi okamžitě. Mám do Fakultní volat okolo čtvrté, pak ti můžu zatelefonovat domů, jestli chceš.“

„Já doma nebudu,“ namítl MacSween, „jedeme na víkend za dcerou a zetěm do Yorkshiru. Původně jsme tam měli namířeno až příští měsíc, ale malému Nigelovi nebylo tenhle týden nějak dobře a Betty by radši jela už teď.“

„Tak to tě stihnu až v pondělí. Ať se ti víkend pokud možno vydaří.“

„Ty tvoje pochyby o Charliem mi ho tuším pořádně pokazili,“ poznamenal MacSween. „Vlastně bych ti mohl dát číslo na mou dceru, a kdyby něco, mohl bys mi zavolat tam.“

„Jistě,“ řekl Neef.

Neef se loudal zpátky na onkologické oddělení. Právě chtěl vejít dovnitř, když vtom vedle něj zastavilo auto a z něho vystoupil David FarroJones.

„Zrovna jdu za tebou,“ řekl. „Chtěl jsem se zeptat, jak se daří našim pokusným pacientům?“

„Tak pojd'. Dáme si kafe,“ vybídl ho Neef.

„Vypadáš, že ho dost potřebuješ,“ nadhodil FarroJones.

„Copak?“

„Potrefil tě jeden z těch dnů, kdy se člověku nic nedaří?“

„Jak to tak vypadá, jiné dny už ani nemívám,“ stěžoval si Neef. „Prostě jedna zatracená potíž za druhou.“

„Asi jsem si na návštěvu nevybral tu nejlepší chvíli,“ dohadoval se FarroJones. „Třeba bych měl...“

„Ne,“ ujistil ho Neef. „To je v pořádku. Pokusní pacienti už všichni dostali Gancyclovir, takže bychom podle Pereiry mohli každým dnem očekávat zlepšení.“

„Pokoušel jsem se Maxovi včera volat,“ řekl FarroJones, „ale nezastihl jsem ho.“

„Dělá už zase u sebe v laboratoři,“ vysvětlil mu Neef.

„Říkal, že tady toho nemá moc na práci, dokud se nezačnou objevovat výsledky. A kromě toho, od chvíle, co jsem tě musel požádat, abys ověřil ty jeho virové preparáty, to mezi námi trochu skřípalo.“

FarroJones se chápavě zašklebil: „Toho jsem se bál, ale nepochybuju, že ses zachoval správně. Opatrnosti nikdy nezbývá. S Maxem si nelámej hlavu, ten se z toho otřepe. On je z těch, co to dokážou. Co kdybys mi, než půjdu, ukázal ty svoje pacienty?“

„No ovšem,“ souhlasil Neef. Asi přitom vypadal trochu zaraženě, jelikož FarroJones se usmál a na vysvětlenou dodal: „To víš, jako molekulární biolog mám mimořádný zájem vidět, jak můj obor vzkvétá, i když v tomhle sám nejedu.“

Neef vzal FarroJonese na improvizovanou prohlídku oddělení a představil ho dětem léčeným genovou terapií.

FarroJones měl ohromný úspěch. Děti se pro vysokého blondáka, který vypadal jako princ z pohádky, okamžitě nadchly.

Měl zvláštní osobní kouzlo, a dokázal vyloudit úsměv i na tvářičkách dětí, které jinak bývaly dost skleslé. Když pak Neef uslyšel, jak se hihňá i Thomas Downy, zatímco mu FarroJones šeptal cosi do ucha, podíval se na Thomasovu ošetřovatelku a oba se museli usmát.

„Musím tě sem zvat častěji,“ řekl, když se FarroJones chystal k odchodu. „Dokážeš jim zvednout náladu.“

„Upozorňuju, že stejně dobře to umím i se psy a s opilci,“ usmál se FarroJones. „Ale jestli můžu, rád se přijdu zase podívat, jak se jim daří.“

„Rozhodně. Kdykoliv budeš chtít.“

„Pozdravuj ode mě Maxe, až ho uvidíš. Rádi bychom ho s Jane pozvali někdy na oběd, pokud si udělá čas.“

„Vyřídím mu to,“ slíbil Neef. „Ale vypadá to, že v jednom kuse pracuje.“

Neef se zrovna chystal zajít za Kate Morseovou a říct jí, že v neděli vezme Eva Neila Bensona na piknik, když vtom Kate uviděl, jak je zabraná do rozhovoru s Lawrencem Fieldingem.

Neslyšel, o čem si povídají, ale začal tušit, že něco neklape.

Oba pohlédli jeho směrem a zmlkli. Kate k němu přistoupila. „Můžu si s tebou promluvit?“ zeptala se. „O samotě?“

„Samozřejmě.“

Neef se obrátil a vracel se s Kate zpět do své pracovny.

Stačil ještě zahlédnout Fieldingův provinilý výraz.

„Právě jsem volala do Fakultní. Charliemu nasadili steroidy,“ řekla Kate s vyčítavým pohledem. „Zmínila jsem se o tom Lawrencovi a ten si myslí, že to byl asi tvůj nápad. Je to pravda?“

„Musím přiznat, že ano, Kate,“ pravil Neef mírně.

„Ty si myslíš, že Charlie má totéž, co ta dvě děvčátka, vid’?“

„Kate, já to nevím jistě,“ omlouval se Neef. „Proto jsem ti o tom neřekl. Chtěl jsem počkat, až jak zaberou ty steroidy. Nechtěl jsem tě zbytečně plašit.“

„Tak jsem přece měla pravdu,“ prohlásila Kate. „Jsou to podobné příznaky jako u Jane Leesové a té druhé dívky, nebo ne?“

„Ano, jsou. Proto jsem taky mluvil s Clellandem. Netvrdím, že vím, kde a jak k tomu mohlo dojít, ale ty příznaky rozhodně podobné jsou.“

Kate klesla na židli před Neefovým stolem a začala si nervózně mnout čelo. „Bože můj, Charlie. On mi asi umře, že?“

„Pořád ještě jsem se mohl mýlit.“

Kate zoufale zavrtěla hlavou. „Ba ne,“ usoudila, „já to cítím. Charlie mi umře.“

Neefa se zmocnil zoufalý pocit bezmoci. Kate věděla stejně dobře jako on, jaké má Charlie šance rozvinutý zhoubný nádor na plicích přežít. Prakticky nulové. „Kate, já nevím, co ti mám říct,“ přiznal se. „Nemůžu ti nic nabulíkovat. Na to se v té věci až moc vyznám.“

„Kdy budou mít jistotu?“

„Mám Clellandovi volat ke čtvrté,“

Kate přikývla a zvedla se k odchodu. „Ale pak mi to řekneš?“

Pohled, který na něj upírala, byl tak plný neskrývané bezbrannosti, až se Neefovi sevřelo dojetím hrdlo: „Určitě.“

Když Kate odešla, objevil se Lawrence Fielding. Zjevně se cítil velice trapně. „Tak mám obavy, že jsem do něčeho šlápl.“

„To nebyla tvoje chyba,“ uklidnil ho Neef. „Když chce člověk před přítelem ututlat nějaké tajemství, i kdyby ho k tomu vedly ty nejlepší úmysly, nikdy to nedopadne dobře.“

„A doopravdy si myslíš, že Charlie má totéž, co Jane Leesová?“

Neef přikývl: „Bohužel, i když v tuhle chvíli bych dal všechno na světě, jen abych se mýlil.“

„Kéž by. Pamatuj, že už podle statistiky by ses mýlit měl.“

„Jak to?“

„Kdyby měl Charlie Morse tutéž diagnózu jako Jane Leesová nebo Melánie Simpsonová, znamenalo by to, že byl vystaven stejnému karcinogenu.“

„To je fakt.“

„No a nemyslíš, že je to velmi zvláštní shoda okolností, když třetí takto postižená osoba čirou náhodou patří mezi zaměstnance nemocnice, třebaže by to teoreticky mohl být v tomto městě kdokoli?“

Neef přikývl a poznamenal: „Myslím, že jsi teď přesně vyhmátl důvod, proč mám z celé té věci tak hrozivě nepříjemný pocit. Jestli je Charlie Morse opravdu případ číslo tři, pak v tom je něco značně podezřelého.“

„Kdyby byla rakovina infekční choroba, tak by to bylo něco jiného, jenže ona není,“ podotkl Fielding.

„Ne, to není,“ souhlasil Neef. „Takže by zkrátka bylo všechno mnohem snadnější, kdyby se ukázalo, že jsem se prostě netrefil.“

„To souhlasí,“ zamumlal Fielding.

„K večeru budeme chytřejší. A co naši pacienti?“

„Právě jsem si prohlížel jejich výsledky z tomografu,“ řekl Fielding. „Počítám, že na nějaké přesvědčivé závěry je ještě trochu brzo, ale řekl bych, že čtyři z nich zatím neprokazují žádné známky zlepšení, zatímco ten poslední vypadá mnohem nadějněji.“

„To je který?“

„Thomas Downy. Mám dojem, že se mu dokonce rozsah nádoru nepatrně zmenšil.“

„To je snad první dobrá zpráva, kterou jsem v poslední době slyšel,“ konstatoval Neef. „Můžu vidět ty snímky?“

„Přinesu je,“ řekl Fielding a šel pro ně. Za chvíli byl zpátky a nesl dva CT grafy. Vzal s sebou také pravítko z průhledného plastu. Všechno to Neefovi rozložil na stůl, kde už bylo vyklizené volné místo.

„Když si změříš Thomasův nádor podle téhle osy,“ vykládal Fielding a přiložil pravítko na graf, „měří třináct milimetrů. To je stav před operací, při níž byl aplikován virus.“

No, a když si to změříš podle stejné osy na tomhle grafu, který pořídili dnes ráno, zjistíš, myslím, že je o maličko menší.“

Neef přiložil na tumor pravítko a měřil. „Jedenáct a půl až dvanáct?“ konstatoval.

„Ale ne třináct,“ dodal Fielding.

„Rozhodně ne třináct,“ souhlasil Neef nadšeně, „regrese!“

„Vypadá to tak, i když může pochopitelně jít o poziční zkreslení skenu. To zjistíme při příštím měření v úterý.“

„Pokud jde o mě, chci věřit, že tam ta regrese opravdu je. Potřebuju k životu aspoň nějaké dobré zprávy. Škoda, že to tak není i u těch ostatních, ale máš pravdu, že je ještě dost času.“

„Řekneš o tom Maxovi?“

„Hned jak ho uvidím,“ odpověděl Neef. „Jinak bychom se o tom snad neměli moc šířit, aby se o tom nedověděl Tim Heaton a nestrčil to do nedělních novin.“

„To máš pravdu,“ souhlasil Fielding. „Ten by určitě přehlédł, že máme další čtyři pacienty, u nichž žádný pokrok vidět není.“

„Přesně tak. Až uvidíme regresi u všech pěti, můžeme svolat novináře.“

„To by byla nádhera,“ řekl Fielding tak procítěně, že se Neef musel usmát.

„To by teda byla,“ souhlasil.

Jak se blížila čtvrtá hodina, cítil Neef čím dál tím větší úzkost. Už chtěl sáhnout po telefonu, když se ozvalo zaklepání.

Byl to Max Pereira.

„Můžu?“

Neef se podíval na sluchátko, které už držel v ruce, ale pak se rozhodl, že ten osudný okamžik ještě odloží. „Jistě,“ řekl.

„Už jsem měl strach, jestli vás ještě někdy uvidím.“

„Vrátil jsem se do laborky a pustil se do nějaký práce. Asi už jsem měl abst'ák.“

„A na čem teď pracujete?“ zeptal se Neef.

„Na další generaci virových nosičů.“

„To snad s těmi předchozími nejste spokojený?“

„Vůbec ne,“ odpověděl Pereira. „Když musíte děcku otvírat lebku, abyste tam vektor vpravil, tak se toho dá zlepšovat ještě fůra.“

„No, když to berete takhle...“ připustil Neef.

„Chceme nakonec dospět k tomu, že budeme vektor aplikovat jednoduše jedinou injekcí do ramene a pak už necháme na krevním řečišti, aby ho dopravilo do toho správného druhu kmenových buněk. Takže se ten nově gen dostane jenom do těch buněk, ve kterých ho chcete mít, a bude se tam držet, co bude pacient žít.“

„A za jak dlouho s tím budete hotovi?“ zeptal se Neef.

„Jestli zůstane takhle tvrdá konkurence a cena tak vysoká, odhadoval bych to tak na tři až pět let.“

„Tak brzo?“

„Aspoň si to myslím. Celý noci na tom maká spousta chlapů.“

„Ze všech těch přízemních důvodů,“ popíchl ho Neef.

„Jak už jsem říkal, je to úplně fuk. Když jste pacoš, proč byste si měl lámat hlavu s tím, jakou mají motivaci? Miku, nechtějte přeonačit lidskou náтуру. Berte ji takovou, jaká je, to je snadnější. Nic moc od bližních nečekejte, a nebudete zklamanej, no, aspoň ne tak často.“

„Pokusím se to mít na paměti,“ řekl Neef.

„Co dělají naše pokusný morčata?“

„U jednoho morčete už máme náznaky regrese tumoru. Ostatní zatím nic.“

„Kterej nádor to je?“

„Ten cerebellární. Thomas Downy.“

„Noné“, zvolal Pereira. „Tak to bych nečekal, že zrovna tenhle bude první. Spíš bych si byl vsadil na ty játra. Máte obrázky?“

Neef ukázal na grafy ležící na kraji stolu. „Není to o moc, ale myslím, že je to průkazné.“

Pereira, který měl na hlavě pořád ještě baret, si ho teď trochu postrčil dozadu, aby si mohl za uši vetknout brýle. Vyzbrojil se pravítkem a lupou. „Dělá to asi půl druhýho milimetru, ne?“

„Taky nám to tak vycházelo,“ konstatoval Neef.

„Trefa,“ zhodnotil to Pereira.

„Trefa, souhlasil s úsměvem Neef.

„A co ten kluk? Myslím, jestli se po tý operaci nebo po tý injekci necejtí nějak špatně?“ zeptal se Pereira.

„Vypadá výborně,“ řekl Neef. „Byl tady David FarroJones, zeptat se, jak to pokračuje. Thomas se s ním chechtal a dělal legraci. Mimochodem, David vás pozdravuje. On a jeho žena vás chtějí pozvat na večeři.“

„No to je vohromný,“ podotkl Pereira.

Neef se podíval na nástěnné hodiny, byly čtyři hodiny a pět minut. Pereira si jeho pohledu povšiml a začal se zvedat.

„Už se vám klidím z cesty,“ pravil. „Moc jsem vás zdržel.“

„Já teď musím jenom někam zavolat,“ řekl na vysvětlenou Neef. „Klidně zůstaňte. Možná bychom si pak spolu mohli zajít na panáka. Oslavit Thomasovy pokroky.“

„Fajn, to bysme mohli.“

Neef zavolal do Fakultní nemocnice Clellandovi. „Tady je Michael Neef. Tak jak reagoval Charles Morse?“

„Stav plic se markantně zlepšil,“ odpověděl Clelland. „Zánět ustoupil, mohli jsme udělat pár pořádných snímků.“

„No a?“

„Zrovna se na jeden z nich dívám,“ oznámil Clelland. „Obávám se, že jste měl pravdu, doktore.“

„Jsou na plících nádory?“

„Jsou jako řešeto,“

Neef jenom dlouze vydechl.

„Tohle jste si asi moc nepřál slyšet,“ dohadoval se Clelland s politováním v hlase.

„To tedy máte pravdu,“ vzdychl Neef, který měl pocit, že ho právě někdo rozkuchal na kusy.

„Řeknete to jeho ženě?“

„Řeknu jí to.“

Když Neef Kate našel, stála k němu zády a hovořila s nějakou ošetrovatelkou. Chtěl počkat, až domluví, ale ošetrovatelka ho zahlédla přes Katino rameno a Kate se otočila. Neef cítil, že mu ihned vyčetla z očí, co se jí chystá říct. Rozloučila se s kolegyní a šla s Neefem do pracovny.

„Tak jsi měl pravdu? Má Charlie skutečně rakovinu?“

„Bohužel ano,“ řekl tiše Neef. „Je mi to strašně líto.“

Kate si položila ruku na ústa, jako by se bála promluvit. Po chvíli ze sebe váhavě vypravila: „Myslím, že jsem to věděla už od rána, ale přece jen jsem se chytala naděje, že je to jen nějaký šílený omyl. Že se Charliemu udělá líp a všechno zas bude normální. V životě jsem už viděla tolik lidí takhle se chovat, a když se to stalo mně, chovám se stejně.“

Neef přikývl: „To děláme všichni,“ ujistil ji.

„Jestli můžu, šla bych teď ráda za Charliem,“ požádala ho Kate.

„Samozřejmě,“ svolil Neef. „A jestli myslíš, že bych vám mohl čímkoliv pomoci, stačí říct. To snad víš.“

Kate přisvědčila. „Já vím.“

Neef se za Kate díval, jak odchází z jeho pracovny, a hrozně si přál, aby pro ni mohl ještě něco udělat, ale nebylo co.

Zavolal do oddělení zdravotnického dozoru Lennonovi a oznámil mu, že se vyskytl třetí případ Charles Morse.

„Říkáte, že je to váš zaměstnanec?“ vykřikl Lennon.

„Je vedoucím technikem naší patologické laboratoře,“ odpověděl Neef. „Je mu přes třicet a jeho žena je vrchní sestrou u mě na oddělení.“

„Panebože,“ zděsil se Lennon. „Ze všech lidí ve městě se musí třetí případ objevit právě mezi zaměstnanci nemocnice.“

„Nejste první, kdo na to poukazuje,“ podotkl Neef. „Stejně to před chvilkou komentoval můj asistent Lawrence Fielding. Co si o tom myslíte?“

„Snad je to jenom náhoda,“ připustil Lennon. „Ale může nám to konečně dát vodičko, které tak nutně potřebujeme.“

Pětatřicetiletý mužský a dvě mladá děvčata toho asi nebudou mít zas tolik společného, pokud jde o zvyky nebo o místa, kam chodí. Teď už musím přijít na to, kde se jejich cesty setkaly, pokud si ovšem budeme moci s tím člověkem promluvit.“

„Dnes večer snad ani ne,“ radil Neef. „Právě za ním šla jeho žena. Snad zítra, až se s tím oba aspoň trochu vyrovnají.“

„Zajdu tedy do Fakultní nemocnice až ráno,“ souhlasil Lennon. „Snad proboha už tentokrát na ten zdroj přijdeme. Už nás to dohání k šílenství.“

„To si dovedu představit,“ politoval ho Neef.

„Vědí už o tomhle novináři?“ zeptal se Lennon.

„Ode mne ne a pochybuju, že by jim dala něco vědět fakulta. Sami jsme to vlastně zjistili teprve před chvílí.“

„To je dobře,“ oddychl si Lennon. „Potřebovali bychom si od nich trochu odpočinout po tom, jak se nám minulý týden věnovali.“

„Dovedu si představit, jaká to asi byla pohoda,“ konstatoval Neef. „Už jsme si s novináři taky užili svoje.“

„Nevěřil byste, co všechno nám po té reportáži lidé volali,“ stěžoval si Lennon. „Tvrдили nám, že v obecním parku přistáli Mart’ani. A tu rakovinu že způsobily výfukové plyny z jejich kosmických lodí.“

„Vidíte, to mě nenapadlo,“ poznamenal suše Neef.

„Jedna ženská tvrdila, že vláda otravuje vodu. Druhá se zas domnívala, že je to od toho, že přibývá psích hovínek. A když na ně svítí sluníčko, smrdí prý tak, že z toho děti dostávají rakovinu.“

„Nečekal bych, že se ozve tolik cvoků,“ podivil se Neef.

„To jsem vám toho neřekl ještě ani polovinu.“

„Aby se člověk bál vystrčit nos na ulici.“

„To mi povídejte,“ vzdychl Lennon. „Bůhví co nastane, až tisk vypustí panickou zprávu o případu číslo tři.“

„Doufejme, že se to hned tak nedovědí.“

„To by nám muselo moc přát štěstí,“ odpověděl Lennon.

„Dejte mi vědět, jak to u vás probíhá. Zítra tu nebudu, ale v pondělí už mě zastihnete.“

„Máte vy ale štěstí,“ záviděl mu Lennon. „Já už neměl volno od té doby, co tahle záležitost začala.“

Neef se začal shánět po papírku, kam si poznamenal telefonní číslo dcery Franka MacSweena. Našel ho už ve druhé kapse a číslo vytočil. Nikdo se neozýval. Zase papírek složil a strčil si ho do kapsičky u košile. Zkusí to ještě později. Teď bylo na čase vyhledat Maxe Pereiru, pokud je ještě někde poblíž. Našel ho na služebním pokoji, kde si pročítal nějaký časopis pro sestry.

„Odpusťte, že mi to tak dlouho trvalo. Pořád ještě máte náladu na drink?“

„Jedině to mě tady ještě drží,“ odpověděl Pereira.

„Co je se sestrou Morseovou?“ zajímal se Pereira, když vyšli z nemocnice a mířili k hospodě na rohu. U dvou draků byl oblíbený lokál zaměstnanců Nemocnice svatého Jiří. „Odcházela nějaká rozčilená.“

„Právě se dověděla, že její muž má zhoubný nádor.“

„Doprčic. A kde?“

„Plíce.“

„Doprčic. Silnej kuřák?“

„Pětatřicet let, celý život nekuřák.“

„To je ale pech,“ usoudil Pereira.

„Pech s tím nemá nic společného. Je to totéž jako u Jane Leesové. Pamatujete? Prohlížel jste si její snímky.“

„Ta malá u vás na oddělení? To byl záhul.“

„Byl bych vám vděčný, kdybyste si to zatím nechal pro sebe. Lidé ze zdravotnického dozoru toho mají i tak až nad hlavu.“

„Ani muk,“ slíbil Pereira a lokl si bourbonu. Neef téměř s jistotou cítil, na co myslí. „Poslyšte,“ ozval se Pereira, „to ale musí být fakt divná náhoda.“

„To neuniklo ani nám,“ řekl Neef. „Ale zatím jsme z toho nedokázali nic vyluštit. Vy ano?“

Pereira si pohrával s koženou obrubou baretu a uvažoval.

„Asi ne,“ odpověděl. „Po jakým typu zdroje ti vaši zdravotníci vlastně pátrají?“

„Po něčem, z čeho uniká plyn,“ vysvětlil mu Neef. „Zhoubné bujení se ve všech případech omezovalo jen na plíce a nenašly se žádné popáleniny po ozáření.“

„A co azbest?“ nadhodil Pereira.

„V plicích nebyla žádná vlákna; proto se zdravotnický dozor domnívá, že to musel být nějaký plyn nebo výpary. Pátrají po nějaké chemikálii, které se třeba někdo ilegálně zbavil.“

„To je jako hledat jehlu v kupce sena,“ usoudil Pereira.

„Doufají, že jim teď manžel Kate Morseové pomůže ten prostor trochu zúžit.“

„Tak to jim přeju, aby zlomili vaz. Ještě jednu?“

„Dám si, dík,“ řekl Neef.

Pereira přinesl pití od baru.

„Tak jak se chystáte strávit neděli?“ zeptal se Neef.

„V laborce,“ odpověděl Pereira.

Neef se usmál: „Kdy si vlastně najdete čas na to svoje potápění?“ Ukázal na Pereirovo tričko s reklamním motivem další potápěčské školy. Tentokrát to byl nějaký izraelský podnik u Rudého moře.

„Každý rok dva tejdny v únoru.“

„A co letní dovolená?“

„Ty si neberu.“

„Ale jezdíte přece na sjezdy a na konference. Ty se obvykle pořádají na skvělých místech.“

„Na ty já nejedím,“ odpověděl Pereira. „Když má někdo co říct, tak to otiskne v časopise. Někteří hoši se ale moc rádi poslouchají. Půlku života stráví razováním po světě pořád se stejným ansámblem, tlachají o práci, ale ve skutečnosti nedělají nic. K těm já teda nepatřím. Takovejma kecama se můžete zabývat někde na univerzitě, ale v byznysu ne. Podívejte, pokaždý, když uveřejním něco o vektorech, dostanu od dobrého půl tuctu těchhle panáků nabídku ke ‚spolupráci‘.“

„Což odmítnete,“ dohadoval se Neef, kterému to přišlo logické.

„To máte sakra pravdu. Ať si řeknou o svezení někomu jinému.“

„To musí být ale pěkná řehole.“

„Mně se to tak zamlouvá.“

„Ještě jednu?“

„Už ne, mám tam nějaký kultury a musím je ještě zkontrolovat. Radši už půjdu.“

„Takže v pondělí?“

„Jo, přijdu tam. Jestli ten mozkovej nádor už reaguje, nebudeme muset dlouho čekat ani na ty ostatní.“

„Doufejme, že máte pravdu,“ řekl Neef.

„Na mě se můžete spolehnout,“ usmál se Pereira, přehodil si koženou bundu přes ramena a zvedl se k odchodu.

Ta ironie Neefovi neušla.

Neef dojel domů, naplnil Dolly misku se žrádlem a pak znovu zavolal MacSweenovu dceru. Telefon opět nikdo nezvedl. Pokrčil rameny a šel si sehnat něco na zub. To znamenalo pátrat v mrazáku po nějakém hotovém jídle. Neef si jich při každoměsíční výpravě do supermarketu nakoupil vždycky celou náruč. Teď si vybral cosi s kuřecím masem, vytáhl si z ledničky pivo a pustil se do čtení návodu.

Dolly ho dnes překvapila, rozhodla se, že ho tentokrát bude brát na vědomí, a vyskočila si k němu na gauč. Natáhla se tam a hlavu mu položila na pravé stehno.

„Ale, ale, ale,“ broukal Neef. „Jsem nesmírně poctěn, slečno Dřímavá.“ Drbal Dolly za ušima, což po chvíli začala kvitovat vděčným předením.

„Kamarádko, doufám, že jsi prožila lepší týden než já,“ povzdychl si Neef.

Uvažoval, jestli má kočku trochu odsunout, aby mohl vstát a pustit si nějakou muziku nebo zapnout televizi, ale pak se rozhodl, že to nejde. Dolly ho svou náklonností neobdařovala snadno ani často. Musel si takových okamžiků považovat. Po dobu jeho kariéry bude vždycky hrát jen druhé housle. Radši se tedy na pohovce pohodlně uvelebil a zavřel oči. Snažil se vypnout mozek, ale stále se mu vnucovaly události posledních týdnů a zvláště zhoubné onemocnění Charlieho Morse. Snažil se nemyslet na to, čím v těchto chvílích procházejí Kate s Charliem, ale nešlo to. Postřeh Evy Sayersové byl správný; opravdu toho nese na bedrech příliš mnoho, a jestli nenajde způsob, jak se s tím vypořádat, tak z toho onemocní.

Jaké však má možnosti? uvažoval. Nejsnadnější by byl alkohol, jenže ten je taky pořádně nebezpečný. Viděl už v životě řadu doktorů, kteří si ulehčovali své břímě pitím. Ten patolog z fakulty, Eddie Miller, je toho zářným příkladem. Transcendentální meditace? Východní náboženství? Nebo snad dovolená? Někam daleko, kde je modré nebe a nekonečné pláže, kde by si mohl sednout na balvan, celý den rybařit a při rudém západu slunce uskrávat rumový punč. Od té doby, co měl opravdovou dovolenou, uběhl dlouhý čas, a on věděl proč. Nemohl se odhodlat odjet sám. Poslední dovolenou prožil s Elaine v Mexiku. Strávili tam tři nádherné týdny. Daleko od všech starostí světa se těšili z toho, že jsou spolu a sami dva. Bylo to něco jako rajská zahrada. Vzpomínku na to si strážil jako vzácný poklad. Nikomu a ničemu nedovolil do ní vniknout. Ale možná už přišel čas trochu se uvolnit. Tentokrát se do bolesti a pocitu viny, spojeného s podobnými myšlenkami, mísila i neúprosná logika.

Elaine už byla mrtvá tak dlouho a nikdy už se nevrátí. Jednou se z toho bude muset vymanit.

Sled myšlenek přivedl Neefa k úvahám o Evě Sayersové.

Přitahovala ho, to bylo jisté, ale něco jako by ho stále varovalo, aby to nedomýšlel dál. Možná že to byl prostě přízrak Elaine, ale

když o tom uvažoval zcela upřímně, bylo v tom ještě něco navíc. Eva byla žena daleko nezávislejšího ducha než Elaine, žena budující s velkým sebevědomím svou kariéru, žena inteligentní a náročná; Elaine byla naproti tomu spokojená s rolí strážkyně domácího krbu a s tím, že vedle ní si byl úplně jistý, jak by mu vztah s někým, jako je Eva, vyhovoval. Možná ho to dokonce i trochu děsilo.

V půl jedenácté se Neef chystal, že půjde brzy spát, ale rozhodl se, že ještě jednou zkusí zavolat k dceři Franka MacSweena. Tentokrát se dovolal. Telefon však nezvedla ona, nýbrž Frankova žena Betty.

„Betty? Tady je Michael Neef. Frank mě žádal, abych mu zavolal. Už jsem to zkoušel od pěti hodin několikrát.“

„Je mi líto, Michael, byli jsme pryč.“

Neef zaslechl v Bettině hlase dušený vzlyk a rázem se ho zmocnila panika. „Stalo se něco?“ zeptal se.

„Náš vnouček, Nigel,“ odpověděla Betty. „Minulý týden začal stonat, a proto jsme se taky rozhodli jet do Yorkshiru tak brzy po Klářiině návštěvě u nás. Ale dneska k večeru se mu přitížilo a museli ho odvézt do nemocnice.“

„To je mi líto,“ pravil Neef.

„Před hodinou zemřel.“

„Ach, Betty, to je mi tak líto. To je naprostá hrůza. Tenhle týden je úplné peklo špatných zpráv. Už vědí, co to bylo?“

„Ještě ne,“ řekla Betty. „Bude samozřejmě ještě pitva, ale když já tomu sama pořád nemůžu uvěřit. Byl to tak senzační klouček. Všichni jsme na něm viseli.“

„Betty, já už tě nechci dál rušit,“ omlouval se Neef.

„Chceš, abych něco vyřídila Frankovi? Teď by myslím těžko mohl s někým mluvit.“

„To počká,“ ujistil ji Neef.

Eva Sayersová s Neilem ve voze zastavila druhý den v půl jedenácté před vchodem Neefova domku. Chlapec měl tvář přitisknutou k okénku, a když Neef vyšel ze dveří, vykouznil na ní rošťácký úsměv. Eva už mu zřejmě prozradila, pro koho se chystají zastavit.

„Ahoj, Tygře,“ pozdravil ho Neef, prohrábl mu vlasy a posadil se vedle něho. „Hádám, že je to pořádně dlouhá doba, co jsme si ty a já naposledy vyrazili na výlet.“

„Tak to jsme už tři,“ dodala Eva. „Mně se neřekne ahoj?“

„Ahoj, Evo,“ přivítal ji Neef. Naklonil se dopředu a vtiskl jí na tvář letmý polibek. Neil se zahihňal a tím nasadil tón pro tento den.

„Líbilo se mu to.“

„Říkala jsem si, že bychom třeba mohli zajet k Floxtonskému mlýnu,“ navrhla Eva. „Nebo byste raději někam jinam?“

„Já pojedu kamkoliv,“ prohlásil Neef. „Myslím, že jsem tam ještě nikdy nebyl.“

„Bude se vám tam líbit,“ slíbila Eva a pak už se soustředila na řízení. Měla na sobě bílou košili a manšestráky a vlasy jí spadaly volně na ramena. Vypadala tak uvolněně, že to i na Neefa zapůsobilo uklidňujícím dojmem. Jako sůl potřeboval alespoň den bez stresů, hlavně bez jakékoliv zmínky o nemocnici, a vůbec už o ničem, co by připomínalo poslední oběti zhoubné nemoci.

Floxtonův mlýn byl od města něco přes hodinu jízdy, a když ho Neef uviděl, úplně mu to vzalo dech. Žádné místo na světě snad nemělo právo vypadat tak malebně. A co víc, svítilo slunce a široko daleko ani živáčka.

„Jak jste se o tomhle dověděla?“ zeptal se Neef celý udivený.

„Já sem jezdím už od nepaměti,“ odpověděla Eva. „Vidíte tamhletu bílou chalupu?“ ukázala na malý nabílený domek s doškovou střechou, zpola skrytý za vrby.

„Ano.“

„Naši mě sem brávali na prázdniny, když jsem byla maličká. To byl mlýn ještě v provozu. Každý rok jsme tu v červenci trávili dva

týdny. Asi před deseti lety přestal mlýn pracovat. Někdo ho i s okolní půdou koupil a udělal z něj soukromý dům. Já jsem se s těmi novými vlastníky spojila a vysvětlila jsem jim, jak moc mi tady na tom záleží. Dovolili mi, že sem můžu jezdit na piknik, kdy se mi zachce. Ted' už jsem tu nebyla dobré čtyři roky.“

„Doufejme, že si vás ti majitelé budou pamatovat,“ poznamenal Neef.

„Pro jistotu jsem jim včera zavolala,“ ujistila ho Eva.

Neef usoudil, že se od Evy nic jiného nedalo očekávat.

„Kdo má hlad?“ zeptala se Eva.

Neil s Neefem nasadili falešné sborové „Jáá!“, až se Eva rozesmála. Bylo to prvně, co ji Neef uslyšel hlasitě se smát.

S jídlem se Eva úplně překonávala, ale zvlášť si dala záležet na lahůdkách, které milují malí kluci: spousta párků v rohlíku a křupek, a pak hromada barevných balíčků a sáčků, aby je mohly otvírat dychtivé prstíky. Ovšem ani Neef se nenechal ošidit. Když s Neilem snědli, co se do nich vešlo, svalil se Neef na záda a držel se za břicho, jako by mu hrozilo, že pukne. Neil se po něm okamžitě musel opičít, a tak se tam oba dva svíjeli po zemi a sténali, jako by se nedokázali zvednout. Eva se tvářila, že je z nich otrávená, čímž jejich úsilí ještě vystupňovala a nakonec je přiměla k výbuchům smíchu.

„Nejlepší by bylo, kdybychom si ted' všichni hezky trochu schrupli na sluníčku, navrhla Eva. „Aspoň se nám to naše trávení trochu vzpamatuje.“

„To je nápad,“ souhlasil Neef. Natáhl se na záda a hlavou se dotýkal Neilovy nohy. Neil ho zase napodobil a udělal z toho hru.

Přidala se i Eva, a tak leželi všichni natažení na zemi jako trojcípá hvězda. Nad sebou měli nebe bez mráčku a slunce je hrálo do obličeje. Ze začátku ještě trochu povídali, ale pak se nadlouho odmlčeli. Neef měl tvář obrácenou přímo ke slunci, takže musel mít zavřené oči. Zato vnímavost ostatních smyslů se mu zостřila. Jasně si uvědomoval bzukot hmyzu, kroužícího kolem, a cítil trávu, kterou někdo okolo mlýna posekal.

„Neile,“ zašeptala Eva. „Neile, jsi vzhůru?“

Zase nic.

„Spí tvrdě,“ ujistila se. „Doufám, že je v pořádku, že?“

Neef se převalil na břicho a podepřel se lokty, aby se na Neila podíval. „Je mu dobře, uklidnil Evu, „jenom se moc nadlábnul, zrovna jako já. Byl to skvělý piknik.“

„To mě těší, že vám chutnalo. Jsem tak ráda, že jste se přece jen odhodlal s námi jet. Je to bezvadné, že?“

„Absolutně,“ souhlasil Neef.

„Tak co vás tedy trápí?“ zeptala se Eva.

Neef se zatvářil překvapeně. „Nic,“ odpověděl. „Proč se ptáte?“

„Vaše oči,“ odpověděla Eva, „člověk z nich vyčte úplně všechno.“

Neef se na Evu podíval, odhodlán zahrát odpověď do autu, ale její upřený pohled jeho úmysl zhatil. „Vzpomínáte si na oběd u MacSweenů? Měli tam toho chlapečka, Nigela, Frankova vnoučka.“

„Jistě že si pamatuju,“ odpověděla Eva.

„Včera v noci umřel.“

„Kristepane, co se mu stalo?“ zděsila se Eva.

„Zatím se pořádně neví. Frank s Betty jeli do Yorkshire ke Kláře a Keithovi na návštěvu. Včera večer jsem tam volal a mluvil jsem s Betty. Odpoledne chlapce narychlo odvezli do nemocnice. Vypadá to, že zemřel pár hodin po přijetí.“

„To je ale příšerné,“ řekla zdrceně Eva. „Rodiče aby se zbláznili.“

Neef přisvědčil. „Frank z toho bude taky zničený. Strašně na tom vnoučkovi visel. Na zahradě už mu dokonce vybudoval skrýš pro jeho partu.“

„Chudák Frank,“ politovala ho Eva. „A chudák Betty. Taková milá ženská.“

Neef přikývl.

„Která nemoc může dítě takhle rychle zabít?“ zeptala se Eva.

„To se neodvažuju hádat,“ řekl Neef. „Ale takto malé děti dokážou někdy velmi rychle podlehnout infekci. Muselo to být asi něco takového.“

„Budou ho pitvat?“

„To jistě. Musí zjistit příčinu smrti, aby mohli vystavit úmrtní list.“

Eva se otřásla: „Asi bych nesnesla, aby mé dítě takhle rozřezali. To mi připadá příšerné.“

Neil se vzbudil a Eva s ním zase začala vyvádět a dobírat si ho, že se tak moc najedl. Předstírala, že se v jeho břišku dá nahmatat každá jednotlivá lahůdka. „Á, tady máme ten párek v rohlíku,“ zjišťovala. „A tady další... a ještě jeden! Kolik jsi těch rohlíků vlastně měl?“

Neil se hihňal a snažil se vymanit z Eviných pátravých prstů. „Pomóc,“ křičel na Neefa.

„Budeš asi muset utéct, Neile. Rychle!“ Neef mu podal ruku, Neil ji popadl, vyskočil a utíkal od Evy pryč. Ruku v ruce s Neefem vyrazili směrem k řece a Eva se je naoko snažila chytit. „Jen počkej, až tě dostanu,“ vrčela.

Neil s Neefem doběhli až ke břehu, svalili se na břicho a chvíli mlčky hleděli na pomalý proud vody pod sebou.

„Vidíš něco?“ zeptal se Neef.

Neil se bedlivě díval a najednou vzrušeně ukázal prstem:

„Ryby,“ Neef zjistil, že má pravdu. Mezi stíny se tam míhaly tři nebo čtyři koljušky.

„Vida, jak jsi je vyslídil,“ pochválil ho. „Oči máš tedy v nejlepším pořádku.“ Jak se tak ze strany díval na Neila, který horlivě pátral po dalších rybách, zaměřil se na útvar na jeho tváři. Něco ho na něm znepokojovalo.

Byl jakoby jiný. Pevně doufal, že je to jen jeho fantazie, ale zdálo se mu, že o něco vzrostl. Neil si všiml, že si ho Neef prohlíží. Tázavě se na něj podíval.

„Tak si myslím, že bychom mohli uspořádat závody lodí. Co tomu říkáš?“ navrhl Neef s obavou, aby ten den nic ne pokazilo.

Neilovy oči zaplály nadšením.

„Dobrá. Tak nejdřív si musíme vybrat lodičky.“ Neef natáhl ruku a ulomil u břehu vysoký stonek rákosu. Trochu ho zkrátil, až byl dlouhý asi patnáct centimetrů. „Tak koukej, já už svou loďku mám,“ pochlubil se. „A co ty?“

Neil si ulomil stonek přesně jako Neef a upravil ho také jako on. Přikývl.

„Tak dobrá, až řeknu teď, oba je hodíme do vody a budeme je sledovat až k tomu můstku. Čí loď tam dopluje první, ten vyhraje. Jsi pro?“

Neil nadšeně kýval hlavou. „Raz, dva, tři... teď,“

Oba rákosy dopadly na hladinu a začaly se pomalu plavit po proudu, Neef i Neil je hlasitě povzbuzovali. Eva se přiběhla podívat, co je to za rámus. „Já budu rozhodčí,“ prohlásila a pospíchala k můstku. Zaujala postavení uprostřed oblouku a opřela se o zábradlí. Bradu si položila na ruce a pozorně očekávala, až se loďky objeví.

A vítězem se stává... Neil!“

Neef sehrál scénu velkého zklamání a Eva provolávala slávu Neilovi, který nadšením poskakoval.

Když se vraceli zpátky k dece a piknikovému košíku, Neil utíkal napřed a Eva se svěřila Neefovi: „Ani nepamatuju, kdy jsem se naposledy takhle bavila.“

„Já taky ne,“ souhlasil Neef a objal ji kolem ramen.

Připadalo jim to oběma jako docela přirozené gesto.

A nebyť onoho neblahého podezření, zda Neilova remise nedospěla ke konci, mohla ta chvíle být naprosto dokonalá.

V úterý se už Neefovy nejhorší obavy o stav Neilova tumoru potvrdily: nádor začal znovu růst. Když se Neef se svým podezřením svěřil Lawrenci Fieldingovi, provedl Fielding širokou škálu testů, a teď už nebylo pochyb: Neilova remise skončila. A další už asi nebude.

Neef samozřejmě po celou tu dobu dobře věděl, že k tomu dříve nebo později musí dojít, přesto však cítil, jak propadá hlubokému smutku, když si uvědomil, že teď už pro Neila nemůže udělat nic víc, než mu co možná ulehčit to, co se neúprosně blíží.

Nijak ho netěšilo, že o tom bude muset říct Evě; věděl, že to ponese těžce. Přes všechna varování k Neilovi velice přilnula, ale jinak tomu u tak charismatického dítěte, jakým Neil byl, asi ani být nemohlo. Neef se teď sám sebe ptal, jestli bylo vůbec moudré dovolit Evě, aby začala Neila navštěvovat, ale když si vzpomněl, jak si spolu oba hráli při pikniku, jeho pochyby se rychle rozplynuly. Bylo to správné. Byl si tím absolutně jistý.

Během dopoledne se Neef také dozvěděl, že Frank MacSween je už zase ve službě. Hned po obědě se tedy vypravil na patologii, aby mu vyjádřil svou soustrast. Našel MacSweena v jeho pracovně vedle pitevny. Místnost byla v podzemí a neměla okna, takže ji tak jako i samotnou pitevnu osvětlovaly jen zářivky, imitující denní světlo.

MacSween byl v obličeji mimořádně bledý a na tvářích a okolo úst mu vyráželo šedobílé strniště. Měl vzdálený a duchem nepřítomný výraz.

„Jdu ti jen říct, jak moc mě zarmoutilo to neštěstí s tvým vnoučkem,“ řekl Neef. „Je to opravdu hrozná tragédie.“

MacSween jen kývl a Neef si všiml jeho uštvaného pohledu. Až ho to polekalo. MacSween se asi neměl tak brzy vracet do práce. Bylo vidět, že potřebuje, aby se o něj postaral nějaký lékař a pomohl mu překonat krizi.

„A ty, Franku, jsi v pořádku?“ zeptal se Neef mírně.

MacSween na něj zůstal zírat, až se Neef chvíli obával, že jeho otázku ani neslyšel.

„Ten maličký chlapeček pro mne tak moc znamenal,“ promluvil MacSween. „Já vím, že to bylo vlastně ještě miminko, ale mně tak nějak symbolizoval celou budoucnost.“

Neef si představil skryš v křoví plotu MacSweenovy zahrady a jeho plány na stavbu obydlí na stromě.

„Když jsem ho choval, bylo mi, jako bych držel v rukou samotnou životní sílu. Jako by v něm ta síla vibrovala, proudila v těch jeho ručkách a prstech. Dovedeš si představit, jaké to je něco takového cítit, když se většinu života dotýkáš jenom mrtvých těl?“

Neef nejistě zakroutil hlavou. Tušil, že se MacSween bude s vnoučkovou smrtí vyrovnávat těžce, ale ne takto děsivě.

„A ten jeho dech. Cítil jsi někdy dech miminka, Miku? To ti je tak nádherné... absolutně božské. A víš co?“

„Copak?“ zeptal se tiše Neef.

„Já jsem ho zabil.“

„Ty jsi ho co?“ zvolal Neef, kterého to prohlášení naprosto ohromilo.

„Já ho zabil,“ opakoval MacSween. „Nevím ještě pořádně jak a nevím ani kdy, ale vím, že jsem ho zabil.“

„Franku, ty jsi opravdu ještě neměl chodit do práce. Zažil jsi těžký šok a potřebuješ čas.“

MacSween zvedl ruku a pohlédl Neefovi rovnou do očí.

„Miku, nemysli si, že jsem se zbláznil. Já jen prostě vím, že jsem to způsobil já. Než jsi přišel, tak jsem měl telefon.“

„Jaký telefon?“ zeptal se Neef, když se MacSween odmlčel a jen hleděl skelným zrakem.

„Z té yorkshireské nemocnice, kam Nigela odvezli. Už měli pitevní zprávu.“

„No a?“ vyhrkl Neef.

„Oboustranný zánět plic... překrývající rozsáhlý bronchiální karcinom.“

„Ježíši Kriste,“ vykřikl Neef. „Co se to tu proboha vlastně děje?“

„Nevím,“ odpověděl nepřítomně MacSween. „Ale neexistuje způsob, jak by mohlo být takové miminko nepozorovaně vystaveno karcinogenu, jako se to stalo u Melanie Simpsonové a Jane Leesové. Karcinogenní látka musela v tělech těch děvčat zůstat a já ji pak zavlekl domů a nakazil Nigela.“

„Franku, to přece nedává žádný smysl. Všechno svědčí pro to, že ty dvě zřejmě inhalovaly nějaké výpary.“

„Tak to asi bude jinak.“

„Ale kdyby to byly nějaké částice, tak by je tvoji lidé bývali museli pod mikroskopem najít. Jenže ono tam nic abnormálního nebylo. Žádné částice, žádná vlákna.“

„Tohle nemůže být náhoda,“ trval na svém MacSween. „Zdravý rozum tohle nemůže přijmout.“

„Máš pravdu,“ souhlasil tiše Neef. „Ale házet to na sebe není řešení.“ Pomyslel na Charlieho Morse. MacSween pořád ještě nevěděl, že u Charlieho bylo zhoubné bujení prokázáno také. Uvažoval, jestli může na MacSweena navalit ještě víc zoufalství, ale pak usoudil, že je to nutné. „Neměl jsem ještě příležitost informovat tě o Charliem, nadhodil.“

MacSween na něj vrhl udivený pohled, jako by mu činilo námahu jeho poznámce porozumět. „Ach bože, úplně jsem na Charlieho zapomněl,“ řekl pak. „On to má taky?“

Neef přikývl: „Bohužel ano. Je prý jako řešeto.“

„Co se to sakra děje?“ vykřikl MacSween chraplavým hlasem, v němž se mísil vztek se zoufalstvím.

„Asi bychom sem měli co nejdřív zavolat lidi od zdravotnického dozoru,“ radil Neef. „Musíme se do toho vložit a snažit se z toho něco rozumného vyvodit, než budeme mít na krku epidemii.“

„Epidemii čeho?“ zeptal se MacSween a v jeho výrazu se odrážel všechen jeho zmatek.

Neef MacSweenovu dilematu rozuměl. Užil toho výrazu úplně bezmyšlenkovitě. Existovaly epidemie z otravy potravinami, ale ne u rakoviny. Epidemie rakoviny je přece nesmysl.

Zbývajícího času využil Neef k tomu, že informoval Lawrence Fieldinga o vnukovi Franka MacSweena.

„V tomhle všem musí vězet něco strašně zruďného,“ konstatoval Fielding. „Že to chytil Charlie Morse, byla už tak dost záhadná náhoda. Ale teď ten MacSweenův chlapeček miminko... To vypadá, že snad každého z nás ohrožuje... něco, čemu vůbec nerozumíme.“

Neef přisvědčil. „Jestli tě to potěší, jsem s tebou zajedno.“

Řekl Fieldingovi o schůzce, svolané na pátou hodinu. „Rád bych, abys přišel i ty,“ řekl. „Ale nikomu ani slovo. Panika mezi posádkou je to poslední, co můžeme potřebovat.“

Neef se podíval na hodinky. Bylo půl čtvrté. Jestli Eva dnes odpoledne přišla navštívit Neila, bude jí muset oznámit, že remise skončila. Neilovi nebylo dnes ráno moc dobře, takže by si stejně asi sama všimla, že něco není v pořádku. Bude lepší říct jí to přímo. Zavolal do služebního pokoje a zeptal se ošetřovatelky, jestli už je Eva na oddělení.

„Slečna Sayersová přišla okolo třetí,“ odpověděla sestra.

Neef se vydal do Neilova pokoje a zastavil se, když přes sklo uviděl Evu. Četla Neilovi pohádku. Neil zřejmě nebyl ve své kůži. Ležel tiše v posteli pod dekou, jen očka mu odtamtud koukala. Nespouštěl je z Evy ani na chvíli.

Neef vešel dovnitř a tiše se přiblížil k posteli. „Ahoj, vy dva,“ řekl laskavě a dřep si vedle Evy, která seděla na židli s pohádkovou knížkou na klíně. „Předpokládám, že zase ruším, jako obvykle.“

„To tedy ano,“ odpověděla Eva. „Právě jsme se dostali k tomu, jak vlk začal hromovat a láteřit.“

Neef se zahleděl na Evu a z jejích očí vyčetl, že už ví, jak se věci mají. Ale hrála svou roli dobře.

„V tom případě vás nesmím dál rušit,“ omlouval se Neef. „Stavte se na pár slov, než půjdete,“ vyzval Evu.

Eva přikývla a v pohledu měla náznak podezření. „Samozřejmě,“ odpověděla.

„Na shledanou, Neely,“ řekl Neef Neilovi a ten mu aspoň zamrkal na pozdrav.

Neef se vrátil do své pracovny a zavolal Lennona ze zdravotnického dozoru. Nebyl v budově, ale když v jeho kanceláři uslyšeli, kdo volá, prozradili Neefovi číslo mobilního telefonu. Když se Lennon ozval, bylo v pozadí slyšet dopravní ruch.

„Myslím, že bychom se měli co nejdřív sejít,“ navrhl Neef. „Máme tu další vývoj.“

„Další případ?“

„Ano, malé dítě z Yorkshiru.“

„Mohl byste to opakovat?“

„Slyšel jste dobře. To dítě je vnuk našeho patologa Franka MacSweena.“

„Zatraceně,“ zaklel Lennon. „Dostanu se k vám až tak kolem páté.“

„To mi vyhovuje. Musíme si důkladně promluvit.“

Ozvalo se jemné zaklepání na dveře a Neef věděl, že to bude Eva. „Pojďte dál,“ řekl něžně.

Vešla a cestu k jeho stolu prošla jako po žhavém uhlí.

„Neil má po remisi, co?“ zeptala se tiše.

„Bohužel, je to tak,“ odpověděl Neef. „Začal jsem mít podezření už v neděli u řeky, když jsem se na něho podíval ze strany. Lawrence Fielding mi to potvrdil; tumor začal znovu růst.“

„Co je to za Boha, který dopustí, že taková věc potká dítě, jako je Neil? To nedává smysl,“ bědovala Eva. „Člověk má pocit, že je život úplně beznadějný.“

Neef přitakal: „Vím, jak se cítíte. Sám jsem to zažil už nejméně stokrát.“

Eva na něj pohlédla a zakroutila hlavou. „Už jsem vám to říkala dřív, ale řeknu vám to znova opravdu nechápu, jak v tom můžete dnes a denně dělat.“

„Neil vás teď potřebuje víc než kdy jindy. Jste na to připravená?“

„Vždyť jsem to slíbila,“ odpověděla Eva. „Srdce mi krvácí, ale budu vedle něj, ať se děje cokoli.“

„To je dobře. A já zas budu při vás.“

Eva se naklonila přes stůl a chytila Neefa za ruku. „Myslím, že vás budu potřebovat tvrdila jsem, že jsem připravená, ale po pravdě řečeno, nejsem si zdaleka jistá. Opravdu nemůžete udělat nic, co by mu pomohlo?“

„Pokud jde o léčbu, tak ne, ale můžeme si poradit s bolestmi.“

„Takhle hrozně sem se snad v životě necítila,“ prohlásila Eva. „Zalykám se vztekem a zoufalstvím, ale nevím, koho mám z toho všeho obvinít. Na koho to hodit. Přála bych si do něčeho nebo někoho praštit; ale není do čeho ani do koho. Tak co mám dělat?“

Neef pokrčil rameny. „Každý si musí najít vlastní cestu, jak se s tím vypořádat. Je mi to líto. Ale tím vám moc nepomůžu.“

„Možná že bych se mohla obrátit na svého vydavatele. Přimět ho k zahájení kampaně na vytvoření fondu s Neilovým jménem. Nechtěla bych, aby se na Neila zapomnělo. To by nebylo správné.“

Neef přikývl. Dovedl se do Eviny bolesti vcítit.

„Už jste navštívil Franka MacSweena?“ zeptala se Eva.

„Viděl jsem ho dnes dopoledne,“ odpověděl Neef.

„Jak to snáší?“

„Špatně.“

„Chudák. Už zjistili, na co ten chlapec zemřel?“

„Ještě ne,“ lhal Neef. Nedalo se nic dělat. Bylo to poprvé, co Evu úmyslně obelhal, a nedělalo mu to dobře. Zatím však nechtěl, aby se o posledním vývoji dověděla. Uhnul očima. Cítil na sobě Evin pátravý a zkoumavý pohled nebo to snad bylo jen jeho špatné svědomí?

„Tak já půjdu,“ řekla. „Skončíte dnes taky brzo?“

„Mám ještě schůzi. Zdá se, že teď máme čím dál tím víc schůzí,“ poznamenal zvadle Neef.

„Tak tedy dobrou noc,“ popřála mu Eva. „Snad se uvidíme zítra.“

Lennon přišel na schůzku s desetiminutovým zpožděním.

Frank MacSween ji svolal do posluchárny patologického oddělení, protože doufal, že tam to nevzbudí příliš velkou pozornost. Polokruhový sál se nacházel v jedné z nejstarších částí budovy; řady sedadel dosahovaly až téměř ke stropu a dřevěné lavice byly obléskané zadky celých generací mediků. Úplně dole byla tabule a před ní dlouhý stůl a katedra.

Místnost byla spoře osvětlená jednotlivými žárovkami na dlouhých šňůrách. Jediným ústupkem moderním časům byl zpětný projektor.

„Zatracený provoz,“ huboval při příchodu Lennon. „Omlouvám se, že jdu tak pozdě.“

Neef představil Lennona Lawrenci Fieldingovi a oznámil:

„Budeme jenom my čtyři. Nebyl čas svolávat něco většího.“ „Na to ještě dojde,“ poznamenal Lennon. „Zatím je důležité, abychom si vyměnili názory a informace. Já bych snad začal tím, že napíšu, co všechno víme.“

„Dobrý nápad,“ souhlasil Neef.

Lennon si odložil kabát a aktovku na stůl před tabulí a šátral ve žlábků pod ní, dokud nenašel kus křídý.

„Máme už tedy celkem čtyři případy: Melánie Simpsonová, Jane Leesová, Charles Morse a...?“

Neef pohlédl na MacSweena, který dodal: „Nigel Barnes.“

Lennon doplnil jméno na tabuli. „To jsou čtyři osoby, které byly vystaveny vysoce účinnému karcinogenu. Nevíme jakému, ani kde se nachází, ale předpokládali jsme, že musí mít povahu nějakého plynu. To je teď ovšem, jak se zdá, zpochybněno.“

„Správně,“ prohlásil MacSween. „Můj vnuk v žádném případě nemohl přijít do styku s chemickými výpary. Musel jsem ho kontaminovat já. Musel jsem něco přinést domů na šatech.“

„Mohl to být ovšem také Charlie Morse,“ prohlásil Neef, který si uvědomil, že něco přehlédli.

MacSween se na něj tázavě podíval.

„Nigel přece přišel s Charliem do styku přede dvěma týdny, když jsme byli všichni u vás na večeři. Vzpomínám si, jak se Charlie snažil Nigela uspat. Choval ho v náručí a chodil s ním sem a tam. Vzpomínáš si?“

MacSween mlčel, potřeboval tu informaci vstřebat.

„Pánové, já vás ale opravdu musím upozornit, že tu mluvíte, jako by rakovina byla nějaká nakažlivá choroba. Zhoubné bujení přece není infekční ani přenosné. To se nedá chytit od někoho jiného. Všichni ti čtyři museli přijít do styku s primárním zdrojem, se samotnou karcinogenní látkou.“

„Proto taky tvrdíme, že to nemohl být plyn,“ podotkl MacSween. „Muselo to být něco, co jsme mohli přenést na sobě nebo na svých šatech.“

„Připouštím, že ten plyn teď vypadá nepravděpodobně,“ uznal Lennon. „Ale co tedy navrhuje?“

„Já jsem dělal pitvu Melánie Simpsonové i Jane Leesové,“ upozornil MacSween.

„Takže?“

„Musel jsem se tím karcinogenem kontaminovat. Bylo to asi něco v plicích těch děvčat.“

„Ale vy jste v těch plicích přece nic nenašel,“ připomněl mu Lennon. „Ani zevrubná mikroskopická analýza neodhalila žádný cizí materiál.“

MacSween zoufale zavrtěl hlavou. „Něco tam být muselo,“ opakoval.

„Myslím, že bychom Charlieho Morse měli pro jistotu držet v izolaci,“ navrhl Neef.

„Pro případ, že by v sobě mohl stále přechovávat nějaký neviditelný karcinogen, který u něj vyvolal zhoubný nádor?“ zeptal se Lennon.

„Vzhledem k nedostatku jiného osvětlení ano,“ odpověděl Neef.

„Souhlasím,“ přidal se Fielding. „U něčeho takového si nemůžeme dovolit žádné riziko.“

„Ať už je to cokoliv,“ doplnil Neef.

„Ano, teď jsi to vystihl,“ podotkl MacSween. „V podstatě nemáme ani potuchy, co to je. Nebo snad ano?“

Nastalo ticho, hovořilo však výmluvněji než jakkoli zvučná řeč.

„Určitě se tomu už brzo dostaneme na kloub,“ promluvil Lennon. „Nesmíme propadat poraženectví.“

Neef pokýval hlavou, ale byla v tom spíš naděje než přesvědčení. MacSween se jen díval do země.

„Ale co mám říct novinářům?“ zeptal se Lennon.

„Myslím, že to budete muset nějak uhrát podle situace. Snažte se to držet pokud možno při zemi.“

„Asi ano,“ souhlasil Lennon. „Kéž by nám dopřáli aspoň chvilku oddech, než se po tom vrhnou.“

„Ale kde ten oddechový čas sebrat?“ zeptal se Fielding.

Lennon začal: „Jestli je pravda, co říká MacSween, že totiž buď on, nebo Charles Morse kontaminovali to dítě stopami karcinogenní substance z Melánie Simpsonové nebo Jane Leesové, mohli bychom provést podrobnější analýzu a tu substancí při tom najít. Měla už Jane Leesová pohřeb?“

„Ne,“ odpověděl MacSween. „Máme ji pořád ještě v márnici.“

„Dobrá,“ přikývl Lennon. „A Charles Morse je samozřejmě ještě naživu, takže máme dvě možnosti karcinogen identifikovat. Seženu tým soudních patologů, aby vám pomohli, doktore. Zítra je tu budete mít. Navrhoju, abychom se sešli zase v pátek.“

„Budeme muset říct, co se děje, i Fakultní nemocnici,“ připomněl Neef. „Mají tam Charlese Morse.“

„Ovšem,“ přisvědčil Lennon. „Bez jejich spolupráce se neobejdeme. Hned, jak tady skončíme, se s nimi spojím.“

A dodal, bez náznaku sebemenší výtky: „A myslím, že ještě bychom se měli sejít v širším složení, aby byly zastoupeny všechny zainteresované složky obou nemocnic.“

Když se Neef vrátil na oddělení, překvapilo ho, že ve služební místnosti sedí Kate Morseová. Nebyla v uniformě, ale seděla za svým stolem.

Neef jí nejprve chtěl říct všechno to, co se v podobných situacích obvykle říká, ale pak se zarazil. Na to znal Kate příliš dobře. Věděl, že by tu neměla být; ona to věděla také, tak nač to říkat. Prohodil prostě jen: „Ahoj, Kate. Chceš si popovídat?“

Kate se matně usmála a přisvědčila. „Kdekdo by čekal, že to vzhledem ke své profesi dokážu zvládat líp,“ pravila. „Ale nezvládám. Jsem úplně na hromadě.“

Když to člověk prožívá na vlastní kůži, je to jiné,“ souhlasil Neef.

„Jednu chvíli jde všechno normálně. Život běží jako obvykle, a pak je najednou Charlie v nemocnici a umírá. Na to jsem nebyla připravená. A pořád si na to nemůžu zvyknout.“ Kate se chytla za hlavu a odmlčela se, jako by se snažila uspořádat si myšlenky. „Nejhorší na tom je, že to pořád nedokážu pochopit. Dobrá, rakovina může postihnout každého a kdykoliv, ale mně pořád něco říká, že u Charlieho to bylo nějak jinak. Že za tím vězí ještě něco jiného. Podle toho, že má totéž co Melánie Simpsonová a Jane Leesová, to vypadá, že... to snad dostal od nich?“ Kate pohlédla na Neefa, jako by se jí teprve v tuto chvíli podařilo zformulovat něco, co jí zatím unikalo. „Já vím, že to není možné, ale stejně mě to děsí. Řekni, že to není možné.“

„Víš, uvažovali jsme i o možnosti, že nějaká ta karcinogenní látka u Melánie nebo Jane, asi v jejich plících, přetrvávala, ještě když se dělala pitva, a že se jí Charlie kontaminoval při práci v laboratoři.“

„Chápu,“ řekla Kate.

„Charlieho dají do izolace a mezitím ještě provedou po drobnější analýzu patologických vzorků Jane Leesové.“

„Jak dlouho to může trvat?“

„Mají dostat další lidi na výpomoc. V pátek už by se snad mohlo něco vědět. To se má konat další schůzka.“

Kate přikývla a pravila smutně: „Ale Charliemu už to nebude nic platné.“

„Obávám se, že ne,“ připustil Neef. „Nevím, jestli to víš, ale Charlie nebyl jediný, koho to takhle postihlo.“

„O kom to mluvíš?“

„O vnoučkovi Franka MacSweena.“

„Nigel? Ne, to není možné.“

„V neděli zemřel.“

„Ach bože, Miku,“ zasténala Kate. „To je strašné. Co se to proboha děje?“

„To bych taky rád věděl.“

Neef nasypal do sítka kávovaru kávu z plechovky, kterou vzal z police nad umyvadlem, dolil do zásobníku vodu a přístroj zapnul.

„Vidím, že Neilovi skončila remise,“ pronesla tiše Kate, probírající se statusy na stole.

„Bohužel,“ přisvědčil Neef.

„To je mi líto. Ty k němu máš trochu zvláštní vztah.“

Neef se to nesnažil popřít. „A ti pacienti v pokusu taky nevypadají nijak skvěle.“

„Až na Thomase Downyho. Ten si vede překvapivě dobře. Jemu se nádor neustále zmenšuje.“

„Takže je ten pokus úspěšný, nebo ne?“ zeptala se Kate.

„Jeden z pěti nezní moc dobře, ale je to přece lepší než žádný z pěti. A šance Thomase Downyho byly před léčbou nulové.“

„Co na to říká doktor Pereira?“ zajímala se Kate.

„Už jsem ho pár dní neviděl. Asi je pořád v laboratoři a pracuje na těch nových virových nosičích.“

„Tomu říkám nadšení!“ řekla Kate.

„Ten je nadšený, hlavně aby zbohatl a proslavil se.“

„Aspoň nic nepředstírá,“ prohlásila Kate. „Podle mě to mluví v jeho prospěch. A když to, co dělá, je i ve prospěch pacientů, není to nakonec jedno?“

„Mluvíš úplně jako Max,“ usmál se Neef.

„Proti tradičnímu britskému pokrytectví je to vítaná změna.“

„Vypadá to, jako by tě naštvál nějaký ouřada,“ konstatoval Neef.

„Včera večer jsem viděla v televizi ministra zdravotnictví,“ podotkla Kate. „Myslím, že by mi vůbec nevadilo, kdy by politici mluvili o tom, co dělají, na rovinu. Pořád se jen snaží vyfutrovat ty nejsprostší cíle kdovíjak vznešenými motivy, a to mi už leze krkem. No ne?“

„Já už jsem se na takové úvahy vykašlal,“ přiznal se Neef. „Přestal jsem plýtvat energií na to, abych se rozčiloval. Stačí, že se беру za svoje oddělení a dost. Můj svět začíná a končí u těchhle dveří. A tady jsou lidé, o které stojím.“ Neef mávl rukou směrem k dětským pokojům.

„To ale není dobré, Miku,“ usoudila Kate. „Měl bys mít nějaké zájmy i mimo. Potřebuješ se zajímat i o něco z venku.“

„Nejsi první, kdo mi tohle v poslední době říká,“ prozradil jí Neef.

„Počkej, budu hádat. Slečna Sayersová, že?“ Neef se usmál a přikývl. „Takže spolu vycházíte dobře?“

„Myslím, že ano,“ řekl Neef.

„Jenom si myslíš?“

„V tom si nejsem jistý,“ doznal Neef. „V našem vztahu hraje důležitou roli Neil. Jak velkou, těžko říct.“

„O slečně Sayersové jsem si musela opravit mínění. Pochybovala jsem, že jí na Neilovi opravdu záleží, ale spletla jsem se. Prý nikdy nevynechá návštěvu a Neil ji úplně zbožňuje.“

„Moc k němu přilnula, souhlasil Neef.

Kate si povzdechla: „Takže všechno to varování bylo jako házet hrách na stěnu.“

„U dítěte, jako je Neil, není divu,“ soudil Neef.

„A ty si teď začínáš dělat výčitky?“

„Ne,“ řekl pevně Neef. „Trochu jsem o tom uvažoval, ale rozhodně toho nelituju, že se poznali, jim oběma prospělo.“

„Fajn,“ řekla Kate. „Určitě máš pravdu.“

„Nemůžu pro tebe ještě něco udělat? zeptal se Neef.

„Myslím, že ne, Miku. Ale stejně ti děkuju. Půjdu radši domů. Mám u dětí paní Redpathovou.

Během týdne na oddělení několikrát telefonoval Max Pereira, aby se poptal, jak to vypadá s dětmi zapojenými do pokusu s genovou terapií. Osobně se však objevil až následující pátek ráno, kdy měl sjednanou schůzku s Neefem a Fieldingem.

Pozván byl i David FarroJones, který se nepřestával o pacienty zajímat.

„Já to prostě nechápu,“ prohlásil Pereira, když prostudovali snímky z tomografu a biochemické testy. „Ten kluk, u kterýho jsem čekal nejhorší výsledky, vypadá skvěle, zatímco ti ostatní se vůbec nezlepšují.“

„U koho jste předpokládal, že to půjde nejlíp?“ zeptal se Neef.

„Rebeky Daleyové,“ odpověděl Max bez zaváhání. „Byl bych vsadil kalhoty, že to ten její jaterní nádor odrovná.“

„Maxi, nemůžeš čekat, že co zabere na myši, bude stejně platit i na lidi,“ prohlásil FarroJones a vysloužil si za to od Pereiry záhadný pohled.

„Otázkou je, jak dlouho máme pokračovat s léčbou u těch čtyř dětí, kde výsledky nejsou vidět... aspoň zatím,“ nadhodil Neef.

„Já osobně si myslím že to u nich už nezabere,“ podotkl Fielding. „Řekl bych, že respektive děti by měly daleko větší šance, kdybychom u nich zkusili Antivulon. John Martin si pořád vede dobře a ti ostatní také. Ukazuje se, že Antivulon je mnohem méně toxický než konvenční terapie, takže se děcka i lépe cítí.“

„Co si myslíš ty, Davide?“ zeptal se Neef.

„Lichotí mi, že se mě ptáte,“ odpověděl FarroJones. „Musím říct, že tady Lawrence má asi pravdu, Kdyby měla genová terapie zabrat, tak už by se v této chvíli muselo projevit nějaké zlepšení. Promiň, Maxi.“

„Kvůli mně si servítky neber,“ řekl Pereira. „I já s váma musím souhlasit, i když mně to nejde do hlavy. Aspoň že Thomasovi to pomohlo.“

„Byla by škoda, kdyby to měl neúspěch u ostatních zpochybnit, řekl Neef. „Pokrok Thomase Dawnyho jsou na prostu pozoruhodné.“

„Neštěstí je, že je to jediný případ,“ podotkl FarroJones. „Myslím z hlediska statistiky.“

„Teď tomu asi nerozumím,“ podivil se Neef.

„Chci říct, že z hlediska hodnocení terapeutických účinků není možné s jistotou tvrdit, že se o ten jediný úspěch zasloužila právě genová terapie. Lékařská veřejnost to bude pravděpodobně považovat jen za náhodný jev. Řekl bych, že na tu vědeckou bombu si budeme muset ještě počkat, Maxi.“

„Taky bych řek,“ přiznal Pereira.

„Myslím, že rodiče Thomase Downyho se statistikou moc trápit nebudou,“ poznamenal Neef. „Podle mého budou z průběhu léčení svého syna blahem bez sebe, a právem. Ať je to jak chce, Maxi, mě nikdo nepřesvědčí, že to byla jen náhoda. Za ten úspěch vděčíme genové terapii. Gratuluju.“

„Díky, Miku. Teď bych se měl radši vrátit do laborky. Mám spoustu práce.“

„Pořád jdeš po tom milionu?“ zeptal se FarroJones s úsměvem.

„Jsem celej žhavej si na něm trochu zamakat,“ odpověděl Pereira. Obrátil se k Neefovi: „Vadilo by vám, kdybych se cestou mrknul na Thomase Downyho?“

„Jasně že ne,“ odpověděl Neef. „Jenom díky vám je pořád ještě na světě.“

Pereira odešel a FarroJones se zeptal: „Asi se uvidíme večer na schůzi s těmi machry z veřejného dozoru?“

„Budeme tam oba,“ odpověděl Neef.

Pereira se zastavil před postelí Thomase Downyho a čekal, až si ho chlapec všimne. Thomas si lámal hlavu se skládačkou.

Podle víka, které leželo vedle na posteli, měl složit obrázek zvířat u napajedla.

„Kdo jste?“ zeptal se Thomas nejistě, když konečně vzhledl a zjistil, že tam Pereira stojí. Pereira na sobě měl jako obvykle triko a džíny. Kožená bunda mu visela přes ruku a v pravé ruce mačkal baret.

„Nic zvláštního, chlapče. Jen jsem se chtěl podívat, jak se máš.“

„Jste pan doktor?“

„Ne takovej, na jaký seš zvyklej,“

„Děkuju, pane, cítím se velmi dobře,“ odpověděl způsobně Thomas a vrátil se ke skládačce.

„To rád slyším, chlapče,“ řekl Pereira a s pokrčením ramen se obrátil k odchodu. Ve dveřích se srazil se sestrou. „Myslím, že sejček si už může dát s houkáním pokoj,“ prohodil, když ji míjel. Když došel k východu, potkal venku na schodech Evu Sayersovou. Pousmál se na ni jako na někoho, koho by měl asi znát, a Eva mu úsměv oplátila. „Doktor Pereira?“ zeptala se.

„Ano.“

„Můžu se zeptat, jestli byste mi nevěnoval chvilku času?“

„Promiňte, já asi ne...“

„Jsem Eva Sayersová.“

„No jasně,“ zvolal Pereira. „Vy jste ta Neefova novinářka.“

„Co kdybychom si spolu dali kafe?“

Pereira pokrčil rameny. „Proč ne.“

Zašli spolu do nemocniční kavárny a posadili se.

„Jak probíhá pokus?“ zajímala se Eva.

„Ptáte se jako novinářka?“

Eva zavrtěla hlavou: „Máme s Mikem dohodu. Když jsem u něj na oddělení, všechno, co slyším, považuju za důvěrné.“

„To je fajn, že si takhle můžete věřit. No jedno z těch mrňat si vede moc dobře, ty ostatní už tak ne.“

„Vidím, že ste zklamán.“

„Myslel jsem, že to zabere u všech, ale asi jsem byl přehnaně optimista. To je taková moje slabost.“

Možná že je ještě brzo,“ řekla Eva a pohrávala si se lžičkou na talířku.

Pereira se na ni zkoumavě podíval: „Tak kdy už kápnete božskou, slečno Sayersová?“

Eva pokrčila rameny a přiznala se: „Vím, že bych to neměla říkat. Michael by zuřil, kdyby to zjistil, ale když jsem vás tam uviděla, cítila jsem, že se vás na to musím zeptat osobně.

„Zeptat se mě na co?“

Eva pohlédla Pereirovi zpříma do očí a vyhrkla: „Je to pravda, že nemůžete nijak pomoci Neilu Bensonovi?“

„To je ten človíček s melanomem, ne?“ Eva přikývla. „Teď ještě ne. Pracuju sice na nosičích, který by se pro takovej nádor hodily, ale ještě je nemáme. Je mi líto.“

„Nějak jsem tušila, že to řeknete,“ vzdychla Eva. „Ale musela jsem se prostě zeptat přímo vás, abych si byla absolutně jistá, že jsem udělala úplně všechno, co jsem mohla.“

„Neil Benson pro vás vážně tolik znamená.“

„To ano,“ souhlasila Eva.

„Je to pech, ale řekl bych, že vás hned ze začátku varovali, co můžete čekat.“

„Ano, varovali,“ přikývla. Začala se přehrabovat v kabelce, až našla kapesník. „Varoval mě Michael a taky sestra Morseová, a já tady stejně bulím jako školačka.“

„Sestra Morseová má teď sama dost důvodů k pláči,“ podotkl Pereira.

„Co tím myslíte?“ zeptala se Eva.

„Její manžel přece umírá,“ odpověděl Pereira. „Rakovina.“

„Michael se mi o tom vůbec nezmiňoval,“ řekla udiveně Eva. „To je ale zvláštní,“ zamumlala zamyšleně.

Pereira byl najednou v trapných rozpacích. Právě si totiž vzpomněl, že mu Michael Neef kladl na srdce, aby se o rakovině Charlese Morse nikomu nezmiňoval.

Neef si nepředstavoval, že na té schůzce v pátek večer bude tolik lidí. Když přišel do posluchárny, postávalo jich tam už asi dvacet, ale po Lennonovi ani potuchy. Jak se proplétal mezi skupinkami lidí, pokývl Timovi Heatonovi a Frankovi MacSweenovi, a když se posadil, přisedl si k němu David FarroJones, naklonil se k němu a pošeptal mu do ucha: „Proslychá se, že nic nového nemají. Nepohnuli se ani o píd’.“

„Co je to tady všechno za lidi?“ zeptal se Neef.

„Je tu hodně pracovníků zdravotnického dozoru z venkova. Myslím, že tu svého člověka má i ministerstvo zdravotnictví.“

„Takže to berou vážně,“ vyhrkl Neef.

„Už to tak vypadá. Zdá se, že všichni čekáme na našeho drahého doktora Lennona.“ Podíval se na hodinky. „Už má patnáct minut zpoždění. Což, doufejme, znamená, že konečně s něčím přijde. Ještě si pak promluvíme.“

FarroJones opustil Neefa a vrátil se ke skupině lékařů z Fakultní nemocnice, se kterými přišel. Neef mezi nimi poznal Marka Clellanda, lékaře Charlieho Morse. Kývl mu na pozdrav. K Neefovi se přidal Frank MacSween, který dosud mluvil s Eddiem Millerem; přerušil však konverzaci, když někdo řekl: „Lennon je tu.“

Za několik minut vstoupil Lennon. Vypadal uštvane. Svlékl si kabát a požádal všechny, aby se posadili.

„Dámy a pánové,“ oznámil, „zdrželi mě novináři. Provalilo se to. Vědí o všem. Když jsem se dnes večer vrátil do kanceláře, čekala na mne Eva Sayersová.“

Neefa přepadl pocit bezradného zmatku. Nejraději by byl vstal a všechny v místnosti ujistil, že on s tím únikem informací nemá vůbec

nic společného. Cítil, že po něm Frank MacSween kradmo vrhl podezíravý pohled.

„Slečna Sayersová se zřejmě dověděla, že Charles Morse je třetí obětí karcinogenu. Nemělo smysl, abych se to snažil popírat. Rovnou jsem jí řekl, že ve skutečnosti jsou oběti čtyři. Teď už tedy ví i o dítěti. Také jsem jí musel sdělit, že naše snaha vystopovat karcinogen zatím nikam nevedla.“

Místností se neslo zklamané šeptání.

„Bohužel je to pravda,“ přiznal Lennon. „Celý tým patologických odborníků se marně snažil nalézt jakékoli vodítko ke zjištění povahy karcinogenu. Potvrdili v podstatě dřívější nález laboratoře doktora MacSweena.“

„To je pochybná útěcha,“ zamumlal MacSween.

„Takže se ptám, kudy dál?“ zakončil Lennon.

„Doufali jsme, že nám to povíte vy,“ řekl Tim Heaton. „Ta nešťastná kampaň v novinách nás všechny zničí.“

„Mně dělá spíš starosti ta rakovina,“ podotkl Lennon.

„Ovšem,“ přisvědčil Heaton, poněkud zahanbený tou poznámkou. „Veřejnost ale nevyhnutelně zpanikaří, jestli to ta zatracená ženská rozmázne, jak to tihle lidé mají ve zvyku. Myslím, že naši pracovníci pro styk s veřejností by měli být nějak vyzbrojeni, aby mohli vydat uklidňující prohlášení.“

„Jak můžeme uklidňovat veřejnost, když sami nevíme, s čím máme co do činění?“ namítl Neef. Heatonova poznámka o té „zatracené ženské“ ho citelně zasáhla.

„O to teď nejde,“ prohlásil Heaton, ale cítil, že všichni ostatní v místnosti jsou přesvědčeni, že právě o to jde. Nevěděl, co říct dál.

Slova se ujal Lennon: „Připravil jsem vám přehled všech údajů, které do dneška máme. Kdyby mi někdo pomohl s projektorem...“

Jeden z techniků Franka MacSweena připravil zpětný projektor a zapnul ho do zásuvky. Lennon na něj přiložil první fólii a chopil se ukazovátka. „Prvním případem byla Melánie Simpsonová. Bylo jí třináct, chodila na střední školu v Longhillu. Fakultní nemocnice ji přijala s těžkým oboustranným zánětem plic. Zbytek znáte.“

Lennon vyměnil fólii, nejdřív ji však položil vzhůru nohama a musel ji honem obracet.

„Druhý případ byla Jane Leesová, také třináctiletá, chodila na střední školu ve Forest Greenu. Bydlela na sídlišti v Polton Court, který, jak vidíte,“ Lennon přešel k fólii, na které byla načrtnutá mapa, „není v blízkosti Langholm Crescent, kde bydlela Melánie. Zatím jsme u nich nedokázali zjistit žádné společné prvky, takže jsme nebyli schopni ani odhadnout oblast, kde mohly obě dívky na karcinogen narazit. Třetím případem je pochopitelně Charles Morse, vedoucí laborant z patologie Nemocnice svatého Jiří, který díky bohu ještě žije. A čtvrtý případ je Nigel Barnes, malý vnuk doktora MacSweena, patologa od Svatého Jiří. Zemřel minulý víkend. Vycházeli jsme z předpokladu, že tyto poslední dva případy byly sekundární a byly vyvolány zbytky karcinogenu, který byl ještě přítomen v plicích těch děvčat, když byly zkoumány na patologii. Ani podrobné vyšetření plic to však nepotvrdilo. Takže otázka zní, jak je možné kontaminovat se substancí, která neexistuje?“

„Omezilo se zkoumání jen na patologický materiál odebraný Jane Leesové, nebo se odebraly vzorky také Charliemu Morseovi?“ zeptal se Neef.

„Měli jsme k dispozici i bronchoskopické vzorky odebrané panu Morseovi,“ odpověděl Lennon.

„A nic se nenašlo?“

„Nic.“ V místnosti nastalo ticho. „Rozmnožili jsme písemnou zprávu se všemi patologickými detaily pro všechny, kdo o ně mají zájem.“ Ukázal hromádku složek, svázaných v průsvitných plastových deskách. „Poslužte si, až budete odcházet.“

„Takže se zabýváme neviditelnou, nezjistitelnou látkou způsobující zhoubné bujení, se kterou se ještě nikdo nikdy nesetkal. Mám pravdu?“ otázal se Alan Brooks, děkan lékařské fakulty.

„Jedním slovem ano,“ odpověděl Lennon. „Pokud nemá někdo lepší řešení.“

„Ne, ale jsem si jist, že určitě existuje,“ řekl Neef.

„Souhlasím,“ přidal se Brooks. „Máme ho před nosem, ale asi pro stromy nevidíme les.“

„Pokud někdo vidí les, ať se přihlásí,“ zavtipkoval Lennon.

Moc smíchu to nevzbudilo.

Schůze skončila a Neef usoudil, že musí zjistit, jak se Eva dozvěděla o Charliem Morseovi. Vypτάvala se snad na oddělení, když byla na návštěvě u Neila? Nebo se mu hrabala v papírech, zatímco on byl obrácen zády? Neef se opřel lokty o stůl a sklonil hlavu do dlaní. Zhrozil se, kam až by ho mohla zavést vlastní představitost. Faktem bylo, že ho stále pálily ony vyčítavé pohledy, které se na něj upřely, když Lennon na schůzi oznámil, že se do věci vložil tisk. Eva s ním uzavřela dohodu, že pokud bude na oddělení, nebude „pracovat“. Neměl důvod o jejím slibu pochybovat.

Nebo měl?

Pořád cítil, že se jí na to musí zeptat. Potřebuje v tom mít jistotu. Vytočil Evino číslo domů. Už chtěl zavěsit, když se ozvalo: „Eva Sayersová.“

„Ahoj, Evo, tady Michael. Už jsem myslel, že jste pryč.“

„Byla jsem ve sprše,“ vysvětlila Eva.

„Právě jsem přišel ze schůze s lidmi ze zdravotnického dozoru. Mluvilo se tam o tom, že jste se dověděla o Charliem Morseovi a že to hodláte zveřejnit.“

„To je pravda,“ potvrdila Eva.

Neefovi se sevřelo hrdlo, protože tušil, že se opět schyluje k hádce. I v Evině hlase cítil napětí.

„Měli jsme přece dohodu,“ připomněl Neef. „Slíbila jste, že až uslyšíte na oddělení nebo od personálu cokoli, bude to důvěrné.“

„To pořád ještě platí,“ odpověděla Eva.

„Jak jste to tedy zjistila?“ zeptal se Neef.

„Myslím, že vám to nemůžu říct,“ odvětila Eva. „Od vás to ovšem určitě nebylo. Vy jste mi lhal i o Nigelově smrti. Moc dobře jste věděl, nač zemřel, už když jsem se vás ptala.“

„Byl jsem v obtížné situaci,“ řekl Neef rozpačitě. „Nechtěl jsem do ní zatáhnout i vás.“

„No, díky za péči.“

„Takže mi to nepovíte?“

Po dlouhé pauze si Eva povzdechla: „Ve skutečnosti jsem si to domyslela sama. Maxovi Pereirovi jen vyklouzlo, že Charles Morse umírá na rakovinu. Tak jsem začala uvažovat, proč jste se o tom dřív nezmínil. Dala jsem si dvě a dvě dohromady a zkusila jsem svou

hypotézu ověřit u doktora Lennona řekla jsem mu, že vím, že Charles Morse je třetí případ, a on to potvrdil. Přiznal také, že už existuje čtvrtý, Frankův vnuk Nigel.“

„Max Pereira vám řekl, že má Charlie rakovinu?“ vykřikl Neef. „Já jsem ani nevěděl, že ho znáte.“

„Tak trochu od vidění. Pozvala jsem ho dnes odpoledne na kafe.“

„Abyste z něj dostala informace.“

„To ne, kčertu!“ vybuchla Eva. „Abyste teda věděl, chtěla jsem se ho zeptat, jestli by nemohl něco udělat pro Neila. Cítila jsem se tak zoufale. Byla jsem připravená padnout před ním na kolena a žebrot, když to chcete vědět. V jedné chvíli mu vyklouzlo, že manžel Kate Morseové má rakovinu, a já jsem si najednou uvědomila, proč jste mi o tom neřekl. Prostě jste mi nevěřil.“

„Nechtěl jsem vás dostat do obtížné situace,“ opakoval Neef.

„Uvědomujete si, jak nabubřele to zní?“ zeptala se Eva.

„Myslím, že to, co jste udělala, bylo proti duchu naší dohody.“

„Kdybyste vy všichni vynaložili takové úsilí na vyšetřování té věci jako na její ututlání, tak bychom dnes věděli, co se to kčertu děje,“ odsekla Eva a položila telefon.

Neef pomalu vrátil sluchátko do vidlice a opřel se do křesla. Zavřel oči a přál si, aby se tenhle telefonický rozhovor nikdy neodehrál. Zkoušel si říkat, že měl plné právo se rozčilit, ale nijak ho to neuspokojilo. Chvilími ho dokonce napadalo, že měla pravdu Eva, když mu vyčítala, že se věci tutlají. Vyhýbat se veřejné kontrole a publicitě patřilo v Británii ke stylu životnímu a on v duchu ani na chvíli nezapochoyboval, že se k utajování mnohdy uchylují neschopní jako k prostředku obrany. Přinejmenším polovina obálek, které mu přicházely na stůl, nesla označení „Přísně důvěrné“, a přitom k tomu nebyl důvod. Pánové nahoře měli za to, že čím méně lidí ví, jak se zdravotnictví řídí, tím lépe.

Jenže umožnit lidem ze zdravotnického dozoru, aby vedli vyšetřování bez neustálého obtěžování novináři, je jistě něco úplně jiného. Nebo není? Neef si na to už nedokázal udělat jasný názor. Faktem bylo, že vyšetřování zatím nikam nevedlo, a ani se nezdálo, že by se to v dohledné době změnilo k lepšímu. Popadl informační

materiál, který si přinesl ze schůze, a strčil si ho do aktovky spolu s dalšími lejstry ze stolu. Přečte si to později. Cítil se mizerně. Půjde domů, svěří se se svými trampotami Dolly, dá si pár panáků a vleze brzy do postele.

Ten plán Neefovi vydržel až do chvíle, kdy došel k autu, pak se rozhodl jinak. Vzpomínal na hovor s Evou a nešla mu z hlavy jedna věc. Její tvrzení, že to, že Charlie Morse je třetí obětí, si domyslela sama. Bylo to skutečně tak, nebo se jen snažila chránit Maxe Pereiru? Možná že Pereira bude ještě v Menogenu. Zajede tam a vyříká si to s ním, domů pojede až pak. Položil si aktovku na sedadlo spolujezdce, otevřel ji a prohrabával se lejstry, dokud nenašel papír s hlavičkou Menogenu.

Výzkumné pracoviště Menogenu bylo v Langholm Road č.14.

Neef zaparkoval v postranní uličce poblíž Langholm Road, asi dvě stě metrů od místa, kde stála budova Menogenu.

Popadl z vedlejšího sedadla aktovku, zamkl auto a vydal se k budově. Byla to moderní nízká stavba, chráněná zábradlím z řetězů a označená pouze nenápadnou zelenou tabulí s nápisem VÝZKUMNÉ LABORATOŘE MENOGEN. Stejný nápis nesla i mosazná tabulka na zdi u vchodu vedle zvonku s domácím telefonem. Neef viděl, že se v budově svítí. Stiskl tlačítko na panelu a čekal. Musel zazvonit dvakrát, než se ozval Pereirův nezaměnitelný hlas.

„Maxi, tady je Michael Neef. Pustíte mě dovnitř?“

Zámek u dveří se elektronicky uvolnil a Neef vešel do vestibulu, kde na něj čekaly další zamčené dveře. Pereirův hlas ho z reproduktoru, zavěšeného kdesi u stropu, instruoval, ať projde nádobou s aseptickým roztokem a vydezinfikuje si tak boty. Jakmile to udělal, dveře před ním se automaticky otevřely. Postoupil do malé šatny.

„Dejte si plášť, Miku, a obujte si galoše,“ řekl Pereira. „To jsou předpisy. Já jsem v laborce číslo pět.“

Neef nechal boty a kabát v šatně, vzal si aktovku a v zeleném plášti a bílých galoších prošel chodbou k laboratoři číslo pět.

Zaklepal a vstoupil. Pereira seděl na stoličce před boxem s laminárním prouděním vzduchu. Právě infikoval jakousi růžovou tekutinu do nádoby s buněčnou kulturou.

„Hned jsem u vás,“ zamumlal přes chirurgickou roušku, která mu zakrývala obličej.

Neef se rozhlédl kolem. Všude byly police plné lahví a zkumavek. Na první pohled to tam, pokud si stačil všimnout, vypadalo jako v každé jiné laboratoři, jen to bylo velmi moderní a bylo tu vzorně uklizeno.

Pereira hodil použitou stříkačku do nádoby s odpadky pro spalovnu a stáhl si rukavice. Sešlápl pravou nohou odpadní koš a rukavice do něj dramaticky upustil.

„Tak co pro vás můžu udělat, Miku?“ zeptal se, když si stahoval roušku.

„Noviny se dověděly, že se vyskytl třetí případ rakoviny, kterou způsobil ten záhadný karcinogen, a vědí, že tím pacientem je Charlie Morse. Dělá na tom Eva Sayersová.“

„A sakra,“ vydechl Pereira a hleděl si přitom na boty.

Neef si to vyložil jako přiznání viny. „Když jsem vám o tom říkal, důrazně jsem vás žádal, abyste o tom nemluvil,“ připomněl mu.

„Mrzí mě to, Miku,“ omlouval se Pereira. „Dneska odpoledne jsem se s Evou viděl a přitom mi ujelo, že Charlie Morse má rakovinu. Nedošlo mi to. To je všechno, čestný slovo. Zbytek si už domyslela. Řekla cosi, jako že je divný, že jste se jí o tom nezmínil. Vypadalo to, jako byste mezi sebou měli nějakou dohodu, že si budete říkat všechno na rovinu.“

Neef se Pereirově kousavé poznámce trpce usmál a povzdychl: „Ó, jak zcuchanou jsme vyrobili síť, s kterou jsme prvně zakoušeli klamat.“

„Shakespeare, že jo?“

„Walter Scott.“

„Mrzí mě, jestli jsem to zpackal já,“ řekl Pereira. „Nebylo to naschvál.“

„Vaše chyba to nebyla,“ vzdychl Neef. „Kdybych jí to byl řekl já, asi by se držela dohody a nepoužila to. Ty případy jsou vlastně čtyři. Lidi ze zdravotnického dozoru jí to vyklopili.“

„Čtyři!“ zvolal Pereira. „A ti chlapi furt ještě nemaj páru, odkud se to svinstvo bere?“

Neef zavrtěl hlavou: „Je to neviditelné a nezjistitelné.“

„Tomu já odmítám věřit,“ prohlásil Pereira.

„Já taky,“ připojil se Neef a pokrčil rameny.

„U čtyř případů musí přece prokristapána existovat nějaký spojovací článek,“ řekl Pereira.

Neef otevřel aktovku a vytáhl z ní informační materiál, který připravil Lennon. „Tak se mrkněte, jestli ho neobjevíte vy,“ požádal ho.

Pereira si nasadil brýle s polovičními skly, které měl zaháknuté za tričkem. Opřel se nahými lokty o stůl a začel se do zprávy.

„Ježíšmarjá,“ ulevil si, když dočetl. „A vy, chlapi, pořád hledáte chemikálii?“

„Proč se ptáte?“ podivil se Neef.

„Protože nehledáte, co byste měli.“

„Co tím chcete říct?“ zeptal se Neef. Viděl, že Pereira je z toho, co si přečetl, celý vyplašený.

„Je to jasný jako facka. Je to virus,“ prohlásil Pereira. „Nějaký všivý virus, ten byste měli hledat.“

Neefovi se z toho nápadu zatočila hlava. Snažil se uvažovat racionálně a nenechat se Pereirovým tvrzením unést.

„Z virů přece člověk nedostane rakovinu. Rakovinu nemůžete chytit. Není to nakažlivá choroba,“ zapochyboval.

„Teď už je,“ konstatoval Pereira. „Hledejte virus, kterej nakazil tyhle lidi rakovinou. Je to všechno tady, člověče. Měli jste to přímo pod nosem. MacSween zjistil u obou těch případů, co pitval, oboustranný zápal plic...“

„Podle mého to byla imunitní reakce na ten nádor,“ namítl Neef.

„Já myslím, že jste vedle, Miku. Bylo to od každého trochu.“

Neef se na Pereiru upřeně zahleděl. Vzpomínal na MacSweenovu neochotu vzdát se svého zjištění, že šlo o pneumonii, a na to, jak tvrdil, že výsledky svědčí jak pro pneumonii, tak pro rakovinu. „Ale žádný takový virus přece neexistuje,“ namítl.

„Žádný známý virus,“ opravil ho Pereira. „tady ten je nověj.“

„Virus, co vás nakazí rakovinou plic,“ vyslovil Neef pomalu, jako kdyby ho ta slova přímo bolela. „To se určitě mýlíte. Musíte se mýlit.“

„Podívejte se na to i z lepší stránky,“ oponoval mu. „Prudce nakažlivý to není, jinak byste těch případů měli už víc. Já bych hádal, že na to, aby se člověk nakazil, by těch virových částic musel vdechnout pořádnou dávku, a možná je v tom i určité stupeň přirozený imunity.“

„Ale virová laboratoř dělala u Melánie Simpsonové i Jane Leesové testy, než ta děvčata zemřela, i po jejich smrti. A žádný nový virus nenašli.“

„Protože ho nehledali,“ odporoval Pereira. „Hledali protilátky stimulovaný známejma virama. Tak se to v diagnostický virologii dělá.“

„Ale člověk by řekl...“

„Ne nezbytně,“ přerušil ho Pereira. „Lidi, dokonce i školení vědci, nechtějí nový věci vidět, i když je mají přímo pod nosem. Laboratoře kolikrát nějakou chorobu zaznamenají, ale trvá jim to třeba řadu let, než o tom mezi sebou začnou mluvit; jedni přiznají, že mají výsledky, který nedokážou vysvětlit, potom se přidá někdo další, a už to jede.“

„Odkud se ale takový virus může vzít?“ zeptal se Neef.

„Nový viry vznikají pořád, Miku. Však to znáte. AIDS, horečka Lassa, marburgská nemoc, Ebola. Pořád je něco nového.“

„Teoreticky se to, myslím, vysvětlovalo tak, že nové ty viry vlastně nejsou, že celou tu dobu existovaly, jenomže epidemii mohly vyvolat, teprve když se dostaly do civilizace díky tomu, že se zpřístupnily africké pralesy, a díky pohodové moderní dopravě.“

„To je jenom jedna z teorií,“ nadhodil Pereira významně. „Jsou i další. Jedno je ale jisté.“

„Co?“

„Stará dobrá Afrika je v tomhle případě nevinná.“

„Musím si to promyslet, Maxi. S touhle vaší teorií přece nemůžu jen tak vyrukovat na nějaké veřejné schůzi. Jestli jsme se děsili paniky předtím, tak tohle by ji mohlo ještě tisíckrát znásobit.“

„Fakt je, že je to pořád jenom teorie,“ řekl Pereira. „Ale já bych na ni vsadil všechny prachy. Stálo by za to dát Charlese Morse do izolace.“

„To už se stalo,“ ujistil ho Neef. „I když ne z tohoto důvodu. Byl byste ochotný, jak se říká, posílit tým? Myslím, že lidem ze zdravotnického dozoru by nějaká ta pomoc přišla vhod.“

Pereira pokrčil rameny. „Ne, myslím, že by ze mě nebyli nijak nadšený, ale když se mě budete chtít na něco zeptat vy, jsem vám k dispozici.“

„Proč to?“

„Dejme tomu, že moje předcházející zkušenosti s britskou lékařskou vrchností nebyly moc... pozitivní. Nějak jim nejdu pod fousy.“

„To vám musí dost ztrpčovat život,“ poznamenal Neef.

„To si pište,“ souhlasil Pereira. „Stačí říct, že tady v Menogenu nám nikdo nedá nic zadarmo. Všechno, co děláme, musí jít striktně podle foršriftu, dvakrát kontrolovat, registrovat, získat povolení, zaprotokolovat, a kdoví co všechno. Je spousta lidí, co by rádi viděli, jak si natlučeme hubu.“

Máme tu na plnej úvazek sekretářku, která jenom hlídá, abysme měli všechno to papírování v pořádku. Za rok k nám přijde víc inspekci než do kterékoliv z vašich fakultních laboratoří za deset let, a pomoz nám pámbu, kdyby sme zanedbali nějaký ten bezpečnostní postup.“ Neef přikývl. „A oba moc dobře víme, že snad s výjimkou Birminghamu, kde jim před pár lety cosi uteklo, bych v týhle zemi mohl klidně nakráčat do každý virový laboratoře a sebrat tam, co se mi zlíbí.“

„Takže máte pocit, že si na vás zasedli,“ konstatoval Neef.

„Naopak,“ protestoval Pereira. „Jednají s náma, jak se má, ale mělo by to platit i pro akademický instituce. Ti šašci si tam dělají, co se jim zachce, a nikdo neřekne ani bů. Stačí zmínka o nějakých pravidlech a omezeních, a hned začnou mávat rukama nad hlavou a ječet, že je to porušování akademický svobody. S tím ať jdou do hajzlu! Ale jim to vždycky projde.“

„Můžu se zeptat, na čem právě pracujete?“ zajímal se Neef.

„Na novém vektoru. Myslím, že by měl zabrat u melanomů. Taky se pokouším přijít na to, co mohlo vybuchnout na těch, co jsme použili u těch čtyřech děcek v pokusu. Pořád mi to nejde do kebuli.“

Neef se zachytil na slovu melanom. „Počítáte, že by tenhle váš vektor mohl pomoci Neilu Bensonovi?“

„Na to se mě právě ptala Eva, když mě dnes odpoledne zastavila,“ řekl Pereira. „Zatím na něm pracuju. Není patentovanej.“

„Ale zabral by?“

„Podle mě má dost dobrou šanci,“ odpověděl Pereira.

„Neil během měsíce zemře,“ konstatoval Neef.

„Doufám, že po mně nechcete to, co si myslím,“ řekl Pereira.

„Po tom všem, co jsem vám právě vykládal?“

„To asi ne,“ zaváhal Neef. „Jenom mi to připadá jako strašná škoda... Za jak dlouho myslíte, že to dáte patentovat?“

„Je to fungl nový,“ sdělil mu Pereira.

„Takže není naděje, že by se licenční řízení nějak uspíšilo?“

„Uspíšilo? To si děláte srandu. Nezapomínejte, že tohle je Menogen. Odporná komerční záležitost. Nám vrchnost překážky vždycky jen staví, tak je najednou nebude bourat.“

„Panebože, to je k vzteku, když člověk ví, že existuje něco, co by dokázalo Neilovi pomoci, a nemůže vůbec nic dělat,“ vybuchl Neef.

„Třeba by to ani nefungovalo, Miku,“ řekl Pereira mírně. „Já bych například vsadil všechno na to, že bude reagovat hepatom tamtoho mrňousa, ale nezareagoval.“

„No, děkuju vám, Maxi,“ povzdechl si Neef. „Radši půjdu a nechám vás pracovat.“

„Vyprovodím vás ke dveřím.“

Když Neef přecházel ulici, ohlédl se ještě jednou na budovu Menogenu. Za oknem laboratoře zahlédl Maxe Pereiru. Zase se halil do sterilních roušek, aby mohl pokračovat v práci.

Ani dvě skleničky ginu s tonikem Neefa neuklidnily. Nedokázal vyhnat z hlavy Pereirovu virovou teorii. Naopak, čím déle o ní přemýšlel, tím víc se mu vynořovaly argumenty, které ji podporovaly. Uvažoval, zda nemá zavolat Lennonovi, pokud někde najde jeho číslo domů. Ale k čemu by to bylo? Charles Morse už je na izolaci, a ten je jediným žijícím pacientem. Nemohou teď dělat nic jiného než pátrat po tom viru.

Ráno se spojí s nemocniční laboratoří a vyžádá si dokumentaci Melánie Simpsonové a Jane Leesové. Zeptá se, jestli si nevšimli něčeho nenormálního. Vzpomněl si, že v jedné chvíli se mu Frank MacSween zmínil o virologické zprávě Melánie Simpsonové. Také si ovšem vybavil, že v ní nebylo nic pozoruhodného; ale pokud bude ještě k dispozici, stejně se na ni podívá.

10

Hned ráno zašel Neef na patologii za Frankem Mac Sweenem. Právě se připravoval na první pitvu.

„Ahoj Michaele, co bys rád?“ Neef si nemohl nevšimnout, jak se MacSween od smrti svého vnuka změnil. Jako by ho už nic zvlášť nezajímalo. Žil jaksi naprázdno, nebylo v tom srdce.

„Říkal jsem si, jestli u sebe ještě máš kopii virologické zprávy o Melánii Simpsonové. Rád bych se na ni ještě jednou mrknul.“

„Měla by tu být,“ odpověděl MacSween. Zašel k sobě do pracovny a otevřel kartotéku. Vytáhl tvrdé růžové desky, rozevřel je, vybral z nich jeden list papíru a podal ho Neefovi.

„Nevadí ti, když si to chvíli nechám?“ zeptal se Neef.

„Klidně,“ odpověděl MacSween. Ani se nezeptal, nač to Neef potřebuje. Neef sám se mu to nenamáhal vysvětlovat.

Rád by dal Frankovi najevo své přátelství, ale nevěděl, jak začít. „Franku...“

„Mhm.“

Na Neefa dopadl MacSweenův mdlý a nepřítomný pohled. „Ale nic... Stavím se později.“

Vrátil se do své pracovny a přečetl si virologickou zprávu Melanie Simpsonové. V jejích plících se našly tři typy virů.

Adenovirus, rhinovirus a paradenovirus. Podle zprávy se žádný z nich nevyskytoval v natolik velkém počtu, aby to znamenalo vyslovenou infekci. Jejich přítomnost byla pouze zaznamenána. Nebyla tam jediná zmínka o tom, že by se našel nějaký neidentifikovaný virus. Neef ani nemusel sáhnout po učebnici virologie. Adenoviry a rinoviry jsou velmi rozšířené. Způsobují

rýmu a chřipková onemocnění, ale spousta lidí je v sobě nosí, aniž pociťuje jakoukoli újmu. Ve zprávě nebylo vůbec nic, co by potvrdovalo teorii Maxe Pereiry o novém viru, jenže Neefovi to stejně nedalo pokoj. Rozhodl se, že zavolá Davidovi FarroJonesovi; byl v tom oboru přece expert. Měl na to přijít dřív.

„Davide? Tady je Michael Neef. Napadlo mě, jestli bych se u tebe nemohl stavit na kus řeči.“

„Jistě. Počká to tak do jedenácti?“

„Bezva. Přijdu.“

Když Neef kroužil kolem lékařské fakulty a hledal místo, kde by zaparkoval, hustě přšelo. Zmoklá a zamlžená okna mu znesnadňovala couvání do jediné volné mezery, kterou našel, když už potřeť objížděl blok. Byla to jen úzká škvíra, kde předtím vězel maličký fiat Panda. Neef potřeboval dva pokusy, aby do ní discovery vtěsnal. To nijak nenadchlo řidiče auta, jež za ním muselo zastavit a čekat. Svou rostoucí netrpělivost dával najevo popuzeným troubením. Když pak auto projelo kolem, Neef se ohlédl a zjistil, že řidičem je žena.

Věnovala mu kyselý pohled a zakroutila hlavou; on jí odpověděl roztomilým úsměvem.

Neef nahrbil ramena proti dešti a přeběhl ulici do nádvoří.

Na dlažbě z kočičích hlav zpomalil, ale když se dostal k dlouhému schodišti, které vedlo k vysoké klenuté vstupní bráně, znovu přidal do kroku. Schody bral po dvou. Hned za dveřmi se zastavil a setřásl z vlasů a ramen dešťovou vodu; pak rychle minul vrátnici a prošel halou. Ve vrátnici byli dva muži, ale žádný z nich mu nevěnoval nejmenší pozornost. Šel tedy dál a nastoupil rovnou do výtahu.

Laboratoř Davida FarroJonese se nalézala ve čtvrtém, nejvyšším poschodí budovy, která byla postavena v druhé polovině devatenáctého století. Od té doby se mnohokrát přestavovala. Uchovala si původní vysoké stropy, takže lidé a zařízení působili v místnostech trochu titěrně, ale na zdech byly patrné stopy nárazů a šrámy po neustále posunovaných vnitřních příčkách. FarroJones byl zabráný do rozhovoru s mladým mužem s řídkou rozčuchanou

bradkou a brýlemi, za nimiž nabývaly jeho oči obludných rozměrů. Měl na sobě mikinu s logem jednoho devonského pivovaru a sandály, obuté naboso. Neef počkal, až domluví, a potom k nim přistoupil.

„Á, Michaele, hned jsem u tebe,“ řekl FarroJones. Zvedl drátěný stojánek s několika řadami zkumavek a omluvil se: „Jenom tohle uklidím do lednice.“

Neef stál ve dveřích a prohlížel si snímky, připíchnuté na korkové nástěnce. Byly tam elektronové mikrofotografie virů, zvětšených do obrovských rozměrů. Jeden z nich vypadal jako vesmírné plavidlo mimozemšťanů. Titulek u něj hlásal: „Sudý fág, negativně barveno uranylacetátem.“

„Promiň to zdržení,“ omlouval se FarroJones, když se k němu konečně vrátil. „Tak pojď do mé pracovny. Kávu?“

„Černou, bez cukru.“

FarroJones tlumočil jeho přání komusi za dveřmi, koho Neef neviděl. Za pár minut přinesla kávu žena ve středním věku s šedými vlasy staženými do přísného drdolu.

„Děkuji, Marge,“ oslovil ji FarroJones.

„Není zač, pane doktore,“ odpověděla Marge velšským přízvukem. Na Neefa se přátelsky usmála.

„Tak co, jak ti můžu pomoci?“ zeptal se FarroJones a s lehkostí, prozrazující cvik, vyšvihl nohy a opřel si je o roh svého stolu. „Zase nějaké problémy s Maxem?“

„Ani ne,“ řekl Neef. „Přišel jsem kvůli tomu karcinogenu. Včera večer jsem o tom mluvil s Maxem. Ukázal jsem mu materiál, který jsme dostali od Lennona. Max si myslí...“ Neef se odmlčel, jako by mu ta slova nešla z úst.

„Co si Max myslí?“ naléhal FarroJones.

„Myslí, že se jedná o virus.“

FarroJonesovi zmizel z tváře úsměv. „Virus?“ zvolal. „To nemyslíš vážně!“

„Max to vážně myslel,“ odpověděl Neef.

„Ale to je šílené. Rakovina není infekční nemoc. Jak by to proboha mohl být virus?“

„Já vím, já vím. Tohle všechno jsme včera večer probírali, ale Max mě skoro přesvědčil. Má za to, že jde o nějaký nový virus. Proto jsem tu. Jsi taky odborník, ale zároveň jsi i lékař. Zajímá by mě tvůj názor.“

FarroJones se na židli napřímil a ruce si sepnul do stříšky nad nosem a ústy. „Co ti na to mám říct? Podle mě je ten nápad absurdní. Okolnost, že Charles Morse a vnuk Franka MacSweena dostali rakovinu nějakým sekundárním způsobem, se zdá svědčit o účasti nějakého infekčního činitele, to připouštím, jenže kdyby to měla být pravda, měli bychom už mnohem víc případů.“

„Pereira se domnívá, že ten virus bude mít nízkou infekční účinnost,“ naznačil Neef. „Člověk toho musí vdechnout značné kvantum. Také nadhodil možnost, že někteří lidé proti němu můžou být přirozeně imunní.“

„S něčím takovým by se muselo samozřejmě počítat,“ souhlasil FarroJones; na hlase mu bylo znát, že je v té věci stále skeptický. „Ale v laboratorních výsledcích zemřelých pacientů není o žádném novém viru ani zmínka.“

„I na to jsem ho upozornil,“ přisvědčil Neef. „Max říká, že v nemocničních laboratořích se zkoumají vzorky z hlediska přítomnosti protilátek proti známým virům, ne z hlediska virů jako takových. Chtěl, jak se mi zdálo, naznačit, že by na něco nového ani nemuseli přijít.“

„Na tom něco je,“ souhlasil FarroJones. „Při hlavním kontrolním testu se zjišťují protilátky proti známým virům, tedy nepřímé indikace infekce, pokud libo.“

„Takže se ani nedá provést test na protilátky proti něčemu, o čem nevíš, že to existuje?“

„Přesně tak,“ přikývl FarroJones.

„Jak bys tedy postupoval, abys identifikoval nový virus?“ zeptal se Neef.

„Musely by se zkoumat vzorky tkáně přímo, v elektronovém mikroskopu. Vlastně by ses musel doslova rozhlížet a zjišťovat, jestli se tam nevyskytuje něco, co se podobá viru.“

„A to se dá?“

„Jistě.“

„Myslel jsem na vzorky Charlieho Morse. Myslíš, že by stálo za to se na ně podívat?“

„Jestli chceš,“ svolil nepřiliš nadšeně FarroJones. „Už ses o tom zmiňoval lidem ze zdravotnického dozoru?“

„Ještě ne. Chtěl jsem nejdřív zjistit, co si o tom myslíš ty.“

FarroJones přikývl: „Tak fajn. Jestli ti to udělá dobře, tak bych se zatím diskrétně podíval na pár vzorků Charlese Morse, jak navrhuješ, a uvidíme, k čemu dojdou. Když tam nic nebude, a já se obávám, že nebude, aspoň s tím bláznivým Maxovým nápadem nebudeme muset otravovat zdravotnický dozor. Dovedeš si představit tu paniku, kdyby se tahle teorie dostala ven? Virus, který působí rakovinu...“

„Na to nechci ani pomyslet,“ prohlásil Neef.

Reportáž, v níž se Eva zmiňovala o třetí a čtvrté oběti rakoviny, vyšla v sobotu večer a téměř ihned začal u Neefa zvonit telefon.

První volal Tim Heaton; zuřil.

„Já se na to vykašlu! Už jsem měl na drátě celostátní noviny, rozhlas i televizi, a všichni chtějí vědět, co s tou situací míní Svatý Jiří dělat. To je přece problém zdravotnického dozoru!“ křičel. „Ale ta ženská to napsala tak, že to vypadá, jako by za to mohla naše nemocnice. Nemůžete s ní něco provést?“

„A co navrhujete vy, Time?“ zeptal se Neef chladně.

„Já nevím. Vymyslete něco. Je to snad vaše přítelkyně, ne? Tohle nemocnici ani trochu neprospěje. To je přesně věc, kterou nepotřebujeme.“

„Eva má za to, že jen dělá svou práci,“ řekl Neef. „Ten problém tu je, a my nevíme, odkud se bere. Ona jenom sděluje fakta.“ Nijak mu nevyhovovalo, že musí za Evu pronášet obhajobu, za níž sám tak úplně nestojí, a cítil se tak trochu jako někdo, kdo vede polemiku na předem určený námět v debatním klubu. Pomyslel si, že takhle se asi často musejí cítit obhájci.

„Ale náš problém to není!“ trval na svém Heaton. „Tu věc musí vyřešit Veřejná zdravotní služba. Všechny ty kecy, že doktoři u Svatého Jiří si nevědí rady, pro nás neznamenaají nic jiného než špatnou reklamu.“

„Při vší úctě, Time, když je jeden člen našeho personálu na umření a vnuk jiného už zemřel, je to náš problém. Je to problém nás všech.“

„Musíme se domluvit na taktice.“

„Když myslíte...“

„Dávám pokyn našim lidem, kteří mají na starosti styk s veřejností, aby všechny dotazy tisku v této věci odkazovali na zdravotnický dozor, aby bylo jasné, že je to jejich vyšetřování, ne naše. Všichni ostatní mají příkaz neříkat vůbec nic.“

Neef pochopil, že mezi „všechny ostatní“ zahrnuje v kontextu daného rozhovoru právě jeho. „Jak si přejete.“

„Předpokládám, že nemáte žádnou dobrou zprávu o pokusu s genovou terapií, které bychom mohli využít, abychom odvedli pozornost, že ne?“

Neef musel obdivovat Heatonovo jednosměrné zaujetí tím, co považoval za svou práci. Odpověděl: „Zatím to vypadá na jeden úspěch a čtyři neúspěchy.“

Heaton si povzdechl a potom prohlásil: „Tak myslím, že asi budu muset dát zelenou panu Louradisovi.“

„K čemu?“ zeptal se Neef chvějícím se hlasem.

„Jedny noviny ho požádaly, aby napsal populární článek o genové terapii pro laiky.“

„Takhle obecně?“ zeptal se Neef.

„Ne tak docela. Noviny chtějí, aby hlavně přesně vysvětlil, čeho se vy a Menogen pokoušíte v probíhajícím pokusu dosáhnout.“

„Tak proč se Louradis rovnou nepostaví na jeviště a ne znemožní se úplně?“ vyštěkl Neef.

„Bál jsem se, že to vezmete takhle,“ pronesl Heaton téměř omluvně. „Ale jakou škodu tím může napáchat? Nikoho z personálu ani z pacientů nebude jmenovat a nemocnici by to mohlo postavit do lepšího světla.“

„Když myslíte,“ odvětil Neef.

„Sakra. A víte, co mě opravdu štvě?“ pokračoval Heaton. „Fakultní nemocnice z toho zase vychází se zdravou kůží! O nich ani zmínka, kromě sdělení, že člena našeho personálu léčí oni! Zase z

toho vyjdou voňaví jako kyticky. Oni jsou ta hvězda mezi nemocnicemi. A my jsme ti přiblíží balící!“

„Tohle všechno bude za pár týdnů minulost,“ mínil Neef. „Myslím, že bychom se tím měli snažit proplout klidně a důstojně. Nikomu neprospěje, když se začneme častovat urážkami.“

„No to určitě ne,“ souhlasil Heaton. „Rozumíte, ani by mě nenapadlo říkat tohle někomu jinému. Mysleli by si, že jsem paranoidní nebo co.“

Neef se zašklebil. Raději nic neřekl, aby mu nebylo na hlase znát, jak se baví.

„Je tu ještě jedna věc, Michale. Napadlo mě, jestli by nebylo vhodné slečně Sayersové až na další zakázat přístup do nemocnice. Koneckonců tu vlastně nemá co dělat, ne?“

Neef se kousl do rtu. Poradit Heatonovi, kam má jít, by v této chvíli asi nebyl právě nejskvělejší nápad. „Nemyslím, že by to bylo moudré, Time,“ řekl. „Eva proti nám zatím vůbec nic nemá. Domnívá se, že jen informuje o faktech. Běhá mi mráz po zádech, když si představím, jak by to mohlo dopadnout, kdyby v nás najednou viděla nepřítele.“

„Hm, to mě nenapadlo,“ souhlasil Heaton. Po chvíli přemýšlení konstatoval: „Asi máte pravdu.“

„Kromě toho se velmi sblížila s jedním dítětem z mého oddělení. Každý den ho navštěvuje.“

„No tak dobře. To mě jen tak napadlo.“

Neef zavřel oči úlevou, že nejhorší nebezpečí pominulo.

„Spojím se teď s Georgem Lancingem z Oblastního zdravotního úřadu,“ pokračoval Heaton. „Chci, aby zatlačil na ministerstvu zdravotnictví, ať se ta věc řeší na nejvyšší úrovni. Myslím, že na to Lennon prostě nestačí.“

„V téhle chvíli by to byl mimořádně obtížný úkol pro každého,“ upozornil Neef. „Není, oč se opřít. „Podle mého názoru by se nějaká další pomoc docela hodila. Potřebujeme akci, ne pochopení.“

„No, to si rozhodněte sám,“ pravil Neef a tím konverzace skončila. Jako další volala Eva Sayersová.

„Strašně dlouho se k vám zkouším dovolat,“ postěžovala si.

„Měl jsem na drátě Tima Heatona. To je náš ředitel.“

„Asi nebyl zrovna nadšený, co?“

„To bych řekl.“

„A vy jste moc naštvaný?“

„Spíš otupělý než naštvaný,“ odpověděl Neef.

„Ale já jsem jen popsala fakta, Miku.“

„Heaton si myslí, že jsme z toho vyšli jako blbci.“

„To jsem nechtěla.“

„Já vím.“

„Nechce mě vyhnat z nemocnice, že ne?“

„Ne, nic takového,“ odvětil Neef bez dalšího vysvětlování.

„Jenom nepočítejte s tím, že od něj dostanete na Vánoce gratulaci.“

„A od vás dostanu?“

„Možná.“

„Omlouvám se, že jsem vám praštila s telefonem, když jsme spolu posledně mluvili.“

„Jak si vzpomínám, byli jsme oba pěkně vztekli.“

„Mír?“

„„Mír, souhlasil Neef.“

„Nechcete se zastavit?“

„Jestli nejste moc vybíravá v jídle, mohla byste přijet vy ke mně a já pro nás vyhrabu z mrazáku nějaký obzvlášť delikátní polotovar.“

„Tak co to bude?“ zeptala se Eva o hodinu později, když vešla a zvědavě nasála vůni.

„Něco s lákavým obrázkem na obalu,“ odpověděl Neef.

„Jo, obrázky, s těmi to dovedou,“ podotkla Eva.

„Na tomhle se mi zvlášť líbil onen extatický výraz, co mají ti lidé na obalu v obličejí,“ dodal Neef.

Eva zvedla prázdný obal a prohlédla si ho. „Neodolatelné,“ souhlasila. „Vypadají spíš, jako by se právě pomilovali, než že snědli Lososa v křehkém těstíčku.“

Jídlo nebylo žádný zázrak, pozřít se ale dalo. Zapili ho dobrým vínem, které přinesla Eva.

„Viděla jste dnes Neila?“ zeptal se Neef.

Eva přikývla. „Nebylo mu moc dobře. Lawrence mu asi zvýšil dávky. Četla jsem mu povídku o hasičích a on střídavě usínal a

probouzel se a přitom se mě držel za ruku. Bylo to hezké, jako bychom ani neměli potřebu mluvit.“

Neef přikývl.

„Z očí se mu vytrácí jiskra. Jako by člověk sledoval plamínek, co začne blikat a pak zhasne. Bože! Dala bych cokoli, kdybych mu mohla pomoci. Opravdu všechno.“

Neef stiskl Evě ruku. „Vydržte to s ním,“ řekl něžně. „Kvůli němu.“

„Jistě. Promiňte,“ vzlykla Eva, vytáhla z kabelky papírový kapesníček a vysmrkala se. „Pojďme mluvit o něčem jiném.“

Jako by čekala na narážku, vstoupila ten večer poprvé na scénu Dolly a zaujala svou obvyklou pozici u francouzského olaia.

„Myslíte, že na mě žárlí?“ zeptala se Eva.

„Pochybuju,“ odpověděl Neef. „Dolly je příliš vyrovnaná a sebevědomá, aby si vůbec připustila, že má nějakou sokyni.“

„To musí být příjemný pocit,“ řekla Eva. „Jak se s ní můžu seznámit?“

„Oranžová ryba,“ odpověděl Neef.

„Prosím?“

„To je její nová hračka. Nacpal jsem ji za opěradlo pohovky.“

Eva šla k pohovce a vyprostila oranžovou rybu i s udicí a vlascem. Držela udici v pravé ruce a pohupovala rybou vedle Dolly. Dolly okamžitě zabrala a začala se za rybou, s níž Eva smýkala po podlaze, honit.

„Tak honem, Dolly!“ lákala ji Eva, pohybovala rybou ještě rychleji a Dolly při honičce předvedla celou škálu svých kočičích schopností. „Ta sebou ale umí mrsknout.“

„To kočky dovedou,“ řekl Neef a přisedl si k ní na pohovku. „Občas ta jejich mrštnost dokáže člověku vyrazit dech.“

„Jako třeba tohle,“ řekla Eva a políbila Neefa přímo na ústa. Trošku se odtáhla, jako by nejistě čekala na reakci. V pohledu jí prokmitl stín bezbrannosti. Neef ji sevřel do náručí a líbal ji dlouho a pevně. Zaplavila ho náhlá touha a vybičovala všechny jeho smysly. Bylo to už hrozně dávno.

„Chtěla bys?“ řekl.

„Chci,“ odpověděla Eva.

Eva se překulila na břicho a podepřela se lokty, aby viděla Neefovi do tváře. Měl zavřené oči, ale úsměv na rtech prozrazoval, že je vzhůru. Odhrnula mu z čela vlasy a poznamenala: „Tak tohle je mimochodem taky způsob, jak překonávat stres a napětí.“

„Ten se mi asi bude líbit,“ zamumlal Neef.

„Určitě?“ škádlila ho Eva. Lehce mu přejela prsty přes zavřená víčka.

„Panebože, to bych řekl!“

Eva se zadívala na odhozené části oděvu a spodního prádla, které tvořily na podlaze souvislou stopu táhnoucí se ode dveří ložnice. Položila hlavu na Neefovu hrud' a svěřila se:

„Musím se přiznat, že já se cítím docela uvolněná.“

Telefon zazvonil těsně před třetí ráno. Zmatená Eva ho zvedla z nočního stolku a málem se ohlásila; včas si však uvědomila, kde je, a podala sluchátko Neefovi.

„Neef.“

„Tady je Lennon. Máme další případ.“

„Kdo?“

„Elektrikář zaměstnaný u Svatého Jiří.“

„Další zaměstnanec,“ zamumlal Neef. „Pereira má určitě pravdu.“

„Pravdu v čem?“

„V pátek večer jsem mluvil s Maxem Pereirou. To je člověk z výzkumu, který vede náš pokus s genovou terapií. Je to odborník na viry. Říkal, že to vypadá, jako by za tu naši záhadu mohl virus, žádná chemikálie.“

„Virus?“ zvolal Lennon. „Ale jak to?“

„Já vím, já vím,“ vzdychl Neef.

„Řekl jste to někomu z fakulty?“ zeptal se Lennon.

„Ptal jsem se Davida FarroJonese, co na to on. Moc té teorii nevěřil, stejně jako vy, ale uvolil se, že se podívá na vzorky Charlieho Morse pod elektronovým mikroskopem, jestli se tam nedají vystopovat známky nějakého nového viru.“

„Aha,“ pravil Lennon.

Neef z té poznámky cítil jakýsi chlad. Dodal rychle:

„Chtěl jsem vás informovat hned, jak se něco zjistí. Ten nápad se mi zdál tak podivný, že jsem vás s tím nechtěl otravovat, pokud to nebudu mít něčím podložené. Ale teď, když už je tu pět případů...“

„Kdy bude mít doktor FarroJones výsledky?“

„David myslel, že tak v pondělí, ale můžu mu ráno zavolat. Zeptám se, jestli by se to nedalo urychlit.“

„Jsem si jistý, že každému z nás už prolétlo hlavou, že by to mohlo mít infekční původ, ale všichni jsme nad takovým nápadem mávli rukou, protože to zkrátka není možné,“ konstatoval Lennon. „Rakovina se přece z jednoho člověka na druhého přenášet nemůže.“

„Až dosud zcela jistě ne,“ souhlasil Neef. Vzpomněl si, co Pereira říkal o lidech, kteří nechtějí brát na vědomí nic nového. „V téhle situaci bychom se neměli uzavírat před ničím.“

„Přirozeně,“ odpověděl Lennon.

„Ale doufejme, že se Max mýlí.“

„O tom jsem přesvědčený.“

„Co jste podnikli, když se vynořil ten nový případ?“ zeptal se Neef.

„Vydal jsem všeobecné upozornění všem nemocnicím, kde je varuju, aby věnovaly pozornost všem případům virové pneumonie.“

„V pořádku,“ řekl Neef.

„Na dnes odpoledne se také pokouším svolat další setkání, abychom projednali aspekty nového případu.“

„A co noviny?“ zeptal se Neef a podíval se na „noviny“, které ležely v posteli vedle něj; Eva sledovala celý rozhovor s očima na vrch hlavy.

„Myslím, že vůbec nestojí za námahu snažit se ten poslední případ zamlčet,“ uvažoval Lennon, „ale tu virovou teorii bychom pod pokličkou, myslím, rozhodně držet měli.“

„Souhlasím,“ přisvědčil Neef a nespouštěl z Evy oči.

Neef popřál Lennonovi dobrou noc a vrátil sluchátko zpátky Evě, aby ho položila. „Tak jsi to slyšela?“

Eva přikývla. Neef čekal, co na to řekne.

„Slyšela. Nic z toho nepoužiju, pokud tě trápí tohle.“

„Nějaký článek v novinách mi starosti nedělá,“ namítl Neef.
„Bojím se jen reálné možnosti, že se nám tu volně potuluje virus, který je s to přenášet rakovinu plic, jako by to byly plané neštovice.“

„Takže ty té hypotéze o viru věříš?“

„Dělá mi to zřejmě zatraceně větší starosti než Lennonovi.“

„Co s tím můžete dělat, pokud to virus opravdu je?“

„Moc málo,“ přiznal Neef. „Pro lidi, kteří už ho mají, nemůžeme udělat naprosto nic. Jedinou nadějí je, že virus udržíme na uzdě a zabráníme mu v dalším šíření. Bude nutné izolovat oběti a zdravotnický dozor bude muset vypátrat všechny, kdo s nimi přišli do styku. Ale co je nejdůležitější, budeme muset odhalit zdroj nákazy a zničit ho. To se ovšem snadno řekne, ale mnohem hůř udělá. Pokud já vím, ještě nikdy nikdo nezjistil, odkud se nějaký nový virus vzal.“

„Miku,“ vzdechla Eva a přitulila se k němu, „cítím se z toho všeho tak příšerně.“

Neef to nepřiznal, ale měl přesně tytéž pocity. „Radši se ještě trochu vyspíme,“ zašeptal.

11

Už před osmou byl Neef v nemocnici. Jakékoliv pomyšlení na příjemnou neděli s Evou se po Lennonově nočním telefonátu rozplynulo. Ne že by měl něco určitého v plánu jen cítil, že by tam měl být. Byl hrozně nervózní. V půl desáté zavolal Lennon znovu. „Tak už asi vím, jak to ten elektrikář chytil,“ oznamoval. „V jeho pracovním výkazu se píše, že ho zavolali na patologii, aby opravil vadný větrák digestoře. Žádost podal Charles Morse.“

„Gratuluju,“ pochválil ho Neef.

„Je toho víc. Měl jsem štěstí.“

„Už bylo na čase.“

„Dnes ráno jsem zaskočil na patologii, abych se tam porozhlédl, a když jsem tam byl, zrovna přišla do služby laborantka. Pověděla mi, že Morse a Cooper, ten elektrikář, měli během té opravy nějakou nehodu. Ochranný kryt digestoře se zřejmě uvolnil a oba je zasypal

nahromaděným svinstvem z té sací roury. Dostali to přímo do obličeje a z toho, co říkala, je zřejmé, že se toho pěkně nadýchali.“

„To je jasné.“

„Tehdy si z toho dělali legraci, ale když jsem za tím šel, zjistil jsem, že ten ventilátor je v pitevně nad stolem číslo čtyři, a právě tam pitval Frank MacSween jak Melánii Simpsonovou, tak Jane Leesovou.“

„Je to jeho oblíbený stůl,“ poznamenal Neef.

„Podle mě se ten karcinogen nahromadil ve svinstvu za ochranným krytem, protože ventilátor nefungoval. Nosí MacSween při pitvách roušku?“

„Když jde o infekční nemoc, tak vždycky.“ odpověděl Neef.

„Takže ji asi měl, když dělal Simpsonovou a Leesovou.“

„Vím jistě, že ji měl,“ odpověděl Neef. „Při obou příležitostech jsem u toho na chvilku byl.“

„Vy jste ji měl taky?“

„Ano. Domnívali jsme se, že se jedná o virový zápal plic.“

„Aspoň to,“ konstatoval Lennon. „To smetí z vývodové roury nechávám otestovat na přítomnost karcinogenních látek.“

Nebo virů, pomyslel si Neef, když pokládal sluchátko.

Přemítal o této nejnovější informaci. Znamenalo to, že Frank svého vnuka asi nenakazil. Nakonec to byl přece jen Charlie.

„Skoro jistě,“ souhlasil Pereira, když mu Neef zavolal, aby ho informoval o nejnovějším vývoji situace.

„Jenže pořád nevíme, jak nakazila Melanie Simpsonová Jane Leesovou, když se vůbec neznaly a co je ze všeho nejdůležitější, jak to vůbec chytla Melanie Simpsonová.“

„Bude Lennon v tom smetí z roury hledat taky virus?“ zeptal se Max.

„Řekl, že to dá otestovat na karcinogenní látky,“ odpověděl Neef. „Předpokládal jsem, že zařídí, ať se na to kouknou i ve virologické laboratoři.“

„Když myslíte...,“ řekl Pereira a neznělo to přesvědčivě.

„Co kdybyste dnes odpoledne přišel na tu schůzi?“ navrhl Neef.

„Neskončím to tady dřív než ve dvě, spíš později.“

„Vyzvednu vás ve tři, co vy na to?“

„Tak jo.“

Neef se pokoušel zastihnout FarroJonese telefonicky doma, ale jeho žena Jane mu řekla, že odešel na fakultu.

Neef mu zavolal do laboratoře a FarroJones zvedl sluchátko.

„Davide? Tady Michael Neef. Volal jsem ti domů, ale Jane říkala, že jsi v práci.“

„Testuju ty vzorky od Charlese Morse,“ odpověděl Farro Jones. „Myslel jsem, že čím dřív to bude, tím líp.“

„Fajn, vlastně právě kvůli tomu volám,“ přiznal Neef. Řekl FarroJonesovi o novém případě.

„Tohle začíná čím dál tím víc připomínat noční můru.“

„Lennon chtěl vědět, jestli bys už mohl mít nějaký výsledek na tu odpolední schůzi. Myslím, že pak chce vydat nějaké prohlášení pro novináře.“

„Nic neslibuju,“ řekl FarroJones. „Ale určitě udělám, co budu moci.“

Neef vyzvedl Maxe v laboratořích Menogenu ve tři hodiny. Byl celý vzrušený. „Ten vektor na melanomy vypadá fakt dobře,“ oznámil. „Jak jsem řekl, my tady vůbec nemáme šanci stihnout všechno to papírování tak nakvap, abysme mohli pomoci tomu vašemu mrňousovi, ale napadlo mě, že byste to možná svedl vy.“

„Tomu nerozumím,“ přiznal se Neef.

„Kdyby žádost o licenci podala nemocnice, možná by na to mohli slyšet.“

„Za pokus to určitě stojí,“ soudil Neef. „Musíte mi jen říct, co mám dělat, na koho se obrátit a tak dál.“

„Až se vrátím, zavolám Rozkošnou Lilinku domů a řeknu jí, aby vám zatelefonovala. Ta už vám poví všechno, co potřebujete vědět.“

„Rozkošná Lilinka?“

„Jmenuje se vlastně slečna Langtryová,“ vysvětloval Pereira. „Je to ta paní, co se nám stará o všechny žádosti o licence.“

Místo konání schůze se na poslední chvíli přesunulo ze Svatého Jiří do úřadovny Oddělení veřejného zdravotnického dozoru na Sutton Place. Stalo se tak na naléhání Tima Heatona, který odvolal svůj souhlas, aby schůze proběhla v nemocnici, poté co se doslechl,

že se po ní chystá tisková konference. Heaton to zdůvodnil tím, že podle jeho názoru neustálé spojování Nemocnice svatého Jiří s problematikou zdravotnického dozoru reputaci nemocnice vůbec neprospívá.

Byla neděle, a provoz v ulicích tudíž milosrdně lehký, a tak Neef s Pereirou dorazili na Sutton Place jen s pětiminutovým zpožděním. Když procházeli k úřadovně zdravotnického dozoru, spatřil Neef Evu, jak stojí venku na chodníku se skupinkou několika dalších novinářů. Zachytil její pohled a ona se usmála. Ukázal si na hodinky, aby naznačil, že jdou pozdě, a rty vykroužil neslyšná slova: „Sejdeme se potom.“

Eva přikývla, že rozumí.

„Omlouvám se za stísněné podmínky, které tu dnes odpoledne máme,“ oznámil Lennon, „ale na poslední chvíli jsme byli nuceni překonávat určité problémy.“

Místnost, která musela ke schůzi posloužit, byla pro těch zhruba dvacet lidí, kteří se jí účastnili, opravdu trochu malá.

Neefovi připadalo, že je tam nepříjemně horko a zatuchlo.

„Někteří z vás už samozřejmě o nejnovějším vývoji slyšeli, ale většina asi ne. Máme totiž další případ: elektrikář zaměstnaný u Svatého Jiří. Domníváme se, že víme, jakým způsobem byl tento muž zasažen; z toho důvodu se už teorie o kontaminaci jedním společným primárním zdrojem zdá neudržitelná. Ve skutečnosti musíme předpokládat, že karcinogenní látka byla na pacientech nebo v nich stále přítomna, když byli přijati do nemocnice.“

Velice zajímavé a bohužel také velice znepokojivé vysvětlení nabídl doktor Max Pereira z Laboratoří Menogen; v současné době spolupracuje s lékařským týmem Nemocnice svatého Jiří na pokusu s genovou terapií u pacientů se zhoubným bujením. Doktor Pereira soudí, že bychom měli pátrat po zbrusu novém viru, který je patrně činitelem zodpovědným za naši epidemii.“

V místnosti najednou zahučela změť hlasů. Lidé, kteří tuto myšlenku slyšeli vyslovovat poprvé, vznášeli veškeré námitky, jaké byly vysloveny už dříve. Lennon zvedl ruce a žádal o klid.

„Vím, dámy a pánové, zní to jako kacírství, ale s návrhem přišel člověk, o kterém víme, že je v této problematice odborníkem, takže je jediné správné, když celou věc zvážíme.“

Místností to opět zahučelo.

„Mezitím jsem vydal všem nemocnicím upozornění a požádal je, ať všechny pacienty s podezřením na virovou pneumonii izolují a uvědomí o nich zdravotnický dozor, aby bylo možno zjistit a poučit všechny, kdo s nemocnými přišli do styku.“

„Nezdá se vám, že je to všechno trochu předčasné?“ zeptal se muž, kterého Neef znal jako člena Oblastního zdravotního úřadu. „Jestliže předpokládáte existenci viru, který lékařská věda vůbec nezná, nemyslíte, že byste měli počkat, až budete mít aspoň špetku důkazů, které by to potvrzovaly?“

Na tu poznámku se ozvalo souhlasné mručení. „Jediné, co máte v rukách, je zřejmě jen tvrzení toho Pereiry.“

„Mám dojem, že doktor Pereira je mezi námi,“ oznámil Lennon, když zahlédl malého snědého muže, stojícího vedle Neefa.

„Jsem tu,“ přihlásil se Pereira.

„Možná byste k tomu chtěl něco podotknout,“ navrhl Lennon.

„Víte, jak dlouho lékařskému institucím trvalo, než uznaly existenci viru AIDS?“ zeptal se Pereira.

„Snad netvrdíte, že je to něco jako...“

„Kdo to může vědět,“ přerušil ho Pereira. „Já myslím, že udělat těch pár preventivních opatření prostě velí zdravý rozum. Vy ne?“

„Jenže je diametrální rozdíl, jestli přijmeme preventivní opatření proti riziku, které známe, nebo vyvoláme ve veřejnosti paniku kvůli něčemu, co jste si právě vymyslel!“ odsekl zástupce zdravotního úřadu. Neef si všiml, že je v obličeji celý brunátný. Pereira má vskutku nepřekonatelný talent šlapat lidem na kuří oko, pomyslel si. „Jsem proti všemu, co způsobí zbytečnou paniku,“ řekl muž.

Odevšad se ozývalo souhlasné brumlání.

„Jo jo, není nad žampionovej přístup k veřejnosti,“ povzdechl si Pereira.

„Co s tím mají společného žampiony?“

„Ty je taky nejlepší strčit do tmy a krmit je hnojem.“

„Pánové, prosím vás,“ zasáhl Lennon. „Všichni přece chceme, aby se ta záležitost co nejdřív vyřešila. Když se mezi sebou budeme hašteřit, moc nám to nepomůže. Je tady doktor FarroJones?“ zeptal se. Nebyl. „Důvodem, proč se ptám, dámy a pánové, je to, že doktor FarroJones zkoumá vzorky plicní tkáně Charlese Morse pod elektronovým mikroskopem a snaží se zjistit, zda v nich není přítomen nějaký nový virus. Pracuje na tom už od rána. Doufal jsem, že se dostaví s nějakými zprávami, ale zřejmě tu není. Mezitím vás tedy seznámím s podrobnostmi nového případu a s tím, jaký má vztah k případům předcházejícím. Omlouvám se za to narychlo smontované plátno. Rozmnožené shrnutí nejdůležitějších údajů dostanete při odchodu.“

Když se na plátně objevil první snímek, Pereira zašeptal Neefovi: „Já padám, zítra vás někde chytnu.“

Neef přikývl. Všiml si, že právě když Pereira otevíral dveře, aby mohl odejít, vešel dovnitř David FarroJones. Oba muži si mezi dveřmi šeptem vyměnili pár slov, potom Pereira odešel a FarroJones se tiše vplížil do místnosti.

Přisedl si k Neefovi, a díval se na promítané snímky.

Neefovi připadalo, že už je všechny zná nazpaměť. Na chvíli se zadíval stranou a přitom mu padl zrak na výraz ve tváři FarroJonese. Očividně zahlédl na plátně něco, co s ním otřásl až do morku kostí.

Lennon doplnil nové informace o postižených osobách a zeptal se, zda někdo nemá otázky nebo připomínky.

„Ono to kupodivu skutečně vypadá na dílo nějakého infekčního činitele,“ pronesl Alan Brooks, děkan lékařské fakulty.

Ticho, které následovalo, svědčilo o tom, že tento názor zrovna velkou popularitu nezískal.

„Mezi prvním a druhým případem ovšem není žádná spojitost,“ namítl Lennon, který se přizpůsobil náladě v místnosti. „To považuji za absolutně prvořadé. A věřte, že jsme to zkoumali opravdu důkladně. Jsme si naprosto jistí, že se ty dvě dívky nikdy nesetkaly.“

Vypadalo to, že tvrzení o infekčním činiteli už nikdo další podpořit nehodlá.

Neef podotkl: „Dostavil se doktor FarroJones.“

Lennon rozsvítil světlo a otočil se od projekčního plátna.

„Tak co, doktore, máte pro nás nějaké zprávy?“

FarroJones začal mluvit trochu roztěkaně: „Celý den jsem prohlížel uranylacetátové preparáty z plicního sekretu Charlese Morse. Vůbec žádné důkazy, že by se v nich vyskytoval nějaký nový virus, jsem nenašel.“

V sále to zašumělo úlevou. Neef se nepřidal; rád by věděl, čeho si to FarroJones před chvílí všiml. Tvářil se, jako by mu to stále ještě táhlo myslí.

Lennon prohlásil: „Myslím, že budu mluvit za všechny přítomné, když řeknu, že mi vaše zpráva přinesla ohromenou úlevu, doktore. Po schůzi se mám setkat s novináři a už jsem se děsil, jak jim budu muset oznámit, že se zrodila další noční můra v podobě dalšího, úplně nového viru, jemuž teď bude lidstvo vydáno napospas.“

Napětí opadlo a v sále se ozval smích.

„Moje nálezy ovšem nemusí být absolutně spolehlivé,“ upozornil FarroJones. „Když pátráme po něčem úplně novém, nikdy nemáme jistotu, zda jsme zvolili ten nejvhodnější způsob barvení nebo zda byly všechny kroky preparačních postupů takové, jaké by být měly.“

Tato FarroJonesova poznámka Neefa poněkud zmátla.

Jemu se přece myšlenka o novém viru od samého začátku nelíbila. Tak proč teď tolik rezervovanosti okolo negativních výsledků?

„No ovšem, doktore,“ přisvědčil Lennon. „Ale já přesto nepochybuju, že vaše výsledky jsou správné. Jsme vám ne smírně zavázáni.“

„Našel jsi v těch vzorcích ještě něco?“ zeptal se Neef.

Štvalo ho, s jakou ochotou nechalo shromáždění virovou teorii plavat.

„Jako třeba co?“ zeptal se FarroJones.

„Třeba vlákna nebo částice.“

„To je dobrá připomínka,“ kýval Lennon horlivě hlavou.

„Ne, nic podobného,“ odpověděl FarroJones.

„Nic, co by vypadalo, že by to mohl být ten karcinogen?“

„Ne.“

Takže jsme se zase nikam nedostali,“ konstatoval Neef.

„Obávám se, že ne,“ přiznal FarroJones.

„Máte ještě nějaké připomínky, doktore Neefe?“ zeptal se Lennon.

„Jistě se nám všem ulevilo, že se nenašly žádné známky nového viru. Jenže na druhé straně se nenašly ani stopy pevných částecek. Jsme tedy tam, kde jsme byli, o tom, co u těch děvčat rakovinu vyvolalo, nevíme zhola nic. Proto si nemůžeme dovolit žádnou z teorií s konečnou platností vyloučit. Je naprosto nezbytné, abychom uvažovali nepředpojatě.“

„Pokud to vaše nepředpojaté uvažování neznamená, že zaplavíme tisk katastrofickými scénáři,“ vybuchl zástupce oblastního úřadu, který předtím napadl Pereiru. Ted' už Neef věděl, že se jmenuje Peter Baroda. Zeptal se na to jednoho z mužů, stojících poblíž, jakmile Pereira odešel. Zdálo se, že u řady přítomných má Baroda podporu.

„Musíme rozhodně předejít zbytečnému poplachu,“ ozval se ženský hlas.

Neef sice nepoznal, komu ten hlas patří, ale přiměl ho k nelibostné úvaze o tom, zda už vůbec někdo definoval, co je to nezbytný poplach. Připomínka té ženské byla podle něj součástí toho, co se dalo v britském veřejném životě nazvat šumem pozadí.

Do téhož pytle náleželo třeba volání po „plné veřejné informovanosti“ nebo požadavky, „aby se něco udělalo“.

„Když už jsme, dámy a pánové, u toho zbytečného poplachu,“ pokračoval Lennon. „Po schůzi budu hovořit s novináři. Budu jim muset sdělit, že jsme zaznamenali už pět případů, a informovat je, o koho se jedná. Ale nevidím, aspoň prozatím, žádný důvod, abych se jim zmiňoval o virové teorii, jelikož se zdá, že ji doktor FarroJones, přinejmenším pro tuto chvíli, vyloučil. Na druhé straně ovšem budu muset kousnout do kyselého jablka a připustit, že jsme doposud nebyli schopni odhalit zdroj celého problému. Samozřejmě zároveň zdůrazním, že naše pátrání s neutuchající energií pokračuje.“

Neef odešel ze schůze zmatený a v obavách. Tušil, že navzdory jeho protestům, aby nepouštěli virovou teorii tak zcela ze zřetele, jevíli pro ni účastníci schůze jen pramalé nadšení.

Nikomu se zkrátka nechtělo uvažovat o něčem novém. Dokonce i Lennon, který dosud projevoval v názorech poměrně dost pružnosti i vůle tuto stopu sledovat, se teď chopil FarroJonesova nálezu jako záminky, aby tuto teorii odvrhl. Neef měl pocit, že spousta hlav se pohodlně uvelebila v písku. Když se vracel k autu, dohonil ho David FarroJones. „Musíme si promluvit,“ vyhrkl.

„Já jsem změnil názor.“

„Jak to?“

„Já myslím, že na té virové teorii přece jen něco bude.“

„Cos to tam uvnitř, prosím tě, viděl, že tě to přinutilo změnit názor?“

„Něco na snímku, co tam promítal Lennon.“

„A co to bylo?“

FarroJones chvilku váhal a pak řekl: „Nechci o tom mluvit tady na ulici.“

„Tak se na zpáteční cestě zastav u Svatého Jiří. Můžeme to probrat u mě v pracovně.“

FarroJones kývl na souhlas: „Sejdeme se tam.“ Jel za Neefem až k nemocnici a před oddělením zaparkoval hned vedle jeho auta. Neef šel nahoru první a uvedl FarroJonese do pracovny.

„Já jsem si totiž na té schůzi uvědomil něco, co mě k smrti vyděsilo,“ spustil FarroJones. „Přinutilo mě to naprosto změnit svůj odmítavý postoj k názoru, že tu řadí nějaký nový virus. Po pravdě řečeno dokonce si teď myslím, že vím, i odkud by mohl pocházet.“

„Cože?“ vykřikl Neef.

„Když tam Lennon promítal ten přehled pacientů, všiml jsem si, že Melanie Simpsonová bydlela v Langholm Crescent.“

„No a?“ zeptal se Neef zaraženě.

„Na Langholm Road, přímo za rohem, jsou Laboratoře Menogen.“

Neefovi poklesla čelist. „Panebože, snad nechceš tvrdit, že se ta Simpsonovic holka nakazila něčím, co uniklo z laboroky Maxovi?“

„Menogen se přece zabývá výrobou nových virů, je to je jich práce,“ připomněl FarroJones.

„Ano, jenže to jsou přenosové viry... a ne...“

„Jak jsem ti už říkal, čím účinnější je vektor, tím větší je riziko a riziko spočívá v tom, že způsobují rakovinu.“

„Ano, ale...“

„Možná je to náhoda,“ připustil FarroJones. „Ale já zatím budu přece jen v té honbě za virem pokračovat. Co ty na to?“

„Samozřejmě,“ odpověděl Neef. „Ale bylo by, myslím, strašně nespravedlivé tohle rozvířovat, dokud nebudou nějaké důkazy. Sakra, vždyť s tou myšlenkou přišel sám Pereira. A to by sotva udělal, kdyby měl sebemenší podezření, že něco mohlo uniknout z jeho vlastní laboratoře. Kromě toho, já jsem ten provoz v Menogenu viděl. Vedou to tam dobře a jsou pod neustálým dohledem a kontrolou.“

„Ono se dá vždycky něco utajit,“ poznamenal FarroJones. „A Menogen je pod velkým tlakem, aby měl úspěch.“

„Doprčic,“ ulevil si Neef.

„Ale jinak máš úplnou pravdu,“ usoudil FarroJones. „Dokud nebudeme mít důkazy, neměli bychom o tom nic říkat. Myslím, že si té geografické souvislosti zatím nikdo další nevšiml, takže nám to dává čas. Hned nasadím tým laborantů, aby se dali do práce na preparátech.“

Když FarroJones odjel, zašel Neef do kanceláře Ann Milesové a v regále za jejím stolem si našel plán města. Vzal si ho do pracovny a vyhledal si Langholm Crescent. Pak si z údajů od Lennona zjistil číslo Melaniina domu a nakonec si udělal náčrtek, na kterém bylo vidět vztah mezi Langholm Road a domem na Langholm Crescent, který označil křížkem. Když se tím zabýval, ozvalo se zaklepání na dveře.

„Dál.“

Do dveří nahlédla Eva. „Nejdu nevhod?“ zeptala se.

„To víš, že ne. Pojď dál.“

„Tiskovka skončila před deseti minutami. Tak jsem se přišla podívat na Neila.“

Neef přikývl. „A jak to na tiskovce probíhalo?“

„Lennon nás informoval o tom posledním případě a pak víceméně přiznal, že se nikam dál nedostali. Apeloval na naše

porozumění a spolupráci, ale vůbec se nezmínil o Maxově virové teorii. Znamená to, že z toho nic nebude?“

„Lidem se to nelíbí,“ řekl Neef. „Popravdě řečeno myslím, že se jim nelíbí ani Max. David FarroJones prozkoumal spoustu vzorků odebraných Charliemu Morseovi, a žádné stopy nového viru tam nenašel.“

„A tak,“ pravila Eva. „Takže se město přece jen nebude muset evakuovat. Co to děláš?“ podívala se na náčrtek na stole.

„No...“ Eva na něj upřeně pohlédla. „Já...“

„Ty mi to nechceš říct, co?“

„Ne že bych nechtěl. Jenže zádrhel je v tom, že jsi novinářka, všechno se tím komplikuje.“

„Nedá se mi věřit?“

„Tak jsem to nemyslel. Já jen, že...“

„Nemusíš nic vysvětlovat. Takhle to mezi námi dopadá vždycky, že jo?“

Neef zavrtěl hlavou a řekl tiše: „Nechci, aby to tak bylo. Opravdu ne. David si dnes na té schůzi něčeho všiml. Možná že na tom nic nebude, ale musíme brát v úvahu, co by z toho být mohlo.“

Neef vysvětlil, co ten náčrt znamená, a Eva vytřeštila oči:

„To je tedy absolutní bomba!“ zvolala.

„Ale taky absolutní tajemství.“

„Samozřejmě. Panebože Doufám že se plete.“

„Věř mi, že já taky. Max Pereira sice není zrovna nejšarantnější chlap na světě, ale v tom, co dělá, je myslím poctivý a odpovědný. Když mi vykládal o všech pravidlech a omezeních, se kterými se musí potýkat, vůbec si nestěžoval. Jenom chtěl, aby ve výzkumu platily pro každého bez rozdílu.“

Neefovi zazvonil na stole telefon a Eva to pochopila jako pokyn k odchodu. Letmo Neefovi zamávala a zavřela za sebou dveře.

„Doktore Neefe, tady je Jean Langtryová. Doktor Pereira mě požádal, abych vás zavolala. Prý to dost spěchá. Vyrozuměla jsem, že potřebujete informace k licenčnímu řízení.“

„Ano, slečno Langtryová, jsem rád, že voláte. Tak co bych měl udělat?“

Všechno, co mu Jean Langtryová řekla, si Neef zapisoval do poznámkového bloku, který měl na stole před sebou. Na konec jí poděkoval za pomoc.

„Tak mnoho zdaru, pane doktore.“

Neef zavolal do kanceláře Tima Heatona, ale nedovolal se. Našel si v seznamu jeho číslo domů, a tam ho zastihl.

„Time? Tady je Michael Neef. Potřeboval bych od vás pomoc. Chci, aby nemocnice podala spěšnou žádost o udělení souhlasu k použití nového vektoru Menogenu u jednoho z mých pacientů. Mám pro tu žádost připravené všechny podklady.“

„Michaele, víte o tom, že je neděle večer?“

„Mému pacientovi už mnoho nedělí nezbývá, Time,“ připomněl mu Neef. „Ale tohle by mu mohlo pomoci.“

Jak Neef předpokládal, Heaton jeho morálnímu vydírání neodolal. „No dobrá,“ pravil. „Tak já do toho půjdu, ale kdo mi zaručí, že ten vektor bude úspěšnější než ty ostatní?“

„To nemám tušení,“ přiznal Neef.

„V pořádku,“ připustil Heaton. „To byla otázka pod pás.“

Neef si uspořádal poznámky o všem, co je potřeba udělat, do přehledného seznamu, a pak zašel do kanceláře Ann Milesové a naťukal to pro Tima Heatona do počítače. Připojil i podrobnosti ze statusu Neila Bensona a vložil oba vytištěné listy do tuhé obálky. Zaběhl do administrativní budovy a odevzdal to v předpokoji Tima Heatona. Věděl, že není možné, aby žádost odešla ještě dnes, ale když se Heaton seznámí se vším, co je potřeba, ještě večer, mohla by v pondělí odejít bez dalšího zdržení. Neef se vrátil na oddělení a vyhledal Evu. Byla ještě pořád u Neila.

Chvilku se díval přes skleněné dveře. Eva k němu byla obrácená zády. Viděl, že má vedle sebe na posteli jednu z Neilových hasičských stříkaček, a zdálo se, že mu o ní vypráví nějakou pohádku. Neil sice poslouchal, ale na víc už neměl sílu.

Doby, kdy si hrávali s jeho milovanými hasičskými vozy, byly nenávratně pryč. Utišující léky mu zároveň s bolestmi otupily i všechny smysly. Než Neef vešel do pokoje, polkl a nadechl se: „Ahoj, vy dva,“ řekl rozjařeně. „Copak to tu děláte?“

„Čteme si pohádku,“ zahlaholila Eva v souladu s Neefovou rolí Pana Veselého.

„Není to snad náhodou o nějakém hasičovi?“

„No a o kom jiném bys myslel?“ zasmála se Eva. „Jmenuje se Maxwell. Maxwell Gunn.“

„A co dneska Maxwell provádí?“

„Právě se snaží osvobodit kočku jménem Dolly z vysokého stromu, který se naklání nad řeku.“

„Snad ne moji Dolly?“ zvolal Neef.

„Ano, ale nedělej si starosti, už je v pořádku. Maxwell ji po otočném žebříku bezpečně snesl dolů.“

„Zaplaťpánbůh,“ oddechl si Neef. „Ani jsem netušil, že Neil ví, že mám kočku jménem Dolly,“ podivil se.

Neil jen zlehounka pokýval hlavou.

„Ví,“ řekla Eva. „Prozradila jsem mu to já. Dolly v našem povídání často vystupuje.“

„V tom případě by bylo na čase, aby se Neil seznámil s opravdovou Dolly, nemyslíš?“

Neil zase pomaloučku přikývl.

„Tak, Tygře, hned jak ti bude o trošku líp, já tě... oba tě vezmeme k Dolly na návštěvu. A teď si trošku odpočiň. Ráno se na tebe přijdu podívat.“

Eva vyšla za Neefem z pokoje a vrátila se s ním do pracovny.

„Chřadne před očima,“ řekla žalostně.

„Částečně je to těmi léky,“ objasnil jí Neef. „Je po nich ospalý.“

„Kolik času myslíš, že mu zbývá?“

„Pár týdnů, víc těžko.“

„Víš, co jsem udělala dneska ráno, když jsi odjel do nemocnice?“ zeptala se Eva.

„Pověz!“

„Šla jsem do kostela.“

Neef byl na rozpacích. Nevěděl, co na to říct.

„Bylo to od školních let snad poprvé, když pomínu svatby a pohřby a podobně. Já jsem se za Neila modlila. Jsi věřící?“

„Ne,“ odpověděl Neef.

„Já vlastně taky ne. Ale v tom okamžiku mi prostě připadlo, že je na to ta pravá chvíle, jak se říká. To bude tím, že když něco strašně moc chceš, uděláš všechno možné i ne možné, zkusíš prostě cokoliv na světě.“

„Asi jo,“ připustil Michael Neef. Změnil téma, protože jí ještě nechtěl nic říkat o Pereirově novém vektoru. Nechtěl v ní vzbudit falešné naděje. „Já mám hlad,“ řekl. „Co ty?“

„Hrozný.“

„Na Ayton Road je dobrá čínská restaurace. Co tomu říkáš?“

„Jsem pro.“

V neděli večer byl v restauraci klid. Kromě nich tam seděla už jenom jedna dvojice. Brnkání čínské hudby bylo příjemně tlumené. Neef si dal gin s tonikem a Eva campari a přitom si prohlíželi jídelní lístek. „Co bys doporučoval?“ zeptala se Eva.

„Cokoliv s omáčkou z černých bobů.“

„Tak já to taky zkusím.“ Podívala se na hodinky a Neef si toho všiml.

„Omlouvám se,“ řekl. „Nezatáhl jsem tě sem náhodou proti tvé vůli?“

„Ale kdepak,“ namítla Eva. „Já jen, že budu ještě muset napsat reportáž, a nejen pro Večerník.“

Neef zvedl obočí.

„Jedněm celostátním novinám se líbil můj článek o té rakovinové hrozbě a nabídly mi, abych napsala další. Chci, aby to bylo perfektní. Mohla by to být příležitost.“

„To by sis přála?“ zeptal se Neef. „Pracovat pro některé velké noviny?“

„Já bych je chtěla řídit,“ zasmála se Eva.

„Máš velké ambice,“ konstatoval Neef. „Jako Max.“

Evin úsměv trochu pohasl. „Na tom snad není nic tak špatného, ne?“ zeptala se.

„Jistě že ne, pokud za tím nepůjdeš příliš tvrdě.“

Chvilí mlčeli.

„Myslíš, že Max jde za svým příliš tvrdě?“ zeptala se tiše Eva.

Neef se zašklebil: „S tím, co od života čeká, se nijak netají a pracuje jako kuň, aby toho dosáhl. Davidovi FarroJonesovi ale dělá

starosti to, že nemáme tušení, jak moc si to ulehčuje, nakolik je on a celý Menogen ochoten zkrátit si cestu nebo něco obejít.“

„Zkrátka ojeté auto by sis od Pereiry nekoupil?“

„Něco na ten způsob,“ odpověděl Neef.

„Jenže sám jsi říkal, že v tom podniku, kde Max dělá, je to samá inspekce a bezpečnostní opatření,“ připomněla Eva.

„To ano,“ souhlasil Neef. „Tuhle večer sem to tam viděl. Udělalo to na mě dojem. Připadalo mi to jako perfektně vedený podnik. Max má pífkou na univerzity, že se nechtějí podrobovat pravidlům, která jsou pro komerční podniky závazná. Myslí si, že to berou na lehkou váhu.“

„A není to tak?“

„Upřímně řečeno, je.“

„Co kdyby došlo k nejhoršímu a ukázalo se, že nádorovou epidemií skutečně vyvolal nějaký nový virus z Maxovy laboratoře? Co pak?“

„Předhodili by Maxe vlkům,“ odpověděl Neef.

„Prostě jen tak? A co polehčující okolnosti?“ naléhala Eva.

„Podle toho, co jsem slyšela, zachránila jeho práce život malému Downymu.“

„Málo platné,“ odpověděl rozhodně Neef. „Kdyby se ukázalo, že za smrt Melanie a těch ostatních je odpovědný Menogen, můžou to tam, aspoň pokud jde o mě, všechno klidně zavřít a klíče hodit do kanálu.“

„Michaele, nevykládej si to zle,“ řekla Eva, „vím, že ti budu připadat necitelná, ale kdyby se ukázalo, že opravdu došlo na nejhorší, zprostil bys mě toho slibu a dovolil mi publikovat tu záležitost, než po tom skočí někdo jiný?“

„Asi ano,“ připustil Neef. „Ale to se nestane.“

„Jistěže ne.“

Přinesli jim jídlo.

První, kdo Neefovi v pondělí ráno zatelefonoval, byl Frank MacSween. Volal z domova. „Zrovna s Betty odjíždíme k jezerům,“ oznámil. „Rozhodl sem se vzít si dovolenou. Na chvíli ze všeho vypadnout. Patologie se na tu dobu přesune na univerzitu.“

„Tos mě potěšil, že si bereš dovolenou,“ řekl Neef. „Oběma vám to určitě udělá moc dobře.“

„Volám ti vlastně, abych tě požádal o laskavost.“

„Ven s tím.“

„Eddie Miller odchází do penze a na patologii ve Fakultní nemocnici pro něj dnes večer pořádají večírek na rozloučenou.

Já se tam nedostanu, ale byl bych ti moc vděčný, kdybys tam zaskočil místo mne. Od Svatého Jiří tam asi moc lidí nepřijde, jestli vůbec někdo, a byla by ostuda, kdyby tam bylo prázdné. Víím, že neodchází zrovna uprostřed slávy, ale jestli je nějaká profese, kde si náchylnost k flašce zaslouží omluvu, pak je to patologie. Já znám Eddieho dlouhá léta. Byly časy, kdy byl dobrý.“

„Jestli si to opravdu přeješ,“ zaváhal Neef.

„Znáš se s ním vůbec?“

„Moc dobře ne,“ odpověděl Neef. „Ale párkrát jsme se za ta léta potkali.“

„Koná se to v Connaughtově sále univerzity mezi půl osmou a osmou. Bude to chtít smoking.“

„Zajdu tam. A budu od tebe Eddieho pozdravovat.“

„Bud' tak hodný,“

„Ksakru,“ zaklel Neef, když položil telefon. Zrovna vešla Ann Milesová s nějakými papíry.

„Nějaké problémy?“ zeptala se.

„Když jsem se naposledy díval na svůj smoking, vypadal jako vyhlášené rekreační středisko pro moly.“

„Tak si ho obstarajte z půjčovny,“ poradila mu Anna.

„Na to nemám čas,“ namítl Neef.

„Řekněte mi, jakou máte velikost. Zavolám do půjčovny, kam chodí můj muž. Oni vám ho přivezou.“

„To je ohromné,“ pochvaloval si Neef a řekl Ann, jaké má číslo.

Zavolal Tim Heaton. Ptal se, jestli Neef četl článek Marka Louradise v Mailu. Neef odpověděl, že ne.

„Je to výborné,“ liboval si Heaton. „Dali mu přes půl stránky, aby mohl vysvětlit, k čemu mají posloužit menogenské vektory. To je přesně publicita, jakou Svatý Jiří potřebuje. Lidé musí vědět, že děláme špičkovou medicínu.“

Jistě,“ zahučel Neef bez nadšení.

Na univerzitu dorazil Neef ve tři čtvrti na osm. Connaughtovy sály byly ve třetím patře nejstarší budovy čtvercového komplexu a využívaly se při všech oficiálních příležitostech, kterým bylo třeba dodat náležitý lesk akademické důstojnosti. Takovou příležitostí byl i odchod některého člena profesorského sboru do důchodu. Už sama vstupní hala je impozantní a velkolepá, pomyslel si Neef, když hleděl přes její rozlohu až na protější konec, kde u stolku seděl uniformovaný muž, jediná živoucí bytost pod všemi těmi portréty někdejších kancléřů a královských patronů. Muž vzhlédl od svých papírů, zaregistroval Neefův společenský oděv a se slovy „Dobrý večer, pane“ mu pokynul ke schodům.

„Dobrý,“ odpověděl Neef. Kráčel po mramorové podlaze k obrovskému schodišti do prvního patra. Schody z bílého italského mramoru se po prvních dvanácti stupních větvily a tvořily pravý a levý oblouk směřující k otevřenému prvnímu podlaží. Vysoko nad centrálním schodištěm se klenula skleněná kopule, jíž se za dne řinuly proudy světla. Teď večer to obstarávaly lustry z tepaného kovu.

Když Neef konečně dospěl do Connaughtových sálů, bylo tam už nějakých třicet až čtyřicet lidí. Postávali se sklenkami sherry v malé místnosti před hlavní jídelnou. Servírky v černém vypadaly, jako by sem zrovna přišly z nějaké čajovny třicátých let. Kroužily davem s nezúčastněným výrazem, bystrýma očima však neustále sledovaly hosty, kteří tu a tam nedbale rozhodili ruce nebo nečekaně couvli o krok zpátky.

„Něco k pití, pane?“ zeptala se jedna z nich.

Neef si s úsměvem posloužil a začal se rozhlížet kolem, jestli neuvidí nějakou známou tvář. MacSween to odhadl správně: z Nemocnice svatého Jiří tu moc lidí nebylo. Jako by vycítil jeho osamělost, zamířil k němu David FarroJones, zavěšený do své ženy Jane. Byla stejně hezká, jako byl FarroJones pohledný. A byla okouzlující.

„Ani jsem nevěděl, že se sem chystáš, Michael,“ podivil se FarroJones.

„Ahoj, Michael, vás už jsem neviděla celou věčnost,“ pozdravila ho Jane. „Pořád říkám Davidovi, že vás musíme někdy pozvat na oběd.“

„To by bylo milé,“ usmál se Neef. „Jsem tu vlastně nepatřičně, jako náhradník. Frank MacSween mě požádal, abych sem zašel místo něho. Bere si dovolenou. Ta smrt jeho vnoučka ho úplně vyřídila.“

„Chudák Frank,“ politovala ho Jane.

„Je to naprostá tragédie,“ přisvědčil FarroJones.

„Z nepatřičných důvodů je tady vlastně celá řada lidí,“ soudila Jana. „Na katedře patologie si nejspíš oddychnou, až Eddiemu uvidí záda, takže tu všichni děláme jen takovou stafáž.“

Večer získal v Neefových očích poněkud surrealistický nádech, jakmile se začali potýkat s večeří. Byl to usilovný zápas, neboť jídlo bylo z větší části nepoživatelné. Maso bylo tuhé, zelenina houbovitá a všechno to bylo studené, protože kuchyně byla od jídelny děsně daleko. Nikdo však nechtěl Eddiemu jeho slavný večer zkazit, a tak se do jednoho tvářili, jako by všechno bylo v nejlepším pořádku. Stížnosti nepřesáhly rámec významných pohledů mezi hosty nebo povytaženého obočí. Převládalo mlčenlivé soustředěné žvýkání.

Podobná série významných a výmluvných pohledů provázela také proslov, v němž děkan oceňoval Eddieho vynikající zásluhy o univerzitu a zvláště o katedru patologie.

Jeho nesobecká oddanost službě by měla být pro všechny příkladem, zvláště pak pro mladé pracovníky, z nichž tam ovšem nebyl ani jeden, jak si Neef všiml. Chvalozpěv vyvrcholil tím, že rektor předal Eddiemu hodiny a jeho manželce Trudy kytici květin. Eddie, který během celé řeči seděl se sklopenýma očima a s úsměvem od ucha k uchu, se zvedl, aby poděkoval, ale zakymácel se přitom natolik, že se málem skácel dozadu. Byl už úplně opilý. Teď si chápavé pohledy začaly vyměňovat pro změnu servírky. Hosté se strnulými úsměvy a zadky sevřenými trapností čekali, jestli Eddie něco odpoví.

„Přátelé,“ začal Eddie těžkým jazykem, čímž servírky definitivně utvrdil v jejich podezření. „Nevím, co bych řekl.“

Eddiemu se začaly po tvářích hrnout slzy dojetí. Statečně se však pustil do děkovné řeči, jež překonala co do zdlouhavosti a

nudnosti i laureáty filmového Oscara. Všichni byli hluboce vděční rektorovi, který využil krátké pauzy v Eddieho projevu a zanotoval: „Mnoho štěstí, zdraví.“ Všichni se nadšeně přidali, rozhodnutí nedopřát Eddiemu už ani slovo.

„Tak už je opravdu po všem?“ šeptala Neefovi Jane.

„Zaplaťpánbůh,“ odpověděl Neef.

Lidé začali vstávat a volně se procházet a FarroJones toho využil, aby s Neefem prohodil pár slov o pátrání po viru.

„Ještě pořád nic nemáme,“ přiznal. „Ale dělají na tom všechny tři naše elektronové mikroskopy.“

„Co jsi řekl personálu?“ chtěl vědět Neef.

„Preparáty jsem dělal sám, takže nikdo netuší, že vzorky pocházejí od Charlieho. Dal jsem prostě jen požadavek vizuální sledování všech eventuálních virů.“

„Prima.“

„O čem si to tady vy dva špitáte?“ zaburácel za Neefem silný hlas, až se lekl. Na rameno mu dopadla těžká ruka. Byl to Eddie.

„Nejsem si jistý, jestli se vy dva znáte,“ zrozpačitěl FarroJones.

„Nic mi neříkejte,“ bránil se Eddie a pokoušel se na Neefa namířit ukazováček. „To je ten z onkologie od Svatého Jiří... Neef.“

„Správně,“ přisvědčil Neef, „už jsme se spolu párkrát setkali. Frank MacSween mě poprosil, abych sem dnes večer zašel a vyřídil jeho upřímnou omluvu, Eddie. Odjel s Betty k jezerům na dovolenou.“

„Chudák Frank, takhle ztratit vnuka,“ blábolil Eddie.

„Je to smutné,“ souhlasil Neef.

„A kdy už ti packalové z veřejného dozoru konečně najdou ten zatracený zdroj?“

„Moc se jim to nedaří,“ připustil Neef.

„Nedaří?“ opakoval po něm Eddie a dramaticky zvedl obočí. „I slepec v mlze by to zvládl líp...“

„Můžu tě na minutku vyrušit, drahoušku?“ jakoby odnikud se vynořila Jane FarroJonesová, zavěsila se do manžela a jemně ho odtáhla stranou. Skvělá záchranná výprava.

Neef se coby jediná oběť tohoto manévru octl s Eddiem o samotě.

„Za žádnou cenu nemůžou přijít na to, jak se nakazila ta první pacientka,“ pokračoval Neef v rozhovoru.

„První pacientka?“ mumlal Eddie.

„Melánie Simpsonová,“ řekl Neef a v duchu se sám sebe ptal, proč se s tím chlapem proboha baví.

Eddie si třikrát poklepal na nos a zakroutil hlavou. „Ta ale nebyla první,“ řekl.

Neefovi začala za krkem naskakovat husí kůže, ale Eddiemu se tak pletl jazyk, že mu třeba špatně rozuměl. „Prosím?“

„To já,“ prohlásil Eddie s výrazem tichého triumfu. „Já jsem měl prvního pacienta.“

„Co to říkáte, Eddie?“ vyptával se Neef. „Vy že jste měl podobný případ ještě před Melánií Simpsonovou?“

„Samozřejmě že já.“ Eddie pokýval s přehnaným důrazem hlavou.

„A koho?“ zajímal se Neef. Eddie se začal poohlížet po dalším pití. Už ho to přestávalo bavit. „Co to bylo za pacienta?“

„A kdy to bylo, Eddie?“ naléhal Neef.

„Už je to pár týdnů.“ Eddie byl čím dál tím zdrcenější, že se mu nedaří najít nikoho, kdo by mu ještě nalil.

Neef v sobě překonal touhu přirazit ho ke zdi a odpověď z něj vytrást. „Co kdybych vám přinesl něco k pití, Eddie?“ zeptal se vlídně. Myšlenky mu v hlavě pádily. Tohleto nebude snadná záležitost. Nikdo sice nestál o to bavit se s Eddiem, ale ve chvíli, kdy ho nechá o samotě, určitě bude někdo považovat za svou povinnost oslavence se ujmout, a bude po příležitosti.

Musí z Eddieho vypáčit tu informaci teď hned. Nemůže riskovat a zajít až k baru; to by trvalo moc dlouho. Rozhlédl se kolem a uviděl, že trojice lidí, která se bavila poblíž, si odložila sklenky na stolek, přistrčený k jednomu z mramorových sloupů. Neef se třemi kroky dostal za sloup, podřepil, natáhl ruku a jednu ze skleniček popadl. Sotva to provedl, šťestí se k němu obrátilo zády: žena, která k němu stála nejbliž, pohlédla dolů a přistihla ho. „No tohle!“ vykřikla.

Neef jen rozpačitě pokrčil rameny a pospíchal k Eddiemu, zatímco žena si stěžovala přátelům, co se jí stalo.

Jelikož byli na univerzitní půdě, spoléhal Neef na to, že při tom taky zůstane. Podobné věci se tu odbývaly jen slovně, k činům většinou nedocházelo. Vtiskl sklenku Eddiemu do ruky.

„Díky, Neefičku, kamaráde,“ radoval se Eddie.

„Eddie, opravdu jsem vám dobře rozuměl? Říkáte, že tu takový případ už před Melánii Simpsonovou byl, a už tenkrát jste zapsal do protokolu bronchiální karcinom?“

„Oficiálně ne. Oficiálně to byl plicní edém, ale já jsem tam ty nádory viděl. Přišel jsem na ně.“

„A co to bylo za pacienta, Eddie?“

„Děvče.“

„Děvče? Malé? Asi ve věku Melánie?“

„Asi tak.“

„A proč jste ty tumory nehlásil, Eddie?“

Eddie se napil a podíval se na Neefa: „Hele, Neefičku, tohle je můj večírek. Já se tu mám bavit. Pojď, já tě představím svojí ženě Trudy. Ta při mně vždycky stála, v dobrém i ve zlém.“ Vykročil nejistě na cestu.

Neef ho jemně zadržel. „Eddie, řekněte mi přece, proč jste ty tumory nehlásil?“

„Koukej, Neefe, já ti něco povím,“ svěřil se Eddie. „Tajemství spokojeného života je... říkej jim jenom to, co chtějí slyšet. Tak je to, člověče... Říkej jim jenom to, co chtějí slyšet. On nechtěl o nádorech nic slyšet, tak jsem žádné nádory neohlásil. Krásně a jednoduše. Stejně na tom nezáleželo.“ Blábolivý monolog přerušilo mohutné škytnutí. „Ta děvenka malá už to stejně měla za sebou. Tím bych ji nevzkřísil.“

„Kdo nechtěl nic slyšet o tumorech, Eddie?“

Eddie pohlédl na Neefa jako na blbečka. „Přece on!“ vykřikl.

„A kdo je to on, Eddie?“

„Dovolte, kamaráde,“ ozval se za Neefem jízlivý hlas. Zároveň mu jakýsi muž poklepal na rameno. „Moje paní říká, že jste jí sebral sklenku. Jestli to nevíte, tak bar je tamhle.“

„Zmizte,“ zasyčel Neef skrz zatáté zuby; chlapík ucouvl.

„No tohle!“ zvolal.

„Kdo že komu vzal pití?“ začal zjišťovat Eddie. Odstrčil Neefa stranou a zahulákal na jízlivého chlapíka: „Co se děje, Harolde? Zvu vás všechny na skleničku. Tohle je můj večírek. Nikdo nesmí tvrdit, že tady nedostal napít.“

Neef viděl, jak Eddie klopýtá směrem k trojici, která ho probodávala pohledy, a bylo mu jasné, že už mu příležitost unikla. Náhle se cítil hrozně trapně a raději se obrátil.

Zašel k baru, poručil si velký gin s tonikem a hodil ho do sebe dvěma doušky.

„To to bylo tak hrozné?“ uslyšel za sebou. Byl to David FarroJones.

Neef jen zavrtěl hlavou, ale nezmohl se na slovo.

„Víš, ty bys potřeboval ženskou, jako je Jane,“ poradil mu FarroJones. „Ta má trénink, jak mě dostat z každé šlamastyky To jsem pozoroval,“ řekl Neef.

„Tak pojď k nám.“

„Eddie říká, že Melánie Simpsonová nebyla první případ,“ prohlásil Neef.

„Cože?“ vykřikl FarroJones.

„Tvrdí, že podobný případ se vyskytl už předtím, ale nenahlásil ho.“

„A proč ne, proboha?“

„Říkal, že o tom někdo nechtěl slyšet.“

„Proč? Proč?“

„Nemohl jsem z něj dostat kloudné slovo. Je ožralý jak slíva.“

„Takhle ožralý je permanentně už osmnáct měsíců,“ poznamenal FarroJones. „Seš si jistý, že neplácál nesmysly?“

„Možná, přiznal Neef. „Ale myslím, že bychom se na to měli podívat.“

„To určitě,“ souhlasil FarroJones. „Prve říkal, že si zítra ráno přijde vyklidit věci ze stolu a taky se chce naposledy rozloučit. Mohli bychom ho při té příležitosti chytit, dokud bude relativně střízlivý; uvidíme, jestli z něj něco kloudného vypadne.“

„Přijdu tam kolem desáté,“ slíbil Neef.

„Co to tady vy dva punktujete?“ Jane FarroJonesová se vklínila mezi ně a zavěsila do každého z jedné strany.

„Co takhle ten povedený večer vhodně ukončit,“ zašvitořil FarroJones hraným šeptem.

„Už aby to bylo,“ naléhala Jane.

Eddieho teď už museli z obou stran podpírat dva kolegové z patologie. Dopravili ho doprostřed sálu a rektor silným hlasem, který náleží k výkonu funkce stejně jako služební volvo zavelel, aby přítomní utvořili kruh.

Cizí lidé si nervózně podali ruce a děkan zahájil sborový zpěv Valčíku na rozloučenou. Eddie visel mezi svými dvěma zachránci jako vykostěné kuře, zatímco akademická obec k němu střídavě připlouvala a zase odplouvala. Teď už chybí, jenom aby se pozvracel, pomyslel si Neef. K tomu naštěstí nedošlo a večer skončil všeobecným poplácáváním po zádech, podáváním kabátů a výkřiky „Nádherný večírek“, které se rozléhaly po mramorových sálech. Když Neef vyšel ven do noci, vzduch krásně voněl. Byl by snadno sehnal taxi, ale v tu chvíli potřeboval být sám.

Doma našel za dveřmi vzkaz od Evy. Přijela za ním do domku hned zvečera, ale nenašla ho doma. Nechala mu tam noviny se svým článkem o hrozící rakovině. Neef si vyčítal, že Evě neřekl o večírku s Eddiem, ale kdyby k sobě byl upřímný, musel by si přiznat, že v tom nebylo jen pouhé nedopatření. Trochu ho na Evu mrzelo, že večer předtím tak spěchala pracovat na svém článku. Uvědomoval si, jak je to dětinské, ale cítil potřebu dát nějak najevo i svou nezávislost. Teď, po tom příšerném večírku už takovou potřebu neměl.

Přál si, aby Eva byla s ním.

Sebral noviny a usadil se v křesle, aby si aspoň přečetl, co napsala.

12

V pondělí měl Neef hned ráno schůzi vedení. Nebylo příliš o čem debatovat, jen Carol Martinová, vrchní ošetřovatelka, žádala zvýšení počtu nočních sester. Carol už tu věc několik týdnů předběžně projednávala s jednotlivými primáři. Tvrdila, že sester je

málo, a přitom nesou velkou zodpovědnost. Neef jí přislíbil podporu a také se za ni postavil. Heaton a klátivý Filip Danziger slíbili, že se podívají, co by se s tím dalo dělat.

Tim Heaton blahopřál Markovi Louradisovi k článku o genové terapii.

„Tomuhle já říkám pozitivní žurnalistika,“ pochvaloval si. „Nemocnice svatého Jiří se tak v povědomí veřejnosti spojuje s nejmodernějším výzkumem. Praktičtí lékaři si uvědomí, že jsme perspektivní nemocnice a budou k nám ochotně doporučovat pacienty.“

Neef si všiml, že se mu Louradis po celou schůzi vyhýbá očima.

Dělalo mu dobře vědět, že se Mark cítí aspoň trochu provinile za to, jak si bezostyšně sám pro sebe obstarává publicitu. Doby, kdy se kvůli tomu Neef rozčiloval, dávno minuly. Stoicky se smířil s tím, že někteří lidé jsou už prostě takoví.

Heatona zvlášť potěšilo, že se pozornost věnovaná obavě z rakoviny přesunula z Nemocnice svatého Jiří na Veřejný zdravotnický dozor, jemuž, jak se domníval, po právu přísluší. Zavedl na to řeč a sklidil potlesk za pevný postoj, s nímž trval na tom, aby se nedělní tisková konference nekonala v nemocnici.

„Mimochodem, co si myslíte o tom, jak se v novinách o té rakovinové hrozbě píše?“ zeptal se Heaton.

„Jsou to vesměs panikáři,“ dala se slyšet Carol Martinová.

„Když si člověk některé z těch reportáží přečte, bude si myslet, že karcinogen je nějaký slizký zelený šupinatý netvor, co číhá v temných uličkách a napadá bezbranné lidi.“

„Kdyby to tak bylo, měli bychom to snadnější,“ podotkl Neef. „Aspoň bychom věděli, s kým máme tu čest.“

„Co si myslíte o těch reportážích vy, Michaelle?“ zeptal se ho Heaton.

„No, řekl bych, že nevyhlídili naše nadřízené orgány právě v zářivých barvách, jenže to už je u nás dneska skoro národní sport. Nemyslím, že je to vyloženě nefér.“

„To já si myslím, že to je vůči zdravotnickému dozoru velice nespravedlivé,“ prohlásil John Marshall. „Oni to v tuto chvíli opravdu nemají nejsnadnější.“

„Nepříjemným faktem ovšem zůstává, že k odhalení příčin mají dnes stejně daleko, jako měli po té první reportáži,“ poznamenal Neef.

„To nemusí být nutně jenom jejich chyba,“ namítl Marshall.

„Já neříkám, že je,“ ujistil ho Neef. „Naopak s vámi souhlasím, ale to na věci nic nemění. Prostě nepostoupili nijak dopředu.“

Neef se podíval na hodinky. Bylo půl desáté a pět minut. V deset měl být na lékařské fakultě.

„Máte dnes nabitý program, Michaela?“ zeptal se Heaton, který si jeho gesta všiml.

„Když už tedy nikdo nic nemá...“ Všichni zavrtěli hlavami.

„Tak můžeme zahájit týden.“

Heaton přišel za Neefem a řekl mu, že žádost o urychlené povolení léčby už rozjel.

„Jsem vám zavázán,“ ujistil ho Neef.

„Opravdu si myslíte, že by to mohlo zabrat?“

„V tom jsem optimista. Musím být.“

Heaton se pousmál. „Na svém místě si nic jiného ani nemůžete dovolit, jinak byste se z toho zbláznil. Určitě to není lehké, ale když jsme spolu naposledy mluvili, říkal jste mi přece, že v jednom případě bude ten váš pokus úspěšný.“

„Ano, Thomas Downy,“ potvrdil Neef. „Cerebellární nádor, pozoruhodně to ustupuje. Dnes ráno budeme dělat další snímky. Dám vám vědět, jak to probíhá.“

„Buďte tak hodný,“ řekl nadšeně Heaton. „Taková zpráva by skvěle navázala na ten Markův článek. Úspěšné využití genové terapie nádorového bujení by nás vyneslo do čela lékařské vědy. Na Nemocnici svatého Jiří by se prohlíželo jako na středisko špičkové medicíny ve světovém měřítku. Octli bychom se mezi těmi nejlepšími. Přitáhlo by to peníze. Pacienti by si u nás podávali dveře.“

„Prima,“ poznamenal neutrálně Neef.

„Vážně, Michaela, jestli ta vaše genová terapie povede u toho děcka k úplnému vyléčení, budeme muset uvažovat o pořádné kampani v tisku. Nemocnice dobrou publicitu potřebuje. Co říkáte?“

Neefa pobavilo, jak brzy Heaton inkasuje úroky za svou laskavost z nedělního večera. „Souhlasím, Time,“ přisvědčil.

„Pokud dojde k úplnému vyléčení a nebude to jen pouhá remise, pak si myslím, že si společně s Menogenem nějakou tu pozornost zasloužíme.“

Heatona doslova uzemnilo, jak ochotně a bez námitek Neef souhlasil. „No výborně,“ zaradoval se. „Řeknu Johnovi Marshallovi, aby připravil koncept a poslal vám ho.“

„Jdeš právě tak na kafe, Michaelle.“

Miller tu ještě není?“ zeptal se Neef.

„Volal jsem k němu už několikrát. Nehlásí se. Ale není divu, když si vzpomeneš, v jakém byl včera stavu. Bude zázrak, jestli se vůbec probudí.“

Neef se usmál: „Obávám se, že ten dlouhý a šťastný odpočinek v důchodu, o kterém mluvil děkan, zůstane jen zbožným přáním. Počítám, že jednu láhev denně určitě porazí.“

„To asi víc,“ hádal FarroJones. „Bude rád, když přežije rok.“

„Jak se s tím vyrovnává jeho žena?“

„Trudy? Ta myslím jen čeká, až Eddie umře, aby si ještě stačila užít života nebo toho, co z něj zbývá. Mají syna na Novém Zélandě. Asi tam pojede za ním.“

FarroJonesova sekretářka přinesla kávu. „Černá a bez cukru, že ano, pane doktore?“

„Tomu říkám paměť,“ žasl Neef. „Děkuji.“

„Marge strčí do kapsy i slona,“ prohlásil FarroJones.

„Tak nevím, jak si to mám vykládat, pane doktore,“ ozvala se Marge. „Zvlášť když teď držím dietu.“

Oba muži se zasmáli a Marge odešla.

Když dopili kávu a ze všech stran probrali včerejší přízračnou večeři, nadhodil FarroJones: „Co kdybychom zašli dolů na patologii a počkali na něj tam?“

„To je nápad,“ souhlasil Neef.

Prostory fakultní katedry patologie byly ve srovnání s patologickým oddělením u Svatého Jiří mnohem rozlehlejší.

Hlavní zásluhu na tom měl fakt, že sloužily i výuce. Studenti prvního ročníku sem chodili na praktická cvičení z anatomie a fyziologie, a to vyžadovalo dostatek místa v laboratořích.

FarroJones vedl Neefa k Eddieho pracovně zkratkou přes hlavní pitevní laboratoř, dlouhou místnost s nízkým stropem a okny z matného skla. Mohlo tam pracovat ve dvojicích až čtyřicet studentů. Neef ucítil pach formaldehydu a sraštil nos.

FarroJones zaklepal na Eddieho dveře a zavolal: „Je někdo doma?“ Otevřel dveře a vstoupil dovnitř. Neef šel za ním.

„Pořád ještě tu není,“ konstatoval FarroJones.

„Ale má tady sako,“ upozornil Neef, který si všiml, že je pověšené zezadu na dveřích.

„Jestli to není nějaké, které si tu nechává,“ uvažoval FarroJones.

„Má tu i aktovku,“ hlásil Neef a ukázal na černou diplomatku, ležící v rohu místnosti poblíž kartotéční skříně.

„To je divné. Možná že obchází lidi a loučí se.“

„Tak se poptáme okolo, ne?“

Neef zaklepal na dveře vedlejší místnosti.

„Dál,“ ozval se hlas s indickým přízvukem.

„Hledám Eddieho Millera. Už jste ho dnes viděl?“

„Asi před půlhodinou. Kdo račte být?“

FarroJones strčil hlavu do dveří a oznámil: „To je v pořádku, Vid', ten pán je tu se mnou. Přišli jsme se rozloučit s Eddiem.“

„Á, David. Eddie tu někde je.“

„Je v pořádku?“ zeptal se FarroJones.

„Řekl bych, že mu jenom trochu třeští hlava.“

„Díky, Vijayi. Podíváme se po něm.“

Neef prošel s FarroJonesem celé oddělení. Řada lidí Eddieho viděla, ale nikdo v poslední půlhodině. Vrátili se do Eddieho pracovny, sako i aktovka tam ještě byly. Rozhodli se tedy počkat, dokud se nevrátí. Uplynulo deset minut a po Eddiem ani památky.

„Tak, Eddie, pospěš si,“ naléhal FarroJones s pohledem na hodinky. „Mám moc práce.“

„Pojďme se po něm ještě prohlídnout,“ navrhl Neef.

„Možná se tu potuluje a nostalgicky se loučí se známými místy. Můžeme se rozdělit a pak se sejdem zase tady.“

„Lepší než tu jen tak dřepět,“ souhlasil FarroJones.

Neef se vydal na okružní cestu ve směru hodinových ručiček.

Nejdřív prošel výukovým patologickým muzeem. Byla to tichá místnost, plná leštěného mahagonového nábytku a skleněných nádob, v nichž bylo vidět lidské orgány, napadené nejrůznějšími chorobami či všelijak znetvořené. Zastavil se před obzvláště zdeformovaným lidským plodem a přečetl si legendu: „Účinky radiace.“

U stolu v průčelí sálu seděl malý shrbený mužiček v uniformě univerzitního sluhy. Neef se ho zeptal: „Hledám doktora Millera. Neviděl jste ho?“

„Prve jsem ho viděl,“ odpověděl s pronikavým astmatickým sípáním mužiček. „Ale to už je dobře hodina.“

Neef prošel celé muzeum a vyšel zase na chodbu, vedoucí do pitevny, kterou využívali patologové z nemocnice i ze soudního lékařství. Studenti sem přístup neměli, provoz byl financován spíš z prostředků nemocničního trastu než z pedagogického rozpočtu. Nahlédl dovnitř. Pilně tam pracovala jakási patoložka. Vzhledla od nebožtíka, kterého právě pitvala, a zeptala se: „Co jste zač?“

Neef se zatvářil kajícně. Statná žena se zrzavými vlasy a zarudlým obličejem, která držela v ruce skalpel, se ani neusmála, a to ho uvádělo do rozpaků. „Omlouvám se, že jsem sem tak vpadl,“ řekl. „Jsem Michael Neef od Svatého Jiří. Hledám Eddieho Millera.“

„Tady není,“ odsekla žena a dala se znovu do práce.

„Ne, jistěže ne,“ přisvědčil Neef a tiše z místnosti vycouval.

Venku si hlasitě odfoukl. Zase jednou si uvědomil, jak má patologii nerad, už kvůli tomu, co dokáže udělat s lidmi, kteří ji provozují. Ta žena byla ve stresu, jaký se dal téměř nahmatat.

Žádný div, že Eddie skončil tak bídne.

Michael Neef prošel márnicí, po obou stranách se táhly řady chladicích boxů s těžkými dveřmi. Na moment se zastavil; náhle ho napadlo jedny z těch dveří otevřít a podívat se, kdo je uvnitř. Zapudil ten bláznivý nápad a šel dál. To má na svědomí tohle prostředí. Dokázalo ho úplně vytočit. Už měl té exkurze až po krk. Vzpomněl si, že se zpátky do Eddieho pracovny může dostat přes pitevnu, a vydal se tudy.

Když byl asi v polovině sálu, zarazil ho jakýsi kovový zvuk. Po několika minutách zazněl znovu. „Je tu někdo?“ zeptal se. Nikdo se neozval. Jenom znovu zaslechl ten zvuk. Pustil se tedy směrem, odkud podle něj vycházel. Nehledě na to, že byl lékař, dokonce primář, tohle prostředí ho znervózňovalo skoro jako novopečeného medika, který se má prvně seznámit s mrtvým tělem. Ten pocit ho šťval, viděl v tom slabost. Na druhé straně však byl najednou přesvědčený, že cosi není v pořádku. Cítil to v kostech, i když navenek se to projevovalo spíš na pokožce: za krkem mu začala naskakovat husí kůže.

Vpředu dělila místnost přepážka. A právě za ní se ozýval ten zvuk. Pomalu přepážku obešel a spatřil řadu nádrží, které vypadaly jako koupací vany. Byly to nádrže s formalinem, kde se uchovávaly mrtvoly určené pro studentské pitvy. Právě když se Neef na tu řadu díval, uslyšel někde nad poslední nádrží znovu to kovové cinknutí, při kterém se mu málem zastavilo srdce. Podíval se nahoru a zjistil, že okenní ventilace nad ním není pořádně zajištěná. Jak zafoukal vítr, ventilace zarachotila o záchytku. Odtud ten zvuk. Neef se za svou nervozitu maličko zastyděl. Došel podél řady van až na konec a rozhlížel se po něčem, na co by si stoupl, aby dosáhl na ventilaci a zavřel ji. Ale nic vhodného tam nebylo. Co si tak stoupnout na roh nádrže, uvažoval a pohlédl přitom dolů. Vtom se na hladinu formalinu náhle vyvalil roj bublinek a Neefovi se zatajil dech. Když se hladina uklidnila, uvědomil si, že zírá přímo do bledé tváře mrtvého Eddieho Millera. Z Eddieho úst se vydral další roj bublin. To mu z plic postupně unikaly poslední zbytky vzduchu.

Ježíši Kriste,“ zašeptal Neef, neschopen odtrhnout od té děsné podívané zrak. Z paměti se mu vynořila děkanova slova o „dlouhém a spokojeném odpočinku“, zněla teď jako ďábelský žert.

Neef rychle našel FarroJonese a řekl mu, co našel. Vrátili se na místo spolu.

„Kristepane,“ zděsil se FarroJones. „Hrozný konec. Jak se to ale mohlo stát?“

Neef pohlédl vzhůru na záklopku ventilace, která se volně plácala ve vzduchu: „Eddie zřejmě lezl nahoru, aby to upevnil, a sklouzl. Musel spadnout do nádrže pozadu a hlavou narazit o okraj.“

FarroJones přikývl: „Zatracená smůla.“

„A co my teď naděláme?“ zeptal se Neef.

„Už se můžeme jen dohadovat, jestli to, co Eddie říkal, byla pravda,“ poznamenal FarroJones.

„Máš pravdu,“ souhlasil Neef. „Bylo by bývalo fajn, kdybychom se ho mohli zeptat, když byl střízlivý. Stejně si nedovedu představit, proč by si něco takového vymýšlel, i když byl pod obraz.“

„To je fakt,“ připustil FarroJones.

„No,“ uvažoval Neef a pohlédl na tělo, které se vznášelo v tekutině, „to už se nedovíme.“

„A co kdybych se podíval na Eddieho pitevní protokoly?“ navrhl FarroJones. „Třeba v nich najdu někoho, kdo by vyhovoval tomu, co Eddie tvrdil. Žádné jméno asi neuvedl, že?“

„Ne,“ stěžoval si Neef. „Snažil sem se to z něj dostat, ale nepodařilo se mi z něho vypáčit víc, než že to bylo děvče a že byla asi stejně stará jako Melánie Simpsonová.“

„To by mělo stačit,“ řekl FarroJones. „Rozhodně to stojí za pokus.“

Neef se vrátil na oddělení až pozdě popoledni. Musel zodpovědět řadu otázek policii a také vyplnit nezbytný formulář, na němž se ve Fakultní nemocnici ohlašovaly nehody.

FarroJones ho zval na oběd, ale on odmítl; ten den už ztratil příliš mnoho času. Když konečně dorazil, čekal na něj Lawrence Fielding.

„Pojď se na něco podívat,“ vyzval ho celý vzrušený. „To jsou poslední snímky Thomase Downyho.“

Neef okamžitě pochopil, co Lawrence tak nadchlo. Thomasův nádor se zmenšil na velikost pouhého hrášku. „Zatraceně, tak tohle je absolutní senzace,“ prohlásil Neef.

„Když mám být upřímný,“ přiznal se Fielding, „nikdy jsem doopravdy nevěřil, že by se něco takového mohlo stát. Samozřejmě jsem doufal, že by to mohlo fungovat, ale vážně jsem tomu nevěřil. Ale teď...“

Neef se usmál: „A co ostatní?“

„To je bohužel zklamání. Ani u jednoho z nich není vidět sebemenší zlepšení. Musím znovu opakovat, že bych byl pro, vrátit je zase buď na konvenční terapii, nebo tam, kde je to vhodné, nasadit Antivulon.“

„Dobrá,“ souhlasil Neef. „Tak už to nebudeme odkládat. proved'me to, jak navrhuješ.“

„A nemusíš se o tom radit s Maxem Pereirou nebo s vedením?“

„Ne, péče o pacienty je v mé kompetenci a já říkám, zaplat'pánbůh i za ten jediný úspěch. Měli jsme jeden úspěch a čtyři nezdary, ale ten úspěch stojí za to.“

Fielding se zasmál. „Když to takhle půjde dál,“ uvažoval, „tak bude ten nádor příští týden úplně zlikvidovaný. Slyšel jsem, že dnes odpoledne přijdou za Thomasem rodiče. Chceš si s nimi promluvit?“

„Udělej to sám,“ vyzval ho Neef. „Nemíváme moc příležitostí říkat dobré zprávy.“

„Díky,“ zaradoval se Fielding. „Kruci, to je ale senzace!“

Neef se usmál. Poprvé v životě slyšel z úst Lawrence Fieldinga něco jako zaklení. „Max Pereira vyrukoval s novým vektorem. Myslí, že by mohl pomoci Neilovi Bensonovi. Nemocnice už zažádala o urychlené udělení licence, abychom ho mohli použít.“

„A tak,“ poznamenal Fielding a na očích mu byly vidět pochyby.

„Já vím, povzdechl Neef. „Neilovi už se to začíná krátit, ale stejně to chci zkusit.“

Fielding přisvědčil: „To je správné.“

„Evě jsem o tom ještě neřekl. Nechci v ní budit falešné naděje. Už tak to s Neilem prožívá dost těžce.“

„Budu na to myslet,“ ujistil ho Fielding.

„Ozvala se Kate Morseová?“

„Mluvil jsem s ní dnes ráno. Byla dost zničená. Mám strach, Charliemu už nezbývá moc času.“

„Možná že je to tak lepší,“ uvažoval Neef.

„Po nemocnici se povídá, že na lékařské fakultě náhle umřel nějaký profesor,“ nadhodil Fielding.

„Fámy se zřejmě šíří rychle,“ usoudil Neef. „Byl to Eddie Miller, patolog. Chtěl v pitevně zavřít okno, uklouzl a spadl naznak rovnou do nádrže s formaldehydem.“

„Panebože.“

„Včera večer jsem byl na jeho večírku, oslavoval odchod do penze. Dnes ráno už si šel na fakultu jenom pro pár osobních věcí,“ poznamenal Neef.

„Člověk nikdy neví, co na něj číhá za nejbližším rohem,“ konstatoval Fielding.

Po čtvrté hodině zavolal Neef FarroJonesovi. Chtěl vědět, jestli mu přálo štěstí při pátrání po novém viru.

„Bohužel ne,“ přiznal FarroJones.

„To znamená, že Menogen je z toho venku?“

„Ne tak úplně. To, že jsme nenašli nový virus v konvenčním slova smyslu, ještě nemusí znamenat, že tam není nic.“

„Teď ti nerozumím,“ přiznal Neef.

„Mohla by to být nějaká jiná forma infekční částice.“

„Jako třeba co?“

„Třeba priony,“ řekl FarroJones. „Jak víš, priony figurují v BSE čili nemoci šílených krav, jak tomu rádi říkají naši kamarádi od novin a samozřejmě souvisejí i s jejím ekvivalentem u lidí s CreutzfeldtJakobovou chorobou...“

„Davide, o prionech toho něco málo vím, i když je to samozřejmě spíš tvoje specializace než moje, ale...“

„Michale, chci říct jenom tolik,“ vpadl mu FarroJones do řeči, „že BSE je infekční choroba, u níž se nikdy neprokázala žádná bakterie ani virus. Dobrá, víme, že priony tyhle infekční partikule proteinového charakteru nejsou vidět pod mikroskopem a nedají se ani uměle kultivovat. Ale určitě tam jsou. A současná věda se shoduje v tom, že právě priony jsou zodpovědné za BSE, CJD a tamto, co našli u ovcí...“

„Svědívku.“

„Přesně tak.“

„Nechceš náhodou naznačit, že Max Pereira stvořil nějakou takovou věc v laboratoři, a ona se dostala ven nebo snad ano?“

„Ty to líčíš tak trochu jako science-fiction,“ bránil se FarroJones. „Ale když si ve zkumavkách pohráváme s DNA, nemůžeme si ani při veškeré opatrnosti být na sto procent jistí, co se stane. To snad už je v samé povaze výzkumu. Jeho věk pořád sahá do neznáma.“

„Panebože,“ vzdychl Neef. „Takže se, předpokládám, ani nedá vypátrat, jak a z které laboratoře taková věc unikla?“

„Ne.“

„A ty si doopravdy myslíš, že se něco podobného mohlo stát?“

„Všechna ta kontrolní opatření jsou sice dobrá věc, ale když do té rovnice dosadíš ještě komerční tlaky a osobní ambice, může z toho být pořádně nebezpečný koktejl.“

„No, dejme tomu,“ připustil Neef. „Takže budeš pátrat dál?“

„Dám tomu ještě jeden den,“ odpověděl FarroJones. „Nehledě na jiné věci, nemůžeme už Charlesovi Morseovi brát další vzorky. Je už bohužel v posledním tažení.“

„Slyšel jsem,“ přisvědčil Neef. „Předpokládám, žeš ještě neměl příležitost podívat se na Eddieho pitevní protokoly?“

„Ještě ne. Dnes ráno jsme ztratili hrozně moc času s policií a s vyplňováním všech těch hlášení. Pořád ještě doháním zpoždění. Podívám se na to, jak jen budu moci.“

Neef položil sluchátko, opřel se lokty o stůl a mnul si oči.

Když je zase otevřel, stála před ním Eva. „Já jsem klepala,“ řekla. „Jsem tu vítaná, nebo se pořád ještě snažíš mi vyhýbat?“

„Já se ti nevyhýbám,“ namítl Neef. Vstal a obešel stůl, aby ji pozdravil. Lehce ji políbil. „Včera večer jsem musel na slavnostní večeři, jeden profesor odcházel do důchodu. Padlo to na mě na poslední chvíli. Šel jsem tam za Franka MacSweena. Bylo to jako vystřižené ze zlého snu, a jako by těch příšerností nebylo dost, skočil dnes po ránu oslavenec šipku do kádě s formaldehydem a zabil se.“

„Mluvíš vážně?“ zvolala Eva.

„Bohužel ano. Většinu dopoledne jsem strávil s policií.“

„Proč ty?“

„Protože já ho našel,“ vysvětlil jí Neef. „Dnes ráno jsem za ním zaskočil, zeptat se na něco, o čem mluvil včera v noci.“

„To pro tebe muselo být hrozné.“

Neef ji ujistil, že ano: „Příjemné to zrovna nebylo. Stavovala jsi se u Neila?“

Eva přikývla. „Není mu dnes dobře,“ poznamenala. „Sestra říkala, že v noci hodně zvracel.“

„Slyšel jsem.“

„Ale i tak chtěl, abych mu vyprávěla. Takže dnes byl Maxwell Gunn v docích. Zachraňoval rybářský člun kapitána Coda, na kterém vznikl požár. Kapitán Cod mu byl tak vděčný, že mu věnoval velkou rybu, aby si ji v hasičské zbrojnici udělal k obědu...“ Eva se odvrátila a vytáhla z kabelky kapesník. Chvíli si ho přiložila k obličejí a pak se, s pohledem až vzdorně statečným, znovu obrátila k Neefovi. Stáhlo se mu hrdlo.

„Co kdybychom šli domů,“ navrhl měkce.

„To by bylo hezké,“ řekla Eva.

„Ještě jsi mi neřekl, co si myslíš o mé reportáži,“ zajímala se Eva později, když už spolu leželi v posteli. Do oken právě začal bubnovat déšť a Dolly se cestou z haly do kuchyně na chvíli zastavila u dveří do ložnice. Hodila po nich nesouhlasným pohledem a kráčela zase dál.

„Myslím, že je dobrá,“ usoudil Neef. „Opírá se o fakta, a ne o nějaké fantazie.“

„To je královská pochvala,“ řekla Eva. „Těm novinám se taky líbila.“

„Těm celostátním?“

„Ano. Možná mi nabídnou místo v redakci.“

„Co by to znamenalo?“

„Vypadnout z Večerníku. A pravděpodobně se přestěhovat.“

„Aha. Kdy by to mělo být?“

„Ještě mi nic nenabídlí,“ uklidňovala ho Eva. „Zatím jsem pro ně napsala jen tuhle jedinou reportáž.“

„Ale kdyby?“

„Potom prakticky hned, ale netrap se. Ani by mě nenapadlo odejít, dokud mě Neil potřebuje.“

Neef zamručel a pak poznamenal: „Víš, původně jsem ti to nechtěl říct, ale teď to udělám, protože na těch svých ubohých ramenou všechno sám neunesu. Někdo mi to totiž někdo poradil.“

Eva se usmála: „Zřejmě sis tu lekci vzal k srdci.“

„Max Pereira se vytrasil s novým virovým vektorem a myslí si, že by mohl Neilovi pomoci. A protože Menogen by normální úřední cestou nestihl obstarat povolení, podala mimořádnou urgentní žádost o souhlas k jeho použití nemocnice. Odešlo to dneska.“

„Michaela, to je přece nádhera!“ vykřikla Eva a posadila se.

Neef ji položil prst na rty. „Ne tak zhurta,“ upozornil ji. „Neilovi se už pořádně nachýlil čas. Všechno je krutě proti němu... a proti nám. A kromě toho, ten vektor nemusí fungovat. V oficiálním pokusu to nevyšlo ve čtyřech z pěti případů:

„Ale u Thomase Downyho to zabralo,“ trvala na svém Eva.

„Ano, u toho ano.“

„Proč jsi mi o tom vlastně nechtěl říct?“

„Nechtěl jsem vidět, jak by tě bolelo, kdyby ses napřed upnula k naději a pak se musela dívat, jak se ti znovu hroutí, kdyby ta terapie nevyšla.“

„Jsem ráda, žeš mi to pověděl,“ řekla Eva a položila hlavu zpátky na polštář. „O všem, co se týká Neila, bychom si měli říkat. Tolik pro nás oba znamená. Myslíš, že to povolení dostaneš?“

„Nevidím důvod, proč by ho nedali,“ odpověděl Neef.

„Jde jen o to, jak dlouho to bude trvat.“

„Vsadím se, že už teď je ti líp, když jsi mi to řekl,“ nadhodila Eva.

„Máš pravdu,“ souhlasil Neef.

„Nechceš se podělit ještě o nějaké to břímě, když už jsem tady?“ ukázala si na rameno. „Není sice moc široké, ale unese hodně.“

„Břemen mám bezpočet,“ usmál se Neef. „David v těch sledovaných vzorcích žádné stopy nového viru nenašel.“

„Znamená to, že Max je z toho venku.“

„Taky jsem si myslel, jenže David přišel s tím, že v tom může být i nějaký nový typ infekční částice, kterou není pod mikroskopem vidět.“

„Takže podezření trvá?“

„Obávám se, že ano. Ale nechce se mi věřit, že by Max vědomě provedl něco nebezpečného nebo nezodpovědného.“

„To je potom Menogen v těžké situaci, když ho není možné ani obvinít ani zbavit viny,“ uvažovala Eva. „Všichni si budou říkat, že není kouře bez ohně.“

„Proto si to taky necháváme pro sebe,“ podotkl Neef. „Nebylo by to vůči Menogenu fér, kdybychom vyrukovali s tou geografickou souvislostí. Lidé by se toho okamžitě chytili a udělali si jednoznačný závěr.“

„Bude David pátrat dál?“

„Už jen jeden den. Ale vypadá to, že na nic neprijdou.“

„Máš na srdci ještě něco?“

„Co má tohle znamenat?“ protestoval na oko Neef. „Jsi jak španělská inkvizice.“

„Je to pro tvoje dobro,“ přesvědčovala ho Eva. „Já tě jen učím, jak se podělit o starosti. To ti prospěje.“

„Ještě jsem ti neřekl, proč jsem ráno vlastně šel do Fakultní nemocnice.“

„Ne, tos mi neřekl. Tak proč?“

Neef Evě vyličil Eddieho večírek a pověděl jí o tom, jak Eddie tvrdil, že mu prošel rukama podobný případ ještě před Melanii Simpsonovou.

„Cože?“ zvolala Eva. „Ale to by pak všechno bylo úplně jinak!“

„To ano,“ souhlasil Neef.

„On ale umřel, než jsi se ho na to stačil vyptat?“

„Správně, ale na té jeho historce asi nic nebylo. Nemohl jsem z něj vypáčit žádné jméno a on sám se mě spíš snažil přesvědčit, že proti němu kdosi konspiruje. Bylo to nejspíš jenom paranoidní žvanění starého ožraly. David chce pro jistotu projít jeho pitevní protokoly, jestli by se tam něco nenašlo.“

„Chtěl by ses svěřit ještě s něčím?“ zeptala se Eva.

„Myslím, že už jsi ze mě dostala úplně všechno,“ doznal se Neef.

„A není ti tak líp?“

„Vlastně myslím, že ano,“ pochvaloval si Neef. „Musíš dnes večer domů?“

„Jestli ty nechceš, tak nemusím,“ odpověděla Eva.
Já rozhodně nechci.“

13

Druhý den odpoledne přišel na oddělení Max Pereira, podíval se na snímky z tomografu, a když uviděl, k jakému zlepšení u Thomase Downyho došlo, byl nesmírně rád.

„Ty snímky dělal Lawrence včera,“ řekl Neef.

„Funguje to,“ liboval si Pereira s úsměvem od ucha k uchu.

„Sakra že to funguje,“ opáčil Neef. „Za týden už to bude celé pryč.“

„Jenže takhle by to mělo vypadat u všech,“ zavrtěl Pereira hlavou. „Testoval jsem ty čtyři ostatní vektory až do zblbnutí a všechny jsou v pořádku. Tak proč nezabraly? To bych teda rád věděl.“

„Jsou věci mezi nebem a zemí, milý Horácio, o kterých se tvé filozofii ani nesní.“

„Mám to brát tak, jako že nemáte tušení?“ zeptal se Pereira.

„Klidně,“ odpověděl Neef.

„A co ten váš průšvih se zdravotnickým dozorem?“ vyptával se Pereira. „Vyhmátli už hoši nějaký ten virus?“

„Moc nadšeně se na ten váš nápad netvářili,“ odpověděl Neef.

„Ten páprda Lennon by si nenašel ani frantíka ve vlastních kalhotách,“ usoudil Pereira. „Kdybych měl elektronovej mikroskop, podíval bych se vám na to sám. To si s tím nikdo nedal práci?“

Neef byl v rozpacích. „Ale ano,“ odpověděl. „David FarroJones prohlížel odběry z plic Charlieho Morse.“

„No a?“

„Bohužel nic.“

„Doprčic. Musí to bejt virus. Na to vemte jed, člověče.“

„Podle mého soukromého mínění máte pravdu,“ řekl opatrně Neef. Bedlivě sledoval, jestli se u Pereiry neobjeví nějaká známka špatného svědomí. „Ale to se snadněji řekne, než dokáže.“

„To teda nevím proč.“

Neef se v tom muži nedokázal vyznat. Očividně nemá nejmenší tušení, že Melanie Simpsonová bydlela tak blízko Menogenu, a verva, s jakou prosazuje virovou teorii, svědčí o tom, že ho ani na vteřinu nenapadlo, že by za vznik nového zhoubného viru mohla být zodpovědná jeho vlastní laboratoř. Nebo že by byl Pereira prostě tak dobrý herec? Možná si je tak jistý v kramflecích jen proto, že ví, že vlastně nikdo nedokáže zjistit, odkud se problém vzal, ani sledovat jeho stopu až nazpět do Menogenu. Neefovi se tomu sice nechtělo věřit, ale ani takovou možnost nemohl úplně pominout.

„Tady jsem něco přines,“ oznámil Pereira. Vytáhl z otrískané aktovky dvě lahvičky.

„Ten nový vektor?“

„Jo. Klidně si to tady můžete strčit do ledničky, a až přijde to povolení, můžete popadnout toho kluka a hned jít na věc.“

„Díky, že jste na to myslel,“ řekl Neef.

„Radil bych, abyste si jednu flašku nechali na oddělení a druhou dali zas pro sichr do lékárny, tak jak posledně.“

Neef si vzpomněl na lahvičku, která vzala za své na sále, a ironicky se usmál.

„Provedu.“

Pereira odešel a Neef zápasil s protichůdnými pocity, které v něm ten člověk vyvolával. Bylo tak snadné nechat se znechutit jeho vnější hrubostí a nedostatkem taktu, jenže vezme-li to z druhé strany, Pereira přece říká pouze to, co pokládá za správné, jenom se to neobtěžuje přikrašlovat zdvořilým nátěrem. Neef si přitom uvědomil, jak málo lidí vlastně tohle dělá.

Z těchto úvah ho vytrhl telefon. Byl to Tim Heaton.

„Mám bohužel špatné zprávy.“

„Tak ty potřebuju opravdu ze všeho nejmén,“ řekl Neef unaveně. „Ale sem s nimi.“

„Vaše žádost o přednostní udělení licence na genovou terapii neprošla.“

„Cože?“ zařval Neef a měl pocit, že se mu musí rozskočit hlava. „A proč?“

„Než jsem to mohl předložit, muselo to jít před subkomisi Oblastního zdravotního úřadu. Myslel jsem, že na to prostě plácnou razítko, ale to jsem se spletl. Zamítli to, odmítli to parafovat.“

„Naše vlastní zatracená zdravotnická rada?“ zvolal Neef.

„Dali se slyšet, že přednostní vystavení licence je věc, kterou nelze brát na lehkou váhu. Menogen prý dostal u Svatého Jiří už dostatečně široký prostor. Vyžádali si podrobnou zprávu o výsledcích první pokusné série, a teprve až si ji prostudují, budou prý uvažovat o eventuálním uvolnění zákazu. Je mi to hrozně líto, Michaela.“

„Ježíši Kriste,“ soptil Neef. „Tak já už tu mám ten vektor v ledničce. Můžu s ním zachránit Neilovi Bensonovi život, a ta smečka starých prdouchů bude něco mektat o podrobných zprávách a starat se, aby náhodou něco nepovolili moc snadno.“

„Opravdu mě to hrozně mrzí,“ opakoval Heaton.

„Není v tom ještě nějaký zádrhel?“ zeptal se Neef.

„Jak to myslíte?“

„Řekl jste mi všechno, nebo v tom vězí ještě něco jiného?“

Z dlouhého mlčení, které následovalo, Neef poznal, jak bude znít odpověď, ještě než Heaton přiznal: „Zablokoval to jeden člen. Ostatní by to byli schválili, nebýt toho jediného, který z toho udělal problém.“

„Znáte jeho jméno?“

Zase pauza. „Když vám ho řeknu, neprovedete nic ne předloženého?“

„Neprovedu nic. Slibuju.“

„Peter Baroda.“

„Ježíšikriste! Tak ono to bylo osobní!“

„Jak to myslíte?“

„Na poslední schůzi zdravotnického dozoru si Baroda s Maxem Pereirou tak trochu vjeli do vlasů. Zjevně si nepadli do oka. Baroda si určitě všiml, že na žádosti je Pereirovo jméno, a tak to všivák zablokoval.“

„Tohle by se asi těžko prokazovalo,“ usoudil Heaton. „Jestli je tohle opravdu důvod, proč Baroda tu žádost zablokoval, tak s vámi plně souhlasím. Je to všivák.“

„On se na to asi takhle nedívá,“ usoudil Neef. „Max má totiž ohromný talent šlapat lidem na kuří oko.“

„Je mi to opravdu líto,“ opakoval Heaton. „Nemusím vám připomínat, že použití nového vektoru bez licence nepřichází v úvahu.“

„Ne, to nemusíte,“ odpověděl Neef.

Ann Milesová, která vešla s nějakými papíry k podpisu, zastihla Neefa s hlavou v dlaních. „Není vám něco?“ zeptala se.

„Já jsem v pořádku,“ ujistil ji Neef. „Prosil bych. A poslyšte, Ann!“

„Copak?“

„Byla byste tak hodná a podívala se, jestli je na oddělení slečna Sayersová? Jestli ano, požádejte ji, aby se u mne zastavila, ano?“

„Samozřejmě.“

Dalších třicet vteřin zíral Neef do prázdna a měl pocit, že se čas zastavil. Pak zaslechl, jak se Ann vrací s Evou.

„K vašim službám, pane,“ hlásila se Eva s úsměvem. „Dneska je na tom o trošičku líp. Co se děje?“ Úsměv se jí vytratil z tváře a do očí se vkradla otázka: „Něco se stalo, že? Týká se to Neila?“

„Zdravotní rada odmítla podepsat žádost o licenci.“

Eva zůstala zírat s otevřenými ústy. Nevěřicně zavrtěla hlavou. „Ale proč?“ zeptala se.

„Oficiálně prý nepovažují za šťastné použít další vektor Menogenu, dřív než se vyhodnotí výsledky prvního pokusu.“

„Aha,“ pravila Eva. „A neoficiálně?“

„Max Pereira na poslední schůzi zdravotnického dozoru zvedl mandle jednomu členovi rady. A ten mu to teď vrací i s úroky.“

„Ale kvůli něčemu takovému chce nechat umřít malého kluka?“ žasla Eva s očima plnými rozhořčení.

„Ach Bože,“ zasténal Neef, který viděl, jak se Neilovi vytrácí poslední šance. „Co je tohle za svět.“

„Kdo to je, ten člen rady?“

Neef se na ni podezíravě zahleděl: „Doufám, že nemáš doufám v plánu něco podniknout?“

„Kdybys si myslela, že to Neilovi pomůže, tak bych mu s chutí uřízla koule, ale asi by to nepomohlo, takže říkám ne, neplánuju nic. Jen bych to ráda věděla.“

„Jmenuje se Baroda.“

„Peter Baroda?“ zeptala se.

„Ty ho znáš?“

„Výborně,“ odpověděla Eva. „Známá firma v místních podnikatelských kruzích; on ale není žádný doktor.“

„Na to, aby zasedal v radě, nemusí být doktor,“ poznamenal Neef.

„Prostě stačí, když seš velký zvíře?“

„Něco takového.“

„Nemůžu tomu prostě věřit,“ kroutila Eva hlavou. „Ale nemůžeme někomu takovému dovolit, aby Neilovi zkazil poslední šanci. Ty už ten nový vektor máš?“

„Mám, ale na to zapomeň. Bez povolení ho prostě použít nemůžeme.“

„Proč ne?“

„Protože nejde jenom o to dostat štempl na nějaké lejstro. Žádost musí posoudit experti. Můžou v ní najít nějaký zádrhel, něco, co nám uniklo. Kvůli tomu se celá ta procedura dělá.“

„Ale Neil bez toho léku umře!“ protestovala Eva.

„To mi nemusíš připomínat,“ utrl se na ni Neef. „Nedělej to ještě horší.“

Eva vstala a pohlédla na Neefa, jako by k němu najednou ztratila veškerý respekt. Neřekla už ani slovo, otočila se na podpatku a odešla.

Neef jel domů sám. Posadil se s drinkem v ruce a hleděl do zahrady.

Ani ho nenapadlo připravit si něco k jídlu. Do ničeho neměl chuť.

I když věděl, že v tom, co říkal, měl pravdu, onen znechucený pohled, který po něm před odchodem vrhla Eva, ho mučil. Byl v jejích očích tím, kdo nechá Neila umřít, i když je v jeho moci ho

zachránit. Možná si měl zahrát na hrdinu jako z nějakého filmu, na muže, co pošle k čertu pravidla a předpisy a udělá, co je třeba.

Blbost! Kdyby se tak zachoval každý, nastala by anarchie. V medicíně by se to hemžilo šarlatány, co by beze strachu z následků píchali lidem své nejnovější elixíry a zázračné všeléky.

Vše by bylo jiné, kdyby se za ten vektor zaručil kromě Maxe Pereiry ještě někdo další. Jenže při tom podezření, které se nad Pereirou vznáší, se s něčím takovým nedá počítat.

Po dvou sklenicích v křesle usnul. Když se probudil, ležela mu na klíně Dolly. Podrbal ji za ušima a svěřil se jí: „Aspoň ty jsi mě neopustila, kamarádko... nebo už taky myslíš na to, že si sbalíš kufry?“

Dolly byla zjevně naladěná na pozornosti. Svádívě se převalila na záda, aby ji Neef podrbal na břiše. Náhlé zazvonění telefonu však učinilo veškerým pozornostem konec.

„Neef.“

„Tady je Eva. Omlouvám se, neměla jsem tak vybuchnout. To jen že... Bylo to tak...“

„Já vím,“ uklidňoval ji Neef. „Zapomeňme na to.“

„Mám novinky.“

„jaké?“

„Žádost přece jen ke schválení půjde.“

„Cože?“ vykřikl Neef.

„Trochu jsem se na toho Barodu poptala kolegů a jeden z nich mi prozradil něco užitečného. Tak jsem toho prostě využila.“

„Co tím chceš říct, že jsi toho využila?“ zeptal se stísněně Neef.

„Zavolala jsem Barodovi a sdělila jsem mu, že pracuji na článku o tom, jak se u nás zneužívají sauny jako zástěrka pro bordely.“

Pak jsem ho požádala, jestli by mi laskavě nevysvětlil, jak to, že jeho zelený jaguár pravidelně parkuje před Úřednickou saunou na Melton Place.“

„Propánakrále.“

„Nakonec jsme dospěli k určité dohodě. On stáhne své námitky proti udělení licence a mne postihne amnézie, pokud jde o jeho auto.“

„Ale to je vydírání.“

„Tak jest.“

„Skvělá práce.“

„Slíbil, že zítra posune žádost dál. A já na to, že by bylo vhodnější, kdyby byla v poště už dnes večer.“

„Děsivá.“

„Jako co?“

„Přece ty, když jdeš za něčím, co sis vzala do hlavy.“

„Takový už je svět,“ poučila ho Eva.

„Den ze dne se víc podobáš Maxu Pereirovi.“

„V každém případě je mi opravdu líto, jak jsem se dnes chovala. Uvidím tě zítra?“

„Na shledanou zítra,“ souhlasil Neef.

Náhle si uvědomil, že má hrozný hlad.

Na druhý den v jedenáct hodin dopoledne zemřel Charles Morse. Kate byla u něj. Neef dostal od Marka Clellanda z Fakultní nemocnice zprávu, že se blíží konec, a tak tam mohl včas zajít, aby byl po ruce, kdyby ho potřebovala Kate. Když Kate vyšla z Charlieho pokoje a viděla tam Neefa stát, přistoupila k němu a položila mu ruce na prsa, aby ji mohl obejmout. Nechala slzy proudit bez zábran.

„Kate, je mi to strašně líto,“ zašeptal Neef.

Kate, zabořená hlavou do jeho ramene, jen beze slova kývla. Když je uviděl Clelland, očima Neefovi poděkoval za to, že přišel.

Sestra je uvedla do malé klubovny a přinesla čaj. Neef ho nalil a Kate se postupně uklidňovala. „Já tomu pořád ještě nemůžu uvěřit,“ svěřila se. „Sběhlo se to tak rychle.“ Vstala a s šálkem v ruce pomalu přistoupila k oknu.

„Jen se na to podívej,“ naříkala. „Autobusy, auta, taxíky, lidi. A všichni si jdou za svým, jako kdyby se nic nestalo. Ale ono se stalo. Můj Charlie je mrtvý. Copak to nikdo nechápe?“

Neef vstal a chtěl jít za ní, Kate se však otočila a zadržela ho: „Ne, Miku, to je v pořádku. Opravdu. Já jsem se na tohle připravovala. Ono to tak možná nevypadá, ale opravdu jsem se připravovala. Jen mi dopřej chvilku času.“

Začala pomalu a zhluboka dýchat, aby se sebrala, ale nezvládla to; po tvářích se jí zase řinuly potůčky slz. „Ach, Miku,“ vzlykala. „Co já si bez něho počnu? Byl pro mne všechno, všechno, pro co mi stálo za to žít. Jakou cenu bude mít život bez Charlieho?“

„Já vím, já vím,“ konejšil ji Neef a objal ji kolem ramen. „To chce čas, Kate. Musíš se sebrat.“

Kate se nakonec utišila a napila se trochu čaje. „Prosím tě, mají už vůbec ponětí, jak Charlie k té rakovině přišel?“ zeptala se a usilovně se snažila, aby se jí nechvěl hlas. Nehtem si setřásla z kolena neexistující smítko.

Neef zavrtěl hlavou. „Ne, ještě pořád se na tom pracuje.“

Kate se na chvíli odmlčela a pak vyhrkla: „Proboha, řekni mi něco hezkého.“ Napůl se přitom smála a napůl vzlykala.

Neef se rozhodl, že ji vezme za slovo: „Ten cerebellární tumor u Thomase Downyho se už skoro úplně ztratil.“

„Vážně?“

„Jo. Je to tak.“

„Všchno, co jsem si o doktoru Pereirovi myslela, беру zpátky,“ prohlásila Kate.

Neef přisvědčil: „Asi jsme k němu byli trochu nespravedliví. Thomas Downy mu v každém případě vděčí za život.“

„Díky bohu, že jsou na světě pořád ještě nějaké dobré zprávy,“ Kate se skrze slzy snažila usmát.

„Tak pojď, zavezu tě domů,“ řekl Neef.

Když se vrátil na oddělení, sdělila mu Ann Milesová, že ho sháněl Tim Heaton. „A věříte, že jsem to docela čekal?“ odpověděl.

Zavolal Heatonovi a doufal, že se mu podaří na očekávané zprávy reagovat náležitě překvapeně.

„Michale, mám pro vás dobrou novinu. Peter Baroda zřejmě změnil názor. Takže vaše žádost přece jen odešla.“

„Opravdu?“ zvolal Neef; došlo mu, že hereckou kariéru by asi přece jen nezvládl. „No, to je úžasné.“

„Nevím sice, proč změnil názor, ale udělal to, a to je hlavní věc.“

„Nepochybně,“ souhlasil Neef. „To je báječná zpráva.“

„Hned jsem si myslel, že vás to potěší. Mimochodem, včera jsem se vás zapomněl zeptat na toho pacienta s mozkovým nádorem. Vyvíjí se to pořád tak příznivě?“

Neef se zašklebil. Nebyl to Heaton, kdo se zapomněl ozvat, což Heaton samo sebou dobře věděl. To Neef zapomněl zavolat Heatonovi a říct mu, jak to vypadá.

„Time, mně to v tom rozčilení úplně vypadlo z hlavy,“ omlouval se. „Ten vývoj je víc než uspokojujivý. Nádor se zmenšil na velikost pouhého hrášku. Při troše štěstí bude příští týden úplně pryč.“

„Skvělé!“ zajásal Heaton. „John Marshall už pracuje na tiskové zprávě. Požádal jsem ho, ať si to načrtne. Jen tak pro jistotu.“

„Prima,“ řekl Neef.

„Přesně tohle nemocnice potřebuje,“ liboval si Heaton. „Léčení rakoviny.“

„Počkejte...“

„Je to začátek,“ pokračoval Heaton. „To nemůžete popřít.“

„No, to asi ne,“ souhlasil Neef.

„Dám vám okamžitě vědět, jakmile se něco dovíme o té žádosti.“

Když ten den zazvonil telefon naposledy, ozval se David FarroJones.

„Michaele, prošel jsem všechny pitevní protokoly Eddie ho Millera za poslední tři měsíce. Není v nich absolutně nic, co by tu jeho historku dokládalo.“

„To se mi ulevilo,“ konstatoval Neef.

„To bych řekl,“ souhlasil FarroJones.

„A nový virus se ještě neobjevil?“

„Ne, nic takového. Budeme muset to pátrání ukončit. Stojí nás to příliš mnoho času.“

Smrt Charlese Morse vyvolala následující den v novinách novou vlnu zájmu. POČET SMRTELNÝCH OBĚTÍ RAKOVINY STOUPÁ, ODPOVĚDNÉ ORGÁNY STÁLE TÁPOU VE TMĚ.

Tak zněl titulěk ve Večerníku a v podobném tónu se nesly i všechny ostatní. Jedněm novinám se podařilo dosáhnout místního

poslance parlamentu a přimět ho, aby se k tomu vyjádřil. Ujistil své voliče, že už napsal ministrovi zdravotnictví dopis, v němž požaduje, aby se v té věci okamžitě začalo něco dělat. Byl prý ubezpečen, že už byla učiněna náležitá opatření.

Během dne se Neef měl přesvědčit, co to znamená. Zavolal mu Lennon a sdělil mu, že vyšetřování už neřídí. Ujal se ho tým specialistů, které vyslalo ministerstvo. Měli ve svých řadách i vědce z Porton Down, vládního střediska pro chemickou a biologickou obranu.

„Odvezli si i tělo Charlese Morse,“ dodal Lennon. „Patologické vyšetření chtějí provést sami.“

„Mají na to právo?“ zeptal se Neef.

„Podle toho, co říkali, si můžou dovolit setsakramentsky všechno, co se jim zachce,“ řekl Lennon. „Tady na Sutton Place mají teď pod palcem úplně všecko a taky okamžitě zakázali jakékoli informace pro tisk. Vsadil bych se, že se s nimi hezky brzo setkáte taky. Chlap, co je vede, se jmenuje Klein.“

Dvě hodiny nato ohlásila Neefovi Ann Milesová, že venku čekají doktoři Klein a Waters.

„Ať jdou dál.“

První vstoupil Klein, vysoký hubený muž s vystupujícím ohryzkem, který mu neklidně poskakoval nad tuhým límečkem proužkované košile. Podal Neefovi ruku: „John Klein.“

Nechoval se ani přátelsky, ani nezdvořile, prostě jen věcně.

Jeho společník byl o hlavu menší, měl ohnutá ramena a levý koutek úst trochu pokleslý, což mohlo svědčit o nedávné lehké mozkové příhodě. Představil se jako Malcolm Waters. Žádný z nich se neusmál.

„Děkuji vám, doktore, že jste si pro nás tak rychle našel čas,“ řekl Klein. „Jak už asi víte, stojíme v čele týmu, vyslaného ministerstvem zdravotnictví, aby se zabýval vašim emblémem.“

„Byl bych radši, kdybyste to neoznačovali za můj problém,“ podotkl Neef v naději, že tím snad trochu uvolní atmosféru.

„Jistě,“ odpověděl beze stopy humoru Klein. „Když jsem řekl váš, měl jsem na mysli zdejší oblast. Teď se právě seznamujeme se všemi členy zdejšího lékařského a výzkumného personálu, kteří byli

jakýmkoliv způsobem do vyšetřování zapojení. Doktor Lennon mě informoval, že jste to byl vy, kdo upozornil na možnost, že by za epidemický výskyt rakoviny mohl být zodpovědný virus.“

„Vlastně s tím přišel jeden z mých kolegů,“ opravil ho Neef. „Já jsem to pouze tlumočil.“

„To byl zřejmě...“ zarazil se Klein a listoval ve svých papírech, „doktor Pereira.“

„Správně.“

„Co v doktoru Pereirovi vzbudilo podezření na virus?“

Neef pokrčil rameny: „Patrně charakter těch případů a že se nepodařilo najít žádnou jinou příčinu.“

„Když se nic nenajde, hod'me to na virus,“ uculil se samolibě Waters.

Neef to raději nekomentoval. Poznámky tohoto druhu si občas neodpustil ani Neef a byl na ně zvyklý i u Franka MacSweena, jenže od Waterse znělo Neefovi cosi takového urážlivě. Ten člověk se mu nelíbil.

„Měl k tomu i další důvody,“ dodal Neef. „Ale to se budete muset zeptat přímo doktora Pereiry. On je odborník na viry, já ne.“

„Máme z ministerstva instrukce, abychom po dobu svého vyšetřování zabránili jakémukoliv úniku informací. Nikdo z pracovníků nemocnice ani univerzity není oprávněn sdělovat cokoli v tisku. Takže ani vy nebudete laskavě diskutovat o žádném aspektu tohoto problému s doktorem Pereirou.“

Neef musel chvíli uvažovat, než plně pochopil, co mu to Klein vlastně říká. „Anebo co?“ zeptal se vyzývavě.

„Upřímně doufám, že k něčemu takovému nedojde, doktore,“ pravil Klein. „Je to pro dobro věci. Jsem si jistý, že si nikdo z nás nepřeje vyvolávat v široké veřejnosti zbytečné obavy a paniku.“

„Je doktor Pereira momentálně zde?“ zeptal se Waters. A už to tady máme zase, pomyslel si Neef.

Neef řekl, že není. „Doktor Pereira u nás vlastně nepracuje. Je zaměstnancem Menogenu, to je komerční biotechnologická společnost. Momentálně jim testujeme vektory pro novou terapii.“

„To víme,“ odvětil Waters. „Jenom jsem si myslel, že by zrovna mohl být.“

„Přichází jen párkrát do týdne,“ utrousil Neef.

„Proč jste se v první řadě o názor doktora Pereiry vůbec zajímal?“ zeptal se Klein.

„Mám dojem, že jsme na to narazili jen tak mezi řečí,“ přiznal Neef.

„Jen tak mezi řečí?“ podivil se Klein. „Diskutujete s cizími lidmi o důvěrných lékařských záležitostech často, doktore?“

„Doktora Pereiru považuju za kolegu. Kromě toho je to zkušený virolog, který dokázal přijít s názorem v době, kdy se nikdo jiný na názor nezmohl. Jsem si jistý, že si jeho přínosu cenil i doktor Lennon.“

„Doktor Lennon už toto vyšetřování nevede,“ prohlásil chladně Klein. „Musíme vás upozornit, že se tu jedná o otázku ochrany důvěrných informací,“ podotkl. „Doktor Pereira je cizí osoba.“

„Tomu jaksi nerozumím,“ namítl Neef. „V čem je vlastně zkrátka problém?“

„Ale vy jste, pokud tomu dobře rozumím, po tom domnělém viru začal dokonce i pátrat?“ zeptal se Klein.

„Já osobně ne,“ odpověděl Neef. „Jeden z kolegů zkoumal vzorky z plic Charlese Morse v elektronovém mikroskopu. Nic nenašel.“

„To bude asi...“ Klein zase nahlédl do poznámek, „doktor FarroJones z lékařské fakulty?“

„Správně.“

„Takže vy si myslíte, že je to virus,“ konstatoval a žlučovitě si ho změřil. „Já myslím, že se obejdeme bez takto unáhlených komentářů, doktore.“

„Přišli jste ten problém řešit, nebo ho ututlat?“ zaútočil popuzeně Neef.

„Ministerstvo má na zřeteli výhradně zájem veřejnosti,“ odpověděl Klein.

„To se mi ulevilo,“ poznamenal Neef.

„Doufal jsem, že se naše pracovní vztahy budou vyvíjet lépe, než se, jak se zdá, vyvíjejí teď,“ poznamenal Klein.

„Co jste tu, udělali jste zatím jenom jedno, řekli mi, ať držím hubu,“ konstatoval Neef. „To jste se sem obtěžovali jenom kvůli tomu?“

Klein a Waters na sebe pohlédli. „Vyrozuměli jsme, že máte určitý vztah k jisté novinářce,“ nadhodil Klein. To slovo znělo z jeho úst přímo obscénně.

„Slečna Eva Sayersová,“ dodal Waters, který se znovu podíval do poznámek.

„A co má být?“

„Chtěli jsme se jen ubezpečit, že chápete, jaký důraz klade v této věci ministerstvo na utajení a jak vážně by posuzovalo nevíтанou publicitu, kdyby k ní mělo dojít.“

„To jen aby nedošlo k nějakému nedorozumění,“ dodal Waters.

Neefovi dalo dost práce udržet na uzdě vztek, ale podařilo se mu to. Místo aby se hádal, podíval se na hodinky a řekl: „Budete mě muset omluvit. Mám své povinnosti.“

„Možná že s vámi budeme ještě potřebovat mluvit, doktore,“ řekl Waters.

„Moje sekretářka, paní Milesová, vám sdělí, kdy vás mohu přijmout,“ sdělil jim stroze Neef.

Waters se křivě usmál a Klein řekl: „Děkujeme, že jste nám věnoval čas, doktore.“ A odešli.

Neef popadl telefon a zavolal Davida FarroJonese. „Právě mě tu vyslýchalo to zatracený gestapo,“ soptil.

„Klein a Waters, že jo? Vtělená přívěťvost a takt!“

„Nabubřelí hajzlové,“ vybuchl Neef. „Co jsou vlastně zač?“

„Klein je epidemiolog z ministerstva. Toho pověřili vedením vyšetřování. Waters je virolog z Porton Down.“

„Hledá tu asi nějakou další 'obránnou' zbraň!“ ušklíbl se Neef.

„Pozor, možná že napíchli telefon!“ šeptal ironicky FarroJones.

„Ani to už by mě nepřekvapilo,“ připustil Neef. „Neříkal jsi jim nic o blízkosti těch adres v Langholmu?“

„To by vůči Maxovi nebylo fér,“ rozvažoval FarroJones. „Žádné důkazy jsme nenašli, a tak jsem neviděl důvod se o tom zmiňovat. Možná na to ale přijdou sami.“

„No, jestli si každého odradí tak jako mě, budou si muset všechno vyčenichat sami,“ konstatoval Neef.

„Počkejme si a uvidíme, co bude,“ uzavřel to FarroJones.

Neef zjistil, že Eva už dnes za Neilem byla. Minuli se, ale nechala mu vzkaz, že ho zve na večeři. Kdyby nemohl, má jí nechat zprávu na záznamníku. On ale mohl, takže telefonovat nebylo třeba. Aspoň bude mít příštích pár hodin na co se těšit, když se bude prokousávat tou záplavou lejster. Většinu z nich považoval stejně za zbytečnou.

Škoda, říkal si, že nikdo z vlády nepředvídal, jak se ona vzosně znějící fráze „přesně monitorovaná činnost“ projeví v běžném životě jsou z toho jen samá hodnocení, oceňování, audity, nekonečné vyplňování formulářů. Medicínská praxe je teď ve srovnání s administrativou okolo ní až na druhém místě.

Když Neef dorazil k Evě do bytu, byla celá bez sebe vzteky.

„Co se to prosím tě děje?“ vyjela na něho.

„Taky ti přeju dobrý večer,“ odpověděl Neef.

„Promiň,“ řekla Eva s provinilým výrazem. „Měla jsem tak strašný den. Šla jsem na Sutton Place, že se tam dovím, co je nového v tom pátrání, a tam snad došlo k nějakému převratu či co. Lennona už odstavili a ti lidi z ministerstva neřeknou ani popel. Stalo se snad něco tak převratně nového?“

„Nic, o čem bych věděl,“ začal Neef. „Ty pány z ministerstva, jak jim říkáš, sem poslali proto, že se jakýsi poslanec přikázal urychlené akce. Dnes odpoledne za mnou přišli a varovali mě, abych držel hubu, zvláště před tebou.“

„A tomuhle se říká svobodná země konstatovala Eva.

„Čím víc toho o ministerstvech vím, tím víc jsem přesvědčená, že nikdo z těch, kdo tam pracují, nemá tušení, co se tam vlastně dělá. Jakmile si na ně někdo posvítí, okamžitě jim zafunguje reflex a vrhnou se k vypínači, aby zase zhasli, místo aby byli rádi, že můžou veřejnosti ukázat, jak si dokážou se vším poradit.“

„Tak co budeš dělat?“ zeptal se Neef.

„Napíšu protestní článek o nesmyslném vládním tajnůstkaření; ostatní noviny se přidají a vznikne z toho daleko větší poprask, než kdyby si s námi promluvili hned na začátku.“

„Mám dojem, že jsem někde slyšel, že vláda, pokud ji to napadne, má právo zakázat novinám o určitých věcech psát,“ poznamenal Neef.

„To by museli mít sakra dobré důvody, aby na nás mohli s tímhle opatřením vyrukovat. Ledaže by o té věci věděli mnohem víc, než zatím přiznávali. Myslíš, že vědí?“

„Myslím, že ne,“ dohadoval se Neef. „Ale měl jsem dojem, že i oni si myslí, že v tom je virus. Jeden z těch šašků, s kterými jsem se dneska seznámil, je z Porton Down.“

„Z toho střediska pro bakteriologické zbraně?“

„Je to obranná instituce,“ opravil ji Neef.

„Poohlíží se po nových hračkách?“ nadhodila Eva.

„Taky jsem měl ten dojem,“ odpověděl Neef.

„Tohle všechno bys mi neměl povídat,“ upozornila ho Eva.

„Máme přece mezi sebou dohodu jako soukromé osoby,“ řekl Neef. „Můžu ti říkat, co chce.“

„Zdá se, že ti opravdu pohnuli žlučí.“

„Tos uhodla.“

Když seděli u jídla, Eva mu oznámila: „Zítra nebudu moct k Neilovi zajít. Dneska jsem mu to řekla. Chápe to. Přijdu až pozítří.“

„Zatím jsi za ním chodila každý den,“ podotkl Neef.

„A budu za ním zase chodit každý den, dokud mu nebude líp,“ slíbila Eva. „Jenže zítra mám něco opravdu mimořádného. V redakci Expresu se mnou chtějí osobně mluvit. Myslím, že mi mohli nabídnout místo.“

„To je ohromné,“ řekl na to Neef. „Přesně to, co sis tak přála. Na hlase mu však bylo znát zklamání.“

„Nedělej si starosti,“ pravila něžně Eva. „Něco už spolu vymyslíme. Takže mi budeš držet palce?“

„To víš, že ano,“ slíbil Neef. „Zlom vaz.“

Neef doufal, že povolení začít s léčbou Neila Bensona Pereirovým vektorem přijde na druhý den, ale nestalo se.

Požádal Tima Heatona, zda by to nemohl na příslušných místech telefonicky popohnat. Heaton slíbil, že se pokusí, ale den uběhl a výsledek žádný. Ani ze zdravotnického dozoru nepřišly žádné zprávy, jak pokračuje pátrání za nového režimu.

Ani Eva nezavolala, jak jí dopadl pohovor. Zkrátka naprosto fádni a neplodný den, říkal si Neef, když odcházel z oddělení.

Jediný, kdo měl z Neefova klidného dne prospěch, byla Dolly. Protože nemusel myslet na nic jiného, nezapomněl cestou domů zajít do prodejny pro zvířata a nakoupit zásoby krmeny pro kočky a podestýlku. Taky jí pořídil novou hračku; nadšení nad oranžovou rybou začalo už totiž pomalu vyprchávat.

Kdyby byl Neef věděl, co pro něj chystá zítřejší ráno, byl by ho možná s chutí vyměnil za další nezajímavý den. Cestou do nemocnice se zastavil pro noviny a na titulní straně *Expresu* mu padla do oka jedna fotografie. Budova na obrázku mu byla povědomá. Když se pořádně podíval, zjistil, že se nemýlí.

Byla to budova Laboratoří Menogen. Neef vytáhl noviny ze stojanu a otevřel je. **VRAŽEDNÝ RAKOVINNÝ MIKROB UNIKL Z VÝZKUMNÉ LABORATOŘE**, vykřikoval titulek.

Neefa zaplavil takový příval emocí, že nevěděl, které se poddat dřív, šoku, pocitu zrady, strachu nebo úleku. Koupil noviny a vrátil se do auta, aby si dočetl zbytek. Článek byl z pera „našeho zvláštního zpravodaje“. Psalo se v něm, že nejmenovaní oficiální vyšetřovatelé uvažují o podezření, že současný prudký vzestup případů rakoviny byl zaviněn virem, který unikl z Laboratoří Menogen na Langholm Road. Poukázal na to, že první obětí byla Melanie Simpsonová, která bydlela na Langholm Crescent. Oficiální zdroje nehodlají tyto zprávy ani odmítnout ani potvrdit a zakázaly jen zprávu publikovat.

Listu však neuniklo, že jeden z vyšetřovatelů vyslaných vládou je virologický expert z vojenského střediska v Porton Down. Stephen Thomas, administrativní ředitel Menogenu, uvedené podezření odmítá jako „směšné“.

Neefovi se udělalo špatně od žaludku. Copak je kariéra pro Evu tak důležitá, že by byla schopná tohle napsat? Cítil se jako hlupák a zároveň ho to bolelo. Zoufale vymýšlel nějaké alternativní

vysvětlení. Je možné, že by si Klein a Waters hned na začátku všimli spojitosti mezi Langholm Road a Langholm Crescent a pustili to novinám? Ale proč? Když se tak usilovně snažili, aby se do novin nic nedostalo? Leda že by jim přišlo vhod obvinít ze všeho Menogena a jedním vrzem vytáhnout z bryndy jak zdravotnický dozor, tak ministerstvo zdravotnictví. Neefa samotného až udivilo, jak ďábelských nápadů je schopen. Jakmile dorazil do práce, snažil se zavolat Lennonovi.

Nepřekvapilo ho, že má obsazeno. Požádal Ann Milesovou, aby to zkoušela dál, ale trvalo plnou půlhodinu, než se konečně z telefonu ozval Lennonův hrčivý západoanglický přízvuk.

„Vím, že oficiálně vám už vyšetřování sebrali,“ začal Neef. „Ale jednu věc bych nutně potřeboval vědět.“

„Ptejte se,“ vyzval ho Lennon.

„Kdy vlastně Klein a Waters prvně zjistili souvislost mezi adresami Menogenu a Melánie Simpsonové?“

„Dnes ráno, když si to přečetli v novinách,“ odpověděl kysele. Bylo to přesně to, čeho se Neef bál. „Jste si jistý, že o tom do té doby nic nevěděli?“

„A mohl bych se vás také na něco zeptat? „Vy jste o tom věděl?“

Neef zavřel oči. Za daných okolností byla ta otázka logická a on se cítil provinile, že nechal Lennona tápat v temnotě. „Ano, věděl jsem o tom,“ doznal se. „Ale neexistoval jediný důkaz, který by svědčil o tom, že to není prostě pouhá náhoda. A pořád ještě neexistuje.“

„No, někdo je zřejmě jiného názoru,“ nadhodil Lennon. Slovo „někdo“ vyslovil tak, aby bylo Neefovi zřejmé, že Lennon dobře ví, o koho se přesně jedná.

„Co se děje?“

„Nejsem si jistý, jestli vám o tom mám za těchto okolností cokoli povídat,“ zaváhal Lennon.

„No jo,“ řekl Neef mdle. „Jestli vás to potěší, tak mě to šokovalo stejně jako vás. O tom článku jsem vůbec nic nevěděl.“

„Klein a Waters po tom jdou. Myslím, že by jim ani moc nevadilo, kdyby se veřejnost domnívala, že na to přišli oni sami. Je to až příliš lákavé, než aby to někomu přenechali.“

„Tomu nerozumím,“ přiznal se Neef.

„Když tu partii šikovně rozehrajou, vyjdou z toho jako ohromní kanoni. Rozluštili záhadu už dva dny po svém příchodu a přišli na něco, co ten místní trumbera jako já pro oči neviděl, Menogen jako obětní beránek pravděpodobně na hranici v plamenech veřejného hněvu.“

„Ale Klein a Waters přece nic nezjistili!“ protestoval Neef.

„A je dokonce pravděpodobné, že z Menogenu ve skutečnosti neuniklo vůbec nic!“

„Vy toho o lidské nátuře doopravdy asi moc nevíte, že, Neefe?“ poznamenal ještě Lennon a pak už zavěsil.

Neef se nad tím, co mu Lennon řekl, zamyslel. Ten člověk má pravdu. Opravdu toho moc neví.

Neefovi došla ranní pošta a v ní svolení, že na Neilovi Bensonovi může být vyzkoušen nový vektor Menogenu. Přečetl si technickou zprávu, která byla k oficiálnímu rozhodnutí připojena, a zjistil, že oba vědecké oponenty Pereirův prorektor nadchl. Jeden ho chválí jako „brilantní práci“ a druhý ho označil za „neobyčejně nápaditý“. Rád by věděl, jak se právě v této chvíli Max Pereira cítí. Vytočil číslo Menogenu, ale nikdo se tam nehlásil, neměli dokonce zapojený ani záznamník.

Neef chtěl dát Neilovi injekci vektoru okamžitě. Zašel na sesternu, aby to řekl vrchní sestře Williamsové, která dočasně zastupovala Kate, ale místo ní tam našel Kate samotnou. Měla na sobě uniformu, a když vešel, usmála se na něj.

Neef jen obrátil oči ke stropu.

Kate prohlásila: „Miku, já jsem v pořádku. Opravdu jsem radši tady, než bych seděla doma a čekala, kdy mi dovolí pohřbít manžela.“

„Slyšel jsem,“ řekl Neef s politováním.

„Charlie je pryč a já jsem se s tím smířila. Mám dvě děti, hypotéku, a musím si hledět své profesionální kariéry. Tak jsem tady, abych to všechno zvládla.“

„Výborně,“ usoudil Neef. „Už se nám po tobě stýskalo.“

Pověděl Kate o novém vektoru pro Neila Bensona.

„To zní skvěle,“ zaradovala se.

Neefovi náhle došlo, že asi nečetla ten článek. Úsměv se mu vytratil z tváře. Tohle nebude lehké. „Kate, měla by sis myslím něco přečíst. Jeden článek v novinách.“

Zašel do pracovny a noviny přinesl. Podal je Kate, a zatímco četla, zůstal vedle ní stát.

„Je to pravda?“ zeptala se sotva slyšitelným šepotem, když dočetla.

„Pokud jde o mě, tak není,“ odpověděl Neef. „Jediný fakt z toho, co tam píšou, je náhodná shoda v adresách. Jinak je to neodpustitelná a naprosto nezodpovědná hromada svinstva.“

Kate se na Neefa zadívala, jako by se snažila uspořádat si myšlenky. „Kdybych si jen na okamžik měla pomyslet, že smrt mého Charlieho zavinil ten mrňavý všivák...“

„Kate, Pereira možná není nejsympatičtější chlap na světě, ale já jsem se přesvědčil, že se mu dá důvěřovat.“

„Tak dobrá,“ souhlasila Kate. „Kdo napsal ten článek?“

Neef se nezmohl na odpověď. Podíval se stranou a bezmocně rozhodil ruce.

„Snad ne Eva Sayersová?“ užasla Kate. „Miku, to mě tak strašně mrzí.“

Neef přikývl. Zatrpkle se usmál a pak řekl: „A teď k Neilu Bensonovi. Můžeš ho připravit?“

Neef právě dokončoval výpočty, kolik virové suspenze bude třeba infikovat, když zaklepala Ann Milesová a ohlásila Maxe Pereiru.

„Pošlete ho dál.“

Pereira měl v ruce výtisk ranních novin a na první pohled bylo vidět, jak je rozčilený. „Už jste viděl tuhle sračku?“ zuřil. „Ti hajzlové nás zatrhli. Dokážete to do prdele pochopit?“

„Klid, Maxi,“ konejšil ho Neef. „Řekněte mi, co se vlastně stalo.“

„Ty posraný ouřadové nám sebrali všechny licence. Až do úplnýho přešetření nám to tam zavřeli. Na všechny vrata pověsili zámky. Jakej zabijáckej virus, prokristapána?“

„Je mi trapné vám to za těchhle okolností připomínat, ale s tím virem jste přece přišel vy sám,“ podotkl Neef.

Pereira se chytil za hlavu, jako by se mu měla co nevidět rozskočit. „Tak fajn, to беру,“ připustil. „Fakt si myslím, že v tom je virus, jenže v Menogenu není v laborkách nic, co by se něčemu takovému jen vzdáleně blížilo, a i kdyby tam nakrásně nějaký kandidát na toho zabijáka vězel, máme tam takovejch bezpečnostních opatření, kterejch se musíme držet, že neexistuje způsob, žádný způsob, člověče, jak by se cokoliv mohlo dostat ven.“

„Já vám věřím,“ ujistil ho Neef.

„Díkybohu, že aspoň někdo.“

Max ukázal na noviny: „Kdo tu sračku splichtil?“

Neefa to znovu zaskočilo nedokázal odpovědět a uhnul pohledem.

„To si děláte srandu,“ namítl Pereira. „Eva přece ne. Hergot, to jsem myslel, že je to kamarádka.“

„Vítejte v klubu.“

Vešla Kate Morseová a hlásila, že na Neilovu injekci je všechno připraveno. Když si všimla, že uvnitř sedí Pereira, zděsila se, rychle se však vzpamatovala, i když v obličeji jí ustrnul výraz podobný masce. Neef si všiml, že se v Pereirově chování ani náznakem neprojevil pocit provinění nebo rozpačitosti.

„Slyšel jsem o vašem manželovi, je mi to líto,“ oslovil ji Pereira.

„Děkuju,“ odpověděla chladně Kate. Obrátila se k Neefovi a pohlédla mu do očí: „Jestli si tou věcí jsi úplně jistý, Neil bude připravený, jak jen řekneš.“

Neef kývl.

„Neil?“ zvolal Pereira. „Neil Benson? Ten kluk s melanomem?“

„Dnes ráno jsme dostali povolení,“ vysvětlil mu Neef.

„V tom případě se teda ještě nezabiju,“ prohlásil Pereira. „To je dobrá novina.“ Všiml si, jak se na něj dívá Kate Morseová, a bylo po úsměvu. „Vy jste četla ten článek v ranních novinách, že jo?“ řekl. „A teď si říkáte, jestli jsem vám nezabil muže. Tak teda ne, ani já,

ani nikdo jinej z Menogenu. I kdybyste už do smrti neměla ničemu věřit, tak tomuhle, dámo, věřte.“

„Pokusím se, doktore,“ odpověděla Kate. Otočila se na podpatku a odešla.

Pereira vypadal chvíli zcela nepřítomně, pak se najednou obrátil na Neefa: „Jestli můžu, tak bych byl rád u toho, až budete tomu klukovi dávat injekci.“

„Samozřejmě,“ řekl Neef. „Ta terapie je přece vaše dílo, my ji jenom aplikujeme.“

Z lednice přinesli virus a Neef s Pereirou si navlékali pláště.

Vtom vešla Ann Milesová, v ruce držela jakýsi papír. „Tohle byste si asi měl přečíst,“ řekla Neefovi.

Neef si přečetl vzkaz a zaklel: „Je to od Tima Newtona. Zdravotní úřad odstavil všechny produkty Monogenu. Úplný zákaz.“

Pereira mu vzal papír z ruky a přelétl ho očima. „Vypadá to, že nás soudili, odsoudili a popravili, než jsme vůbec dostali šanci říct jediný slovo,“ utrousil a začal si plášť zase svlékat. Neef se chystal udělat totéž, ale vpůli se zarazil a zase si plášť oblékl.

„Jde se na to,“ rozhodl se.

„Zbláznil jste se?“ vykřikl Pereira. „To nemůžete udělat! Zničíte si kariéru, člověče.“

„Četl jsem ráno odborné posudky, které přišly s oficiálním povolením,“ vysvětloval Neef. „Byly vynikající. A pro mě jsou rozhodující tyhle názory, ne přitroublá reakce nějakých vládních kašparů, co se podělali, když si přečetli noviny,“

„Miku, nedělejte to.“

„Přitroublá nebo nepřitroublá, ti inkousti vás převálcují.“

„Když Neil přežije, bude to stát za to.“

„Sakra,“ zamumlal Pereira polohlasně. „A já si myslel, že vy chlapi na svoje pacienty kašlete.“

„Mám to udělat sám, nebo do toho jdete se mnou?“

„Se mnou můžete počítat,“ řekl Pereira.

Když Neef s Pereirou vešli do vedlejší ordinace, čekala tam už Kate Morseová s jednou mladší sestrou. Neil ležel na vyšetřovacím lůžku, byl už pod sedativy a vypadal klidně. Ohromný nádor, který mu znetvořoval obličej, vystupoval z chirurgických roušek jako

jakýsi hrozivý parazitický útvar z jiného světa. Neef vzal od mladší sestřičky virovou suspenzi a natáhl ji do stříkačky. „Množství jsem propočítal stejným způsobem jako minule, podle stejného vzorce. Vyšlo mi to na šest celých, pět desetin mililitru,“ řekl Pereirovi.

„To by tak asi odpovídalo,“ souhlasil Pereira. „Jste si jistě, že to chcete provést?“

„Naprosto.“

„Tak byste snad měl poslat pryč sestry.“

Neef na něj chvíli zíral, než konečně pochopil, kam míří. „Samozřejmě,“ řekl. „To jsem nedomyslel.“ poznamenal.

Kate Morseová, která vypadala naprosto zmateně, se obrátila na mladší sestru: „Děkuju vám, sestro. Myslím, že už vás nebudeme potřebovat.“ Dívka odešla z místnosti a Kate se zeptala: „Byl by někdo tak laskav a mohl mi říct, o co tu jde?“

Neef se snažil najít správná slova, ale Pereira ho předešel: „Tadyhle váš šéf se přes moje varování chystá píchnout tomuhle klukovi můj virový vektor, i když je mu známo, že povolení k jeho použití právě odvolali. Jestli zůstanete v týhle místnosti, sestro, mohli by volat k odpovědnosti i vás, kdyby to mělo nějaký následky. Proto jsem taky navrhoval, aby sestry odešly.“

„Je to pravda?“ zeptala se Kate Neefa.

„Tak to máte určitě dobrý důvod to udělat. Pokud vám to nevádí, zůstanu s vámi.“

Pereira obrátil oči ke stropu: „Víte, vy sebranko, jak mi teď podeřváváte cynismus, co si pracně pěstuju celý život?“

„Tak jdem na to,“ zavelel Neef.

Neila převezli po injekci zpátky do pokoje a Neef s Pereirou se vrátili do Neefovy pracovny. Neef požádal Kate Morseovou, aby se k nim připojila.

„Cítím se, jako bych právě vyloupila banku,“ přiznala se Kate.

„Tohle bude asi horší,“ mínil Pereira.

„Rozhodl jsem se já a je to na mou zodpovědnost,“ zarazil je Neef. „Požádám Ann, aby dala dohromady prohlášení, že to takhle bylo a že ty, Kate, jsi mi asistovala z loajality ke mně a že jsem se tak rozhodl, ačkoliv vy, Maxi, jste mě varoval. Takhle to podepíšu.“

Než mohli Pereira a Kate odpovědět, kdosi zaklepal. Do dveří nahlédla Ann Milesová: „Je tady slečna Sayersová, pane doktore.“

Všichni tři si vyměnili ohromené pohledy.

Pereira zavrtěl hlavou: „Ta si teda troufá, to se jí musí nechat.“

„Já to nechápu,“ poznamenala Kate.

„Myslím, že já taky ne,“ přiznal Neef.

Kate s Pereirou vstali a chystali se odejít. Oba vyšli dveřmi, které vedly do oddělení, aby se nemuseli v kanceláři Ann Milesové s Evou setkat. „Budeme na sesterně,“ oznámila Kate.

Chvilíčku nato stála už Eva ve dveřích. „Můžu dál?“ ze ptala se.

„Nejsem si jistý, jestli si ještě vůbec máme co říct,“ odpověděl Neef. Sfinga by vedle něj vypadala plná života.

„To mi tak málo věříš, Neefe?“ zeptala se Eva.

Neef si všiml, že se mu dívá zpříma a pevně do očí. „Co tím chceš říct?“

„Že jsem ten článek nepsala.“

Neef se zatvářil nedůvěřivě: „No jistě,“ poznamenal.

„Já jsem ten článek nepsala,“ slabikovala Eva pomalu a monotónně.

„O souvislosti těch langholmských adres věděli jen tři lidé,“ namítl Neef.

„Musel o nich vědět ještě někdo,“ trvala na svém Eva.

„Dostala jsi to místo?“ zeptal se Neef.

„Nevzala jsem ho.“

„Proč ne?“

„Ukázali mi ten článek o Menogenu, právě ho dávali do tisku a po mně chtěli, abych napsala pokračování. Odmítla jsem to.“

„Odmítla?“

„Řekla jsem jim, že ten článek o Menogenu je nezodpovědná novinařina. Že takhle zničí firmě reputaci, a přitom proti ní nemají sebemenší důkaz. Takže mi ukázali dveře.“

„Proč jsi včera večer nezavolala?“

„Když jsem se vrátila, bylo už pozdě,“ řekla Eva, „a ten můj zatracený telefon měl poruchu. Cítila jsem se tak mizerně, že jsem se nepřinutila jít do budky. Vzala jsem si prášek na spaní a šla jsem si lehnout.“

„Kristepane! Tohle je ale den,“ pronesl Neef, opřel se zády o opěradlo židle a dal si ruce za hlavu.

„Můžu se tedy jít podívat na Neila?“ zeptala se Eva.

„Radši ne,“ zarazil ji Neef.

Eva se náhle zatvářila pokořeně, jako by ji uhodil. „Snad mi nechceš zakázat za ním chodit?“

„Ne, nic takového,“ chlácholil ji Neef. „Jenomže jsem mu právě infikoval ten Maxův virus.“

„Dostali jste zelenou?“ zaradovala se Eva a najednou byla jako vyměněná.

„Ano... a ne,“ odpověděl Neef. A řekl Evě, co se stalo.

„Ty jsi mu to píchl bez povolení?“ zvolala Eva. „Ale vždyť jsi přece říkal, že bys to v životě neudělal.“

„Řekl jsem, že bych to nemohl udělat, kdyby ten návrh neověřili experti. Experti ho však ověřili a vyslovili souhlas. To mi stačí. Ten zákaz vydali politici jako odezvu na tvůj... na ten článek v tisku. A to pro mne ani pro Neila není rozhodující.“

„Díky bohu,“ poznamenala Eva.

„Na sesterně čeká Max Pereira s Kate Morseovou. Oba si myslí, že jsi ten článek napsala ty. Kate si dneska ráno myslela, že jí Pereira zabil manžela. A já myslím, že Max má teď za to, že už se nikdy nedostane k práci.“

Eva zavřela oči. „Co na to mám říct?“ zeptala se.

„Nic,“ řekl Neef. „Když jsi ten článek nenapsala.“

Neef nechal Evu čekat a přivedl zpátky do pracovny Pereiru. Kate Morseová musela mezitím odejít na oddělení.

Pereira si Evu prohlížel, jako by to byla nějaká kuriózní, nezemská forma života.

„Ona ten článek nenapsala,“ oznámil mu Neef.

„Jo. A já hraju v příští sezoně zadáka za Obry,“ prohlásil tiše Pereira.

„Mluvím vážně,“ zdůraznil Neef.

„Nepsala jsem to,“ řekla Eva. „Věděla jsem, že to půjde do tisku; chtěli po mně, abych napsala pokračování, ale ten článek, co vyšel dnes ráno, jsem já nepsala.“

„Tak kdo teda? Kolik máte v tomhle zatraceným špitále ještě zakuklencech novinářů?“ chtěl vědět Pereira.

„Ten materiál nemají od novináře,“ vysvětlovala Eva. „Jinak by nechtěli, abych v tom pokračovala já. Tu hlášku jim dal někdo z oboru a v redakci Presu to jenom zpracovali.“

„No, ale kdo ze zaměstnanců by mohl mít zájem vypustit takovouhle věc?“ uvažoval nahlas Neef.

„A proč?“ dodal Pereira.

„Tim Heaton se sice pořád snaží o nějaké ohlasy v tisku,“ poznamenal Neef, „jenže tohle by nedávalo smysl. Ten článek nemůže Svatému Jiří prospět ani za mák. Louradis v tom svém článku o genové terapii nemocnici už v povědomí veřejnosti spojil s Menogenem. A tak nás tohle poškodí stejně jako Menogen.“

„Jenže vás to asi nebude stát tolik,“ poznamenal Pereira. „Nemyslíte si, že to mohl spáchat sám Louradis?“

„Ale proč?“

„Když sepišoval ten svůj opus v podobě průvodce po genové terapii pro laiky, tak mi volal a na pár věcí se mě ptal. Ten chlap se na to, aby si ho v novinách všimli, jenom třese. Přišel mi jako ten typ, co by udělal všechno na světě, jenom aby se mohl předvádět v záři reflektorů.“

„Nemyslím, že věděl, že Melanie bydlela blízko Menogenu,“ odporoval Neef. „A kromě toho, dost těžko si dokážu představit, jak by zrovna tenhle článek mohl posloužit Louradisovým hvězdným ambicím.“

„Takže pořád ještě hledáme motiv,“ konstatovala Eva.

„Možná někdo chtěl pořádně poškodit Menogen. Ublížil jste někomu tak moc, Maxi?“

Pereira jen pokrčil rameny.

„Možná to mělo být cosi jako promyšlená klička, aby se odvrátila pozornost,“ uvažoval Neef. Vzpomněl si na nedávnou Heatonovu taktiku, v níž dobré zprávy sloužily k tomu, aby napravovaly škody, jaké způsobila nepříznivá publicita.

„Aby se odvrátila pozornost, dobře, jenže od čeho?“ poznamenala Eva.

„Na to musíme teprve přijít,“ usoudil Neef. „Vezmeme to krok za krokem. Pokud se někdo snaží obvinít z té nádorové pohromy Menogen, může to být i proto, že ten někdo dobře ví o jejích skutečných příčinách a snaží se je zamaskovat.“

„Ale nikdo přece o žádných alternativních možnostech ani neuvažoval, nebo ano?“ namítla Eva.

„Ne,“ připustil Neef.

„Že by se vám podařilo vyrazit z těch novin, kdo jim tu historku dohodil, se asi nedá čekat?“ obrátil se Pereira na Evu.

Eva zavrtěla hlavou. „Vyloučeno. Svůj zdroj nikdy neprozradí. A kromě toho jsme se nerozešli zrovna přátelsky.“

„Co kdybychom si to nechali projít hlavou a sešli se na to zase zítra?“ navrhl Neef s pohledem na hodinky. „Ráno budeme dělat poslední snímky Thomase Downyho. Na to byste se asi stejně rád přišel podívat, ne, Maxi?“

„Jo,“ odpověděl Pereira. „Na to se těším.“ Zvedl se k odchodu.

„A co máš v plánu ty?“ zeptal se Neef Evy, když za ním zapadly dveře.

„Hned teď se vypravím na Sutton Place. Odhaduju, že ten ranní článek přinutí pány Kleina a Waterse, aby přiznali barvu. Určitě budou muset vydat nějaké stanovisko pro tisk. Mám v plánu jim to trochu znepříjemnit.“

„To ti chválím,“ řekl Neef. „Uvidím tě potom?“

„Jestli chceš.“

Domluvili se, že Eva, až bude hotová s článkem pro večerník, přijde za Neefem domů.

Krátce po čtvrté zavolal Heaton. Neměl nejlepší náladu.

„Celý tenhle příšerný den jsem se snažil něco vypáčit z těch panáků z ministerstva, ale nic z toho nebylo. Připouštějí, že až do chvíle, kdy noviny vyrukovaly s tím materiálem, Laboratoře Menogen nepodezírali, ale článek odmítají odsoudit. Připadá mi, že snad chtějí, aby tomu veřejnost uvěřila.“

„Protože se tím sami dostanou z křížové palby,“ usoudil Neef.

„Ale Svatý Jiří má s Menogenem souvislost!“ křičel Heaton. „Tohle se muselo stát, zrovna když jsme mohli něco vytěžit z článku

Marka Louradise a získat popularitu s tím úspěšným případem vyléčeného nádoru! Všechno se to pokazilo. Trastu Fakultní nemocnice budeme jen pro smích. Žádný rozumně uvažující praktik by k nám posílal pacienty, když jsme se dali dohromady s takhle zdiskreditovanou společností, jako je Menogen.“

„Menogenu ten článek taky zrovna neprospěl,“ poznamenal Neef. „Jsou si naprosto jistí, že nic z jejich laboratoře tu rakovinu způsobit nemohlo. Potíží je v tom, že to nikdo nechce slyšet.“

„Zatracené noviny.“

„Ještě než se na to zeptáte, můžu vám prozradit, že Eva Seyersová ten článek nepsala.“

„Aspoň něco, řekl bych. Mimochodem, dostal jste můj vzkaz o zákazu produktů Menogenu?“

„Dostal.“

„Vím, že jste měl sto chutí vyzkoušet ten jejich nejnovější preparát, ale tak to chodí.“

„Asi ano,“ odpověděl Neef. Teď nebyl vhodný čas svěřovat se Heatonovi s tím, co provedl. Nepovolené léčení pacienta experimentálním produktem firmy Menogen v Nemocnici svatého Jiří to bylo sotva to pravé, co by Heatonovi poskytlo onu trošku duševního klidu, po kterém tak toužil.

Fakt, že pacientem je malý chlapec bez maminky a bez tatínka, kteří by hájili jeho zájmy, by novinovým sloupkům posloužil jako důkaz, že jde o pokusné zneužití bezbranného morčete. Po pravdě by nikdo nepátral.

Eva dorazila do domku okolo osmé.

„Máš hlad?“ zeptal se Neef.

„Než jsem se pustila do reportáže, dala jsem si nějaké těstoviny,“ odpověděla Eva.

„Dověděla ses na Sutton Place něco užitečného?“

„Mluvil s námi Klein. Řekl, že vyšetřování pokračuje. Všichni jsme chtěli vědět, jak je to s tím smrtícím virem a jak z Menogenu unikl. Načež nám Klein s Watersem předvedli jenom rutinní žvásty. Neměli ani tolik slušnosti, aby přiznali, že o té věci nemají sebemenší důkaz, tak jsem jim to pěkně osladila.“

„A jak?“

„Otevřeně jsem se jich zeptala, jestli o té souvislosti s langholmskou adresou věděli už před publikací toho článku. Klein se to snažil okecávat, jak mohl, ale nakonec jsem ho zmáčkla, a musel přiznat, že nevěděli. Toho se chytil jeden chlápek z Presu a snažil se Kleina přimět, aby uznal, že rozhodující úlohu v pátrání sehrály jeho noviny, protože poskytly cenné vodítko. Já jsem podotkla, že pro jejich tvrzení ovšem neexistuje jediný důkaz a že článek v Presu nadělal víc škody než užitku.“

„Výborně,“ pochválil ji Neef.

„Ten chlap z Presu z toho nebyl zrovna štěstím bez sebe,“ pokračovala Eva. „Ptal se mě, na čí straně vlastně jsem. Já jsem se pak zeptala Kleina, jestli nechal zavřít naprosto bezúhonnou společnost jen na základě nějakých nepodložených tvrzení z novinového článku. On na to odpověděl, že nikoli. Zeptala jsem se, jaké měl tedy jiné důvody. Odpověděl, že je v současné době nemůže prozradit. Prý by to nebylo ve veřejném zájmu.“

„Chceš říct, že si ještě žádné nestihl vymyslet.“

„Přesně,“ odpověděla Eva. „Jen tak pro úplnost jsem se ještě zeptala, jestli je pravda, že Menogen už ve věci uzavření svého provozu zahájil právní kroky.“

„A zahájil?“ chtěl vědět Neef.

„Nemám potuchy, ale já bych to na jejich místě udělala. Kamarád Klein zbledl jak stěna a pravil, že to nechá bez komentáře.“

Neef namíchal dva giny s tonikem a jeden podal Evě. „Vypadá to, že jsi ve válečném stavu s každým, na koho se podíváš,“ usoudil.

„Mám taky takový pocit,“ odpověděla Eva a napila se.

„Víš, celý den mi nejde z hlavy jedna věc.“

„A to?“

„Říkal jsi, že o souvislosti těch adres v Langholmu věděli jen tři lidé?“

„Ano.“

„Já, ty... a David FarroJones?“

„Ano.“

„A co když tu fámu přihrál novinám David FarroJones?“

Neef na ni chvíli mlčky zíral. „To nemůžeš myslet vážně,“ namítl.

Eva pokrčila rameny. „Já vím, že je to tvůj kamarád, ale když jsi to nebyl ty a nebyla jsem to ani já, pak už zbývá jen on.“

„Ale proč on by to dělal?“ namítl Neef.

„O tom jsem právě uvažovala. David FarroJones je molekulární biolog stejně jako Max, dělá na vektorech genové terapie stejně jako Max... ale asi není tak dobrý.“

Neef vytřeštil oči: „Ty si myslíš, že David chtěl poškodit Menogen ze žárlivosti, protože byli úspěšnější než on?“

„S těmi jeho důvody si nejsem moc jistá,“ připustila Eva. „Ale námět k přemýšlení to je. Sám jsi říkal, že úspěšná výroba vektorů pro genovou terapii dokáže vydělat pěkné peníze. Všechno, co ublíží Menogenu, prospěje konkurenci, včetně Davida FarroJonese.“

Neef zavrtěl hlavou, jako by o Eviných nápadech nebyl ochoten ani uvažovat, ale úplně zavrhnout je nemohl. „No, připouštím, že určitá možnost to je.“

Tahle možnost připravila Neefa o klidný spánek. Ještě po půlnoci nemohl usnout, táhlo mu hlavou, zda by byl David FarroJones takové věci schopen. Připadalo mu, že to absolutně neodpovídá jeho charakteru. Vždycky budil zdání, že mu leží na srdci pouze blaho pacientů. Jenže právě David ho varoval před dravými ambicemi Maxe Pereiry a tvrdil, že se Maxovi nedá věřit. A co když to nebyl Max, ale on, koho poháněla chtivost a ambice?

Jedna myšlenka navazovala na druhou. Kdyby měl Farro Jones skutečně v úmyslu Menogen poškodit, byl by možná s to udělat cosi víc než jenom přihrát informaci nějakým novinám. Otázka zněla, zda by nebyl s to zajít dokonce tak daleko, že by brzdil vyšetřování epidemie, aby podezření zůstalo na Menogenu. Konečně, David přece vedl pátrání po viru.

A byl to znovu on, jak si teď náhle Neef uvědomil, kdo ověřoval svědectví Eddieho Millera o případu rakoviny, k němuž mělo dojít ještě před Melanii Simpsonovou.

Vzdal se dalších pokusů usnout a šel si raději uvařit kávu.

Když na druhý den v osm ráno dorazil Neef do nemocnice, dověděl se, že Neil měl špatnou noc. Okamžitě se na něj šel podívat, aby se přesvědčil na vlastní oči. Neil měl otupělý pohled, jiskra, která mu blýskala v očích, byla ta tam. Tohle viděl u pacientů v konečném stadiu už mnohokrát. Z Neila začal unikat život.

„Ahoj, Tygře, jak se máš?“ zeptal se Neefe, posadil se na kraj postele a ukazováčkem přejel Neilovi po čele. Na pohled to bylo jen takové polaskání, ale zároveň to Neefovi něco řeklo i o stavu chlapcovy pokožky. A nebylo to nic povzbudivého.

„Ta injekce, co jsme ti včera dali, ti udělá o moc líp,“ domlouval mu. „A pak se pojedeme podívat ke mně domů na Dolly. Chceš?“

Neil neodpovídal. Kalnýma očima zíral kamsi do prostoru.

„Možná si taky s Evou vyrazíme na nějaký další piknik,“ pokračoval Neef. „Zase se nacpeme párky v rohlíku a na řece si to rozdáme v závodu s loďkami. Tentokrát ale nevyhraješ ty.“ Stále žádná odpověď.

Najednou Neil tiše řekl: „Chci Evu.“

„Přijde brzy,“ pravil Neef. „Slibuju.“

„Chci Evu,“ zašeptal Neil.

Neef vstal, díval se dolů na chlapce a srdce mu poklesalo.

Není vyloučeno, že Eva přijde už pozdě.

Spěchal do pracovny a zkoušel ji sehnat telefonem. Doma se nikdo nehlásil, tak jí aspoň nechal na záznamníku vzkaz, aby mu ihned zavolala. Snažil se ji chytit v redakci Večerníku, ale řekli mu, že tam není.

V jedenáct přišel Max Pereira, Neef mu řekl, jak na tom je.

„Doprdele,“ zaklel Pereira. „Z toho jsem měl strach. Je jasný, že to s ním je už tak daleko, že mu nešlo pomoci.“

Neef přikývl.

„Ale může to být taky reakce na ten virus, co jsme mu píchli.“

„Jak to?“ podivil se Neef.

„Když mu ten virus vysloveně neuškodí, přece jenom je pecka pro jeho imunitní systém a to mu může pořádně uškodit. Kdyby se předtím necejtil tak skvěle...“

„Jenže on se skvěle necítil,“ poznamenal Neef.

„Tak to mu může bejt pěkně blbě.“

„Modlím se, aby to bylo jen tohle,“ řekl Neef, „ale mám strach, že není. Mám dojem, že to vzdává, a s tím my asi nedokážeme nic udělat. Ráno jsem to zkoušel, ale nic z toho nebylo.“ Podíval se na hodinky. „Ptal se po Evě, ale mně se ji nepodařilo sehnat. Nikdy bych si neodpustil, že ho nemohla ještě jednou vidět, než...“

Vešel Fielding s tomografickými snímky Thomase Downyho. Výraz, který měl v obličeji, nepotřeboval komentář. „Je vyléčený,“ oznámil jim. „Po nádoru není ani památky.“

Neef popadl snímek, prohlédl ho a řekl: „Hernajs, to je nádhera.“

Podal ho Pereirovi, podíval se zase na hodinky a tiše zaklel.

„Děje se něco?“ zeptal se Fielding.

Neef mu řekl, co je s Neilem, a postěžoval si, že nemůže sehnat Evu.

„Už jsi zkoušel zdravotnický dozor?“ napadlo Fieldinga. „V poslední době jsou tam novináři pečení vaření.“

Neef už sahal po sluchátku, když vtom telefon zazvonil. Byla to Eva.

„Právě jsem si poslechla tvůj vzkaz. Co se děje?“

„Jde o Neila. Můžeš okamžitě přijet?“

„Už jedu,“ řekla Eva bez dalšího vyptávání, ale na hlase jí bylo znát, jak je vylekaná. Přijela za čtvrt hodiny.

„Co se stalo?“ zeptala se úzkostně.

„Obávám se, že nádor nad ním začíná vítězit,“ přiznal Neef. „Je toho na něj už příliš, a pere se s tím už moc dlouho. Je to nerovný boj a on už je vyčerpaný. Ptal se po tobě.“

„Ale co ten nový vektor?“ namítla Eva s úporností obhájce, který se u soudu snaží zachránit beznadějný případ.

„Asi to všechno přišlo už pozdě,“ konstatoval Neef.

Eva polkla a po chvíli, kdy se snažila dát se trochu dohromady, se zeptala: „Můžu teď za ním?“

Neef přikývl: „Běž napřed. Já za vámi za chvíli přijdu.“

Počkal, až si Pereira prostuduje snímek Thomase Downyho, a řekl: „Jestli mi můžete věnovat pár minut, rád bych si s vámi o něčem promluvil.“

„Mám volno celý den,“ odpověděl Pereira. „Nezapomeňte, že nám laboratoř zavřeli.“

„O tom jsem chtěl mluvit taky,“ řekl Neef. „Že Melanie Simpsonová bydlela nedaleko Menogenu, jsme věděli tři. Já, Eva Sayersová a člověk, který tu souvislost zjistil jako první, David FarroJones.“

Pereira ohromeně vyvalil oči, ale neřekl nic.

„Všiml jsem si, že Davida nemáte moc rád. Nevadilo by vám, kdybyste mi prozradil, proč?“

„Je to hajzl,“ řekl Pereira. „Samej flanc a vespod nic.“

„Ke mně se vždycky choval jako příjemný a neobyčejně obětavý kolega,“ namítl Neef.

„Vy jste spolu nikdy nemuseli o nic soutěžit,“ konstatoval Pereira. „Fůra lidí dovede být příjemná a milá, když jim nestojíte v cestě nebo nejdete po stejný věci jako oni.“

„Jestli tomu dobře rozumím, vy jste mu svého času v cestě stál?“ zeptal se Neef.

Když jsme spolu byli po doktorátu ve Státech, měli jsme oba čáku na medaili, kterou přírodovědecká fakulta každoročně udělovala nejnadějnějšímu mladému vědátorovi. David se na ni přímo třásl. No, a abych to zkrátil, dostal jsem ji,“

„A Davida to zrovna nepotěšilo?“

„Navenek se choval skvěle, byl ohromnej, ale na recepci to trochu přehnal s pitím. A to jsem pak měl tu čest poznat opravdickýho FarroJonese, pro kterýho jsem byl mrňavej židáckej parchant a kterej Radu pro udělování medailí obvinil, že je v ní jeden vedle druhýho samej laik. A jedině kvůli tomu, jak mi vyložil, jsem ten metál dostal já.“

„Tohle že říkal FarroJones?“ žasl Neef.

„To není věc, kterou by člověk jen tak zapomněl,“ řekl Pereira. „Ráno už to byl zase ten roztomilej chlapec a choval se, jako kdyby se nic nestalo.“

„Rozumím,“ řekl Neef. „Takže vás by vůbec nepřekvapilo, kdyby se ukázalo, že ten materiál podstrčil novinám FarroJones?“

„Ani za mák ne.“

„Pak už zbývá jen otázka, jak daleko je ochotný jít, aby se postaral o to, že podezření zůstane na Menogenu.“

„Jak to myslíte?“ zeptal se Pereira.

„David se ujal pátrání po tom viru. A žádný nenašel. Když jsem pak usoudil, že Menogen je z toho tím pádem venku, okamžitě nadhodil, že by v tom mohl být infekční činitel nějakého nového typu, takový, co není pod mikroskopem vidět. Zmínil se o prionech.“

„To je blbost,“ ušklíbl se Pereira pohrdavě. „Falešná stopa. Prionová choroba vypadá úplně jinak než to, co máme před očima tady. Jestli ten činitel není vidět, nevidíme ho z jinýho důvodu. Buď tam vůbec není, nebo... to může být tím, že pro stromy nevidíme les...“

„Co tím chcete říct, Maxi?“

„David po tom viru nepátral jenom sám, nebo jo?“ zeptal se Pereira, jako by Neefovu otázku přeslechl.

„Ne, nasadil na to celý tým.“

„A nikdo z nich nezpozoroval nic neobvyklého... Zajímavý. A původní virologickou analýzu těch prvních pacientů dělali taky v laborce u FarroJonese?“ zeptal se Pereira.

„Ne, to se dělalo tady ve špitále,“ odpověděl Neef.

„Mohl byste mi sehnat kopie zpráv o některých těch pacientech? Nejlíp o všech?“

„Snad ano. Proč?“

„To vám řeknu, až je uvidím,“ prohlásil Pereira. „Nějaké vzorky z plic byste asi nesehnal?“

„Od těch pacientů s rakovinou?“

„Jo.“

„Můžu to zkusit.“

Neef se vypravil za Evou do Neilova pokoje. Jakmile vešel, nestačil se divit. Ihned si všiml, jak Nielovi v očích probleskuje sice nepatrná, ale přece jen jiskřička života. Evě se podařilo vzbudit v něm zájem. Vyprávěla mu příběh o Maxwellu Gunnovi.

„Takže jestli chceš vyrůst a stát se velkým a silným hasičem jako Maxwell, musíš se teď soustředit na to, aby ses uzdravil,“ řekla Eva. „Nemám pravdu?“

Neil přikývl a Neef se usmál. Jí se přece jen podařilo k němu proniknout.

„Teď si trochu odpočiň,“ radila mu Eva. „Pak se na tebe zase přijdu podívat a povím ti další pohádku.“

Neil kývl a zavřel oči. Eva vstala; Neef viděl, že se jí do očí hrnou slzy. Vyšla za Neefem.

„Přímo jsem cítila, jak mi uniká,“ vykládala mu. „Pořád jsem na něj ještě dosáhla, ale nedokázala jsem ho udržet. Jako by ho ode mě cosi táhlo, nějaká... síla. Nebylo to nic zlověstného, bylo to jenom vytrvalé, a já nevěděla, jak s tím bojovat.“

„Ale vedla sis opravdu skvěle,“ pochválil ji Michael Neef. „Dokázala jsi vytvořit kontakt. Já jsem se k němu vůbec nedostal.“

„Vrátím se později,“ řekla Eva a políbila Neefa na tvář.

Když se Neef ocitl znovu ve své pracovně, posadil se a zabral se do tichých úvah. Pak si teprve vzpomněl, o co ho žádal Pereira.

Frank MacSween byl na dovolené, neměl ani potuchy, jak jinak by se mohl nějakého patologického materiálu, odebraného obětí epidemie, kromě Franka znal už na patologii jenom Charlieho, a ten byl teď sám obětí. Po několika minutách si uvědomil, že patologické oddělení není jediným zdrojem informací infikovaného materiálu. Ve Fakultní nemocnici stále ještě elektrikář. Jestli bude mít štěstí, mohl by jeho biopsii opatřit Mark Clelland, který byl ošetřujícím lékařem Charlieho. Zavolał na Fakultu a vyžádal si k telefonu Clellanda.

„Tady je Michael Neef od Svatého Jiří.“

„Bud' te zdrav,“ odpověděl Clelland. „Už sem se vám chystal zavolat. Chtěl jsem vám poděkovat, že jste tuhle přítěž přebral. Už to skončilo s Charlesem Morsem. Moc mi to pomohlo. A určitě i jeho ženě. Potřebujete ode mne něco?“

Ani nečekal, že mu Clelland bude chtít oplatit službu. Usnadnilo mu to situaci. „Marku, chtěl jsem se vás zeptat, jestli byste mi nemohl opatřit plicní biopsii toho elektrikáře, který byl infikován zároveň s Charliem.“

„Douglaše Coopera? Hm, to bude oříšek. Normálně by to nebyl problém, ale ti chlapi z ministerstva vydali zákaz posílat jakýkoliv patologický materiál jinam než k nim do laboratoře.“

„Aha,“ řekl Neef. S touhle nesnází nepočítal. „Škoda,“ pravil zklamaně. „Říkal jsem si, že bych si udělal nějaké nové preparáty pro výuku, nádory jsou u těchhle případů tak rozsáhlé, že by byly k něčemu takovému ideální. Ale... když to nejde, tak to nejde.“

Chvilí bylo ticho, než Clelland pochopil, jak to Neefa zklamalo. „Víte co, nechte to na mně, uvidím, jestli se v tom nedá něco dělat.“

„Díky, Marku. Máte u mě panáka.“

Neef zabloudil v myšlenkách k Neilovi. Prohrával zápas o jeho život a pomyslením, že by mohl zemřít, ho drtilo.

Ačkoliv to z profesionálních důvodů vždycky popíral, měl k Neilovi mimořádně blízký vztah, zrovna tak jako Eva. Byl to sice jenom malý kluk, ale pro něj byl symbolem odvahy lidského ducha. Zasloužil by si, aby svůj zápas vyhrál, a ne aby odešel poražen. Jenže Neil umíral, a jemu to připadalo tak nefér, byla to tak krutá nespravedlnost, že mu hrozila sebrat odvahu k dalším zápasům. Neef si uvědomil nebezpečí, jaké se v takových úvahách skrývá, a začal na věc pohlížet z většího odstupu.

Neil není na listině ohrožených dětí sám. Stejně chřadne i čtveřice dětí z menogenského pokusu, u nichž genová terapie nezabrala.

Tahle myšlenka ho přiměla uvažovat, proč tomu tak bylo.

Zdálo se mu zvláštní, že Thomas Downy reagoval na novou terapii tak skvěle, kdežto u ostatních to dopadlo zle. Skoro jako kdyby ti čtyři vůbec žádnou terapii nedostali...

Neefovi bleskla hlavou strašlivá myšlenka, rázem cítil jak mu na čele vyvstává vrstvička chladného potu. V léčení těch dětí přece jen nějaký rozdíl byl. Thomase léčili vektorem z rezervní zásoby, protože na sále došlo k té nehodě s rozbitou lahví! Všechny ostatní děti dostaly původní preparáty, ty, které si odnesl a které testoval David FarroJones! Neef se snažil odbýt své podezření jako paranoidní výplod stresu, ale ono přetrvávalo. Jestli chtěl FarroJones Menogen opravdu zdiskreditovat, nebylo nic snadnějšího než se postarat, aby jeho vektory nefungovaly. Zatímco naoko testoval

jejich nezávadnost, mohl je inaktivovat... A já jsem ho o to sám požádal! pomyslel si Neef a popadl se za hlavu. Kdyby sestře na sále nebyla upadla lahvička s dávkou pro Thomase Downyho, nebylo by nutné použít zásobní lahvičku z lékárny a místo čtyř neúspěchů by jich tu dnes bylo pět!

Neef se nemohl rozhodnout, co má dělat. Má o tom všem ještě chvíli uvažovat sám, nebo to prodebatovat s někým dalším? Nebo do toho skočit rovnýma nohama a jednat čistě instinktivně? Pod vlivem rozhovoru, který nedávno vedl s Maxem Pereirou, se přiklonil k druhé možnosti. Zavolal si Lawrence Fieldinga.

„U těch našich čtyř neúspěšných případů nasadím znovu genovou terapii,“ oznámil mu.

„Cože nasadíš?“ zvolal Fielding.

„Chci, abys zajistil operační sály, čím dřív, tím líp. Rozjedeme to u všech od začátku a použijeme zásobní roztoky z lékárny.“

„Ale proč?“ ptal se Fielding, celý zmatený. „V čem bude rozdíl?“

„Myslím, že s těmi prvními lahvičkami bylo něco v nepořádku,“ odpověděl Neef.

„A to co?“ naléhal Fielding.

„Nejsem si jistý. Ale u Thomase jsme museli vzít rezervní dávku, a ono to zabralo.“

Fielding se zatvářil pochybovačně. „Doufám, že víš, co děláš,“ řekl. „Všechny výsledky, které tak dostaneme, budou k ničemu, protože nedodržíme dohodnutý postup. To potom nepůjde publikovat.“

„Na publikaci kašlu,“ odsekl Neef. „Chci dát šanci těm dětem.“

„Tak dokonale hnusný den jsem hned tak nezažil,“ povzdychl si Neef, když položil Evě hlavu na rameno. Seděli spolu na gauči v jejím bytě. „Mluvil jsem o té tvé teorii ohledně FarroJonese s Maxem.“

„A co on?“

„Ani v nejmenším ho to nepřekvapilo. Podle něj by to pro toho chlapa bylo naprosto typické.“

„Takže?“

„Jak jsem se v něm mohl takhle mýlit?“

„To se stává i v nejlepších rodinách,“ poznamenala Eva.

„Pořád musím myslet na to, jaké škody ještě mohl napáchat.“

„Menogenu?“

„Kdyby jen to. Pořád si říkám, jak daleko by dokázal jít, aby Menogen zdiskreditoval.“ Svěřil se Evě se svým podezřením ohledně lahviček s terapeutickými roztoky.

„Vážně si myslíš, že by tohle byl schopný udělat?“ zvolala Eva poněkud nedůvěřivě.

„Já skutečně nevím, čemu mám věřit,“ přiznal Neef.

„Když jsem se v něm už jednou takhle spletl, těžko se mi to teď posuzuje.“

„Ale my přece nevíme, jestli ses doopravdy spletl,“ upozornila ho Eva. „Byl to jen takový nápad.“

„Jenže po tom, co mi řekl Max, to prostě musím zjistit,“ prohlásil Neef. „I když se mi vůbec nelíbí, kam mě to už teď vede.“

„Co tím myslíš?“

„Pořád mi nejde z hlavy, jestli by byl s to zasáhnout i do vyšetřování zdravotnického dozoru, jen aby jim zabránil objevit pravou příčinu té rakovinové pohromy.“

„Jak to?“

„Jemu jsem se přece svěřil s tím, co tvrdil Eddie Miller. Že se vyskytl podobný případ ještě před Melanii.“

„No a co?“

„Druhý den ráno měl Eddie nehodu a umřel, dřív jsem se ho mohl na všechno vyptat.“

„Nechceš přece tvrdit, že...“

„Já nevím. Vím jenom, že takhle se to seběhlo a že to byl David, kdo pak prohlížel Eddieho záznamy a že v nich nenašel nic, s čím bychom si měli dělat starosti.“

„Dovedu si představit, že pustil informace novinám, aby Menogen dostal do špatného světla, ale že by šel takhle, to mi jaksi neseď,“ přiznala Eva.

„V tom s tebou souhlasím,“ řekl Neef. „Ale jestli je to pravda, znamená to, že mu nešlo o to, aby poškodil Menogen. To, co udělal,

muselo mít naprosto jiné důvody, cosi, o čem nás ani nenapadlo uvažovat.“

Chvilí jen mlčky seděli, pak Eva vyhrkla: „Jsi si absolutně jistý, že se ti Eddie Miller skutečně ani slovem nezmínil, jak se ta první pacientka jmenovala?“

„Absolutně jistý si nejsem,“ připustil Neef. „Byl hrozně opilý a děsně blábolil. To, s čím přišel, mě tak překvapilo, že jsem z toho byl v tu chvíli úplně vedle. Víím, že jsem se ho na to jméno opakovaně vyptával, ale on jako by pořád odbíhal od tématu.“

„Na co ses ho vlastně ještě vyptával?“

„Na spoustu věcí,“ vzpomínal Neef. „Ptal jsem se ho, kdy tu opravdu první pacientku pitval. Tvrdil, že to bylo pár týdnů před Melánii. Snažil jsem se z něj vypáčit nějaké podrobnosti, ale nedostal jsem z něho nic víc, než že to děvče bylo asi stejně staré jako Melánie.“

„Dalšího už nic?“ naléhala Eva. Neef kroutil hlavou ve snaze vzpomenout si ještě na něco.

„Ptal jsem se, proč to tenkrát nehlásil. Dal mi přednášku, jak se má lidem říkat jenom to, co chtějí slyšet. Tvrdil, že tohle je recept na klidný život. Že nechtěl, aby se ty tumory nahlásily, takže je prostě nenahlásil.“

„Takhle ti to řekl?“

„Tak to vyznělo. Řekl, že ta děvenka malá už je stejně mrtvá. A co prý by jí to bylo platné? Kdyby byl podal zprávu, to by jí to život nevrátilo.“

„Děvenka malá,“ opakovala Eva. „Takhle přesně to řekl?“

„Pokud si vzpomínám, tak ano. Proč?“

„Mluvíme o čtrnáctileté dívce, že?“

„Myslím, že ano. Co ti na tom nesedí?“

„Ta už není tak moc ‚malá‘, co říkáš?“

Neef o tom mlčky přemýšlel a pak se zprudka posadil.

„Máš pravdu!“ vykřikl. „Eddie neřekl ‚ta děvenka malá‘, ale ‚ta děvenka Malá‘. Ona se tak jmenovala. Bylo to její jméno. Určitě bylo.“

„No, řekněme, že mohlo být.“ Eva byla stále ještě na pochybách.

„Ale rozhodně to stojí za pokus, nemyslíš?“ navrhl Neef.

„To jistě. Řekněme, že to tak bylo,“ naléhala Eva. „Co s tím budeme dělat dál?“

„To si musíme rozmyslet. Když známe jméno, mohli bychom se na ni snadno přeptat, ale vsadím se, že všechny její záznamy stejně už někdo stopil. Jenom bychom zbytečně upozorňovali na to, po čem jdeme. Potřebujeme vymyslet něco jiného.“

„Ale dnes už ne,“ řekla Eva. „Je už pozdě.“

Neef se na ni podíval a něžně ji políbil.

„Ne, dnes už ne,“ souhlasil.

„Napřed ale zavolej do nemocnice. Ať víme, jak je Neilovi.“

Neef zavolal.

„Drží se.“

Vešla Ann Milesová a postavila mu na stůl kávu. Neef jí s úsměvem poděkoval. Měl za sebou sice další nabitý den, ale všechny čtyři děti, které nereagovaly na první pokus s genovou terapií, byly teď přeočkovány virovými nosiči, tentokrát ze zásob, které zůstaly v nemocniční lékárně. Pocit uspokojení kalilo Neefovi jen pomyšlení, že se tak zřejmě zavrátává do stále hlubších a hlubších možných potíží.

To, jak teď léčí Neila, je vysloveně nelegální a to, že u čtyř pacientů z původního pokusu znovu nasadil produkty Menogenu, téměř jistě taky. Neef si dlouze povzdechl. Hájit se mohl jenom tím, že to všechno dělá s nejlepšími úmysly.

Lékařskou vyšetřovací komisi, kdyby na to přišlo, by sice tenhle moment asi příliš neuspokojil, ale on měl díky tomu aspoň čisté svědomí.

Zas uvažoval o pacientce Malé, jestli ovšem vůbec existovala, a o tom, jak o ní získat nějaké informace. Ono nešlo jen o to, dostat se k informacím. Potřeboval to udělat tak, aby o tom nikdo nevěděl, zvláště ne FarroJones. To automaticky vylučovalo jakékoliv oficiální jednání s Fakultní nemocnicí. Možná by si mohl vyžádat seznam všech nedospělých dívek, které v posledních měsících ve Fakultní zemřely, jenže to by mohlo být moc nápadné. Po pravdě řečeno, potreboval vlastně jakousi fintu, nějaký úplně jiný způsob, kterým by

nevzbudil vůbec žádné podezření. Po několika minutách přemýšlení měl dojem, že to má. Místní noviny!

Smrt toho děvčátka určitě oznámili někde ve smuteční rubrice. Staré noviny si může prohlížet, aniž někdo pozná, o co mu jde. Spokojen sám se sebou se Neef vydal do redakce místních novin. Netrvalo nijak dlouho a našel, co hledal.

Zuzana Marie Malá, milovaná dcera Anny Malé a zemřelého Charlese Malého, skonala ve věku 13 let po statečném zápase s těžkou, dlouhou chorobou. Vděčnost a poděkování náleží lékařům a sestrám Fakultní nemocnice za jejich obětavou péči. Květinové dary pouze od rodiny. Příspěvky Nadaci cystické fibrózy.

Následovaly podrobnosti týkající se smutečního obřadu.

Teď zíral na slova „cystická fibróza“. Tou se přece při výzkumu zabýval FarroJones. Představuje to nějakou spojitost? Nepatřila Zuzana Malá k pacientkám, na nichž ve Fakultní nemocnici zkoušeli genovou terapii? uvažoval. Eddie se nechal slyšet, že jako příčinu smrti uvedl plicní embolii, ale ve skutečnosti že zemřela na bronchiální kalcii. Někdo nechtěl, aby se o tom vědělo. Co to všechno znamená? Jak dalece v tom je namočený FarroJones?

V úmrtním oznámení nebyla uvedena žádná adresa. Neef se rozhodl, že se podívá do telefonního seznamu.

Ve spádové oblasti Fakultní nemocnice bylo Malých sedm. Neef věděl, že to samo o sobě nemusí být vůbec žádná záruka, poněvadž pacienty s cystickou fibrózou sem posílali z celého okresu. Všiml si ale, že se kremace konala tady ve městě. Křestní jméno Charles zúžilo výběr na dva případy. A žádné číslo na jméno Anna Malá v seznamu nebylo.

Neef našel na stole malý balíček. Doručila ho nemocniční donášková služba a podle adresy, napsané černým fixem, byl určen jemu osobně. Když ho rozbalil, objevila se plastová nádobka na vzorky s nálepkou: „D. Cooper, bronchoskopická tkáň.“ Na proužku papíru, který byl kolem nádobky, stálo: „*Drahému amnestikovi od dobrého přítele.*“

Neef Marku Clellandovi v duchu poděkoval, lahvičku opět zabalil a uložil ji do lednice, než si ji vyzvedne Pereira.

Zavolal mu, co pro něj má, a za dvacet minut byl Pereira u něho. Měl sice radost, že mu Neef ten vzorek sehnal, ale byl překvapený, že to vůbec dokázal.

„Snadné to nebylo,“ poznamenal Neef. „Zdravotnický dozor zakázal jakýkoli patologický materiál z obětí vydávat. Ostře se to sleduje.“

Pereira se zašklebil. „Ale vy jste ho přece dostal,“ řekl tiše.

Neef se zatvářil zaraženě. „Ano,“ odpověděl.

„Říkáte, že to nebylo snadné, ale ono to vlastně snadné bylo. Mezi váma, hoši, je to takhle vždycky. Když se vám pravidla nehodí do krámu, stačí telefonát sem, telefonát tam, a obejdete je. Zkuste si z Menogenu vynést bez zvláštního povolení jenom kancelářskou sponku, a v tu ránu máte průser až na půdu. Jenže když dojde na zavírání, tak zavrou samozřejmě nás.“

Neef se nad tím, co ze sebe Pereira vychrlil, kajícně zamyslel. Chápal, proč ta zahořklost. „Znamená to, že ten vzorek nechcete?“ zeptal se s rozpačitým úsměvem.

„Chci ho,“ odpověděl Pereira. „Budu teď pár dní pryč. Taký jsem si vytelefonoval jakousi laskavost. V jedné z těch odporně komerčních firem mi půjčili laboratoř.“

Neef se díval, jak se za ním zavírají dveře, a říkal si, že Pereira má na zatrpkllost plné právo... jenže lidé, kteří se pořád cítí ukřivděně, dokážou být pěkně otravní.

Eva přišla posedět u Neila a po chvíli se k nim přidal i Neef.

Eva Neilovi vyprávěla o nejnovějších dobrodružstvích Maxwella Gunna. Jeho stanice dostala zbrusu nový hasičský vůz a Maxwellovi se dostalo té cti, že ho směl řídit, když poprvé vyjížděl k požáru. Auto bylo vybavené třemi různými sirénami a ty ovládal Maxwell pomocí tří knoflíků nad předním sklem.

Když se Maxwell pozdě v noci vracel od ohně, náhodou stiskl všechna tři tlačítka a probudil tak ze spánku celé město. Druhý den pak všichni ve městě prozívali.

Neef zahlédl v koutku Neilových úst náznak úsměvu, byl to však velice slabý náznak. Eva si zívla, aby udělala za příběhem

patřičnou tečku, a vzápětí si zívá i Neef. Chvilí se zdálo, že se do hry zapojí i Neil, ale nakonec jen zavřel oči.

Eva pohlédla na Neefa. V očích měla bolest. „Pořád ještě bojuje,“ ujistil ji. „Děláš s ním divy.“

„Ale to nestačí, že ne?“

„Nikdo by toho nesvedl víc. Každý den, který přežije, dává Pereirovu viru o trochu víc času, aby mohl působit. Problém je ale v tom, že Niel je už moc unavený. Srdce má sice jako tygr, ale pořád je to jen malý kluk, který už toho zažil tolik, že bych to žádnému jinému nepřál.“

Eva si opřela hlavu Neefovi o prsa, už nedokázala zadržovat vzlyky. Střídavě vzlykala a omlouvala se za to.

„Pšš, no tak,“ tišil ji Neef. „Nemusíš se za nic omlouvat.“

Domluvili se, že se pak sejdou u Evy v bytě. Jakmile byla Eva pryč, popadl papír, na který si poznamenal dvě adresy z telefonního seznamu, a zavolal prvnímu Charlesovi Malému. Telefon vzala žena.

„Paní Malá, volám kvůli vaší dcerce, Zuzaně.“

„To asi máte špatné číslo.“

„Promiňte.“

Neef vytočil druhé z čísel. Ozvala se opět žena.

„Paní Malá?“

„„Nezlobte se, že vás obtěžuji. Tyká se to vaší dcery. Zuzany.“

„Já nemám žádnou dceru, ani Zuzanu, ani žádnou jinou.“

„Tak to se vám omlouvám. Asi mám špatné číslo.“

Neef zaklel. Co si teď má počít? Buď se mýlil a ta rodina nebydlí ve městě, nebo nemají telefon. Tuto možnost nevzal v úvahu.

Než odešel z oddělení, dal pokyn, aby ho informovali, kdyby v Neilově stavu nastaly nějaké komplikace. Pro případ, že by ho nezastihli doma, nechal tam Evino číslo.

„Snažila jsem se přesvědčit šéfa, aby se naše noviny v té aféře postavily za Menogen,“ řekla Eva.

„Tomu říkám odvaha,“ pochválil ji Neef.

„To mi povídej,“ poznamenala Eva. „Jenže on si myslí, že se už dost dlouho držíme až moc zpátky. Všichni ostatní už jdou

Menogenu po krku. Udělal mi přednášku o tom, jak se veřejnosti musí servírovat to, co chce slyšet.“

„Kde už mi tohle říkali? A zrovna teď si veřejnost ze všeho nejvíc přeje slyšet o padoušské výzkumné firmě, co vyrábí zabijácké viry.“

„Víceméně je to tak.“

„Thomas Downy už ten nádor na mozku nemá,“ oznámil Neef.

„To je ohromné,“ zaradovala se Eva.

„Máš pravdu,“ souhlasil Neef. „Ohromné to sice je, ale nevím, jestli to bude pro noviny dost zajímavé, až uslyší, že ho vyléčil virus z Menogenu. To by vypadalo trochu trapně, ne?“

„Podám si šéfa ještě jednou, jestli chceš,“ nabídla se Eva.

Neef se usmál a poradil jí, aby s tím ještě počkala. „Ale s něčím bys mi přece jenom mohla pomoci,“ napadlo ho.

„Co mám dělat, abych našel Zuzaninu rodinu?“

„Zuzaninu? Tak tobě se dnes přece jen podařilo na něco přijít?“

Neef jí pověděl, jak se k té informaci dostal.

„Jak to, že jsem na něco takového nepřišla?“ zvolala Eva. Neef se jen usmál. „A říkáš, že měla cystickou fibrózu?“

Neef přisvědčil. „Jsem si jistý, že to určitě má nějakou spojitost s FarroJonesem. Zabývá se fibrózou při výzkumu.“

„Máš nějaký nápad?“

Neef sice zavrtěl hlavou, ale poznamenal: „Max myslím po něčem jde. Chtěl po mně patologické vzorky pacientů s nádory. Podařilo se mi pro něj sehnat plicní biopsii Douglase Coopera, toho elektrikáře, který se nakazil současně s Charlesem Morsem. Kamsi si to odnesl a pracuje na tom. Mezitím by pomohlo, kdybych si mohl promluvit s rodinou Zuzany Malé.“

„Cystická fibróza je teď v kursu,“ poznamenala Eva. „Na její výzkum se skvěle shánějí peníze.“

„Kam tím míříš?“

„Je docela možné, že se tehdy o Zuzanině smrti psalo ve Večerníku nebo v některých inzertních novinách. Já se ti po tom ráno podívám, chceš?“

„To je dobrý nápad.“

Ve dvě ráno vzbudil Evu a Neefa telefon. Byl to John Duncan, jeden z mladých lékařů, který si na oddělení odbýval praxi.

„Doktore Neefe? Prý jste chtěl, abychom vám volali, kdyby se zhoršil stav Neila Bensona.“

„Ano.“

„Zhoršil se, pane. Myslím, že se nedožije rána.“

Eva už byla z postele venku a oblékala se. Neef ji následoval a za patnáct minut od Duncanova telefonátu byli v nemocnici.

Neef nechal Evu u Neila samotnou a pohovořil si zatím s Duncanem. Z lékařského hlediska se už stejně nedalo nic dělat a u Evy byla největší naděje, že si k Neilovi najde cestu.

„Je mi to hrozně líto, pane primáři,“ řekl Duncan. „Vím, že je to váš oblíbenec a že pro vás hodně znamená.“

„Žádné oblíbence nemám,“ odpověděl Neef, ale na Duncanu se přitom nepodíval. Pozoroval Evu, která Neilovi něco šeptala.

„Jistě, pane,“ přisvědčil Duncan.

Neef stál mezi dveřmi Neilova pokoje a poslouchal. „Maxwell na tebe spoléhá, Neile,“ slyšel Evu říkat. „Pořád se mě ptá, kdy už ti bude líp, abys mu pomáhal. Má teď na požární stanici moc práce a nutně by potřeboval nějakého pomocníka. Řekl mi, že se zítra bude snažit za tebou zajet a ukázat ti to nové hasičské auto. Nebylo by to prima? Slíbíš mi, že se budeš snažit, aby ti bylo líp a mohl ses s ním setkat?“

Neefovi neušlo, že Neil na polštáři nepatrně pohnul hlavou, jako by chtěl naznačit souhlas. Eva se zoufale snažila ubránit se hlasitým vzlykům.

„Myslím, že se ti ho zase podařilo zachytit,“ konejšil ji Neef.

„Já tady zůstanu,“ řekla Eva. „Jestli smím.“

„Ovšem,“ řekl Neef. „Zůstanu tu s tebou.“

Eva mu položila ruku na prsa: „Ty jdi domů. Nemůžeš tu zůstat kvůli těm ostatním.“

Neef uznal, že má pravdu. „Tak na shledanou ráno,“ řekl.

Políbil Evu lehce na tvář a na okamžik ji k sobě pevně přitiskl. Pak teprve odešel.

Neef nemohl spát. Těsně před sedmou byl už zase zpátky na oddělení. Evu našel stále ještě u Neila. Klečela na zemi u jeho postýlky a hlavou spočívala na polštáři vedle něj. Oči však měla otevřené a stále Neilovi něco šeptala. Neef se na ni usmál a pak s Johnem Duncanem obešel ostatní pacienty. Řekl Duncanovi, že dnes může odejít dřív.

„On se pořád ještě drží,“ poznamenal Duncan. „Je to úžasné. Slečna Sayersová mu povídala celou noc.“

„Já vím,“ řekl Neef.

V kávovaru v kanceláři Ann Milesové připravil kávu a zašel za Evou, Pojd' na snídani. Neil teď klidně spí,“ řekl.

Eva celá ztuhlá vstala a dívala se, jak si Neef k Neilovi klekl a vyšetřuje ho. „Jak je na tom?“ zeptala se.

„Drží se,“ odpověděl Neef. „Skvělá práce!“

Eva si dala s Neefem v jeho pracovně kávu a pak řekla, že se zajede domů osprchovat a převléct. „Budu taky muset zaskočit do redakce, ale budu ti volat.“

„Samozřejmě,“ ujišťoval ji Neef. „Kdyby se něco změnilo, dám ti vědět.“

Dal příkaz, aby Neila nenechávali ani chvíli o samotě. Stálo za to pokusit se zúročit čas, který jim vyvzdorovala Eva, a zkoušet v chlapci dál podněcovat zájem o to, co se kolem něj děje, tak jak to dělala ona. U Neila se neustále střídaly sestry, četly mu, vyprávěly mu pohádky, ukazovaly mu obrázky a povídaly o hasičských stříkačkách. Každá hodina, která tak uplynula, dávala menogenskému viru čas, aby mohl působit na jeho nádor. Neef se na Neila zašel podívat před polednem. Navzdory veškerému úsilí sester ho neopouštěl pocit, že vedou předem prohranou bitvu. Zavolala Eva a ptala se, jak to pokračuje.

„Jen tak tak,“ přiznal Neef.

„Budu tam co nevidět. Ale napřed musím zajít na hasičskou stanici. Už se mi je podařilo napůl přesvědčit, aby za Neilem přijeli jakoby na návštěvu. Jejich velitel mi aspoň slíbil, že si o tom se mnou promluví.“

„To je dobrý nápad,“ řekl Neef. „Mohlo by to být zrovna to, co potřebujeme.“

„Taky jsem ti pátrala po Zuzaně Malé. Opravdu o ní psaly jedny inzertní noviny. Bydlela u rodičů na sídlišti Combe Tower, což není zrovna nejzdravější čtvrť. Máš tužku?“

„Mám.“

Nadiktovala mu adresu. „Když umřela, lidé ze sousedství založili na její památku fond. Vybrali dvě stě padesát liber a ty peníze věnovali na výzkum cystické fibrózy ve Fakultní nemocnici.“

„Aha,“ řekl Neef. „Podívám se na to.“

Kručení v břiše připomnělo Neefovi, že od včerejšího večera vůbec nic nejedl. K snídani neměl nic víc než jediný šálek černé kávy. Zašel do kantýny pro zaměstnance a po zběžném pohledu na tabuli s nabídkou padla volba na uzenou tresku. Byla docela dobrá, jenže on po několika soustech jaksi ztratil chuť. Přisedl si k němu Tim Heaton.

„Ozvali se vám ze zdravotnického dozoru?“ zeptal se Heaton.

„Oficiálně ne. Myslím, že ten jejich zákaz poskytovat informace platí i pro nás.“

„Slyšel jsem, že něco chystají.“

„Co vás k tomu přivedlo?“

„Až doted' se snažili, aby s nimi všichni, kdo přišli s oběťmi rakoviny do styku, spolupracovali dobrovolně. Teď už jim to dali příkazem. Všichni dostali pokyn, aby se až na další nevzdalovali z domova. Povolali dezinfekční čety a taky zkonfiskovali nějaké svršky. Stejná omezení dopadla i na ošetřovatelky a lékaře, kteří pečují o dosud žijící pacienty. Co vy na to?“

„Myslí si, že jde o virus,“ odpověděl Neef.

„Jenom myslí?“

„Možná to vědí,“ připustil Neef. „Dotýkají se některé z těch sankcí i nás?“

„Musíme zdravotnickému dozoru hlásit každého zaměstnance, který onemocní nachlazením nebo chřipkou. Oni pak provedou příslušné kroky, aby ho izolovali a případ vyšetřili.“

Neef zamyšleně pokýval hlavou. „Překvapuje mě, že toho nedělají víc,“ poznamenal Heaton. „Jestli si myslí, že jde o virus, proč tedy pořádně neprověří všechny zaměstnance?“

„To je myslím jenom otázka času,“ odpověděl Neef. „Kdyby to někdo z nás měl dostat, už by se to touhle dobou muselo projevit.“

„Naštěstí.“

„Ale taky s podivem.“

Proč s podivem?“

„Člověk by řekl, že když jde o nový virus, nemůže vůči němu být nikdo imunní, ale zatím to vypadá, že někteří z nás, jestli ne většina, takovou imunitu mají.“

„Zaplať pánbůh za to,“ poznamenal Heaton. „To je asi všechno, co k tomu můžu říct.“

„A já dodávám, amen.“

„Jak je na tom ten malý pacient, kterého jste chtěl léčit tím novým vektorem?“

„Drží se už jen konečky prstů,“ odpověděl Neef.

„To je mi líto.“

Neef si uvědomil, že rozhovor začíná zabíhat do oblasti, jíž by se raději vyhnul. Podíval se na hodinky a omluvil se, že už musí jít.

„Já taky,“ řekl Heaton. „Máme měsíční schůzi o rozpočtu a ta zatracená ženská Martinová je mi pořád v patách kvůli zvýšení počtu sester.“

„Nejspíš je opravdu potřebuje,“ poznamenal Neef.

„Vy doktoři jste se sestrami vždycky jedna ruka, to já dobře vím,“ zažertoval Heaton.

„Tak se nás zbavte a bude vám to tu šlapat jako hodinky,“ poradil mu Neef.

Heaton po něm vrhl zamračený pohled a šel.

Neef se vrátil na oddělení a zrovna ve špatné chvíli, s níž vůbec nepočítal. Ann nebyla u sebe, takže ho nemohla varovat.

Vešel do pracovny a tam seděl David FarroJones. Neef polkl a jenom doufal, že mu na obličeji není vidět nic z toho zmatku, který se ho zmocnil.

„Á, tady jsi. Sekretářka říkala, že se vrátíš brzo, a tak jsem si řekl, že počkám. Doufám, že ti to nevadí.“

„Jistěže ne,“ odpověděl Neef, a přestože se mu zrychlil tep, snažil se vypadat normálně.

„Šel jsem kolem a říkal jsem si, že se zajdu podívat, jak se daří tomu vašemu malému pacientovi s mozkovým nádorem. Pořád to ještě probíhá tak úspěšně?“

„Absolutně,“ liboval si Neef. „Právě jsme konstatovali, že je vyléčen. Ukážu ti jeho poslední snímek.“

„To je fantastické,“ prohlásil FarroJones. „Upřímně vám to, kluci, přeju. Max musí být blahem bez sebe.“

„To je teda rád,“ přisvědčil Neef, „jenže ta druhá záležitost mu tu radost tak trochu zkazila, jemu i Menogenu.“

„To si myslím,“ povzdychl si FarroJones soustrastně.

„Nejvíc za to můžou ty zatracené noviny. Doufám, že je Menogen požene k soudu.“

„To netuším,“ přiznal Neef. „Maxe jsem už dlouho neviděl, takže jsem se ho nemohl zeptat. Celý Menogen je pod zámkem.“

„Slyšel jsem,“ kývl ustaraně FarroJones. „Říká se, že se pořádně ukvapili. Víš, v jistém smyslu se za to cítím zodpovědný.“

„Jak to?“ vypravil ze sebe Neef a málem se zakuckal.

„Protože na tu souvislost mezi adresami Menogenu a místo Melánie jsem přišel já.“

„Ale tys o tom přece nikomu neřekl?“ zeptal se Neef.

„Samozřejmě že ne,“ odpověděl FarroJones s úsměvem, z něhož neměl Neef právě dobrý pocit. „Jenom mi pořád vrtá hlavou, jestli jsem třeba nenechal něco ležet na stole. Někdo si toho možná všiml a napadlo ho, že by mu to mohlo něco hodit, kdyby to prodal novinám.“

„Teď už je to fuk,“ řekl Neef. „Už se stalo, a je jedno jak.“

„Asi máš pravdu,“ povzdechl si FarroJones. „Ukážeš mi ten snímek?“

„Jistě.“ Neef přinesl poslední snímek Thomase Downyho z počítačového tomografu a podal ho FarroJonesovi.

„Absolutně úžasné,“ usoudil FarroJones. „Člověk by těžko uvěřil, že ještě před pár týdny tenhle pacient vlastně umíral na mozkový nádor.“

„To je pravda.“

„Musíš uznat, Michael, že tohle je terapie budoucnosti. Jistě z
gruntu změni celou lékařskou vědu.“

„V tom ti můžu těžko odporovat,“ přisvědčil Neef.

FarroJones mu snímek vrátil. „Už abych radši šel, když teď
viděl, co dokáže konkurence!“

Neef se pokusil o smích, ale šlo mu to ztěžka. Jakmile se
~FarroJonesem zavřely dveře, zaplavil ho pocit úlevy. Ale jen na
okamžik. Padl mu totiž zrak na papírek s adresou rodiny Malých,
který nechal ležet na stole. Adresu sice zpola zakrýval stolní
kalendář, ale jméno Malá bylo vidět zřetelně. Mohl si ho všimnout
FarroJones? To Neef nedokázal odhadnout.

A už vůbec se nedalo říct, kam všude FarroJones zabloudil
očima v době, kdy byl v pracovně sám.

Neef se rozhodl jednat rychle. Bylo sice možné, že David ty
poznámky neviděl, ale se stejnou pravděpodobností je vidět mohl.

Pokud chce zjistit, jakou roli ten chlap ve všech těch úmrtích na
rakovinu doopravdy hraje, potom čím dřív promluví s paní Malou,
tím líp.

Sídlíště Combe Tower patřilo k nejhorším čtvrtím. Trpělo snad
všemi současnými sociálními neduhy, počínaje vysokou
nezaměstnaností přes závislost na heroinu až po války gangů.

Úřady se snažily tuhle oblast spíš držet na uzdě, než ji skutečně
spravovat, třebaže veřejně to vehementně popíraly. Když Neef
vystoupil ze svého discovery, věnoval mu dlouhý pohled a uvažoval,
co z něj asi zbude, až se zase vrátí.

Vyhořelý vrak forda cortiny na opačném konci parkoviště ho
zrovna nenaplňoval optimismem.

Oba výtahy měly poruchu, a zatímco Neef pátral, kudy se
dostane ke schodišti, v hale hlasitě nadávala skupinka žen,
obtěžených nákupními taškami.

„Celý dva mizerný dny!“ byl poslední výkřik, který ještě
zaslechl, když začal stoupat po schodech. Na každém odpočívadle se
musel probrodit haldami nakupených odpadků.

Převládaly plechovky od piva a krabice od křupek, i když v
temném koutě třetího patra spatřil mezi odpadky i injekční stříkačku,

na jejímž válci zůstaly po tom, kdo ji použil, hnědavé skvrny zaschlé krve.

Když se blížil ke čtvrtému patru, zaslechl shora hlasy. Nic povzbudivého vypadalo to na partu výrostků. Jakmile Neef vstoupil na odpočívadlo, hlasy náhle zmlkly. Všichni čtyři mládenci, kteří tam hráli karty, na něj zůstali upřeně civět.

„Máte nákej problém?“ zeptal se jeden.

„Ne, díky,“ odpověděl Neef a přešel kolem nich v naději, že tím to skončilo. Ulevilo se mu, když uslyšel, že se mu za zády znovu rozproudila konverzace, a rozhlédl se, kde by našel byt číslo tři. Zaklepal na oprýskané a omláčené dveře.

Otevřela mu žena středního věku s vpadlými tvářemi a rovnými šedými vlasy. Na sobě měla vlněné věčko, v jehož výstřihu jí na holém krku visel zlatý křížek, beztvarou sukni, na níž byly záhyby v místech, kde zjevně být neměly, a na nohou pantofle s obrovskými kožešinovými bambulemi.

„Paní Malá? Jsem doktor Neef z Nemocnice svatého Jiří.“

Ženě se do obličeje vkradl zmatený výraz. „Co chcete?“

„Rád bych si s vámi promluvil o vaší dcerce.“

„O Zuzaně? Co se o ní dá ještě povídat?“

„Věřte mi, že mě to mrzí, ale potřeboval bych se zeptat na něco, co se týká jejího léčení. Potřebuju vědět pár věcí.“

„Zuzanu ale neléčili u vás ve špitále. Ležela ve Fakultní.“

„Mohl bych jít na pár minut dál, paní Malá?“ zeptal se Neef. Všiml si, že se o jejich konverzaci pomalu začínají zajímat sousedé.

„No tak pojd'te,“ řekla neochotně žena. „Zrovna žehlím.“

Zavedla Neefa do obývacího pokoje. Stálo tu žehlicí prkno, na němž byla rozprostřená blůza, a kousek vedle sušák, na kterém visely různé, už vyžehlené kusy prádla. Žádné dětské věci mezi nimi nebyly.

„Zuzana byla jedináček, paní Malá?“ zeptal se Neef.

Anna Malá přikývla. „Byla všechno, co mi zůstalo. Její otec umřel před třema roky.“

„To je mi líto,“ pravil Neef. „Zuzana měla cystickou fibrózu, vidíte?“

„Už od narození.“

„A od začátku ji léčili ve Fakultní nemocnici?“

„Bylo to tam nádherný,“ řekla paní Malá. „A všichni k ní byli tak hodný, zvlášť ty jak jim říkali ty fyzio, co jí čistili plíce.“

„Mluvili někdy o tom, že budou Zuzanu léčit?“ zeptal se Neef.

„Jo, loni,“ odpověděla paní Malá a sedla si na kraj židle proti Neefovi. Z balíčku, který ležel na krbové římse, vyklepla cigaretu a zapálila si. „Zkoušeli nějak nově léčit pacienty jako naše Zuzana, ale nebylo to k ničemu.“

Nešlo o ten pokus s genovou terapií?“ zeptal se Neef.

Zmocnilo se ho vzrušení, neboť teď se mohlo ukázat, jak s tím vším souvisí FarroJones.

„Jo, to bylo ono,“ přisvědčila žena a vyfoukla oblak kouře. „Chtěli do Zuzančinejch plic dostat nějaký nověj gen, aby už nepotřebovala fyzio, ale něco tam nefungovalo. Tak to nešlo.“

„Škoda,“ poznamenal Neef.

„Všichni z toho byli zklamaný,“ pravila smutně paní Malá. „Zvlášť pan doktor FarroJones. Ten myslím tu novou léčbu vymyslel.“

„Ano, vymyslel,“ přisvědčil Neef, jemuž se začal zrychlovat puls. „Viděla jste se s doktorem FarroJonesem i někdy potom?“ zeptal se.

„Přišel na návštěvu. Von je to takovej hodnej pán, pravej džentlmen. Ten se o pacienty opravdu staral. Přišel se podívat, jak se Zuzaně daří.“

„On přišel sem?“ podivil se Neef. „A kdy?“

„Poprvý přišel hned potom, co to nevyšlo s tím léčením, myslím, že asi tak před rokem. Povídal, že nebude dlouho trvat a vychytají nějaké mouchy a pak že to s tou léčbou zkusí znova.“

„Setkali jste se ještě někdy?“

„Asi před dvěma nebo třema měsíci.“

Neefovi vyschlo v ústech. „Zase přišel sem?“

„Jo. Dělal na nějaký nový léčbě a povídal, že by rád, kdyby jako první mohl léčit Zuzanu, přednostně, ještě než s tím začnou v nemocnici. Zuzana měla velkou radost. On se jí pan doktor moc líbil. Je to fešák, víte, a ona byla v tom věku...“

Neef se usmál: „A co se stalo pak?“

„Pan doktor FarroJones sem přišel a sám ji léčil. Povídal, že je to naše tajemství.“

„A jak ji léčil?“ zeptal se Neef.

„Bylo to docela jednoduchý,“ řekla paní Malá. „Jenom jí strčil do nosu pár malejch trubiček a řek, aby chvíli zhluboka dechala. Vůbec ji to nebolelo a tak...“

Neef polkl. Tak to je ten plyn, po kterém zdravotnický dozor zpočátku pátral. Jenže ono se nejednalo o plyn; očividně to byla virová suspenze, aplikovaná rozprašovačem, suspenze, kterou připravil jeden ambiciózní hajzl, co obešel veškerá pravidla.

„A co bylo potom?“ zeptal se.

„Zuzaně se neudělalo nijak líp. Vlastně se jí ta její nemoc zvrtila k horšímu a museli ji odvézt do nemocnice. Zaplavily se jí plíce, víte. Pan doktor FarroJones povídal, že u ní to léčení přišlo už moc pozdě a už ji nemohlo zachránit. Byl z toho celej pryč. Přišel dokonce i na pohřeb. Takovej hodnej člověk, obětavej, jestli víte, co myslím.“

Neef přikývl. Rozuměl jí dobře. Pochopil také, co měl na mysli Pereira, když obdařil FarroJonese několika jinými přívlastky.

„Znala Zuzana Melanii Simpsonovou?“ zeptal se Neef.

„Nějakou Melanii znala. Chodily spolu do skautu. Ale jestli se jmenovala Simpsonová, to nevím. Proč?“

„Byla ta Melanie někdy tady u vás?“

„Přišla za Zuzanou na návštěvu, zrovna než ji naposledy odvezli do špitálu. Skautky ji poslaly, aby jí vyřídila pozdravy. A měl byste vidět tu kytku, co od nich dostala.“

„A co Jane Leesová?“

„Ta tu byla taky.“

„Odkud ji Zuzana znala?“

„Jane bydlí tam, co moje matka, hned ve vedlejším bytě. Když jsme k ní ve středu a v neděli chodily na návštěvu, holky si spolu hrály. Byly to moc dobré kamarádky, ty dvě.“

„Věděla jste, že Jane umřela?“ zeptal se Neef.

„Na rakovinu,“ řekla paní Malá.

„Melanie také,“ poznamenal Neef.

Paní Malá se zatvářila zděšeně. „O Melanii to nevím,“ řekla.

„Taková hrozná...“ Do tváře se jí najednou vloudil zmatek a nejistota. „Proč jste vlastně přišel?“ zeptala se. „A proč se mě na to všechno ptáte? Co to má znamenat?“

V tom okamžiku zazvonil u dveří zvonek. Neef strnul.

Poslouchal, jak paní Malá otevírá dveře.

„Pan doktor FarroJones! To je ale překvapení! Zrovna jsme o vás mluvili.“

„Opravdu?“ ozval se FarroJones. „Můžu dál?“

„Ale jistě, pane doktore. Třeba mi některý z vás poví, co se to vlastně děje.“

FarroJones vešel do pokoje první. Usmál se rozpačitě na Neefa.

„Ahoj, Michaele, to jsem nečekal, že tě tady najdu.“

„Vážně ne?“ zeptal se Neef s chladnou obžalobou v očích.

„Co ti paní Malá řekla?“

„Všechno,“ odpověděl suše Neef.

Paní Malá z toho byla naprosto zmatená: „Řekne mi prosím někdo, co se to děje?“ naléhala.

Neef ani FarroJones si jí nevšíмали.

„Tak co teď?“ zeptal se FarroJones. Dosud se mu dařilo neztrácet úsměv, oči ho však zrazovaly. Neef z nich vyčetl úzkost. Úsměv byla pouhá zástěrka. „Jak moc jsem spadl do průseru?“

„Až na dno,“ odpověděl Neef. „Vím, co jsi provedl.“

„Aha.“ FarroJones si začal nervózně mnout ruce a pak si prsty prohrábl vlasy. „Předpokládám, že bych marně zdůrazňoval, že jsem to všechno dělal v nejlepší úmyslu?“

Neef zakroutil hlavou: „Tys to dělal pro sebe, pro nikoho jiného. A skončilo to tím, že jsi zabil několik lidí.“

„Vůbec jsem nechtěl, aby se to stalo, u nikoho z nich. Byl to prostě osud, zatracená smůla. Já jsem přece netušil, že ten vektor bude nakonec karcinogenní, a vůbec už jsem ne mohl předvídat, že bude kvůli změně v DNA infekční. Jak bych to mohl vědět? Když Zuzana dostala rakovinu, myslel jsem, že to byla jen nešťastná náhoda a že to tím skončí.“

„Rakovinu?“ vykřikla paní Malá. „Naše Zuzana že měla rakovinu?“

„Ta nová léčebná metoda doktora FarroJonese jí přivodila rakovinu, paní Malá,“ odpověděl jí Neef a nespouštěl přitom oči z FarroJonese. „Nezemřela na cystickou fibrózu, to vám doktor FarroJones jen namluvil.“

„Já jsem upozorňoval, že to může být riskantní,“ připomínal FarroJones.

„A Eddie Miller to byla taky smůla?“

„Ten ochlasta,“ zamumlal polohlasně FarroJones.

„Myslím, že je načase promluvit si s policií,“ konstatoval Neef.

„Sníst, co jsem si nadrobil?“ zeptal se FarroJones a znovu se pokusil o úsměv. „To snad ne.“

Když Neef spatřil výraz, který se FarroJonesovi objevil v očích, cítil, jak se mu vzadu za krkem začínají ježít vlasy.

„Přece by sis vážně nemyslel, že se z toho můžeš nějak dostat?“ zeptal se. Snažil se vložit do hlasu víc statečnosti, než kolik jí v duchu měl.

„Všechno, co by mě mohlo usvědčit, sedí v tomto okamžiku v téhle místnosti,“ prohlásil FarroJones.

Paní Malá byla teď už dokonale vyplašená. Téměř ječela: „Co se děje? Prosím vás, řekněte mi, co se děje!“

Ani Neef, ani FarroJones ji nebrali na vědomí.

„To jsi na omylu,“ prohlásil Neef. „Než jsem se vypravil sem, napsal jsem dopis Franku MacSweenovi. A Frank si nedá pokoj, dokud tě nedostane před soud. Zabil jsi mu vnuka.“

„MacSween je pořád ještě na dovolené,“ namítl FarroJones. „Tak ze mne přestaň dělat vola, ano? Končíme.“

FarroJones náhle popadl žehličku, která ležela vedle něj na žehlicím prkně, a mrštil jí po Neefovi.

Byli od sebe sotva tři metry a Neef nestačil uskočit.

Žehlička ho zasáhla vysoko do levého spánku. Projela jím ostrá bolest, již vystřídal temnota.

Neef přišel k sobě. Ve světle, do něhož se probral, vládla bolest, dusivé vedro a pronikavé ječení jakési ženy. Pokusil se pohnout z místa na podlaze, kde ležel, ale v hlavě mu okamžitě explodovala bolest a přiměla ho zvracet. Zkusil to znovu a zjistil, že když se snaží

posadit, nemůže dýchat. V bytě hořelo a vzduch byl plný kouře. Náhle byl dokonale vzhůru, přitiskl se zase k podlaze, kde byl přece jen nějaký vzduch, a začal se plazit směrem, odkud se mu zdálo, že vycházejí ony výkřiky. Paní Malou našel v předsíni. Snažila se dostat ke dveřím, ale začaly jí hořet trepky, a ona tam teď zběsile poskakovala a pokoušela se z nich vyzout.

Neef uviděl, že se požár šíří z předsíně. Kdosi se jim úmyslně snažil zabránit, aby se dostali ke dveřím z bytu. Nebylo kudy uniknout. Strhl paní Malou, která propadla hysterii, k zemi a serval jí bačkory. Pak ji po podlaze táhl zpátky do pokoje, co nejdál od plamenů. Pořád se snažila klást odpor, dveře na chodbu pro ni znamenaly jedinou naději na únik.

„Zůstaňte ležet,“ křikl na ni přes hukot ohně a přitiskl jí obličej k podlaze. „Tady dole je ještě vzduch!“

Neef strhl ze sušáku pár kusů prádla a navlhlil je vodou ze džbánu, z něhož si paní Malá dolévala napařovací žehličku. Vlhkou látku si přitiskl k obličejí a plazil se ke dveřím do pokoje. Byly sice v plamenech, ale podařilo se mu za bouchnout to, co z nich ještě zbývalo, aby oheň aspoň na čas zbrzdil. Všiml si, že paní Malá je teď už úplně v šoku.

Oči měla vytržštěné, ale neviděla nic. Ležela na zemi, od hlavy až k patě se třásla a hryzala cíp svetru, který si vyhrnula až k ústům.

„Bude to v pořádku,“ uklidňoval ji Neef. „Hasiči už jsou určité na cestě. Jen musíme ještě chvíličku vydržet.“

Pohlédl na okno a váhal, jestli je má vyrazit. Hlavou mu probleskla představa, jak v pokoji náhle vzniká tah jako v komíně, jak se vzdouvá ohnivá stěna a pak vyšlehnou plameny a oba je pohltí. Raději chvíli počká, pokud jim ovšem tolik času ještě zbývá.

Horko začínalo být nesnesitelné, i vzduch, který vdechovali těsně u podlahy, jim sežehoval plíce. Najednou se mu zdálo, že přes hukot požáru zaslechl zvuk sirén. „Zaplat’pánbůh,“ zaradoval se.

I když byl byt plný kouře, Neef v něm najednou ucítil pach spálených vlasů a kůže. Pohlédl na paní Malou, viděl, jak se jí kouří z vlasů. Bude muset přece jen vyrazit okno.

Zbývají už jen vteřiny, než je zachvátí zkáza. Jak se chystal vstát a okno vyrazit, všiml si dvou květinových váz, které stály po obou

stranách krbu. Kytky, které z nich trčely, už podlehly žáru, ale Neefa teď zajímalo, co je uvnitř. Odplazil se po břiše ke krbu a do první vázy sáhl rukou. Prsty se dotkly vody. Odvlekl obě vázy k oknu. Obsah jedné z nich vylil téměř celý na hlavu paní Malé. Zbytkem polil sebe a trochu vody si chrstl i do úst. Byla studená a chutnala v té situaci lahodně.

Zvuk sirén zněl teď zřetelně a zblízka. Slyšel také, jak něco škrábe o vnější zeď domu. Pomoc je na dosah. Neef věděl, že o tom, jestli přežijí, budou rozhodovat příští vteřiny. Hasiči vylezou po žebříku a vyrazí okno zvenčí. Jeho i paní Malou ohrozí nejen létající střepy skla, ale pravděpodobně i ohnivá smršť, která se přejene místností, hnaná tahem vzduchu. Uvažoval, jestli by neměl vstát a ukázat se hasičům, ale třeba by ho hned nespatriili a pak by dostal do obličeje plný zásah rozbitého skla a vzápětí by se stal obětí plamenů.

To raději zůstane vedle paní Malé přetisknutý k podlaze. Na poslední chvíli se ještě odplazil k sušáku a povalil ho.

Strhal z něj co nejvíc prádla a přikryl jím všechny odhalené části na schouleném těle paní Malé i na sobě. Přes kouř a plameny letmo zahlédl temný stín za oknem někdo je. Zavřel oči, a jak jen mohl, zakryl paní Malou vlastním tělem.

Sklo se roztříštilo a žhavá smršť, jež se v té chvíli rozpoutala, se hnala k oknu a hrozila z nich vysát poslední zbytky života.

Jakmile začaly do místnosti proudit první kaskády vody, pracně se postavil na nohy. Musel se přitisknout ke stěně těsně u okenního rámu, aby ho prudký proud ze stříkačky nesrazil. Napadlo ho, že by ho klidně mohl hnát přes celou místnost a hořícími dveřmi až do před síně. Když se vodní proud pomalu přesunul na druhou stranu pokoje, přeběhl Neef k okennímu otvoru a upozornil na sebe hasiče, stojícího venku na žebříku. Mezi plošinou žebříku a stěnou domu zela asi dvoumetrová mezera. To proto, že se kovový okenní rám, jakmile se roztříštilo sklo, zcela vyvrátil směrem ven. Neefovi došlo, že s tím budou problémy.

Žebřík se k nim nijak nedokáže dostat blíž.

„Kolik vás je?“ křičel hasič.

„Dva.“

„Jste spolu?“

„Ano.“

„Musím si poslat pro vyprošťovací nůžky, abych se dostal blíž,“ křičel muž a pomáhal si rukama svinutýma do kornoutu. Ukázal na trčící okenní rám.

„Na to není čas!“ volal na něj Neef.

Hasič i Neef hleděli na mezeru, zející mezi domem a žebříkem. Povzbudivý pohled to nebyl.

„Vezmu tu paní,“ zavolal Neef. „Není těžká.“

Neef na chvílku zmizel uvnitř sálajícího pokoje a vytáhl paní Malou do okna. Chystal se ji předat hasiči. Ze začátku se zdálo, že to nebude takový problém. Paní Malá byla dosud v šoku, a tak ji Neef dokázal docela snadno udržet. Svíral ji jednou rukou a vykláněl se, aby tak překlenul mezeru, když vtom přišla paní Malá k sobě. Rázem zjistila, kde je. Pohlédla dolů, a když spatřila, že má pod nohama propast, dala se do křiku. Začala kopat a házela sebou, nápor na Neefovu paži se tak náhle obrovsky zvětšil.

„Je to v pořádku, mám ji,“ křikl hasič a vyklonil se co nejdál, aby zmítající se ženu zachytil. Pust'te ji!“

Neef ji pustil a už to vypadalo, že paní Malá bezpečně přistane v hasičově náruči. V poslední chvíli však kopla hystericky oběma nohama a vytrhla se mu. Vyklouzla mu z rukou a na chvíli visela jen za sukni, jejíž cíp se hasiči duchapřítomně podařilo zachytit do hrsti. Nastala chvíle mučivého napětí, kdy už se zdálo, že všechno dobře skončí, vtom však látka povolila a paní Malá se spirálovitě řítila dolů vstříc smrti.

„Kristepane!“ vykřikl požárník, zastínil si rukou průhled helmy a hleděl na tělo, ležící na zemi dole pod ním. Pak se otočil k Neefovi a v záři ohně byla jeho tvář celá zkroucená úzkostí a výčitkami svědomí. „Byla to vaše...“

„Ne,“ překřikoval Neef burácení ohně. „A nebyla to vaše chyba. Nemohl jste nic dělat!“ Trvalo pár vteřin, než se hasič znovu sebral. Pak Neef viděl, že už se zase plně soustředil na svou práci.

„Myslíte, že to dokážete?“ zavolal na Neefa.

„Ano,“ odpověděl Neef, který věděl, že mu stejně nic jiného nezbývá. Vytáhl se do otvoru, který tam zůstal po okenním rámu, a

když se podíval dolů, cítil, že má všechny smysly vybičované na maximum. Očima si zoufale hledal záchytné body.

„Dejte si na čas!“ zařval hasič. „Dobře se na to připravte!“

Ve chvíli, kdy Neef sebral všechnu odvalu ke skoku, explodovalo v pokoji za ním staré kanape. Zahalil ho oblak černého kouře, který ho štípal do očí a dusil jedovatými zplodinami. Snažil se zůstat bez pohnutí a nedýchat, dokud se vzduch nepročistí. Když zjistil, že může znovu dýchat, otevřel pomalu oči a párkrát zamrkal, aby mu odtekly slzy.

„Jste v pořádku?“ křičel hasič.

„Jsem,“ odpověděl Neef. „Tak já teda skáču.“

Když se tentokrát nachystal ke skoku, žebřík se od něj náhle odklonil a mezera se zvětšila o dalšího půl metru.

„To byl jenom vítr!“ křičel hasič. „Zase se to vrátí na místo.“

Víc už Neefovy nervy nesnesly. Počkal, jen co se žebřík zase pomalu vrátil, a pak se vymrštil přes propast. S jistotou přistál oběma nohama na plošině žebříku a hasičovy ruce ho pevně chytily.

Dlouhou chvíli tam spolu stáli v pevném objetí jako dva medvědi.

„Má to znamenat, že jsme se právě zasnoubili?“ zeptal se nakonec hasič.

„Nevím, jak bych vám poděkoval,“ vypravil ze sebe Neef.

„To nestojí za řeč,“ odpověděl požárník. „Myslíte, že dokážete slézt dolů po svých?“

„Jistě,“ ubezpečil ho Neef. Sestup se mu zdál nekonečně dlouhý.

Když se dostal na zem a rozhlédl se po té změti hadic, vozidel a blikajících modravých světel, která ho obklopovala, měl pocit, že neví, kde je. Tak ho zastihla osádka ambulance: „Máte nějaké zranění, pane?“

„Ne jsem v pořádku,“ odpověděl Neef a setřásl ze sebe deku, kterou se mu kdosi snažil přehodit přes ramena.

Rozhlížel se, kde je tělo paní Malé, a mezi dvěma hasičskými vozy si všiml nosítek. Byla přikryta plachtou, pod kterou se neomylně rýsovaly obrysy lidského těla. Přistoupil k nim. „To byste snad ani neměl, pane,“ varoval ho policista a položil mu ruku na rameno.

Neef se mu vrhl. „Jen chvilku, ano?“ Jelikož strážníci a hasiči předpokládali, že mrtvá žena je jeho příbuzná, poodstoupili a čekali v hloučku za jeho zády. Neef poklekl a odhrnul z rozbitého těla Anny Malé plachtu. Zde, obklopená všemi těmi pohotovostními vozy, se zdála drobná a bezvýznamná, jako hadrová panenka. Neefa zcela pohltil vztek. Téhle ženě vstoupil FarroJones do života, vnutil se do její důvěry a zneužil její jedinou dceru jako pokusného králíka, jen aby si zajistil kariéru. Zavraždil její dceru, stejně jako teď zavraždil ji, parchant. *Ale takový džentlmen... ten se tedy o pacienty opravdu staral... dokonce přišel Zuzaně na pohřeb... takový hodný pán.* Neef vstal a zhluboka se nadechl.

Měl dojem, že ví, kam FarroJones šel.

Po jeho boku se objevil sanitář. „Už můžeme, pane? Nejlíp by bylo, kdybyste jel s náma a nechal se prohlídnout, i když máte pocit, že jste v pořádku.“

„Hned za vámi přijdu,“ řekl Neef a nespouštěl oči z paní Malé.

Sanitář ustoupil a jeho místo zaujal policista. „Je mi líto, ale potřebujeme se vás na pár věcí zeptat, pane, jestli už se cítíte natolik v pořádku.“

„Může to počkat?“ zeptal se Neef. „Jedu do nemocnice na vyšetření.“

„Ovšem, pane. Prozatím mi tedy laskavě řekněte jen jméno a adresu.“ Neef mu údaje nadiktoval. „Vy jste lékař?“

„Ano, u Svatého Jiří.“

Když policista zastrčil notes zpátky do kapsy a zamířil ke svým kolegům, všiml si Neef, že mu momentálně nikdo nevěnuje pozornost. Chopil se příležitosti a rychle vklouzl za jedno z hasičských aut. Nikdo ho přes ně nemohl vidět, a tak se dal do běhu k parkovišti, kde si nechal vůz. S úlevou zjistil, že discovery má pořád ještě všechna čtyři kola. Motor naskočil na první pokus a Neef vyrazil s kvílejícími pneumatikami vpřed.

Byl si jistý, že FarroJones zamířil rovnou cestou na patologické oddělení Nemocnice svatého Jiří. Chce najít dopis, který tam Neef údajně nechal pro Franka MacSweena. Dopis ovšem neexistoval, a to znamenalo, že po něm FarroJones bude se vší pravděpodobností stále

ještě v MacSweenově pracovně pátrat. Nejspíš žije v domnění, že jak on, tak Anna Malá zahynuli v plamenech.

Když před budovou patologie uviděl stát FarroJonesovo auto, sevřel se mu strachem žaludek. Byl to sice jenom vůz, ale pro něj se od jisté doby stal symbolem něčeho víc. Poprvé v životě měl pocit, že má proti sobě ztělesněné zlo. Měl na to přijít už dřív, jenže to neviděl. Skutečnost, že se ho FarroJones pokusil v tom bytě zabít i s Annou Malou, měla jen jediné vysvětlení. Zešlélel. Tohle pomyšlení nepřidávalo Neefovi, když sestupoval po schodech do patologické laboratoře, nijak zvlášť na klidu.

Dole pod schody se na chvíli zastavil a naslouchal. Neslyšel ani hlásek. Pak si vzpomněl, že když zemřel Charlie Morse a Frank MacSween si vzal z rodinných důvodů dovolenou, obstarávala všechnu patologickou práci Fakultní nemocnice.

Dočasně tam přešli i všichni laboranti od Svatého Jiří. Neef se rozhlédl po podzemní chodbě a všiml si, že pode dveřmi pracovny Franka MacSweena prosvítá světlo.

Nedokázal od toho vodorovného světelného proužku odtrhnout pohled. To světlo mu totiž říkalo, že se nemýlil.

FarroJones je tady.

Neef si všiml vylomeného zámku a rozrazil veřeje. Jeho postava vyplňovala téměř celý rám dveří.

FarroJones vyděšeně vzhlédl. Seděl na MacSweenově židli a probíral se hromadou papírů, které se MacSweenovi během nepřítomnosti nahromadily na stole.

„Tady to nenajdeš. Poslal jsem mu ten dopis domů.“

FarroJones vstal od stolu a ustupoval dozadu, rozhlížel se přitom vpravo a vlevo, jako by zjišťoval své možnosti. Zbývala mu pouze jedna: otevřít spojovací dveře, které měl za zády a jimiž se vcházelo přímo do pitevny. A to také udělal. „Je po všem,“ řekl Neef a pomalu se k němu blížil. „Policie už je na cestě a ty, hajzle, budeš až do smrti sedět.“

FarroJones před sebe vztáhl ruce, jako by chtěl usmířit Neefův hněv. „Neefe, už jsem ti to říkal, nechtěl jsem, aby se to všechno stalo. Byla to prostě smůla, to je všechno. Všechno se to nějak zvrtilo, já jsem zpanikařil a pak to bylo ještě horší.“

„Z těch Malých sis udělal pokusné králíky. Oni ti důvěřovali, a tys je zabil! A tomu budeš říkat smůla!“

„Tak Anna Malá je mrtvá,“ konstatoval FarroJones. Hleděl teď jiným, změněným pohledem, jako by si právě cosi uvědomil. „A ty si myslíš, že ti uvěřím, že sem jede policie a tebe že pustili samotného napřed? Ale no tak, Neefe. Ty si hraješ na osamělého mstitele. Jediný, kdo to ví, jsi ty.“

„To úplně stačí,“ prohlásil Neef a nepřestával FarroJonese sledovat krok za krokem. Prošli už kolem pitevních stolů a stáli teď zády k chladicím boxům.

„Víš ty co, Neefíčku, kamaráde? Já si myslím, že ani ten dopis neexistuje. Chceš si to rozdat? Tak pojď!“

FarroJones teď zaujal útočný postoj. Přestal couvat a chystal se ke rvačce. Neef měl proti němu jistou výhodu, byl vyšší, těžší a snad i silnější, FarroJones však byl postavou rozený atlet. Pohyblivý a lehký v nohách. Uskočil vlevo a Neef mu zahradil cestu. Postupně FarroJonese zatlačoval do protějšího rohu místnosti, odkud už se nedalo uniknout.

FarroJones to zaregistroval. Předstíral úhyb doprava, ale pak vyrovnal a vyrazil na Neefa přímo. Neef byl připravený, uhnul stranou a pak zasáhl FarroJonese mocným pravým hákem do obličeje. FarroJones šel k zemi. Zůstal na kolenou a masíroval si tvář.

Kdyby toho byl Neef věděl víc o pouličních rvačkách, byl by šel po FarroJonesovi nohama a vítězství by bylo jeho. On však tohle neměl v povaze. Čekal, že FarroJones uzná svou porážku.

FarroJones zůstal na zemi, dokud nenabral dech, a pak se začal zvedat. „Dobrá, Neefe. Vyhrál jsi,“ přiznal a pomalu se narovnával. Neefova pozornost na vteřinu ochabla a vtom se proti němu FarroJones vyřítil, hlavu skloněnou jako beranidlo. Zasáhl ho přímo do bránice, zády ho přimáčkl na dveře chladicího boxu, a vyrazil mu dech. Neef se rychle otřepal, oběma pěsti najednou zasadil FarroJonesovi drtivé rány do uší. Chtěl ještě vymrstit koleno, zasáhnout FarroJonese do obličeje, a tak tenhle manévr završit, jenže protivník ucukl a Neef minul.

FarroJones stále nemohl najít způsob, jak na Neefa vyzrát, a jeho zbrklé útoky mu nepřinášely žádný zisk. Když Neef čekal na jeho další výpad, FarroJones se několika rychlými pohledy rozhlédl kolem sebe. Zrak mu padl na nádobu se strojním olejem, kterým pitevní zřízenec mazal panty boxů. Teď ji měl po pravé straně na okenním parapetu.

Rychle od ní zase oči odtrhl a začal tím směrem kličkovat. Po dvou nebo třech falešných výpadech ji měl na dosah.

Aniž spustil z Neefa oči, vystřelil rukou dozadu, popadl láhev a mrštil jí po Neefovi. Neef však prostě jen uhnul hlavou a láhev neškodně přistála na dveřích boxu, kde se roztržila a padla na zem.

Poprvé za celou dobu spatřil Neef ve FarroJonesových očích strach z porážky, a to mu zvedlo náladu. Dokonce trochu polevil v ostražitosti. Té letící střele se sice lehce vyhnul, přehlédl ovšem, že se její obsah vylil na podlahu za jeho zády. FarroJones viděl, co se stalo, a výraz jeho očí se znovu změnil. Neef neměl čas zjišťovat proč, neboť FarroJones náhle nakročil, jako by se na něj chystal vrhnout, a přiměl ho tak ustoupit dozadu, kde se rozlévala mazlavá louže. Neefovi podklouzla noha. Skácel se dozadu na dveře boxu.

Hlavou narazil na masivní kovovou páku, kterou se dveře zajišťují, na pár vteřin téměř ztratil vědomí.

To stačilo, aby se FarroJones chopil iniciativy. V mžiku byl u něho a zasypával mu hlavu krupobitím ran tak dlouho, až zůstal Neef ležet zády na podlaze, obestřený temnotou bezvědomí.

Když přišel k sobě, měl ruce i nohy spoutané leukoplastí.

FarroJones stál v protějším rohu místnosti a prohlížel si karty, zavěšené nad třemi rakvemi, které tu čekaly na obyvatele boxů.

Zřejmě spatřil koutkem oka, že se Neef pohnul, a přistoupil k němu.

„No tak, Neefe, dnes nemáš šťastný den. V půl páté odpoledne tě čeká kremace.“

Neefovy vnitřnosti se změnily ve vodu. Výraz, který měl FarroJones ve tváři, napovídal, že nežertuje.

„Prokristapána, člověče, přece si nemyslíš, že na tebe neprijdou, když budeš pořád vraždit lidi. To snad dá zdravý rozum, ne? Co ti bude platné, když mě zabiješ?“

Neefův apel na zdravý rozum vyvolal ve FarroJonesovi jen úsměv. „Když odklidím z cesty tebe a Annu Malou, nikdo mi už nic nedokáže. V tom činžáku mě nikdo, kdo mě zná, dnes neviděl a tebe už taky nikdo neuvidí, až dnes odpoledne zaujmeš při kremaci místo tady pana...“ FarroJones pohlédl na papíry, které držel v ruce, „...Jamese Henryho Todda. Tak jedem!“

FarroJones uchopil Neefa v podpaží a táhl jeho tělo k dřevěným kozám, na nichž spočívaly tři rakve. „Teď to bude trochu fuška tě tam nacpat. Pan Todd byl o hezký kousek menší, ale nějak to určitě zvládnem.“

Po těch ranách, které dostal do hlavy, byl Neef pořád ještě omámený, panika v něm však znovu rozproudila krev. Snažil se napínat leukoplast, která mu poutala končetiny, jenže bezvýsledně.

„Tušil jsem, že budeš mít tyhle nerozumné nápady,“ ušklíbl se FarroJones. „A tak jsem si, když jsi byl úplně tuhý, odskočil a přinesl ti něco na uklidnění.“ Začal plnit injekční stříkačku. „Žádný dryák. Neraď bych, abys propásl svůj vlastní funus.“

Účinkům injekce se Neef nemohl nijak ubránit. Téměř okamžitě ucítil, jak mu ochabují svaly a vůle mu odplouvá kamsi do daleka. Nebyl vysloveně v bezvědomí, byl jen příliš slabý a neschopný jakéhokoliv pohybu. FarroJones mu nacpal do úst jakousi tkaninu a přelepil ji leukoplastí. Zvedl víko rakve určené Jamesu Toddovi a opřel je o dveře boxu. „A teď šup tam s tebou,“ mumlal si, když se pachtil s Neefovým bezvládným tělem. Zvedl je a nakonec je neskladně převalil do rakve.

„Jak jsem předpokládal,“ utrousil. „Trochu těsné.“ Snažil se Neefovi všelijak ohýbat nohy, až je nakonec obě do rakve dostal.

Prostor kolem hlavy mu pak vycpal chirurgickými plášti, aby Neef zůstal znehybněný, i kdyby se náhodou byl s to hýbat což samo sebou nebyl.

Podle výrazu Neefových očí usoudil FarroJones, že je stále ještě při vědomí. „Výborně,“ liboval si. „Nádherně si celou tu proceduru

užiješ, Neefe. Nejdřív jízdu do krematoria, pak mši, chorály vsadil bych se, že to bude dvacátý třetí žalm, co říkáš?

Možná uslyšíš ukápnout i pár slziček, než se spustí motor a ty ucítíš, jak tě spouštějí dolů k elektrickým pecím. Pak cvaknou dvířka žároviště a ... šup tam.“

FarroJones pozvedl víko rakve. Neef vzdáleně vnímal, jak na něj padá jakýsi stín, jak vyhání veškeré zbytky světla, až zůstala jen temnota, v níž poslouchal, jak FarroJones nasazuje do vyvrtaných otvorů šrouby, hezky jeden po druhém.

Cítil dokonce, jak v rakvi stoupá teplota. Cítil, jak se mu jeho vlastní dech odráží od víka zpátky do obličeje. Zásoba vzduchu bude určitě omezená, pomyslel si. Když bude mít štěstí, spotřebuje ji, ještě než ho stačí zaživa spálit.

Všechno záleží na tom, jestli FarroJones víko přišroubuje. Bože, prosím, ať to udělá teď hned. Udusit se je nesrovnatelně lepší než zajít v plamenech.

„Nechám ti tady takovou malou skulinku, Neefe,“ slyšel FarroJonese. „Nerad bych, aby ses mi před celou tou parádou udusil.“

Neef spatřil tenký proužek světla v místech, kde nechal FarroJones víko volné a mírně je nadzvedl a zaklínil šroubovákem, s nímž prve pracoval.

Zlý sen, v němž se Neef ocitl, už začínal ohrožovat jeho přičetnost, tak mohutný byl jeho pocit absolutního děsu.

Panebože, proč jen to nenechal řešit policii? Dokonce nikomu ani neřekl, kam jde! Nikdo neví, kde je, a nikdo se nikdy nedoví, co se s ním stalo. Pravda, až zřízenci objeví, že tam ještě stále mají mrtvolu někoho jménem Todd, kterou už údajně spálili, bude z toho menší skandál. Ale tou dobou už bude pozdě zjišťovat, kdo nebo co bylo v rakvi, která byla odevzdána plamenům. Slyšel, jak FarroJones venku obchází; slyšel zvuk vozíku na mrtvoly, nejdřív jak se spouští dolů a pak jak je vysouván vzhůru, aby se Toddovo tělo dalo snáze přesunout zpátky do boxu.

„Čas se krátí, Neefe. Za pár minut tu bude pohřebák,“ řekl FarroJones. „Já budu mít po starostech, a hurá zpátky k přísným regulím výzkumu. Víš, původně jsem si sice říkal, jak to osud

ošemetně sehrál, že se musel nakazit zrovna vnuk Franka MacSweena, jenže nebýt toho, nemohl bych teď takhle parádně zamést stopy. Když se to veme kolem a kolem, tak těch pár lidí, co umřelo, vlastně nic neznamená, když pomyslíš na všechno to dobrodiní, které může můj výzkum přinést, až se vychytá těch pár chybiček. Co ty na to?“

Odpověď na toto pomatené blábolení bránil Neefovi roubík v ústech. Účinky svalového relaxantu, který mu FarroJones dal, začaly poněkud odeznívat a do nohou, zkroucených a vtěsnaných do tak malého prostoru, mu začala vystřelovat bolest. Svaly na lýtkách už hrozila zachvátit křeč.

„Teď už tě musím zatlouct, starouši,“ sdělil mu FarroJones.

„Už tady každou chvíli budou.“

Neef hleděl, jak zmizela skulina světla, když z ní FarroJones vytáhl šroubovák a začal upevňovat víko. Jeho hlas zněl teď stále vzdáleněji. Náhle se ozvaly jiné hlasy.

Neef usoudil, že to už přicházejí zřízcenci pohřební služby, a jeho hrůza dostoupila téměř nesnesitelných výšin.

Jsou-li tu takhle brzy, znamená to, že bude po celou dobu při vědomí. Mozek řval povely rukám a nohám, jenže tělo odmítalo poslouchat. Nebyl způsob, jak by ty lidi venku na sebe upozornil.

Neef vnímal, jak se rakev na stojanu neznatelně zhoupla.

Nikdo se jí dotkl. Čekal s očima vytrěštěnýma do tmy, až ji zvednou.

Nastala mučivá chvíle, kdy se nedělo vůbec nic, a pak uslyšel, že někdo uvolňuje na víku šrouby. Jakmile se víko odsunulo stranou, zamžoural Neef do prudkého světla a hleděl do obličeje policistovi.

Pomohli mu do polohy v sedě. Viděl, že FarroJonese mezi sebou drží dva uniformovaní policisté, zatímco další člověk v civilu ho poučuje o právech.

Když Neefovi odstranili z úst roubík, hlesl jenom: „Jak?“

„Domyslela jsem si to,“ řekla Eva, která se objevila vedle něho a s úlevou ho objala.

„Ale jak jsi věděla, že jsem zrovna tady?“

„Když jsem prve u okna mávala hasičům, co přijeli za Neilem, všimla jsem si, že před patologií stojí tvoje auto.“

A vedle něj Davidovo. Zarazilo mě to. Ann Milesová mi řekla, žeš odjel, tak mi bylo divné, že auto je zpátky, a ty ne. Už jsem chtěla volat na policii a vtom přijeli sami. Hledali tě kvůli nějakému... požáru?“

„To je dlouhá historie,“ řekl Neef a začal si při té vzpomínce ochable mnout čelo. Najednou ho přepadla strašná únava a on nebyl s to jí vzdorovat. Účinky injekce, kterou mu dal FarroJones, se spojily s představou, co všechno se mu mohlo stát, a spojenými silami ho připravili o vědomí.

Neuběhlo ani pár minut, co se Neef probral v malém, odděleném nemocničním pokoji, a už se hádal. Prohlásil, že je v pořádku, a chtěl odejít, jenže jak se ukázalo, tahle možnost mu byla odepřena. Sestra, která u něj seděla, když se vzbudil, neměla sebemenší chuť pouštět se do hádky s primářem, a tak zavolala mladého lékaře, který Neefa přijímal.

„Máte na hlavě pár pořádných boulí a patrně také kocovinu po tom, co do vás stříkli, ale kromě toho nic vážného.“

„Fajn,“ řekl Neef. „Takže teď bych rád šel. Mám dost práce.“

„Obávám se, že to nepůjde. Lidé od policie a také z ministerstva trvají na tom, abyste tu zůstal, dokud jim... nepodáte hlášení; tak to myslím říkali.“

„Jak dlouho to bude trvat?“

„Už jsme jim volali, že jste se probral, pane. Takže by to nemělo být dlouho.“

„Podívejte, musím si aspoň někam zatelefonovat,“ protestoval Neef, došel ke dveřím a otevřel je. Venku hlídkovali dva policisté. Neef dveře zase zavřel.

„Je mi líto,“ řekl lékař a pokrčil rameny. „Myslím, že tu budou brzy.“

Měl pravdu. Za deset minut se dostavili čtyři muži v civilu, ale s policejními průkazy, a plné čtyři hodiny kladli Neefovi otázky. Když skončili, byl Neef úplně vyčerpaný a zlostí bez sebe.

„Tak teď už konečně můžu jít, prosím?“ zeptal se.

„Obávám se, že ne, pane. Ještě ne,“ odpověděl jeden z policistů.

„A proč k čertu ne?“

„Rádi bychom, abyste počkal, dokud nenajdeme doktora Pereiru.“

„Pereiru? Co ten s tím má společného?“

„Už ho nějaký čas hledáme, pane. Nebude to dlouho trvat a najdeme ho, pak teprve můžeme celou tu věc uzavřít.“

Neef viděl, že další dohadování by bylo k ničemu. Díval se, jak ti čtyři odcházejí, a smířil se s dalším čekáním.

Když se venku ozval hluk, který dával tušit, že se konečně bude něco dít, byla už skoro půlnoc. Nakonec se otevřely dveře a Neef vstal, aby se pozdravil s Pereirou.

„Co se to tu k čertu děje, Miku?“

„Sám tomu pořádně nevím hlavu ani patu,“ přiznal Neef.

Vyprávěl mu o požáru, a jak zatkli FarroJonese.

„Ježíši!“ zvolal Pereira. „Vy jste si dnes teda užil jak na pouti!“

„FarroJones experimentoval s neregistrovaným virem,“ řekl mu Neef. „A z jednoho děcka s cystickou fibrózou si udělal pokusného králíka.“

„O tom viru vím,“ odpověděl Pereira, ale nic bližšího neřekl.

Do pokoje vešel jeden z policistů, kteří už předtím vyslýchali Neefa, a oznamoval, že se v posluchárně dole na patologii bude konat schůze. Oba jsou „zváni“, aby se jí zúčastnili.

Neef a Pereira šli za policistou mlčky, v té noční hodině se jejich kroky na opuštěných chodbách rozléhaly jako ozvěna. Do posluchárny kdosi nanosil židle a rozestavil je kolem dlouhého stolu, který normálně stával před tabulí a sloužil k demonstracím pro studenty. V čele seděl Klein a po jeho pravici Waters. Přibližně deset dalších míst zaujali úředníci z ministerstva zdravotnictví a důstojníci policie. Neefa s Pereirou usadili k opačnému konci stolu naproti Kleinovi.

Klein je uvítal a prohlásil: „Pánové, všichni jistě litujeme události, které se odehrály za posledních čtyřiaadvacet hodin. Myslím, že mluvím za nás za všechny, řeknu-li, že můžeme vynaložit veškeré síly, abychom vzniklé škody minimalizovali.“

Neef s Pereirou si vyměnili pohledy.

„Nícméně, jakkoliv byly ony prožité zkušenosti strašné zvláště, jak jsem slyšel, pro doktora Neefa musíme si uchovat smysl pro proporce a priority; takže pro vás mám hned na začátku pár dobrých zpráv. Rakovinovou epidemii se nám, jak se zdá, podařilo zastavit. Mezi kontaktními osobami, které jsme drželi v izolaci, se dosud žádné nové případy nevyskytly. Ještě týden, a můžeme myslím s čistým svědomím veškerá omezení zrušit a nákazu považovat za zažehnanou.“

„Výborně,“ ozval se jeden z úředníků.

„Jsem si jistý, že se všichni opět rádi vrátí k normální práci, takže zůstává pouze otázka, jak to všechno uzavřít co nejrychleji, co nejméně bolestně a s minimálními trvalými škodami pro všechny zúčastněné strany.“

Neef s Pereirou si znovu vyměnili pohledy.

„Mluvím tady o zamezení vzniku dalších škod, pánové,“ vysvětlil Klein. „Všichni se mnou jistě souhlasíte, že by neposloužilo ničemu dobrému, kdyby se tahle nešťastná záležitost dále protahovala zdoluhavým vyšetřováním, přípravou zpráv a podněcováním zájmu senzacechtivého tisku, což by jen opětne vyvolalo strach a neklid u široké veřejnosti.“

„Chraň bůh,“ pomyslel si Neef. Zase už je tu staré známé „drž hubu a krok“. Všiml si, že k podobnému závěru dospěl i Pereira.

„Řeceno otevřeně, žádám o spolupráci při uzavření této záležitosti,“ prohlásil Klein a významně pohlédl na Neefa s Pereirou.

„Co konkrétně navrhuje, doktore Kleine?“ zeptal se Neef.

„Oplátkou za vaši spolupráci a mlčenlivost vám zaručíme, že nepodnikneme žádné právní kroky proti Menogenu.“

„Cože?“ vybuchl Pereira. „Přece zatraceně dobře víte, že Menogen s tím vším neměl vůbec co dělat!“

„Absolutně!“ souhlasil stejně pobouřeně Neef. „Všechno spískal FarroJones s tou svou zatracenou ctižádostí.“

„Doktor FarroJones bohužel není mezi námi a nemůže se tedy hájit,“ poznamenal Klein.

„Protože ho zajistila policie!“ burácel Neef.

„Byl jsem informován, že doktora FarroJonese postihl jistý druh mentálního zhroucení. Byl převezen do vězeňské nemocnice. Možná,

že si vyžádá nějaký čas, než ho budeme moci vyslechnout, bereme ovšem na vědomí vaše ujištění, že byl zapojen do nelegálního experimentu na Zuzaně Malé,“ připustil Klein. „To je jistě velice trestuhodné a politováníhodné, ale nemáme skutečné důkazy, které by tyto experimenty spojovaly s úmrtími na rakovinu.“

„Ježíši,“ zaúpěl Pereira.

„Zuzana Malá představovala přece pojítko mezi Melánii Simpsonovou a Janou Leesovou,“ prohlásil Neef popuzeným tónem. „Obě dvě ji navštívily.“

„Ale vždyť ani nemáme přesvědčivý důkaz, že Zuzana vůbec na plicní nádor zemřela,“ namítl Klein.

„Protože FarroJones přiměl patologa Millera, aby to ututlal,“ dodal Neef.

„Dotyčný patolog je ovšem bohužel mrtev,“ poznamenal sžíravě Klein. „A musím vám připomenout, že žádný virus, který by byl za ta úmrtí zodpovědný, prozatím nebyl objeven.“

Máme stále pocit, že nejpravděpodobnější příčinou mohl být únik neidentifikovaného infekčního činitele z provozu Laboratoří Menogen. Jsme ochotni uznat, že to nebylo v žádném směru zaviněno nedbalostí personálu Menogenu, nýbrž že se jednalo o náhodný jev, který nemohl nikdo předvídat. Z toho důvodu jsme odhodláni upustit od soudního stíhání, pokud ovšem vy budete ochotni spolupracovat.“

Neef nedokázal uvěřit, že by jsem mohl být takhle tupý.

„Z toho nic nebude,“ řekl pokojně Pereira.

Mělo to daleko větší efekt, než kdyby promluvil rozčileně. Neef měl neodbytný pocit, že Pereira má něco v rukávě. Někteří z přítomných se nervózně zavrtěli na židlích. Nejznepokojeněji ze všech vypadal Klein. „Je mi líto, že na to pohlížíte takhle,“ pronesl. „Ale tím mi neposkytujete jinou alternativu...“

„Vy dobře víte, o co jde, že jo?“ přerušil ho Pereira. Díval se na Waterse, který celou tu dobu mlčel.

Watersův pokleslý koutek se lehce zachvěl. „Nevím, o čem mluvíte,“ bránil se.

„Ale jo, víte,“ řekl Pereira. „Jste virolog jako já a dobrej virolog, jinak by si vás nedrželi v té srandovní fabrice v Portonu.“

„Vyzývám vás důrazně, abyste mluvil k věci, doktore Pereira,“ napomenul ho Klein.

Neef viděl, jak je vyděšený. Jemu samému se ulevilo, už si byl jistý, že Pereira musí mít v rukávu nějaké eso.

Pereira se obrátil k Watersovi: „Vy jste viděl virologický posudky stejně jako já. A odvezli jste si mrtvolu Charlieho Morse na vyšetření. Jenomže jste nevěděl, že já měl v práci vzorek z plic Douglase Coopera.“

Waters a Klein se po sobě podívali. Byla to pro ně zcela zřejmě nepříjemná novina. Klein polkl. „Co nám chcete naznačit?“ zeptal se tónem, ve kterém zazníval strach z odpovědi.

Pereira prohlásil: „Rutinní virologický zprávy o mrtvech pacientech prokázaly přítomnost rhinoviru, adenoviru a paradenovirus. To všechno jsou viry, co se u pacientů, co mají pneumonii, dají očekávat. Mně ale zaujal paradenovirus.“

Analyzoval jsem ho, jak nejlíp jsem mohl za ten čas, co jsem na to měl. A on to vůbec nebyl obyčejnej druh paradenoviru. Evidentně byl modifikovanej, aby se dal použít jako vektor u genový terapie. Laboranti, co pátrali po nějakým novým viru, to tenkrát nemohli poznat. Myslím, že FarroJones udělal virověj vektor na bázi paradenoviru, co měl dopravovat do hostitelskejšch buněk pacientů s cystickou fibrózou gen CF a integrovat ho do jejich chromozomů. Ale hádám, že mu to asi nebylo dost. Chtěl se dostat ještě o fous dál a určit vektoru specifický cílový postavení v DNA. Bohužel to vypadá, že cíl, do kterýho se trefil, byl náhodou protoonkogen. Když se virus integroval, stala se z buňky buňka nádorová. Někde cestou ho stihla ještě další smůla a oslabenejš virus se mu zase zaktivoval. Zkrátka a dobře, stvořil virus, ktorej udělal z rakoviny plic infekční chorobu.“

„Tak proto bylo tolik lidí imunních,“ konstatoval Neef. „Na tak běžný virus, jako je adenovirus, má většina z nás protilátky.“

„Záleží na tom, kdy měl člověk naposled rýmu nebo chřipku,“ dodal Pereira.

„Ale někdo protilátky nemá.“

„Proto se o to asi náš přítel z Porton Down tak zajímá,“ usoudil Pereira. „A proto tady tihle pánové dělají, co můžou, aby vyvolali dojem, že nic takovýho neexistuje.“

Klein ho přerušil: „Doktore Pereiro, jestli je to, co jste nám právě prozradil, pravda, pak opravdu musíme trvat na tom, abyste nám virus, který jste izoloval, okamžitě předal.“

„Laboratoře Menogen nepoužívají paradenovirus jako vektor. A nikdy nepoužívaly,“ řekl Pereira suše. Vyznělo to jako rozhodné odmítnutí.

Klein si odkašlal: „Myslím, že ve světle tohoto... zjištění můžeme přijmout jako skutečnost, že Laboratořím Menogen nelze za tuto nešťastnou epidemii klást vinu.“ Pereira nepřestával na Kleina upírat pohled. „A že jsme se zřejmě unáhlili, když jsme jim odňali licenci...“

Pereira stále neuhýbal očima: „Což nás stálo balík.“

„A že snad bude záhodno vyrovnat jejich ztráty vhodnou finanční kompenzací.“

„Fajn,“ řekl Pereira klidně. „Teď si konečně můžem pohovořit. Fakt chcete, abych vám předal ten virus, když jste si ho už stejně odvezli do Portonu, anebo ho mám prostě šoupnout do sterilizátoru?“

„Rádi bychom ten virus měli,“ odpověděl Klein, který před Pereirou nehodlal nic takového připustit. „Někteří z těchto pánů vás doprovodí, až odtud budete odcházet.“

„Jak je libo,“ řekl Pereira, který se ohromně bavil. „A naše licence?“

„Ráno bude obnovena.“

„Zároveň s prohlášením pro tisk, že my za nic nemůžeme.“

„Ano.“ Klein to vyslovil, aniž pohnul rty. „Žádná další prohlášení pro tisk nebudou,“ dodal chladně.

Z tónu Kleinova hlasu Neef usoudil, že by nebylo dobré ani vědět, jaká se za tím skrývá vyhrůžka. Pereira už pokoušel štěstí až na mez únosnosti. Neef se po něm ohlédl. Pereira se už už chystal po té návnadě skočit, ale Neef byl rychlejší:

„Můžu vás ujistit, že doktor Pereira i já jsme ti poslední, kdo by si přáli vyvolat zbytečný strach a paniku. Můžete se spolehnout na naši naprostou mlčenlivost.“

„Výborně,“ odpověděl Klein. „Uklidnění veřejnosti je pro nás velice důležité.“

Když vypadli, zapálil si Pereira cigaretu a pořádně z ní potáhl.

„Vedl jste si tam skvěle,“ konstatoval uznale Neef. Za zády jim čekali dva policisté, až budou moci doprovodit Pereiru do laboratoře, kde izoloval virus.

„Musel jsem,“ odpověděl Pereira. „To snad chápete, ne?“

„Ano, musel,“ přisvědčil Neef. „Když jsem vás viděl poprvé, měl jsem dojem, že jste nasáklý naprosto zbytečným cynismem. Jak se ukazuje, byl to omyl. Omlouvám se.“

Pereira se usmál. „Když jsem poprvý viděl já vás, myslel jsem, že něco takovýho jako fakticky obětavej doktor, co má na prvním místě vždycky jenom pacienty, vůbec neexistuje. Taky to byla mejlka. A taky se omlouvám.“

Potřásli si rukama a Neef se díval, jak Pereira odchází s policisty.

Zívl a vydal se na své oddělení. Zastihl tam Lawrence Fieldinga, jak se u svého stolu hmoždí s nějakými papíry.

Svítilo jen noční, tlumené osvětlení a Fielding pracoval v kuželu světla ze stolní lampy.

„Ahoj,“ pozdravil ho Neef unaveně. „Jak to tady jde?“

„Vypadáš, jako by ses vracel z bojiště,“ usoudil Fielding, když si všiml stop, které Neefovi na hlavě zanechal zásah žehličkou.

„Dalo by se to tak říct,“ souhlasil Neef. „Víc ti o tom ale povědět nemůžu.“

Fielding chápavě přikývl. „Slyšel jsem, že se něco velkého děje. Můžu z toho soudit, že ‚hrozba rakoviny‘ už je odbytá věc?“

„Můžeš,“ ujistil ho Neef.

„No, to je myslím to nejdůležitější.“

Neef přikývl a zeptal se: „Jak se daří Neilovi?“

„Dobře,“ odpověděl Fielding. „Na seznam osvědčených terapeutických prostředků budeme muset zařadit hasičský sbor. Jejich návštěva mu fantasticky prospěla. Vrhł se znovu do života.“

„Prima. A co ti čtyři, kterým jsme zopakovali terapii? Nenastaly nějaké komplikace?“

„Momentálně to s nimi vypadá dobře. Rozhodně se budou držet až do aplikace Gancycloviru.“

Neef spokojeně pokýval hlavou. „Ještě nějaké zprávy?“

„John Martin snáší velice dobře Antivulon. Uvažuji, jestli bychom mu neměli zvýšit dávky. Skvělé. Myslím, že při konvenční léčbě bychom ho touhle dobou už asi ztratili. Celkem vzato se nám teď všechno docela daří,“ pochvaloval si Fielding.

„Víc si ani nemůžeme přát,“ souhlasil Neef. „Ale jak se říká, zítra je taky den. Viděl jsi Evu?“

„Šla domů kolem desáté. Říkala, abys jí zavolal, jestli se objevíš. Má o tebe příšerný strach.“

„Zavolám jí.“

Neef zatelefonoval Evě z pracovny.

„Díky bohu,“ vykřikla, když uslyšela jeho hlas. „Nikdo mi o tobě nebyl ochotný říct nic víc, než že pomáháš policii při vyšetřování.“

„Teď už jsem volný,“ poznamenal Neef. „Jsem na oddělení.“

„Můžeš přijet?“

„Už jedu.“

Neef držel Evu v náručí celou věčnost. Bylo blaho se jí dotýkat, dýchat vůni jejího parfému, cítit na tváři poddajnost jejich jemných vlasů.

„Chudák tvůj obličej,“ litovala ho Eva a opatrně se dotýkala ran na jeho čele.

„To nic není. Vděčím ti za život,“ řekl Neef.

„Nemůžeš mi o tom nic říct, že ne?“ zeptala se Eva, když u Neefa vycítila rozpaky.

„Max i já jsme slíbili, že budeme mlčet, ale ty stejně většinu z toho víš. Budu se modlit, abych už nikdy v životě nemusel nic takového prožít,“ prohlásil Neef a bylo znát, že mu to jde od srdce.

„Viděl jsi Neila?“

„Byl jsem se na něj podívat, než jsem odcházel z oddělení. Lawrence mi řekl, že už má krizi za sebou, hlavně díky tobě a hasičskému sboru.“

Eva s úsměvem přikývla: „Byla to paráda. Co myslíš, jaké má teď šance?“

„Ted' už to záleží jenom na Maxově vektoru,“ odpověděl Neef. „Ale ten má teď slušnou šanci zabrat. Pozítří Neilovi nasadíme Gancyclovir. Já jsem optimista.“

„To musíš,“ řekla Eva.

„Kromě toho...“

„Dala bych všechno za to, abychom si my tři zase mohli vyjet na takový piknik jako tehdy u starého mlýna.“

Neef přikývl a přitáhl si Evu těsněji k sobě. „Víš, uvažoval jsem,“ řekl. „Jestli se Neil z toho všeho dostane, pořád ještě bude ze všeho nejvíc potřebovat lásku a oporu; ideální by to bylo v opravdové rodině. Myslel jsem si, že třeba ty a já...“

„Ano?“

„No víš, že bychom třeba mohli...“

„Co?“

„Však ty víš.“

„Ne tak docela, Neefe.“

„Tak dobrá,“ vypravil ze sebe Neef. Vzal Evu za obě ruce.

„Je pravda, že když jsem tě poznal, miloval jsem ještě pořád Elaine.“

„Svou ženu?“ zeptala se Eva.

„Svou zemřelou ženu,“ připustil Neef. „Elaine je mrtvá, odešla. Nikdy na ni nezapomenu, ani na to, co jsme spolu prožili, ale to všechno už je jen minulost. Jenže je tu i přítomnost a já jsem naživu. A taky jsem do tebe pořádně zamilovaný. Nedokázal bych uvažovat o jiné budoucnosti než s tebou. Byl bych nejšťastnější chlap na světě, kdyby sis mě vzala.“ Neef si Eviny ruce zvedl k ústům a jednu po druhé políbil. „Tak co ty na to?“

Eva se usmála.

„Ano,“ řekla.

Konec